

STORTINGET

Innst. 3 S

(2019–2020)

Innstilling fra finanskomiteen om Skatter, avgifter og toll 2020

Prop. 1 LS (2019–2020) og Prop. 1 S (2019–2020)

Innhold

Side

1.	Innledning	1
2.	Utgangspunkt og hovedtrekk	1
2.1	Regjeringens forslag	1
2.2	Stortingets rammevedtak.....	4
2.3	Hovedtrekk	4
2.3.1	Sammendrag.....	4
2.3.2	Komiteens merknader.....	4
2.3.2.1	Innledning	4
2.3.2.2	Hovedmerknad fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.....	4
2.3.2.3	Arbeiderpartiets hovedmerknad	5
2.3.2.4	Senterpartiets hovedmerknad	5
2.3.2.5	Sosialistisk Venstrepartis hovedmerknad	10
2.3.2.6	Miljøpartiet De Grønnes hovedmerknad	10
2.3.2.7	Rødts hovedmerknad.....	16
3.	Omlegging av NRK-finansiering	19
4.	Personskatt for øvrig	20
4.1	Sentrale satser, grenser og fradrag	20
4.1.1	Skatt på alminnelig inntekt	20
4.1.2	Trinnskatt.....	21
4.1.3	Minstefradrag	21
4.1.4	Personfradrag	22
4.1.5	Andre grenser og fradrag	22
4.2	Opsjonsskatteordningen for små oppstartsselskap	25
4.3	Arbeidsgivers dekning av pendleres besøksreiser med fly innenfor EØS	25
4.4	Begrensning av kildeskatt på pensjon, uføretrygd og andre uføreytelser	25
4.5	Oppheve skatteplikt og fradragsrett for underholdsbidrag mv.	25
4.6	Aksjesparekonto.....	25
4.7	Forskuddssatser og takseringsforskriften.....	25
4.8	Skattører og fellesskatt.....	25
4.9	Arveavgift	26
5.	Formuesskatt	26
6.	Eiendomsskatt	27
6.1	Maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig.....	27
6.2	Eiendomsskatt ved kommunesammenslåing – anmodningsvedtak	28
7.	Skattefunn-ordningen	28
8.	Næringsbeskatning for øvrig	28
8.1	Justeringer i rentebegrensningsreglene	28
8.2	Skattemessige konsekvenser av ny regnskapsstandard for unoterte banker og finansforetak	28
8.3	Avskrivninger for frukt- og bærfelt.....	28
8.4	Jordbruksfradrag	28
8.5	Produktavgift på førstehåndsomsetning av fisk.....	28
8.6	Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift	28
8.7	Finansskatt.....	29

	Side
9. Merverdiavgift	30
10. Særlige avgifter	31
10.1 Innledning	31
10.2 Avgift på alkohol	32
10.3 Avgift på tobakksvarer mv.....	32
10.4 Avgift på motorvogner mv.....	32
10.4.1 Innledning	32
10.4.2 Engangsavgift.....	33
10.4.3 Trafikkforsikringsavgift.....	34
10.4.4 Vektårsavgift	34
10.4.5 Omregistreringsavgift	35
10.5 Veibruksavgift på drivstoff.....	35
10.6 Avgift på elektrisk kraft	44
10.7 Grunnavgift på mineralolje mv.	45
10.8 Avgift på smøreolje mv.....	46
10.9 CO ₂ -avgift på mineralske produkter	46
10.10 CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten	51
10.11 Svovelavgift	52
10.12 Avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER)	52
10.13 Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	52
10.14 Avgift på utslipp av NO _x	53
10.15 Miljøavgift på plantevernmidler.....	53
10.16 Avgifter knyttet til mineralvirksomhet	53
10.17 Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.....	53
10.18 Avgift på alkoholfrie drikkevarer	55
10.19 Avgift på sukker	56
10.20 Avgift på drikkevareemballasje	57
10.21 Flypassasjeravgift.....	58
10.22 Totalisatoravgift	58
10.23 Dokumentavgift	59
10.24 Avgift på frekvenser mv.....	59
10.25 Inntekter ved tildeling av tillatelser.....	60
11. Toll	60
12. Avvikling av 350-kronersgrensen	62
13. Sektoravgifter og gebyrer	62
14. Overføring av skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten	64
15. Hjemmel for fastsettelse av forskrift om format for skattemeldinger	64
16. Opprettinger og presiseringer av lovtekst mv.	64
17. Omtalesaker	64
17.1 Forenkling av skatte- og avgiftsreglene	64
17.2 Oppfølging av NOU 2019:11 Enklere merverdiavgift med én sats	64
17.3 Formuesverdien ved bruk av sikkerhetsventilen for bolig – metodeomlegging	64
17.4 Kildeskatt på renter og royaltys.....	64
17.5 Digital økonomi og skatt – anmodningsvedtak	64
17.6 Finansskatt – anmodningsvedtak	64

	Side
17.7	Britisk uttreden av EU (brexit) 65
17.8	Uidentifiserte a-meldinger..... 65
18.	Andre forslag og merknader 65
18.1	Skattlegging av vannkraftverk..... 65
18.2	Omsetningsavgift på private helseforsikringer..... 66
18.3	Avskrivningssatser..... 66
18.4	Skatteincentivordningen for langsiktig investering i oppstartsselskap 66
18.5	Skattefavoredert individuell sparing til pensjon (IPS) 66
18.6	Beskatning av petroleumssektoren..... 67
18.7	Selskapsskatt 67
18.8	Båtmotoravgift..... 67
18.9	Avgift på uttak av torv..... 67
18.10	Taxfree 67
18.11	Miljøavgift for jomfruelige og miljøskadelige produkter 67
18.12	Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen..... 67
19.	Sammenligningstabell 68
20.	Forslag fra mindretall 71
21.	Komiteens tilråding 72
 VEDLEGG Rettebrev fra Finansdepartementet v/statsråd Siv Jensen til Stortingets presidentskap, datert 31. oktober 2019	

STORTINGET

Innst. 3 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 1 LS (2019–2020) og Prop. 1 S (2019–2020)

Innstilling fra finanskomiteen om Skatter, avgifter og toll 2020

Til Stortinget

1. Innledning

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fredric Holen Bjørdal, Svein Roald Hansen, Ingrid Heggø, Eigil Knutsen og Hadia Tajik, fra Høyre, Elin Rodum Agdestein, lederen Henrik Asheim, Mudassar Kapur, Vetle Wang Soleim og Aleksander Stokkebø, fra Fremskrittspartiet, Sivert Bjørnstad, Knut Magne Flølo og Bård Hoksrud, fra Senterpartiet, Sigbjørn Gjelsvik og Trygve Slagsvold Vedum, fra Sosialistisk Venstreparti, Kari Elisabeth

Kaski, fra Venstre, Abid Q. Raja, fra Kristelig Folkeparti, Tore Storehaug, fra Miljøpartiet De Grønne, Une Bastholm, og fra Rødt, Bjørnar Moxnes, fremmer i denne innstillingen tilråding om skatter, avgifter og toll for 2020 i tråd med Stortingets vedtak 15. oktober 2019 om å fordele rammeområde 21 (skatter, avgifter og toll) til finanskomiteen.

Komiteen viser til at sammendragene nedenfor i innstillingen er begrenset til forkortede oppsummeringer av saksomtaler og tilhørende forslag. For utfyllende saksomtaler, se Prop. 1 LS (2019–2020) – i det følgende omtalt som «proposisjonen».

Komiteen viser videre til brev av 31. oktober 2019 fra finansministeren om korrigering av feil/unøyaktigheter i proposisjonen. Brevet følger som vedlegg til denne innstillingen.

Komiteen henviser til Innst. 4 L (2019–2020) for behandlingen av lovsaker.

2. Utgangspunkt og hovedtrekk

2.1 Regjeringens forslag

Tabellen viser regjeringens forslag fordelt på budsjettkapitler og poster i rammeområde 21:

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2019–2020)
Inntekter			
Skatter og avgifter			
5501	Skatter på formue og inntekt		
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv. fra personlige skattytere	80 900 000 000
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere	119 000 000 000
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	86 700 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2019–2020)
5502		Finansskatt	
	70	Skatt på lønn	2 080 000 000
	71	Skatt på overskudd	2 460 000 000
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum	
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	41 800 000 000
	72	Særskatt på oljeinntekter	90 600 000 000
	74	Arealavgift mv.	1 600 000 000
5508		Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen	
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 900 000 000
5509		Avgift på utslipp av NO_x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	
	70	Avgift	1 000 000
5511		Tollinntekter	
	70	Toll	3 100 000 000
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	300 000 000
5521		Merverdiavgift	
	70	Merverdiavgift	325 600 000 000
5526		Avgift på alkohol	
	70	Avgift på alkohol	14 500 000 000
5531		Avgift på tobakkvarer mv.	
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	6 700 000 000
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsgift	12 000 000 000
	72	Trafikkforsikringsavgift	9 100 000 000
	73	Vektårsavgift	340 000 000
	75	Omregistreringsavgift	1 250 000 000
5538		Veibruksavgift på drivstoff	
	70	Veibruksavgift på bensin	4 900 000 000
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 100 000 000
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	20 000 000
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Avgift på elektrisk kraft	11 300 000 000
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 900 000 000
	71	Avgift på smøreolje mv.	115 000 000
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift	8 700 000 000
	71	Svoelavgift	1 000 000
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	
	71	Tetrakloreten (PER)	1 000 000
5548		Miljøavgift på visse klimagasser	
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	390 000 000
5549		Avgift på utslipp av NO_x	
	70	Avgift på utslipp av NO _x	55 000 000
5550		Miljøavgift på plantevernmidler	
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet	
	70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum	1 000 000
	71	Årsavgift knyttet til mineraler	6 000 000
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 490 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2019–2020)
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	3 200 000 000
5557		Avgift på sukker mv.	
	70	Avgift på sukker mv.	200 000 000
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	2 100 000 000
	71	Miljøavgift på kartong	50 000 000
	72	Miljøavgift på plast	30 000 000
	73	Miljøavgift på metall	5 000 000
	74	Miljøavgift på glass	95 000 000
5561		Flypassasjeravgift	
	70	Flypassasjeravgift	1 900 000 000
5562		Totalisatoravgift	
	70	Totalisatoravgift	120 000 000
5565		Dokumentavgift	
	70	Dokumentavgift	10 800 000 000
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet	
	71	Årsavgift - stiftelser	24 094 000
	73	Refusjon - Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	44 366 000
	74	Avgift - forhåndskontroll av kinofilm	5 500 000
	75	Kino- og videogramavgift	32 000 000
5570		Sektoravgifter under Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	70	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	247 880 000
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet	
	70	Petroleumstilsynet - sektoravgift	119 150 000
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet	
	70	Legemiddeldetaljstavgift	62 685 000
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	5 700 000
	73	Legemiddelleverandøravgift	211 000 000
	74	Tilsynsavgift	3 770 000
	75	Sektoravgift tobakk	15 000 000
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet	
	71	Avgifter immaterielle rettigheter	164 300 000
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	29 600 000
	73	Årsavgift Merkerregisteret	8 550 000
	74	Fiskeriforskningsavgift	267 300 000
	75	Tilsynsavgift Justervesenet	49 650 000
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet	
	70	Forskningsavgift på landbruksprodukter	170 000 000
	72	Jeger- og fellingsavgifter	90 000 000
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet	
	74	Sektoravgifter Kystverket	814 500 000
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet	
	70	Sektoravgifter under Svalbards miljøvernfond	20 670 000
	72	Fiskeravgifter	19 460 000
	73	Påslag på nettariffen til Klima- og energifondet	690 000 000
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet	
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	445 700 000
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet	
	71	Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	171 500 000
	72	Beredskapstilsyn og tilsyn med damsikkerhet	50 000 000

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S (2019–2020)
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser	
	70	Avgift på frekvenser mv.	342 900 000
		<i>Folketrygden</i>	
5700		Folketrygdens inntekter	
	71	Trygdeavgift	156 500 000 000
	72	Arbeidsgiveravgift	202 600 000 000
		Sum inntekter rammeområde 21	1 224 680 275 000
		Netto rammeområde 21	-1 224 680 275 000

2.2 Stortingets rammevedtak

I Stortingets vedtak 27. november 2019 ble sum inntekter for rammeområde 21 fastsatt til 1 224 680 275 000 kroner.

2.3 Hovedtrekk

2.3.1 Sammendrag

Hovedtrekk i skatte- og avgiftspolitikken og oversikt over skatte- og avgiftssystemet er omtalt i proposisjonens del I.

2.3.2 Komiteens merknader

2.3.2.1 INNLEDNING

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til fraksjonenes respektive merknader i Innst. 2 S (2019–2020), nedenfor i denne innstillingen og i Innst. 4 L (2019–2020).

2.3.2.2 HOVEDMERKNAD FRA HØYRE, FREMSKRITTPARTIET, VENSTRE OG KRISTELIG FOLKEPARTI

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at skatte- og avgiftsinntektene er grunnlaget for finansieringen av velferdssammenfunnet vårt. Flertallet mener målet med skatte-systemet bør være å finansiere velferdsgodene så effektivt som mulig. Skattepolitikken skal innrettes slik at ressursene utnyttes på best mulig måte og gir grunnlag for vekst i næringslivet. Skattesystemet må være innrettet slik at flere lønnsomme arbeidsplasser skapes og sysselsettingen øker. Det skal lønne seg å jobbe, spare og investere.

Flertallet mener det er viktig at reduksjonen i skatter og avgifter fortsetter for å øke verdiskapingen i norsk økonomi og gi større frihet til familiene og den enkelte. Skatter og avgifter skal legge til rette for mer miljøvennlig atferd og bidra til omstilling i næringslivet. Forenklinger av skatte- og avgiftssystemet er derfor en sentral del av regjeringens økonomiske politikk og et viktig virkemiddel for å fremme økonomisk vekst. Norge har lagt bak seg en periode med fallende oljepris og økt offentlig pengebruk i møte med nedgangen i norsk

økonomi. Nå som det er gode tider i norsk økonomi, er det viktig at staten holder igjen på den offentlige pengebruken.

Flertallet viser til at de største skatte- og avgifts- endringene i årets forslag til statsbudsjett er fjerningen av NRK-lisensen, 5 pst. økning av CO₂-avgiften og fjerning av 350-kronersgrensen. Opsjonsskatteordningen utvides, og utilsiktede tilpasningsmuligheter i formuesskatten tettes. Nye utslippsverdier (WLTP) i engangsavgiften for personbiler innføres provenynøytralt ved å nedjustere satser og oppjustere innslagspunkter i CO₂-komponenten. Flertallet viser til at omleggingen av finansieringen av NRK til finansiering over statsbudsjettet gjennom redusert personfradrag slår positivt ut for minstepensjonistene, som følge av at de ikke betaler skatt. En husstand med to inntekter kommer om lag uendret ut.

Flertallet viser videre til at veibruksavgiften settes ned for at økt CO₂-avgift ikke skal slå ut i økt pris på drivstoff. Flertallet mener dette er viktig for mange som er avhengige av bil i hverdagen.

Flertallet viser til at regjeringens forslag til budsjett for 2020 innebærer nye skatte- og avgiftslettelser på om lag 0,5 mrd. kroner påløpt, mens de bokførte skatte- og avgiftsendringene er 66 mill. kroner.

Flertallet viser til at regjeringen Solberg med dette forslaget til statsbudsjett har redusert de samlede skatter og avgifter med om lag 25,5 mrd. kroner påløpt siden den tiltrådte i 2013. Skattelettelsene har kommet folk flest til gode ved at trinnskatten er økt mindre enn reduksjonen i skatt på alminnelig inntekt, samt at minstepensjonen er økt. Om lag halvparten av personskattelettelsene har gått til personer som tjener under 600 000 kroner. Med forslaget til statsbudsjett for 2020 vil en vanlig familie ha fått til sammen 48 000 kroner i skattelettelse over disse årene siden regjeringen Solberg tiltrådte.

Flertallet mener det er positivt for vanlige folks lommebøker at det tas sikte på å redusere den maksimale eiendomsskattesatsen for bolig- og fritidseiendom fra fem til fire promille fra og med 2021. Dette skal ses i sammenheng med kommuneopplegget i kommuneproposisjonen til våren. Dette vil bidra til å senke skatte-

trykket i kommuner med høy eiendomsskatt på bolig- og fritidseiendom. Flertallet vil understreke at årets skatte- og avgiftsopplegg vil styrke vekstevnen i økonomien, lette omstillingen og gi rom for å skape nye arbeidsplasser.

2.3.2.3 ARBEIDERPARTIETS HOVEDMERKNAD

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at de økonomiske forskjellene mellom folk øker i Norge, både forskjeller i inntekt og forskjeller i formue. De topp 10 pst. med størst formue eide nærmere 60 pst. av den private formuen i Norge i 2016. Den aller rikeste 1-prosenten eide 21 pst. av all formue. Med andre ord – hver femte krone i Norge som er plassert i formue, er eid av den rikeste prosenten.

Disse medlemmer mener at økte økonomiske forskjeller er et samfunnsproblem. Det største problemet er at bakgrunn og lommebok i større grad avgjør hvordan det går med deg i livet. Land med store økonomiske forskjeller mellom folk har også mer psykisk og fysisk sykdom. Dersom du fødes inn i en familie med lav inntekt, kan du forvente å leve kortere og ha flere helseplager enn om du har høy inntekt. Det er grunnleggende urettferdig. I tillegg fører konsentrasjon av formue til konsentrasjon av makt. At enkeltindivider kan kjøpe seg til mer innflytelse er en trussel mot demokratiet.

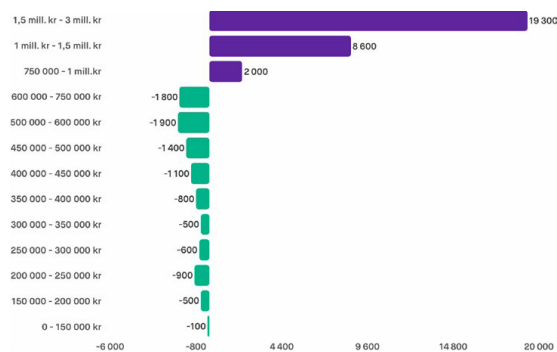
Disse medlemmer viser til at forskjellene øker fordi de rike drar ifra. Store formuer er som en snøball som begynner å rulle. Med vekst i avkastning blir formuene bare større og større. Regjeringen øker farten på denne snøballen. De har gitt de aller rikeste nærmere åtte milliarder kroner i samlet skatteutt siden 2014. Summen av nye skatteutt i de årlige budsjettene er nå oppe i 25,5 milliarder kroner. Men skatteutt fra 2014 henger fortsatt ved og fortsetter å gi økte formuer for de som har mest år for år. Akkumulerte skatte- og avgiftskutt er oppe i 107 milliarder kroner. Norges rikeste har dermed fått en gavepakke fra regjeringen Solberg tilsvarende halve årets uttak fra oljefondet.

Disse medlemmer mener dette er urettferdig. De som har de sterkeste skuldrene, skal bære den tyngste børa, og Arbeiderpartiet foreslår mer skatt til dem som tåler det og mindre skatt til dem som trenger det. Derfor foreslår disse medlemmer å øke formuesskatten for de rike. I en fersk rapport slår SSB fast at skattesystemet er mindre omfordelende nå enn da regjeringen Solberg tok over i 2013. Disse medlemmer mener dette er å gå i feil retning, og gjør derfor skattesystemet mer omfordelende i Arbeiderpartiets alternative budsjett.

Tabellen nedenfor viser hvordan Arbeiderpartiets skattesystem slår ut i inntektsstigen. Alle som tjener 750 000 kroner eller mindre, får mindre skatt. De som tjener mer må bidra med noe mer til fellesskapet. Verdi-

en av pendlerfradrag og Arbeiderpartiets rause fagforeningsfradrag er ikke inkludert i disse tallene.

Endring i inntektsskatt med Arbeiderpartiets forslag for 2020, kroner per person, minus betyr skatteletter:

2.3.2.4 SENTERPARTIETS HOVEDMERKNAD

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for en fullstendig oversikt over partiets prioriteringer på skatte- og avgiftsområdet, herunder tabeller og oppstillinger.

Et skattesystem for folk flest

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet ønsker et skattesystem som belønner arbeid, innsats og initiativ – og der skattebyrden fordeles etter evne. Disse medlemmer er uenig i regjeringens politikk med å bruke usosiale avgifter som rammer folk flest for å finansiere store skattelettelse til de som har aller mest.

Formålet med skatter og avgifter er etter disse medlemmers syn å finansiere velferdsstaten og videreutvikle sterke samfunnsinstitusjoner som gir enkeltmennesket trygghet og muligheter til selvutfoldelse, og til å skape gode liv. Et for stort skattetrykk vil derimot hemme nyskaping, verdiskaping og det frie initiativ. Senterpartiets skatte- og avgiftspolitik tar sikte på å finne riktig balanse mellom behovet for å finansiere fellesskapsløsninger og hensynet til å unngå unødvendig byråkrati og skattebyrder for enkeltmennesker og bedrifter. Disse medlemmer er skeptiske til dem som hevder at svaret på alle samfunnets utfordringer alltid er enten høyere skatt eller lavere skatt. I stedet er vi opptatt av å finne en innretning på skattesystemet som belønner arbeid, innsats og initiativ, og som sikrer en god sosial og geografisk fordeling mellom folk i hele landet.

Folk flest skal ikke tynges av avgifter

Disse medlemmer viser til at den sittende regjeringen har økt avgiftene med 6,3 mrd. kroner siden den tiltrådte i 2013. Samtidig har man økt bompengene innkrevningen med 3,9 mrd. kroner. Konsekvensen er at mange vanlige nordmenn er blitt påført flere tusen kroner i ekstrakostnader hvert år, samtidig som de rikeste

har fått betydelige skattelettelser. Disse medlemmer mener dette er feil vei å gå. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative budsjettforslag foreslår å fjerne og redusere mange avgifter som rammer vanlige folk. Blant annet foreslår partiet å redusere elavgiften med mer enn en halv mrd. kroner i året, redusere momsen på transport og overnatting, reversere regjeringens økning av bensin- og dieselavgiftene fra 2017, reversere regjeringens økning av avgiften på alkoholfri drikke fra 2018, fjerne flypassasjeravgiften på fly under 20 tonn og fjerne både totalisatoravgiften og saftavgiften fullstendig. Disse medlemmer mener det er feil at regjeringen bruker skatte- og avgiftssystemet til å straffe folk fordi de har lang vei til jobben eller har barn som skal leveres i barnehage. Disse medlemmer mener regjeringens oppgave er å gjøre hverdagen enklere for folk – ikke å gjøre den dyrere.

Verdier må skapes

Disse medlemmer viser til at navet i den norske økonomien er de tusener av små og mellomstore bedrifter (SMB) som finnes over hele landet. 90 pst. av norske virksomheter har færre enn ti ansatte. De utgjør grunnfjellet i næringslivet og sørger for arbeidsplasser til tusenvis av nordmenn over hele landet. Store ideer begynner gjerne i det små, og det er også i de små bedriftene potensialet for innovasjon og nyskaping er størst.

Senterpartiet ønsker å tilrettelegge for en rik, mangfoldig og vekstkraftig SMB-sektor i fremtiden. Dette er ikke bare mulig, men helt nødvendig for at Norge skal klare å gjennomføre den omstillingen som må komme når olje- og gassproduksjonen reduseres i tiårene som kommer.

Senterpartiet vil tilrettelegge for fremtidens næringsliv ved å gjøre det enklere å starte og drive sin egen bedrift. Dessverre vegrer mange seg for å starte for seg selv, blant annet fordi man opplever det som komplisert og risikabelt å etablere en bedrift. I vårt alternative statsbudsjett for 2020 reduserer vi trygdeavgiften for selvstendig næringsdrivende med 0,4 prosentpoeng, reduserer CO₂-avgiften for noen mindre bedrifter, viderefører fritak for CO₂-avgift for naturgass og LPG til visse industrielle prosesser og innfører redusert elavgift for landbruket og skip i næringsvirksomhet.

Disse medlemmer foreslår også å droppe den ekstra arbeidsgiveravgiften for finansnæringen som regjeringen har innført. Dette grepet vil sikre tusener av SMB-bedrifter tilgang til finansiering og rådgivning fra sin lokalbank. Forskning viser at tilgangen på lån og rådgivning fra lokale banker er avgjørende for fremveksten av oppstartsbedrifter og de arbeidsplassene disse skaper.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet også prioriterer å gjeninnføre de viktige startavskrivningene som regjeringen fjernet i 2017. Partiet foreslår også å forbedre andre avskrivningsordninger. Dette er viktige grep for å sikre høyere investeringsnivå i norsk næringsliv og for å øke produktiviteten, særlig i mindre bedrifter. Det investeres fortsatt for lite i arbeidsplasser i Norge. Videre påpeker disse medlemmer at drosjenæringen har blitt særlig hardt rammet gjennom økte avgifter og dårligere konkurransevilkår under denne regjeringen. Senterpartiet mener at drosjene er en viktig del av kollektivtilbudet, og at de som kjører drosje skal ha en arbeidshverdag som er til å leve med og en lønn til å leve av. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet derfor setter av 41 mill. kroner i sitt alternative budsjett for å gjeninnføre fradrag for drosjer i engangsavgiften. Drosjenæringen vil også nyte godt av forslaget om reduksjon av lav sats i merverdiavgiften fra 12 til 10 pst.

Disse medlemmer foreslår også å øke fisker- og sjømannsfradragene, samt redusere verdsettingen av driftsmidler til 60 pst. i formuesskatten.

Skattelettelser til folk flest

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet ønsker at folk flest skal få ta del i gevinstene av den effektiviseringen som digitalisering og ny teknologi innebærer for offentlig sektor og samfunnet generelt. Vi vet at forskjellene mellom fattig og rik øker, også i Norge, blant annet som følge av økt automatisering og høy innvandring. Senterpartiet ønsker å løse dette primært gjennom en aktiv og fremtidsrettet arbeidslivs- og næringspolitikk og en kontrollert arbeidsinnvandring, men mener at også skattesystemet kan ha en omfordelende effekt. I Senterpartiets alternative statsbudsjett reduseres skatten for gjennomsnittsarbeideren med ca. 1 600 kroner i forhold til regjeringens forslag. Med dette opplegget vil de som tjener mindre enn rundt 750 000 kroner, få skattelette. De som har høy formue og svært god inntekt, må derimot bidra noe mer. Det mener vi er rimelig og nødvendig for at fellesskapet og velferdsstaten skal være i stand til å løse viktige fellesoppgaver også i fremtiden.

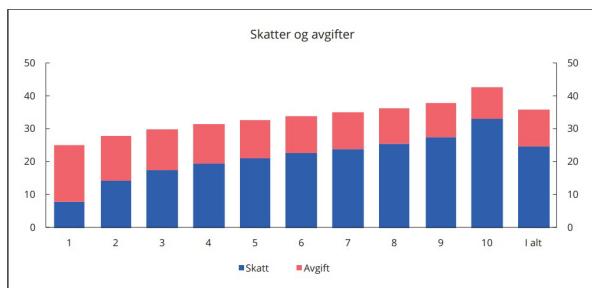
Disse medlemmer fremhever at tabellen under viser at folk flest tjener på Senterpartiets skattepolitikk.

Senterpartiets opplegg for 2020 sammenlignet med regjeringens opplegg for 2020:

Bruttoinntektstall inkl. skattefrie ytelser	Antall	Gj.snittlig bruttoinnt.	Skatt Endring i skatt		Skatt	Endring i skatt	Herav endr. formuessk.
	Personer	Kroner per person	Mill. kroner	Mill. kroner	Kroner per person	Kroner per person	Kroner per person
150 000–199 999 kr	183 121	175 146	2 086	-17	11 392	-91	66
200 000–249 999 kr	295 097	224 372	5 239	-38	17 753	-129	60
250 000–299 999 kr	311 580	275 131	10 731	-66	34 441	-213	80
300 000–349 999 kr	343 375	324 923	17 969	-136	52 332	-396	78
350 000–399 999 kr	327 460	374 831	22 791	-188	69 599	-574	120
400 000–449 999 kr	323 577	425 114	28 234	-273	87 256	-843	128
450 000–499 999 kr	319 790	474 642	33 180	-361	103 755	-1128	150
500 000–599 999 kr	559 486	548 217	71 556	-816	127 895	-1459	193
600 000–749 999 kr	546 014	666 112	91 847	-741	168 214	-1357	281
750 000–999 999 kr	371 131	853 525	90 625	1171	244 185	3154	600
1 000 000–1 999 999 kr	262 173	1 289 820	112 693	4172	429 843	15 914	2 015
2 000 000–2 999 999 kr	26 196	2 379 589	23 028	1149	879 070	43 858	8 537
3 000 000 kr og over	16 846	6 241 250	39 911	2939	2 369 176	174 474	47 801

Senterpartiet mot avgifter

Disse medlemmer peker på at også avgiftspolitikken til Senterpartiet kommer folk flest til gode. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet som eneste parti foreslår å redusere avgiftene med 3,7 mrd. kroner i sitt alternative statsbudsjett. Bakgrunnen for dette er at avgifter rammer folk flest hardere enn de rikeste, noe regjeringens egen tabell (under) tydelig demonstrerer.

Figur 2.25 Skatt og avgift per person i prosent av ekvivalent inntekt. 2019-regler. Prosent
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Finansdepartementet.

Figur 2. Fordelingsegenskapene til skatter og avgifter (Kilde: Prop. 1 LS (2019–2020) Statsbudsjettet 2020)

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet står for en skatte- og avgiftspolitik for folk flest. Disse medlemmer understreker at Senterpartiet prioriterer vanlige folk og lokalt næringsliv fremfor å gi skattelettelse til de aller rikeste og internasjonal storkapital.

Arbeid til folk i hele Norge

Velferdsstaten står overfor en rekke utfordringer. Ett av de viktigste tiltakene er å sørge for trygge jobber for folk i hele landet. Dessverre ser man at ukontrollert arbeidsinnvandring fra EØS-området har ført til dårlige-

re arbeidsforhold i mange bransjer. Regjeringens usolidariske arbeidslivspolitik og manglende vilje til å motvirke sosial dumping som blant annet presses frem gjennom EØS-regelverket, gjør at fagforeninger er viktigere enn noensinne for å sikre norske arbeidstakere gode arbeidsvilkår. Disse medlemmer foreslår derfor å heve fagforeningsfradraget med 10 pst. til 4 235 kroner. I tillegg foreslår vi å fjerne den særskilte skatteordningen for utenlandske arbeidstakere som regjeringen fikk innført i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2018, og som gir mange utenlandske arbeidstakere lavere skatt enn nordmenn for den samme jobben. Vi satser over 200 mill. kroner på en pakke mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping. Samtidig presser økte boligpriser i sentrale områder unge familier til å bli pendlere. Pendlerne har fått massive skatteskjerpelser i denne regjeringensperiode. Verdien av reisefradraget for en som bor seks mil fra jobben, er redusert med over 50 pst. siden den blå-blå regjeringen overtok. Dette gir 4 000 kroner mindre å rutte med for en vanlig pendler. Vi mener det skal lønne seg å jobbe selv om jobben ligger litt unna. De færreste pendler fordi de vil – pendling er ofte noe man må. For samfunnet er pendling gunstig siden det gir økt fleksibilitet i arbeidsmarkedet og sikrer økt sysselsetting og bedre tilgang på arbeidskraft. Da skulle det bare mangle at man fikk kompensert noen av de økonomiske utgiftene ved å være pendler. Vi foreslår derfor å reversere regjeringens skattesjokk for pendlere gjennom å styrke pendlerfradraget med om lag en halv mrd. kroner i årets budsjett, og i tillegg gå imot at ferje- og bomtakster skal innlemmes i reisefradragets maksimalsats, som regjeringen foreslår fra neste år.

Trygghet og stabilitet

Disse medlemmer påpeker at stabilitet og langsiktighet kanskje er den kvaliteten ved et skattesystem som er viktigst for at enkeltmennesker og bedrifter skal ha mulighet til å planlegge og utvikle sine liv og sin virksomhet på en mest mulig hensiktsmessig måte. Senterpartiet legger vekt på gode og trygge rammebetingelser for næringsliv og privatpersoner i skattepolitikken. Vi ønsker å bruke finanspolitikken for å sikre stabil økonomisk utvikling, høy sysselsetting, bærekraftig ressursutnyttelse og gode og stabile vilkår for næringslivet på tvers av konjunktorene. Den offentlige pengebruken skal være nøktern og ansvarlig, samtidig som det skal være rom for å bruke finanspolitikken for å jevne ut konjunktorene og motvirke uønskede svingninger i økonomien. Vi mener at man skal bruke ekstra statlige midler i nedgangskonjunkturer og holde igjen i oppgangskonjunkturer. Vår politikk vil sikre høy sysselsetting over tid og redusere sjansen for langvarig ledighet for enkeltindividet, samtidig som den minsker risikoen for næringslivet.

Enklere og mindre byråkratisk

Disse medlemmer fremhever at dagens skatte- og avgiftssystem er komplisert og vanskelig å forstå for både personer og virksomheter. Senterpartiet mener enkelhet og forståelighet er en kvalitet i seg selv. Det er et demokratisk poeng at skatte- og avgiftssystemet skal være gjennomsiktig og forståelig for folk flest. Vi vil jobbe systematisk for at skattesystemet skal bli enklere. De siste års utvikling mot mer digitaliserte og brukervennlige tjenester, for eksempel gjennom forhåndsutfylling av selvangivelsen og nye leveringsmuligheter, er en utvikling vi ønsker velkommen. Vi vil at forenklingen i rapporteringssystemene skal fortsette. Samtidig er det viktig at brukerne fortsatt får sørvis og veiledning fra Skatteetaten i sine nærmiljø. Særlig for mindre virksomheter og privatpersoner er det uheldig når avstanden til skattekontoret og den ekspertisen som finnes der, øker. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet går mot regjeringens forslag om å overføre skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten. Vi mener dette vil svekke kampen mot arbeidslivskriminalitet, gi et dårligere tilbud til brukerne og utgjøre en betydelig risiko for tapte skatteinntekter.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår flere forenklinger av skattesystemet, bl.a. ønsker partiet å gjeninnføre skattefrihet for rimelige personalrabatter som regjeringen utviklet i statsbudsjettet for 2019. Denne skatteøkningen utgjør en betydelig byråkratisk rapporteringsbyrde for mange arbeidsgivere, samt en urimelig skatteøkning for ansatte. I tillegg rammer denne skatteøkningen blant annet kulturlivet og idretten, der sponsorbilletter gir

skatteplikt både for ansatte og forretningsforbindelser som deltar.

Flypassasjeravgiften

Disse medlemmer erkjenner at det er flertall for flypassasjeravgiften. Senterpartiet er imot avgiften slik den nå er utformet. Den har medført nedleggelse av flyplassen på Rygge, rammer distriktene og har liten eller ingen miljøeffekt. Senterpartiet mener at en avgift må utformes på en måte som belønner fly med lave utslipp, sørger for mest mulig fulle fly på de store flyrutene i Norge, og ikke rammer distriktsrutene. Det må også tas hensyn til at ruter ut av EØS-området ikke er underlagt kvotesystemet. Senterpartiet ber regjeringen utrede en ny modell for flypassasjeravgift som gir miljøeffekt og som ikke rammer flytilbudet i distriktene. Partiet foreslår derfor i det alternative statsbudsjettet sitt for 2020 å frita fly under 20 tonn fra flypassasjeravgiften, noe som vil innebære en avgiftslettelse på 100 mill. kroner og avhjelpe de mest uheldige virkningene av flypassasjeravgiften.

Grønne grep som virker

Disse medlemmer viser til at regjeringen foreslår å innføre veibruksavgift på alt biodrivstoff, også på det som omsettes ut over omsetningskravet som i dag er fritatt for avgift. Avgiftsøkningen vil gjøre det dyrere å velge klimavennlig og fjerner et av de mest kostnadseffektive klimatiltakene for veitrafikken. Beregninger viser at effekten av denne avgiftsøkningen sannsynligvis vil være 700 000 tonn CO₂ i økte klimagassutslipp fra transportsektoren. Senterpartiet mener dette er et meningsløst forslag, og vil videreføre avgiftsfritaket på biodrivstoff ut over omsetningskravet.

Regjeringen pålegger vanlige folk avgifter for å finansiere skattelettelse til de aller rikeste. Mange av avgiftene presenteres som såkalte «grønne avgifter», men uten at de har dokumentert effekt hverken på miljø eller klima. Disse medlemmer går imot avgifter som straffer folk for å ha dårlig råd, eller for å bo der de bor. Økningene i bensin- og dieselavgiftene som regjeringen har gjennomført, mener vi er skadelige for næringslivet og urettferdige for folk som ikke har mulighet til å ta tog eller buss. Man får ikke et grønt skifte av rød bunnlinje, og avstanden til nærbutikken blir ikke mindre av at man må betale mer for å komme dit. Senterpartiet foreslår derfor å reversere avgiftsøkningene på bensin og diesel fra 2017 i sitt alternative budsjett. I stedet for pisk, som regjeringen hittil har brukt nesten tre ganger så ofte som gulrot, ønsker disse medlemmer å gi positive insentiver til å velge grønnere. Vi ønsker å tilrettelegge for bruk av kollektive transportmidler for folk flest ved å satse på en storstilt utbygging av pendlerparkering ved kollektivknutepunkter og å gjeninnføre øremerkede midler til kollektivtransport i distriktene.

For å legge til rette for grønn omstilling i næringslivet foreslår partiet å opprette et CO₂-fond for næringstransporten i tråd med næringslivets ønsker.

Disse medlemmer og Senterpartiet vil gi full gass mot et grønnere Norge med små forskjeller, mangfoldige tjenester nær folk og et sterkt og vekstkraftig næringsliv.

Hovedprioriteringer i Senterpartiets alternative skatte- og avgiftsopplegg for 2020:

Tiltak	Mill. kroner
Lavere avgifter for folk og bedrifter	
Redusere vegbruksavgiften på diesel med 35 øre	-700
Redusere vegbruksavgiften på bensin med 15 øre	-100
Reversere økningen fra 2018 i avgiften på alkoholfrie drikkevarer	-800
Redusere merverdiavgiftens lave sats fra 12 til 10 pst. (transport, overnatting mv.)	-450
Redusere elavgiften med 1,3 øre per kWt (ordinær sats)	-560
Fjerne saftavgiften	-100
Fjerne totalisatoravgiften	-100
Frita fly under 20 tonn fra flypassasjeravgift	-100
Gjeninnføre fordel for drosjer i vektkomponenten i engangsavgiften	-41
Redusere avgifter under Mattilsynet, bl.a. kjøttkontrollgebyr	-5
Innføre redusert sats for elavgift ved lading av alle skip i næringsvirksomhet	-4
Gi landbruket redusert sats i elavgiften fra 1. juli	-75
Fjerne trafikkforsikringsavgift på traktorer	-80
Reversere økn. 2018 av CO ₂ -avgift for treforedlings-, fiskemel- og sildemelindustrien	-5
Reversere økn. 2018 av CO ₂ -avgiften for gods- og passasjertransport innenriks sjøfart	-13
Reversere økningen fra 2020 av CO ₂ -avgiften for fiske i nære farvann	-240
Videreføre fritak for CO ₂ -avgift på naturgass og LPG til kjemisk reduksjon mv.	-55
Videreføre avgiftsfritak for biodrivstoff ut over omsetningskravet	0 ¹
Skatteendringer som gir omfordeling til folk flest	
Redusere trygdeavgiften (mellomsats) fra 8,2 til 8 pst.	-2 590
Redusere trygdeavgiften (høy sats) fra 11,4 til 11 pst.	-224
Redusere trinn 2 i trinnskatten fra 4,2 til 4,0 pst. (-0,2 pst.)	-1 250
Redusere bunnfr. i reisefradraget til 15 000 kr og øke satsen til 1,60 kr/km for alle reiser	-460
Reversere at ferje og bom skal regnes med i maksimalsatsen på reisefradraget	-12
Øke maksimalt fradrag for fagforeningskontingent 10 pst. til 42 350 kroner	-62
Øke særskilt fradrag for Finnmark og Nord-Troms til 20 000 kroner	-45
Øke sjømannsfradraget til 85 000 kroner	-12
Øke fiskerfradraget til 155 000 kroner	-6
Gjeninnføre skattefritak for personalrabatter/naturalytelse	-230
Øke satsen i formuesskatten til 1 pst. og bunnfradraget til 1,6 mill. kroner	1 936
Øke trinn 1 i trinnskatten fra 1,9 til 2 pst. (+0,1 pst.)	200
Øke trinn 3 i trinnskatten fra 13,2 til 15 pst. (+1,8 pst.)	2 570
Øke trinn 4 i trinnskatten fra 16,2 til 18 pst. (+1,8 pst.)	1 480
Redusere innslagspunktet for trinn 4 i trinnskatten til 790 000 kr	1 821
Avvikle skattefradraget for å kjøpe aksjer i egen bedrift til underpris	40
Fjerne standardfradraget for utenlandske arbeidstakere	20
Fjerne den særskilte skatteordningen for utenlandske arbeidstakere	45
Øke oppjusteringsfaktoren for utbytte mv. til 1,6	2 225
Skatteendringer som sikrer bedre konkurransevilkår for norske bedrifter	
Øke rabatten for driftsmidler og gjeld i formuesskatten til 40 pst.	-85
Fjerne 350-kronersgrensen ved netthandel for varer i den forenklede ordningen fra 1. mars	45
Gjenopprette ordningen med startavskrivninger i saldogruppe D (maskiner mv.)	-340

Tiltak	Mill. kroner
Øke maksimal avskrivningsssats for saldogruppe E (skip mv.) fra 14 til 20 pst.	-140
Ikke prisjustere avgift på sjokolade og sukkervarer mv.	-30
Fjerne økt arbeidsgiveravgift for finansnæringen	-1 740
Gjeninnføre tollsatser på jordbruksområdet som ble fjernet i 2015	15
Videreføre dagens tollregler for tekstiler	134
Tiltak for lokal verdiskaping	
Øke naturressursskatten til 1,2 øre per kWt til kommuner	0 ²
Fjerne maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatten på kraftanlegg	-60
Redusere kapitaliseringsrenten for eiendomsskatten på vannkraftanlegg til 3 pst.	0 ²
Redusere grunnrenteskatten på vannkraft til 36 pst.	0 ²
Heve renten for friinntekten for vannkraftverk med 1 prosentpoeng	0 ²

¹ ikke kronevirkning i 2020

² Gir redusert skatt på løpt, men ikke bokført i 2020

2.3.2.5 SOSIALISTISK VENSTREPARTIS HOVEDMERKNAD

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Innst. 2 S (2019–2020) for en helhetlig presentasjon av Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett for 2020, inkludert forslag til skatte- og avgifter for 2020.

Dette medlem viser til at skatte- og avgiftsforslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett har to hovedformål. De skal styrke fordelingen av goder og byrder i samfunnet, og samtidig fremme en mer miljøvennlig adferd.

Dette medlem viser til at Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett viser hvordan det er mulig å også bruke avgiftssystemet for å kutte utslipp uten at dette trenger å gå på bekostning av fordelingsmessige hensyn, eller treffe dem som bor i distriktene hardere enn dem som bor i byer og bynære områder. Dette medlem viser til at de aller fleste, også de som kjører betydelige antall kilometer i året, kommer godt ut med disse forslagene.

Dette medlem viser videre til at fordelingseffektene av forslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett er svært gode, og viser til fordelingstabellen for Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett i Innst. 2 S (2019–2020). Dette medlem peker på at alle med inntekt under 600 000 kroner ville fått betydelige skattereduksjoner med forslagene i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett.

Dette medlem viser videre til egne merknader under det enkelte kapittel i denne innstillingen.

2.3.2.6 MILJØPARTIET DE GRØNNES HOVEDMERKNAD

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett for 2020. Vårt felles skatte- og avgiftssystem har tre formål – det skal bidra til å hente inn inntekter for å finansiere de offentlige oppgavene, det skal sikre en om-

fordeling mellom innbyggerne og det skal bidra til å endre relative priser i samfunnet for å stimulere forbrukerne til å fatte valg som er ønskelige. En grønn skatteomlegging er et eksempel på det siste.

For dette medlem handler denne omleggingen om langt mer enn små justeringer i skatter og avgifter. Det handler om å skape en økonomi der de reelle langsiktige miljømessige og sosiale kostnadene reflekteres i prisen på en vare. Der vi går fra en bruk-og-kast-økonomi til en kretsløpsøkonomi der ressurser settes i sirkulasjon og der næringslivet skaper merverdier med stadig mindre bruk av naturressurser. Det betyr at vi må føre en skatte- og avgiftspolitik som fører til reelle endringer i atferd, økonomi og forbruksmønster. Dette medlem vil understreke at en vellykket miljøpolitikk henger uløselig sammen med en rettferdig skattepolitikk som reduserer de økonomiske ulikhetene mellom folk. Dette medlem vil også understreke at en vellykket miljøpolitikk henger uløselig sammen med en offensiv næringspolitikk som mobiliserer hele samfunnets skaperkraft, nysgjerrighet og satsingsvilje i arbeidet for å bygge et nytt grønt næringsliv. Dette medlem foreslår derfor omfattende endringer på alle disse tre områdene i skatte- og avgiftspolitikken for 2020.

Dette medlem s hovedprioriteringer i skatte- og avgiftspolitikken:

- Mer rettferdig inntektsskatt som øker skatten for de som har mest og reduserer den for de som har minst.
- Mer rettferdig formuesskatt der de største formuene beskattes hardere, samtidig som bunnfradraget i skatten økes slik at flere vanlige folk slipper formuesskatt.
- En skattepolitikk for en mangfoldig og desentralisert næringsstruktur; Målrettede skatteutt mot småbedrifter, jordbruk, og fiskeri.
- En avgiftspolitik som gir insentiver til mer miljøvennlig forbruk og som fremmer omstillingen mot et lavutslippssamfunn.

Et skattesystem som reduserer forskjellene

Det te med le m viser til at folk i store deler av den vestlige verden har opplevd at forskjellene har økt dramatisk de siste tiårene. Mange har fått redusert levestandard, mens de rikeste har økt sine inntekter og formuer. Denne utviklingen svekker tilliten mellom folk og ikke minst fremtidstroen til store grupper som opplever at de har færre muligheter enn sine foreldre. De siste årene har vi sett tendenser til at det samme skjer i Norge. Den sittende regjeringen har redusert skattene med 25 mrd. kroner de siste årene. Regjeringens skattekutt er også i stor grad målrettet mot dem som har mest fra før. Regjeringens begrunnelse for å redusere selskapskatten har vært at det vil virke positivt på investeringene i Norge og derigjennom sysselsettingen. Regjeringens skattelettelser for dem som i dag har mest, bidrar til å svekke fremtidens velferdssystem og øke ulikhetene i samfunnet vårt. Dette med le m vil bekjempe denne utviklingen og foreslår derfor en skattepolitikk som både forebygger fremveksten av ulikheter og reduserer de ulikhetene som allerede er skapt.

Formuesskatt

Det te med le m mener at formuesskatten er et viktig tiltak for å forebygge og begrense ulikhet i samfunnet. Samtidig anerkjenner det te med le m at den kan slå uheldig og urettferdig ut for enkelte som har lav inntekt og begrenset mulighet til å betjene en høy formuesskatt. Dette gjelder ikke minst gründere og eiere av småbedrifter i etableringsfasen. Dette med le m foreslår derfor å endre innretningen på formuesskatten. Det foreslås at bunnfradraget økes slik at færre nordmenn må betale, samtidig som fordelingseffekten forsterkes ved at vi innfører en «trinnskatt» i formuesskatten med høyere satser på de største formuene. Samtidig foreslår det te med le m å reversere regjeringens forslag om en skatterabatt på aksjer og driftsmidler. Dette med le m viser til at aksjer og driftsmidler i realiteten utgjør mes-teparten av de verdiene som omfattes av formuesskatt. Å innføre en skatterabatt blir derfor en upresis og generell skattelette til grupper med stor formue. Dette

Det te med le m viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås følgende for inntektsskatt for ulike inntektsgrupper:

med le m mener en økning i bunnfradraget er et mer målrettet grep for å begrense de negative effektene av formuesskatten.

Det te med le m s hovedgrep i formuesskatten er å innføre en «trinnskatt» for formuesskatten der satsen for den statlige andelen av formuesskatten økes fra 0,15 pst. til 0,3 pst. for formuer større enn 10 mill. kroner og 0,5 pst. for formuer høyere enn 50 mill. kroner. Samtidig fjernes verdsettingsrabatten på aksjer og driftsmidler. Samtidig foreslås å øke bunnfradraget fra 1,5 mill. kroner til 1,7 mill. kroner.

Skatt på lønnsinntekt, pensjon og trygd

Det te med le m viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett der det foreslås betydelige endringer i opplegget for inntektsskatt for å sikre en mer rettferdig skatt på lønnsinntekt, trygd og pensjon. Dette med le m viser til at Miljøpartiet De Grønne i fjor gikk imot å redusere skatten fra 23 til 22 pst. Dette med le m viser til at også i årets alternative budsjett foreslår Miljøpartiet De Grønne at den generelle inntektsskattesatsen settes til 23 pst. samtidig som det sikres en større omfordeling enn det regjeringen foreslår. Formålet er å redusere forskjellene og samtidig kompensere folk med lav inntekt for økte kostnader som følge av høyere miljøavgifter. Virkningen av Miljøpartiet De Grønnes forslag til skatteopplegg vil være at folk med inntekt lavere enn om lag 750 000 kroner vil få redusert skatt, mens grupper med inntekt over om lag 750 000 kroner vil få høyere skatt.

Dette med le m foreslår følgende endringer i bunnfradrag og trinnskatt i inntektsskatten:

- Personfradraget økes til 72 000 kroner.
- Trinn 1: Innslagspunktet settes til 200 000 kroner.
- Trinn 2: Innslagspunktet settes til 300 000 kroner.
- Trinn 3: Innslagspunkt 639 750 kroner, med sats 17,2 pst.
- Trinn 4: Innslagspunkt 999 550 kroner, med sats 20,2 pst.
- Nytt trinn 5: Innslagspunkt 1,6 mill. kroner, med sats 27 pst.

Bruttoinntekt	Antall	Gjennomsnittlig skatt i MDGs forslag basert på nye innslagspunkt, referansealternativet. endringer i pst. og fradrag økes til 72 000 kroner	
		Kroner	
0–1 50 000	518 600	3 200	-400
150 000–200 000	183 100	11 400	-2 100
200 000–250 000	295 100	17 800	-2 700
250 000–300 000	311 600	34 400	-3 900
300 000–350 000	343 400	52 300	-4 300
350 000–400 000	327 500	69 600	-3 900

Bruttoinntekt	Antall	Gjennomsnittlig skatt i	MDGs forslag basert på nye innslagspunkt,
		referansealternativet.	endringer i pst. og fradrag økes til 72 000 kroner
		Kroner	
400 000–450 000	323 600	87 300	-3 600
450 000–500 000	319 800	103 800	-3 200
500 000–600 000	559 500	127 900	-2 600
600 000–750 000	546 000	168 200	-700
750 000–1 000 000	371 100	244 200	7 500
Over 1 000 000	305 200	575 400	42 400

Kilder: Statistisk sentralbyrås skattemodell, LOTTE-Skatt.

Skattepolitikk for innovasjon, skaperglede og grønne arbeidsplasser

Dette medlem viser til at Norge er på vei inn i en omstilling der behovet for innovasjon, nyskaping og satsingsvilje er større enn noensinne. Norge har gjennom mange år tjent store penger på å selge olje og gass. Dette er aktivitet som ødelegger livsgrunnlaget vårt og som derfor må fases ut. I dag fører regjeringen Solberg en tilbakeskuende næringspolitikk som bremser denne nødvendige omstillingen. Dette medlem viser til at petroleumsnæringens sterke dominans i norsk økonomi har vært skadelig for fastlandsindustrien og flere andre sektorer fordi petroleumsnæringen har drevet opp lønns- og kostnadsnivået gjennom flere tiår og dermed svekket Norges konkurransevne på andre områder. I årene som kommer er det derfor nødvendig med en aktiv og målrettet næringspolitikk for å gi norsk økonomi flere bein å stå på.

Dette medlem foreslår derfor en omfattende liste med skatteletter og andre tiltak som bedrer rammebetingelsene for norske fastlandsnæringer. Miljøpartiet De Grønne vil flytte skattefordelene vekk fra petroleumsvirksomheten til nye grønne næringer, og legge til rette for skaperglede, gründervirksomhet, innovasjon og teknologiutvikling. Dette medlem foreslår også skattelettelse rett mot små og mellomstore bedrifter og mot tradisjonelle næringer som landbruk, fiskeri, vannkraft og skipsverft som bør gis bedre økonomiske rammebetingelser enn de har i dag. Dette kombineres med tiltak for å stimulere til forskning og utvikling.

Miljøpartiet De Grønnes forslag til endringer i skatteopplegget:

En sterkere omfordeling fra de som har mest til de som har minst gjennom skatteseddelen. Øker satsen fra 23 til 22 pst. og personfradraget til 72 000 kroner. Alle med inntekter under 750 000 kroner får lavere skatt med dette forslaget.

1 390 mill. kroner

Innføring av en trinnskatt også for skatt på formue. De med høyest formuer betaler mer i skatt. Samtidig økes bunnfradraget til 1,7 mill. kroner. Verdsettingrabatten på aksjer og driftsmidler fjernes.

2 640 mill. kroner

Petroleumsskatt

Dette medlem er sterkt kritisk til dagens skatteregime for petroleumsnæringen. Hvert år bruker staten flere titalls milliarder kroner på skattefordeler til denne næringen. Dette medlem viser til at subsidier til fossilindustrien er et globalt problem som bidrar til økte utslipp over hele verden. Den store FN-rapporten «New climate economy» peker på fossilsubsidier som et av de største hindrene for å nå togradersmålet. Verdens handelsorganisasjon (WTO) definerer subsidier som «[e]t finansielt bidrag fra en regjering eller annen offentlig instans som utgjør en fordel». Subsidier er ifølge WTO alle typer statshjelp til én bransje, som en annen bransje ikke får. Dette inkluderer også lån, lånegarantier, skatte- og avgiftsinsentiver, statlige kjøpsavtaler og bistand med tjenester. Dette medlem mener Norge bør iverksette en gradvis nedtrapping av petroleumsvirksomheten. Å avvikle petroleumsnæringens skattefordeler er et naturlig første steg. Dette medlem foreslår følgende endringer i skatteregimet for petroleumsvirksomheten som til sammen vil ha en bokført effekt på over 7 mrd. kroner i 2019:

- Friinntekten for nye investeringer i petroleumsskatten foreslås fjernet.
- Avskrivingsatsen økes fra 6 til 25 pst.
- Rentetillegget i fremføringsrenten fjernes.
- Avvikle leterefusjonsordningen, provenyeffekten av dette er usikker.

Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønnes forslag om en dobling av CO₂-avgiften på sokkelen samtidig vil påvirke inntektene fra petroleumsskatten negativt.

Begrense subsidieringen av boliglån ved å foreslå et tak på 3,99 mill. kroner for fradrag for renter på lån.	1 780 mill. kroner
Fjerne subsidiene av dyre forbrukslån. Fjerne retten til fradrag for renter på forbrukslån. Trolig ikke provenyemessig effekt i 2020.	0
Fjerne oljesektorens skattesubsidier gjennom raske avskrivninger og investeringsfradrag. Provenyeffekten fremover vil bli på over 10 mrd. kroner, men det første årets effekt er lavere.	7 200 mill. kroner
Økt satsing på økonomisk kriminalitet og arbeid for å skattelege multinasjonale selskap som i dag flytter inntektene sine til skatteparadis, vil gi økt skatteinngang.	500 mill. kroner
Norske verft og skipsindustri styrkes ved å endre avskrivningsreglene.	-68 mill. kroner
Det gjøres mer lønnsomt å velge elektriske næringskjøretøy ved å redusere avskrivningen for fossile næringskjøretøy.	120 mill. kroner
Øke fiskerfradraget til 200 000 kr samtidig som vi øker satsen til 35 pst.	-68 mill. kroner
Øke satsen og beløpsgrensen for fradrag i sjømannsfradraget.	-51 mill. kroner
Etablere en Miljøfunnordning med skattefradrag for miljøinvesteringer i alle sektorer.	-150 mill. kroner
Skattefunn, forbedrer vilkårene – ikke provenyeffekt i 2020.	
Avvikle skattefinansiert individuell pensjonssparing.	340 mill. kroner
Innføre en avgift på handel med aksjer og obligasjoner for å redusere spekulasjoner.	2 640 mill. kroner

Et grønt skattesifte

Dette medlem viser til at et ekte grønt skattesifte innebærer å bruke skatte- og avgiftssystemet aktivt for å styre valgene våre i en ønsket og mer miljøvennlig retning. Norges elbilsatsing har hatt stor suksess fordi skattene og avgiftene har vært brukt for å gjøre det mer lønnsomt å velge utslippsfrie biler. Det må bli dyrere å forurense både luft, hav og jord, og det må bli billigere å ta miljøvennlige og sunne valg som å velge klimavennlig transport og spise mer frukt og grønnsaker. Dette tar Miljøpartiet De Grønne på alvor og foreslår endringer i skattesystemet som bidrar til dette.

Dette medlem viser til at den vestlige verden har et materielt forbruk som tilsvarer ressursene til nesten tre jordkloder dersom alle skulle ha levd som oss. Mange av produktene vi har rundt oss medfører store klimagassutslipp, og råvareuttakene innebærer en stor miljøbelastning. Vi må jobbe med å lage en økonomi som i større grad priser uttak av råvarer på en måte som reflekterer kostnaden det faktisk har. Dette medlem viser til at en økonomi basert på sirkulære prinsipper må sikre at det blir dyrere å introdusere nye råvarer inn i sirkulasjon, og i større grad stimulere til gjenbruk og reparasjoner. Vi må få et økonomisk system hvor det blir lønnsomt å hente ut de verdifulle råvarene fra avfallsprodukter.

Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett hvor det blir foreslått å introdusere en egen miljøskatt på produkter som spesielt skal skattelege bruk av jomfruelige og miljøskadelige komponenter i produkter. Målet er at vi på sikt skal utarbeide et skattesystem som reflekterer produkters økologiske fotavtrykk. Dette medlem viser også til forslag om å fjerne merverdiavgift på reparasjoner som også vil stimulere til økt gjenbruk. Dette medlem foreslår også fjerning av merverdiavgift på frukt og grønt og økologisk mat.

Netthandel

Dette medlem viser til at merverdiavgiftsfritak for netthandel kan ha en negativ konkurransevridende effekt for norske virksomheter og arbeidsplasser. Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne i sine tidligere alternative budsjett har foreslått å fjerne merverdiavgiftsfritaket for netthandel under 350 kroner. Dette medlem viser til at regjeringen vil fjerne denne i 2020, samtidig som de vil innføre et fritak for toll på tekstilvarer under 3 000 kroner. Dette medlem støtter ikke denne omleggingen.

Innføring av en klimabelønningsordning

Dette medlem viser til at skal vi nå målene i klimapolitikken, så må vi være villig til å se på nye modeller. I British Colombia har de innført en karbonavgift til fordeling hvor inntekten fra innførte CO₂-avgifter tilbakebetales til innbyggerne. I Norge har vi satt oss et ambisiøst mål om at nysalget av biler i 2025 kun skal være fossilfrie biler. Skal vi nå dette målet, må vi ta i bruk ytterligere virkemidler. Dette medlem foreslår at vi innfører en klimabelønningsordning, hvor økte avgifter på bensin og diesel betales ut igjen til den enkelte innbygger. Dersom du har en elbil, vil du ikke bare nyte godt av lave drivstoffutgifter (elektrisitet), du vil også få refundert «din» andel av den økte bensin- og dieselavgiften. Etter dette medlems oppfatning vil dette ytterligere bidra til å vri etterspørselen vekk fra fossile biler. Inntektene fra økte drivstoffavgifter til nyttetransport nyttes til å etablere et CO₂-fond for landbasert næringstransport. Fondet drives enten etter NO_x-modellens prinsipper, eller det legges til Enova. Samtidig foreslår dette medlem å dele ut igjen inntektene fra regjeringens flypassasjeravgift. Dette innebærer at 1,9 mrd. kroner deles ut igjen til folk bosatt i Norge.

Redusere prisen på kollektivreiser

Dette medlem foreslår også å redusere prisen på kollektivreiser med 20 pst. og fjerner derfor totalt momsen på kollektivreiser.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes forslag til avgiftsopplegg for 2020 hvor noen av hovedsatsingene er som følger:

Fjerne momsen på frukt og grønt.	-3 000 mill. kroner
Fjerne momsen på økologisk mat, med unntak av økologisk kjøtt som får halv moms (12,5 pst.).	-380 mill. kroner
Fjerne momsen på kollektivreiser	-1 650 mill. kroner
Fjerne moms på gjenbruk og reparasjon av klær og sko, husholdnings- og fritidsvarer.	-500 mill. kroner
Fjerne moms på gjenbruk og reparasjoner av elektronikk.	-200 mill. kroner
Økt moms på kjøtt fra 15 til 20 pst.	1 000 mill. kroner
Sjokolade og godteri har i dag samme lave momssats som mat. Mat gis lavere sats av fordelingshensyn og fordi det er ønske om lavere pris på mat. Miljøpartiet De Grønne ser ikke grunn til at den lave momsen for mat også omfatter godteri og sjokolade og øker derfor momsen for disse varene.	1 900 mill. kroner
Fjerne fritak for toll på tekstilvarer under 3 000 kroner.	10 mill. kroner

Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen

Oppdrettsanlegg påfører villaks og sjøørret store skader. Dette medlem mener at forurenser bør betale og foreslår en avgift på lakselus.

Raskere utskifting av bilparken og elektrifisering av transportsektoren

Dette medlem foreslår å styrke virkemiddelpakken for å få til en raskere utfasing av fossile biler på veiene.

- Dette medlem foreslår å
- innføre en klimabelønningsordning, hvor økte avgifter på bensin og diesel betales ut igjen, direkte til privatpersoner og til et fond for næringstransport – for å hjelpe med å skifte ut fossil nyttetransport.
 - redusere ladbare hybriders skattefordeler, elbilene har nå betydelig lengre rekkevidde enn de har hatt tidligere og er et fullgodt alternativ for de fleste.
 - innføre mva.-fritak for elektriske motorbåter, elektriske båt batterier og elektriske småfly.
 - en dobling av NO_x-satsen i engangsavgiften for å redusere lokal forurensning.
 - reversere skattelettelser for snøscootere, motorsykler, båtmotorer og campingtilhengere.

Miljøpartiet De Grønne ønsker en flyseteavgift i stedet for dagens flypassasjeravgift da dette vil gi større insentiver til å kjøre med fulle fly. Avgiften differensieres på utenlands- og innenlandsflyvninger samtidig som avgiften differensieres også innenlands. Dette for ikke å gjøre det uforholdsmessig dyrt for de som ikke har togtilbud.	10 300 mill. kroner
Øke CO ₂ -avgiften på mineralolje til flytrafikken til 1 000 kroner per tonn, samtidig som vi fjerner fritaket for mineraloljeavgift for flytrafikken.	1 113 mill. kroner
Øke momsen for flytrafikken fra lav sats 15 pst. til høy sats 25 pst.	800 mill. kroner
Momsfritak for elektriske motorbåter, elektriske båt batterier og elektriske småfly.	-10 mill. kroner
Avvikle taxfree-salget på tobakk og alkohol.	1 475 mill. kroner
Øke tobakksavgiften med 15 pst.	740 mill. kroner
Opptrapping over 2 år av CO ₂ -avgiftskomponenten i engangsavgiften for varebiler for å likestille varebiler og personbiler.	750 mill. kroner
Øke elavgiften med 1 øre .	425 mill. kroner
Redusere vekstfradraget for ladbare hybridbiler til 10 pst.	750 mill. kroner
Avgiftene for personbiler økes med 50 pst. for alle intervaller (1 mrd. kroner) samtidig som vi reduserer nederste innslagspunkt til 70 g/km.	1 500 mill. kroner
Doble NO _x -komponenten i engangsavgiften.	180 mill. kroner
Reversere reduksjon i engangsavgiften for snøscooter og motorsykler (130 mill. kroner), båt motoravgift (200 mill. kroner) og campingtilhengere (90 mill. kroner).	420 mill. kroner
Innføre en klimabelønningsordning og dele ut inntektene fra økte bensin- og dieselavgifter for personbiltransport. Inntektene deles ut igjen med like mye per hode og betales ut én gang per år – over skatteseddelen. (Null provenyeffekt – inntektene deles ut igjen.)	0 kroner
Innføre en klimabelønningsordning for næringslivstransport. Øke bensin- og dieselavgiften og sette de økte inntektene inn på et fond som enten forvaltes av Enova eller av næringslivet selv. (Null provenyeffekt – inntektene settes på et fond.)	0 kroner
Fjerne redusert sats for grunnavgift på mineralolje for fiskebåter og fritak for veksthusnæringen.	265 mill. kroner
Innføre en særavgift for produkter med stor miljøbelastning.	3 290 mill. kroner

Dette medlem ber regjeringen utforme en modell for skattlegging av oppdrettsanlegg, fordi disse påfører villaks og sjørret store skader. Skattleggingen bør utformes slik at det gir insentiv til redusert miljøbelastning fra oppdrettsanlegg.	900 mill. kroner
Øke avgiften på sukker med 40 pst.	60 mill. kroner
Innføre en avgift på 10 kroner per kg på all fossil plastemballasje.	1 100 mill. kroner
Øke CO ₂ -avgiften til 750 kroner tonnet, samtidig som fritak fjernes for veksthus og for fiske og fangst i nærfarvann. Anslag for effekt for bensin og diesel til landtransport er tatt ut.	2 342 mill. kroner
Deponering av gruveavfall har negative effekter på naturen, og det foreslås derfor etablert en miljøavgift for å gi insentiver til redusert deponering.	350 mill. kroner

2.3.2.7 RØDTS HOVEDMERKNAD

Komiteens medlem fra Rødt ønsker et samfunn med flere og bedre fellesskapsløsninger. Etter dette medlems syn har offentlige velferdstjenester i lang tid vært underfinansiert og utsatt for svekkelser og nedskjæringer, samtidig som de økonomiske forskjellene har økt. Dette medlem påpeker at for å snu denne utviklinga trengs en kraftig satsing på fellesskapsløsningene. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett for 2020 hvor det er foreslått tiltak som styrker og forbedrer dagens velferdstjenester, og samtidig utvider dem slik at flere samfunnsoppgaver kan løses i fellesskap.

Dette medlem understreker at en slik utvidelse av fellesskapet også krever en plan for bedre finansiering av fellesskapet, som kan motvirke utviklingen hvor privat rikdom og offentlig fattigdom vokser parallelt. Dette medlem viser til at resultatet av regjeringen Solbergs forslag til budsjett for 2020 vil være et skattenivå som ligger om lag 25,5 mrd. kroner lavere enn i 2013, og som følgelig gir et mindre handlingsrom for å finansiere offentlig velferd over offentlige budsjetter. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det er foreslått å reversere denne utviklingen, med en netto økning i skatter og avgifter på 30 mrd. kroner. Hovedelementene i dette skatteopplegget er:

Selskapsskatt

Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett foreslår å øke skatten på selskapers overskudd fra 22 til 23 pst. Det gir ingen provenyeffekt i 2020, men 3,2 mrd. kroner i økte skatteinntekter i 2021. I tillegg øker Rødt satsen for finansielle virksomheter fra 25 til 26 pst. Det gir heller ingen provenyeffekt i 2020, men 830 mill. kroner i økte skatteinntekter i 2021. Dette medlem vil påpeke at Rødt er uenig i skatteforlikets mål om å senke satsen selskaper betaler på sine overskudd, og mener heller at Norge må gjøre mer for å hin-

dre usunn skattekonkurransse, som bare gir et kappløp mot bunnen. Dette medlem mener selskapsskatten må sees i sammenheng med internasjonal skatteplanlegging, og behovet for en ny og oppdatert modell som sikrer at multinasjonale selskaper betaler skatt.

En mer progressiv inntektsskatt

Dette medlem viser til forslag i Rødt sitt alternative statsbudsjett om en mer progressiv trinnskattemodell som gir et økt proveny på 11,8 mrd. kroner bokført i 2020, sammenlignet med regjeringens budsjettforslag. Dette medlem viser videre til at den økte skatteinntekten utgjør en viktig finansiering for styrket velferd i Rødts alternative statsbudsjett. Forslaget justerer satser og innslagspunkter som reduserer eller holder skatten uendret for personer med inntekt under 600 000 kroner og som øker progressiviteten gjennom å innføre et nytt trinn 5 for inntekter over 1,2 mill. kroner.

Dette medlem viser til at med Rødts forslag vil personer med inntekter under 600 000 kroner ha om lag samme inntektsskatt som med regjeringens budsjettforslag. Andelen med inntil 600 000 kroner i brutto årsinntekt utgjør om lag 72 pst. av befolkningen. Dette medlem vil også bemerke at modellen i Rødts alternative budsjett innebærer en særlig skatteskjerpelse for personer med over 2 mill. kroner i brutto årsinntekt, en gruppe som utgjør knapt 1 pst. av norske skatteyttere.

Tabell 1: Fordelingseffekt av Rødts trinnskattemodell

Bruttoinntekt	Andel personer	Gjennomsnittlig bruttoinntekt Kroner	Gj.snittlig skatt, regjeringas forslag Kroner	Rødts skatteendring Kroner
0-200 000	16 pst.	88 600	5 300	0
200 000-400 000	29 pst.	302 300	44 400	-400
400 000-600 000	27 pst.	495 500	110 500	-1 000
600 000-1 mill.	21 pst.	741 900	199 000	5 000
1-2 mill.	6 pst.	1 289 800	429 800	28 300
Over 2 mill.	1 pst.	3 886 100	1 460 500	115 400

Rødt foreslår dynastiskatt

Dette medlem viser til at Rødts progressive inntektsskatt innebærer økt beskatning av de fleste av landets aller rikeste. Men på skattelistede står flere personer med store formuer oppført med null i inntekt, og dermed betaler de ikke inntektsskatt. I 2017 gjaldt dette 16 av landets 100 rikeste, som Kjell Inge Røkke, Øystein Stray Spetalen og Petter Stordalen. Dette medlem viser til at når Høyre påstår at formuesskattekutt har gått til de med lavest inntekt, har det i vesentlig grad kommet de aller rikeste til gode.

Dette medlem understreker at formue er mye mer skjevfordelt i Norge enn inntekt, og ulikheten har økt betydelig de siste tiårene, viser tall fra SSB. De siste 20 årene har andelen av all formue som eies av den rikeste prosenten økt fra 15 til 21 pst.

Dette medlem viser til at årets liste fra bladet Kapital over Norges 400 rikeste, viser at Norge nå har 341 milliardærer, og at formuene til de 400 rikeste i gjennomsnitt for årene 2013–2019 har vokst med 9 pst. årlig. Veksten for kapitaleiere på toppen er med andre ord milevis høyere enn veksten i vanlige folks lønninger eller i samfunnet for øvrig. Det innebærer etter dette medlems mening at den økonomiske eliten øker sin makt og innflytelse over norsk økonomi i et raskt tempo, og at denne konsentrasjonen er et problem i seg selv. Ettersom en liten gruppe mennesker kontrollerer store verdier, selskaper med tusenvis av arbeidsplasser, som påvirker lokalsamfunnene våre og miljøet – men de er aldri på valg – vil stemmeseddelen vår etter dette medlems mening ikke kunne måle seg med den makta de har over samfunnet. Som økonomen Thomas Piketty har vist, trengs det kraftige politiske grep for å motvirke denne utviklingen fordi avkastning på kapital er høyere enn lønnsveksten. Dette medlem mener det er et demokratisk problem når konsentrasjonen av formue øker slik vi har sett over lang tid.

Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett, der det foreslås en dynastiskatt bestående av tre elementer på til sammen 15,55 mrd. kroner i 2020:

1. Progressiv formuesskatt (8,7 mrd. kroner)
2. Økt skatt på utbytte (6,85 mrd. kroner)

3. Progressiv arveskatt med høyt bunnfradrag (ingen provenyanslag)

Reell verdsetting av formue – progressiv beskatning

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg har kuttet nivået på formuesskatten med i underkant av 7 mrd. kroner, inkludert de foreslåtte endringene i budsjettforslaget for 2020. De siste årene har regjeringa både redusert satsen for formuesskatt fra 1,1 pst. til 0,85 pst. og økt verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler med tilhørende gjeld opp til 25 pst. Sekundærbolig og tilordnet gjeld har i regjeringas forslag en verdsettelsesrabatt på 10 pst. Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative statsbudsjett for 2020 foreslår å fjerne begge disse verdsettingsrabattene, slik at personer med store formuer betaler formuesskatt på hele markedsværdien av sine eiendeler. Dette medlem viser til at dette isolert sett gir 3 mrd. kroner mer til fellesskapet i 2020, det aller meste fra rike aksjeeiere.

Dette medlem viser til at Rødt også foreslår en progressiv omlegging av formuesbeskatningen, der de med de aller største formuene bør betale mer enn de gjør i dag. Men det er for dette medlem ikke noe mål i seg selv at flest mulig personer skal betale formuesskatt, og viser til Rødts alternative budsjett der det foreslås å vri beskatningen mer mot toppen av formuespyramiden. Gjennom å øke bunnfradraget fra 1,5 mill. til 1,7 mill., vil personer med mellom 1,5 og 1,7 mill. kroner i nettoformue ikke lenger måtte betale formuesskatt med Rødts modell. Dette medlem viser videre til forslag om å øke den ordinære skattesatsen for formue til 1,1 pst. slik den var fram til 2013. Det etableres ut over dette flere trinn, i form av en tilleggssats på 0,15 prosentpoeng for nettoformuer over 10 mill. kroner (rikeste 0,8 pst. av befolkningen) og ytterligere en tilleggssats på 0,15 prosentpoeng for nettoformuer over 100 mill. kroner (rikeste 0,04 pst. av befolkningen). Endringene vil samlet innebære 8,7 mrd. kroner i økte skatteinntekter fra formue i 2020.

Tabell 2: Fordelingseffekt av en mer progressiv formuesskatt

Nettoformue	Antall personer	Andel personer	Nettoformue gjennomsnitt	Rødts endring Kroner
Negativ nettoformue	1 733 500	39,4 pst.	688 800	0
0-1 mill.	1 823 000	41,4 pst.	274 400	0
1 mill.-5 mill.	742 500	16,9 pst.	2 456 800	1 100
5 mill.-10 mill.	68 600	1,6 pst.	6 677 900	17 200
10 mill.-50 mill.	32 600	0,7 pst.	17 033 600	91 500
Over 50 mill.	4 300	0,1 pst.	167 115 000	1 357 900
I alt	4 404 500	100,0 pst.	1 677 500	2 500

Økt skatt på utbytte

Dette medlem viser til at utbetalte utbytter har nådd nye høyder de siste årene, og var i 2018 på over 500 mrd. kroner, eller om lag 30 pst. av hele statsbudsjettet. Økningen fra 2017 var på hele 24 pst., ifølge SSB. Store deler av dette utbyttet betales ikke direkte ut til eierne, men mellom eiernes holdingselskaper, som på grunn av den såkalte fritaksmodellen medfører at det ikke utløses utbytteskatt. Forskere fra SSB har anslått at dersom disse tilbakeholdte inntektene hadde blitt beskattet løpende som utbytte, ville inntektsulikheten i snitt vært om lag 25 pst. høyere de siste ti årene. Inntektsandelen til de 0,1 pst. rikeste er beregnet til å være omtrent dobbelt så høy i årene etter 2005 dersom man tar hensyn til de store tilbakeholdte inntektene til rike aksjeeiere. Dette medlem mener disse anslagene viser at Norges aller rikeste er mye rikere enn folk flest tror, sammenlignet med gjennomsnittsnordmannen.

Dette medlem viser til Rødts alternative budsjett hvor det er foreslått å øke oppjusteringsfaktoren for utbytte fra 1,44 til 1,88 for å motvirke skattetilpassning, og sikre ytterligere finansiering til fellesskapet. Anslagsvis øker dette skatteinntektene med 6,1 mrd. kroner bokført i 2020, relativt til regjeringens budsjettfor-slag.

Dette medlem viser til at skjermingsrenta for aksjeutbytte for 2020 anslås til 1,8 pst. En person som eier aksjer som han eller hun har kjøpt for 55 mill. kroner, vil dermed kunne motta utbytte på 1 mill. kroner uten å betale en eneste krone i utbytteskatt. Dette medlem viser til at over 80 pst. av alt utbytte i 2017 tilfalt en liten gruppe på 0,5 pst. av befolkningen over 17 år, og at det også er i all hovedsak disse personene som nyter godt av ordningen med skjermingsfradrag. Dette medlem slår fast at Rødt mener det ikke er rimelig at «sikker avkastning» på aksjeinntekter skal være unntatt skattlegging, og at dette er en unødvendig skatterabatt til Norges aller rikeste. Dette medlem viser til at Rødt i sitt alternative budsjett foreslår å fjerne skjermingsfradraget for aksjeutbytte, noe som anslås å ha en provenyeffekt i 2020 på 720 mill. kroner.

Arveskatt

Dette medlem ønsker et samfunn med små forskjeller, og viser til at en stor andel av landets aller rikeste har arvet formuene sine. Norge trenger en ny modell som bidrar til at hvem foreldrene dine er, ikke blir bestemmende for hvilke muligheter du har i livet.

Dette medlem viser til at arveavgiften ga, fram til den ble fjernet av den sittende regjeringa med virkning fra 2014, årlige inntekter på rundt 2 mrd. kroner. Dette medlem viser videre til at en svært problematisk konsekvens av dette er at statistikk over arv ikke lenger publiseres av Statistisk sentralbyrå, og at Finansdepartementet derfor oppgir å ikke ha tilstrekkelig datagrunnlag til å beregne provenyet av den progressive modellen for arveskatt med et bunnfradrag på 5 mill. kroner som Rødt tar til orde for i sitt alternative budsjett.

Dette medlem viser til at det likevel, basert på hvor store beløp som frivillig ble oppgitt som mottatt arv eller gave på 2018-selvangivelsen, er mulig å anslå at en slik skattemodell ville gitt flere milliarder kroner i inntekter for fellesskapet hvert år. Basert på denne modellen vil ikke arveskatt bli aktuelt for de aller fleste. I 2018 var det bare 670 personer som mottok over 5 mill. kroner i arv eller gave, noe som etter dette medlems mening viser at en slik dynastiversjon av arveskatten ikke handler om å beskatte ordinær arv, men at det er verktøy for å bryte opp de store dynastiformuene som bygger seg opp i toppen av det norske samfunnet. Dette medlem viser videre til at statistikken Rødt har innhentet, viser at de aller rikeste har benyttet tiden godt etter at den borgerlige regjeringa fjernet arveavgiften. I 2018 ble det overført over 100 mrd. kroner skattefritt mellom generasjonene, og bare 70 personer fikk alene overført 63 av disse milliardene.

Dette medlem understreker at målet med en slik skatt ikke først og fremst er å øke inntektene til fellesskapet, men å hindre dynastitendenser og at makt går i arv. En ny og mer progressiv modell for skatt på arv enn den som ble fjernet i 2014, bør etter dette medlems mening gjeninnføres så snart som mulig.

Begrensninger på rentefradrag og sparing i BSU

Dette medlem viser til det høye boligprisnivået og gjeldsveksten for norske husholdninger, og foreslår å innføre begrensninger både på BSU-ordningen og å sette et tak på gjeld som gir fradrag for renteutgifter på 50 G (om lag 5 mill. kroner). Disse endringene er anslått å gi et proveny på 1,365 mrd. kroner i 2020.

Reversere skatteøkninger

I tillegg til økte skatter for de med høye inntekter, viser dette medlem til Rødts alternative budsjett, der det også foreslås skatteuttak for vanlige arbeidsfolk. Fradragssatsene for kost og losji økes fordi dette medlem mener arbeidstakere som må pendle, og bo på brakke, ikke er rette adressat for skatteøkninger, spesielt ikke i en tid hvor stadig flere må flytte på seg for å finne arbeid. I tillegg viser dette medlem til at særfradraget for enslige forsørgere ikke er foreslått oppjustert med prisvekst de siste årene. Dette medlem påpeker at å bare nominelt videreføre fradraget utgjør et reelt kutt, og viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å oppjustere fradraget med prisveksten siste to år for å bedre privatøkonomien for denne gruppen. I tillegg justeres sjømannsfradraget, fiskerfradraget og særskilt fradrag for Troms og Finnmark.

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg i 2016 fjernet skattefritaket på sluttvederlag. Sluttvederlag gis til arbeidstakere som blir oppsagt på grunn av nedbemanning eller konkurs, og når skattefritaket ble fjernet, medførte det 70 mill. kroner i økt skatt for denne gruppen. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative budsjett om å gjeninnføre dette skattefradraget for det nye slitertillegget som skal erstatte sluttvederlagsordningen.

Dette medlem viser til at en viktig bærebjelke i den norske modellen er sterke fagforeninger. De siste årene har imidlertid antall organiserte arbeidstakere gått ned, noe som svekker fagbevegelsens styrke. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke fagforeningsfradraget fra 3 850 kroner til 7 000 kroner som et ledd i kampen mot arbeidslivskriminalitet og sosial dumping, noe som innebærer drøyt 400 mill. kroner lavere skatt for fagorganiserte i 2019. Til sammen kutter Rødt skatter for 1,1 mrd. kroner.

Avgifter

Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det framgår at Rødts politikk består i å finansiere fellesskapet i hovedsak med skatter, ikke avgifter. Årsaken til det er at skatter kan skille mellom fattig og rik, enten det er basert på løpende inntekter som lønn og utbytte, eller akkumulerte verdier som formue og arv. Avgifter differensieres ikke ut fra inntekt eller formue, og kan derfor ramme usosialt fordi en flat avgift utgjør en større andel av det økonomiske handlingsrom-

met for en som har lite enn en som har mye. Dette medlem viser til SSB-rapport 2019/30, som viser at de 40 pst. lavest lønte i befolkningen betaler mer i avgifter etter seks år med denne regjeringen enn de gjorde i 2013. I motsatt ende av inntektsskalaen har de rikeste prosentene fått store avgiftslettelser, særlig ved kjøp av dyre elbiler.

Dette medlem viser videre til at avgifter kan brukes som en del av en helhetlig miljøpolitikk, for å sørge for at det er billig å velge miljøvennlig i hverdagen. I Rødts alternative statsbudsjett foreslås det økninger i en del slike miljøavgifter, som økt flypassasjeravgift og CO₂-avgift, samt oppheving av fritak for grunnavgift på mineralolje for petroleumsindustrien. Men dette medlem er samtidig opptatt av å forhindre at økte miljøavgifter gir et for høyt økt avgiftsnivå totalt, og foreslår samtidig avgiftskutt som en del av miljøpolitikken, blant annet å sette av 3,1 mrd. kroner på å innføre en inntektsdifferensiert klimarabatt til alle med inntekt under 600 000 kroner, med et tilleggsfradrag til personer med inntekt under 250 000 kroner. Dette medlem viser videre til forslag om å kutte 1 350 mill. kroner i merverdiavgifta, ved å fjerne all merverdiavgift på reparasjoner av tekstiler, husholdningsvarer og elektronikk, i tillegg til å redusere laveste sats for merverdiavgift som gjelder kollektiv transport, kino og overnatting, fra 12 til 10 pst. og å redusere merverdiavgiften på norskproduserte frukt og grønnsaker.

Dette medlem viser i tillegg til forslag om å øke avgifter som ikke betales direkte av forbrukere, som økt avgift på engangsemballasje for drikkevarer, en ny miljøavgift for oppdrettsselskaper og avgift på deponering av gruveavfall.

Dette medlem viser også til nærmere omtale av Rødts alternative statsbudsjett under punkt 3.1.2.6 i Innst. 2 S (2019–2020).

3. Omlegging av NRK-finansiering**Sammendrag**

Alle som har en fjernsynsmottaker i bruk, er pliktig til å betale kringkastingsavgift. Det er Stortinget som fastsetter avgiften, jf. kringkastingsloven § 6-4. For 2019 er kringkastingsavgiften 3 039 kroner, inkludert merverdiavgift.

Det er bred enighet om at dagens kringkastingsavgift ikke er tilpasset utviklingen i medievaner, og må erstattes av en annen finansieringsform. Regjeringen varslet i Meld. St. 17 (2018–2019) Mangfald og armlengds avstand at kringkastingsavgiften skal avvikles fra 1. januar 2020 og erstattes med finansiering over statsbudsjettet. I meldingen fremgår det at NRKs virksomhet i 2020 skal finansieres ved at personfradraget reduseres tilsvarende NRKs anslåtte inntektsnivå i 2020 dersom kringkas-

tingsavgiften skulle vært videreført, fratrukket reduserte kostnader ved at lisensinnkrevingen avvikles.

I Innst. 365 S (2018–2019) sluttet Stortingets familie- og kulturkomité seg til at kringkastingsavgiften avvikles fra 1. januar 2020, og at NRK i 2020 finansieres over statsbudsjettet ved å redusere personfradraget. Samtidig skal merverdiavgiftsloven endres slik at NRK fortsatt vil ha fradrag for inngående merverdiavgift.

Regjeringen foreslår å redusere personfradraget mindre enn det som er nødvendig for at omleggingen skal være provenynøytral, samtidig som skattefradraget for pensjonsinntekt økes for at det fortsatt ikke skal betales skatt av minste pensjonsnivå. Dette gir en samlet skattelettelse på 605 mill. kroner påløpt og 485 mill. kroner bokført sammenlignet med en provenynøytral omlegging. For at NRK fortsatt skal ha rett til fradrag for inngående merverdiavgift, foreslår regjeringen at det beregnes merverdiavgift på overføringen til NRK.

Mange vil med regjeringens forslag komme godt ut av omleggingen. Det gjelder spesielt husholdninger med én skattyter som betaler kringkastingsavgift i 2019. Minstepensjonister vil fortsatt ikke betale skatt etter omleggingen og får økt sin disponible inntekt tilsvarende kringkastingsavgiften. For de fleste husholdninger med to skattytere vil omleggingen gi om lag uendret disponibel inntekt.

Å finansiere NRK gjennom skattesystemet er enkelt, effektivt og fjerner behovet for en særskilt og kostnadskrevende innkreivingsordning for kringkastingsavgiften. Dermed kan NRKs lisenskontor i Mo i Rana avvikles. For å kompensere for bortfallet av arbeidsplasser ved lisenskontoret foreslår regjeringen å øke bevilningene til Nasjonalbibliotekets virksomhet i Mo i Rana. Det vises til omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Kulturdepartementet.

Det vises til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2020 §§ 6-3 og 6-5.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag og viser til at de foreslåtte endringene i skatteloven, merverdiavgiftsloven og kringkastingsloven behandles i Innst. 4 L (2019–2020) kapittel 3.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til disse partiers merknader i forbindelse med behandlingen av mediemeldingen Meld. St. 17 (2018–2019), jf. Innst. 365 S (2018–2019). Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti uttrykte bekymring for hvordan sikre NRKs uavhengighet når finansieringen nå flyttes til statsbudsjettet. Disse medlemmer understreker viktigheten av å fortsette arbeidet med å sikre NRKs forutsigbarhet og uavhengighet.

4. Personskatt for øvrig

4.1 Sentrale satser, grenser og fradrag

4.1.1 Skatt på alminnelig inntekt

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår ingen endringer i skattesatsen på alminnelig inntekt i 2020.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til økende globalt press på kildeskatter og at alle blir tapere dersom kappløpet mot bunnen fremskyndes. Disse medlemmer viser til at en selskapskatt på 23 pst. er på gjennomsnitt med OECD-land, slik at den internasjonale situasjonen ikke taler for ytterligere reduksjoner. Disse medlemmer foreslår skatt på alminnelig inntekt på 23 pst., og viser til justeringer i trinnskatten for effekt på marginalsatten for lønnstakere.

Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets forslag i alternativt budsjett om at pensjon skal opptjenes fra første krone innenfor ordningen med obligatorisk tjenstepensjon, slik at 1 million nordmenn får høyere pensjonsopptjening, samt endre reguleringen slik at pensjonister ikke kommer uforholdsmessig dårlig ut sammenlignet med lønnstakere. Regjeringen velger heller å gi skattefradrag til de som kan spare selv til egen pensjon i ordningen individuell pensjonssparing (IPS). Ordningen er med på å øke forskjellene mellom folk også i pensjonstilværelsen. Innskudd i IPS unndras også fra beregning av formuesskatt. Disse medlemmer mener at aksjesparekonto (ASK) ivaretar behovet for individuell sparing til pensjon, hvor skatten også blir utsatt til realisasjonstidspunkt, men hvor det ikke gis skattefradrag i tillegg. Disse medlemmer foreslår derfor å avskaffe IPS.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å sette skattesatsen på alminnelig inntekt til 23 pst.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås en mer rettferdig inntektskatt med økt skatt på høye inntekter og redusert skatt på lave og middels inntekter. Det vises også til omtale og tabell under punkt 2.3.2.6 i denne innstillingen.

Komiteens medlem fra Rødt viser til forslag om å øke skatt på alminnelig inntekt til 23 pst. i Rødts

alternative statsbudsjett, og nærmere omtale under punkt 2.3.2.7 i denne innstillingen. Dette medlem vil påpeke en prinsipiell uenighet i nødvendigheten av å senke satsen selskaper betaler på sine overskudd. Dette medlem mener Norge ikke bør delta i en usunn skattekonkurranse hvor land underbyr hverandre i å tilby lavt skattenivå for selskaper. Dette medlem mener at norske myndigheter heller bør intensivere arbeidet – inkludert gjennom internasjonalt samarbeid – for å sikre at større del av selskapers overskudd tilfaller fellesskapet, gjennom å sørge for at multinasjonale selskaper betaler den skatten de skal i landene de opererer i.

4.1.2 Trinnskatt

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår for 2020 å holde satsene i alle trinn uendret, det vil si på 1,9 pst. i trinn 1, 4,2 pst. i trinn 2, 13,2 pst. i trinn 3 (11,2 pst. i tiltakssonen i Troms og Finnmark fylke) og 16,2 pst. i trinn 4. Innslagspunktene foreslås justert med forventet lønnsvekst, til 180 800 kroner i trinn 1, 254 500 kroner i trinn 2, 639 750 kroner i trinn 3 og 999 550 kroner i trinn 4.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2020 § 3-1.

Som følge av at fylkene Troms og Finnmark slås sammen til ett fylke fra 1. januar 2020, er det nødvendig å justere noe i angivelsen av området i dette fylket hvor personer har redusert trinnskatt (tiltakssonen). Det vises til omtale i kapittel 16 i proposisjonen om opprettinger og presiseringer i lovtekst mv. Tilsvarende gjelder for bestemmelsen om fellesskatt til staten.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2020 §§ 3-1 annet ledd og 3-2 annet ledd første strekpunkt.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt alternative statsbudsjett og figur i punkt 2.3.2.3 foran i denne innstillingen, som illustrerer disse medlemmers mer omfordelende skattesystem. Disse medlemmer foreslår å bruke om lag 4 mrd. kroner for å redusere marginalskatten for lave og midlere inntekter gjennom endringer i trinnskatten til 0,5 pst. i trinn 1 og 2,7 pst. i trinn 2. Satsen i trinn 3 endres til 14,7 pst. og trinn 4 endres til 17,3 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der trinnskatten settes til 2 pst. (trinn 1), 4 pst. (trinn 2), 15 pst. (trinn 3) og 18 pst. (trinn 4) samtidig som trygdeav-

giften reduseres til 8 pst. Innslagspunktet for trinn 4 reduseres til 790 000 kroner. Endringene innebærer en skattelette på ca. 1 600 kroner for en person med gjennomsnittlig inntekt sammenlignet med regjeringens forslag for 2020.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en betydelig omlegging av trinnskatten:

- Trinn 1: Innslagspunkt foreslås økt til 210 000 kroner med en sats på 0,9 pst.
- Trinn 2: Innslagspunkt foreslås økt til 290 000 kroner med en sats på 3,2 pst.
- Trinn 3: Innslagspunkt foreslås redusert til 600 000 kroner med en sats på 15,2 pst.
- Trinn 4: Innslagspunkt reduseres til 964 800 kroner, med en sats på 18,2 pst.
- Nytt trinn 5: Innslagspunkt på 1,5 mill. kroner, med en sats på 27 pst.

Dette medlem viser til at disse forslagene også må sees i sammenheng med blant annet forslag om økt skattesats, økte minstefradrag og økt personfradrag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å bruke 7,8 mrd. kroner på å redusere marginalskatten for de med lavest inntekt.

Komiteens medlem fra Rødt viser til sin merknad under punkt 2.3.2 foran i denne innstillingen, der Rødts forslag til en mer progressiv innretning på trinnskatten beskrives. Totalt innebærer omleggingen et økt proveny på 11,8 mrd. kroner i 2020 sammenlignet med regjeringens forslag.

4.1.3 Minstefradrag

SAMMENDRAG

Regjeringen foreslår å øke maksimalt minstefradrag i lønn og trygd med anslått lønnsvekst, til 104 450 kroner. Minstefradraget er økt betydelig de siste årene. Med forslaget for 2020 vil overgangen fra sats til øvre grense i minstefradraget skje ved en inntekt på om lag 232 100 kroner.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2020 § 6-1 første ledd.

Regjeringen foreslår å øke maksimalt minstefradrag i pensjonsinntekt med veksten i ordinær alderspensjon til 87 450 kroner.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2020 § 6-1 annet ledd.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å redusere marginalsatten for grupper med lav inntekt med 847 mill. kroner ved å endre satsen for minstefradrag for lønnsinntekt og pensjonsinntekt med 4 prosentenheter, til hhv. 49 og 35 pst.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke minstefradraget i lønnsinntekt og pensjonsinntekt med 3 prosentpoeng, til henholdsvis 48 pst. og 34 pst.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å øke øvre grense i minstefradraget for lønnsinntekt med 1 000 kroner og i minstefradraget for pensjonsinntekt med 2 000 kroner.

4.1.4 Personfradrag

SAMMENDRAG

Det gis et personfradrag i alminnelig inntekt. Fradraget er 56 550 kroner i 2019. Regjeringen foreslår å lønnsjustere personfradraget samtidig som personfradraget reduseres som ledd i omleggingen av finansieringen av NRK. Personfradraget reduseres mindre enn det som er nødvendig for at omleggingen skal være provenyneutral, jf. proposisjonens punkt 3.2.1. Det gir en skattelettelse på 380 mill. kroner påløpt og 305 mill. kroner bokført i 2020. Lønnsjusteringen av personfradraget ansås i tillegg å redusere provenyet med om lag 75 mill. kroner påløpt og 60 mill. kroner bokført i 2020.

Personfradraget i 2020 foreslås satt til 51 300 kroner.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2020 § 6-3.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å sette personfradraget til 65 000 kroner. Dette er en kraftig økning fra regjeringens forslag for 2020. Dette medlem viser til at dette innebærer lavere skatt på inntekt, noe som er en del av Sosialistisk Venstrepartis grønne skatteveksling, hvor miljøavgiftene økes samtidig som at folk flest får lavere skatt. Med dette forslaget vil de fleste komme godt ut,

selv med forslag om store økninger i bl.a. CO₂-avgift og veibruksavgift.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke personfradraget til 72 000 kroner som ledd i et samlet skatteopplegg som reduserer skattene for de som har lave inntekter, og øker skattene for de som har høye inntekter.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å øke personfradraget til 52 300 kroner.

4.1.5 Andre grenser og fradrag

SAMMENDRAG

Skattefradraget for pensjonsinntekt ble innført i forbindelse med pensjonsreformen i 2011. Skattefradraget trappes ned med pensjonsinntekten, i to trinn med ulike satser. Fradraget sikrer at pensjonister med minste pensjonsnivå for enslige ikke skal betale skatt. For at enslige minstepensjonister fortsatt ikke skal betale skatt av minstepensjon når personfradraget reduseres som følge av omleggingen av NRK-finansieringen, må skattefradraget økes, jf. proposisjonens punkt 3.2.2. Regjeringen foreslår å øke det maksimale fradragets beløp til 32 330 kroner. I tillegg foreslås det at nedtrappingen av fradraget i trinn 1 økes fra 15,3 til 16,7 pst.

Videre økes innslagspunktene for nedtrapping i trinn 1 i skattefradraget for pensjonsinntekt med anslått vekst i minste pensjonsnivå fra 198 200 kroner til 204 150 kroner. Innslagspunktet for nedtrapping i trinn 2 i skattefradraget for pensjonsinntekt økes med veksten i ordinær alderspensjon fra 297 900 kroner til 306 300 kroner.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2020 § 6-5. Det vises videre til forslag til endring i skatteloven § 16-1 tredje ledd tredje punktum.

Øvrige beløpsgrenser holdes nominelt uendret. Det gjelder blant annet nedre grense for å betale trygdeavgift, maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent mv., maksimalt foreldrefradrag, særskilt fradrag i deler av Troms og Finnmark fylke (tiltakssonen), kilometersatsene i reisefradraget, maksimalt fradrag for gaver til frivillige organisasjoner, den skattefrie nettoinntekten og formuestillegget i skattebegrensningsregelen, særfradraget for enslige forsørgere, fiskerfradraget, sjømannsfradraget, bunnbeløpet i formuesskatten og maksimal årlig og samlet sparing i BSU. Dette øker provenyet med om lag 198 mill. kroner påløpt og 158 mill. kroner bokført i 2020. Anslaget inkluderer samspillseffekter og avrundinger ved endringer i skatt på inntekt og formue for personer.

Det vises til proposisjonens tabell 1.4 for en oversikt over forslagene til ulike satser, grenser og fradrag i personbeskatningen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen viser til at reisefradraget behandles i Innst. 4 L (2019–2020) punkt 4.1.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag til andre grenser og fradrag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til egne merknader i Innst. 4 L (2019–2020) med forslag til endringer i reisefradraget.

Disse medlemmer viser til at et organisert arbeidsliv er førstelinjeforsvaret mot useriøse arbeidsgivere, sosial dumping og arbeidslivskriminalitet. Det er dokumentert at lønningene på en arbeidsplass stiger med 14–15 pst. når mer enn halvparten av de ansatte er fagorganisert. For ordna forhold og en lønn å leve av er økt fagorganisering sentralt. Regjeringen har likevel i årets statsbudsjett opphevet et stortingsvedtak fra 2018 om å bidra til å øke organisasjonsgraden. Derfor foreslår disse medlemmer å doble fradraget for fagforeningskontingenten. Den skattemessige verdien av dette er nærmere 960 kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der følgende endringer foreslås:

- Fagforeningsfradraget økes til 4 235 kroner
- Nedre grense for å betale trygdeavgift fastsettes til 50 000 kroner
- Særskilt fradrag for Nord-Troms og Finnmark økes til 20 000 kroner
- Begge kilometersatsene i reisefradraget økes til 1,60 kroner, samt at bunnfradraget settes til 15 000 kroner
- Fiskerfradraget økes til 155 000 kroner
- Sjømannsfradraget økes til 85 000 kroner

Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett for nærmere begrunnelser for disse endringene.

Disse medlemmer påpeker generelt at regjeringen gjennom systematisk å underregulere fradrag bidrar til å skape et mindre rettferdig og omfordelende skattesystem.

Disse medlemmer viser videre til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der den særskilte skatteordningen for utenlandske arbeidstakere samt standardfradraget foreslås opphevet. Disse medlemmer påpeker at disse ordningene representerer en skatterabatt for utenlandske arbeidstakere som er til

ugunst for norske arbeidstakere, og viser til egne merknader i Innst. 399 L (2017–2018) for en mer utførlig begrunnelse av dette. Disse medlemmer mener at nordmenn skal ha minst like gunstige skatteregler som utenlandske arbeidstakere i Norge.

Disse medlemmer viser ellers til at ordningen med skattlegging av naturalytelser innebærer en rekke utfordringer og har medført økt byråkrati og økte kostnader for norsk næringsliv. Videre viser disse medlemmer til at Regnskap Norge mener de opprinnelige reglene for skattefrihet for rimelige personalrabatter som gjaldt allment hos arbeidsgiver, fungerte rimelig godt. Det synes også som de nye reglene har fått en mer omfattende virkning enn forutsatt i forarbeidene. Disse medlemmer viser til høringsnotat fra Regnskap Norge, der det påpekes at de nye naturalytelsesreglene, sitat:

«ikke bare innebærer vesentlige merbyrder for næringslivet, men som med sin millimeternøyaktighet og fulle bredde ikke er mulig å etterleve i praksis. Vi vil ikke gå nærmere inn på dette her, annet enn at vi på det sterkeste vil oppfordre til at reglene gjennomgås på nytt i et kost/nytte perspektiv, med sikte på forenklinger. Vi kan ikke si oss ferdig snakket om saken når vi har et regelverk som er så omfattende og detaljrikt at det ubønnhørlig vil gjøre vanlige folk til lovbrytere.»

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2020 med et forslag om å gjeninnføre skattefrihet for rimelige personalrabatter.»

«Stortinget ber regjeringen gjøre en ny vurdering av regelverket for skattlegging og rapportering om naturalytelser og komme tilbake til Stortinget med et nytt forslag som ivaretar hensynet til brede skattegrunnlag, redusert byråkrati og forenkling av rapportering.»

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke sats ut over inntektsuavhengig fradrag for jordbruk mv. til 42 pst, og øke maksimalt fradrag til 200 000 kroner. Sats i fiskerfradraget foreslås økt til 33 pst. med øvre grense på 180 000 kroner. Sjømannsfradraget foreslås økt til 33 pst. med en øvre grense på 100 000 kroner.

Dette medlem viser videre til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett foreslås å doble maksimalt fradrag for innbetalt fagforeningskontingent til 7 700 kroner.

Dette medlem viser til at ordningen Boligsparring for ungdom (BSU) i utgangspunktet har en god begrunnelse, nemlig å bidra til at unge sparer mer for å få egenkapital til sin første bolig. Dette medlem viser

til at omfanget og utgiftene til ordningen har vokst betraktelig siden den først ble introdusert, og at den nå koster om lag 1,4 mrd. kroner i året. Dette medlem mener en så dyr ordning ellers ville ha vært avkrevd overbevisende resultater og måloppnåelse.

Dette medlem viser til at Statistisk sentralbyrå har sett på hvordan ordningen fungerer. I en artikkel publisert på deres nettside 8. november 2017 skriver de at mer enn fire av ti av de som sparer i BSU, allerede eier egen bolig. Videre finner de at de med høyest inntekt sparer mest:

«Blant den firedelen som tjener minst, får 32 pst. skattefradrag for BSU-sparing, mens tallet er 48 pst. i den firedelen som tjener mest. Det er også i den høyeste inntektsklassen at vi finner flest som sparer det maksimale beløpet i ordningen, med en andel på 34 pst. I den laveste firedelen var tilsvarende andel 16 pst.»

SSB finner også grunner til å tro at sparing gjennom BSU er sterkt avhengig av foreldrenes formue:

«En rimelig antakelse er at mange unge, ofte studenter med lave inntekter eller nyetablerte med anstrengt økonomi, mottar økonomisk støtte fra foreldre til sin BSU-sparing.

Skattestatistikken har ikke opplysninger om i hvor stor grad unge mottar økonomisk støtte fra foreldrene, men tallene viser likevel at de unge som kommer fra de mest formuende hjemmene, også er de som oftest benytter BSU-ordningen, og det er også de som sparer mest.

[]

Unge fra familier med høy formue er også de som oftest sparer det maksimale beløpet i BSU. Blant barn av foreldrene med den minste nettoformuen er det 14 prosent som får maksimalt skattefradrag, mens 37 prosent av barna med de rikeste foreldrene får maksimalt skattefradrag på 5 000 kroner.»

Dette medlem viser til at BSU dermed i stor grad fungerer som en ordning som tjener dem som uansett har råd til å spare. Det er ingenting som tyder på at ordningen fungerer sosialt utjevne. De som har lav inntekt eller ikke har formuende foreldre, sparer i langt mindre grad gjennom BSU enn de med bedre økonomiske forutsetninger.

Dette medlem peker på at pengene som i dag går ut gjennom BSU-ordningen, dermed i stor grad trefter dem som ikke trenger dem, mens de som trenger dem, ikke har anledning til å spare i utgangspunktet. Dette medlem peker videre på at det er åpenbart at det finnes bedre og langt mer målrettede måter å bruke 1,4 mrd. kroner i året på boligsosiale tiltak. Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det er foreslått en omfattende satsing med en kraftig økning til Husbanken til boligsosiale tiltak, flere utleieboliger og økt bostøtte for utsatte grupper, tilpasning og etablering av bolig for mennesker med funksjonsnedsettelse og tilskudd til heis. I tillegg

foreslås det å redusere dokumentavgiften, som er enda et hinder for å komme seg inn i boligmarkedet.

Dette medlem ser med bekymring på berøringsangsten andre partier har for boligpolitikken, og hvordan enkelte partier kritiserer alle forslag til endring av skattereglene tilknyttet bolig. Forslaget fra Sosialistisk Venstreparti om å avskaffe BSU-ordningen har blitt møtt med krisemaksimering fra enkelte av dagens regjeringspartier. Denne typen skyttergravstaktikk bidrar ikke til en opplyst debatt om hvordan boligpolitikken best kan utformes, og de som taper mest på det, er dagens unge og andre grupper som står utenfor boligmarkedet.

Dette medlem viser på denne bakgrunn til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å avvike BSU-ordningen.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke utbytteskatten til 35 pst., tilsvarende en oppjusteringsfaktor på 1,52 gitt 23 pst. skattesats.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å gjeninnføre fordelsbeskatningen av egen bolig. Denne beskatningen ble fjernet i forbindelse med skattereformen i 2005. Dette medlem viser til at en slik beskatning har gode fordelingsegenskaper, da de som har høyest inntekt og formue også har de største verdiene knyttet til bolig. Når bolig i stor utstrekning er fritatt for beskatning, er dette noe som i størst grad kommer høyinntektsgruppene til gode. Dette er et skattetap som resten av skattebetalerne, også de med lav inntekt, må betale gjennom høyere skatt.

Dette medlem viser til NOU 2003:9 Skatteutvalget, hvor det også understrekes at skatt på bolig har gode fordelingsvirkninger. Utvalget foreslo også å stramme inn fordelsbeskatningen. Videre skrev utvalget:

«Hvis inntektsbeskatningen av egen bolig avvikes (uten å erstattes med for eksempel en eiendomsskatt), vil det faglige grunnlaget for (ubetinget) fradagsrett for private gjeldsrenter falle bort.»

Utvalget skriver videre at et bortfall av rentefradraget særlig ville ramme yngre husholdninger. Dette medlem er enig i dette. De yngre husholdningene har høyere gjeldsgrad og ville blitt uforholdsmessig hardt rammet av bortfall av rentefradraget. En fordelsbeskatning vil dermed være en ordning som skaper større balanse i skattesystemet for eiendom, demper prispresset, fører til økt effektivitet i skattesystemet og bedrer fordelingen.

Dette medlem viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett og Innst. 2 S (2019–2020), hvor det framgår av fordelingstabellen at en gjeninnføring av fordelsbeskatningen vil ha gode fordelingsvirkninger.

Kombinert med lavere skatt på inntekt vil de fleste tjene på denne endringen.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å avvikle den nye ordningen for skattefavoredert individuell pensjonssparing som ble vedtatt i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 2017.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke bunnfradraget i jordbruksfradraget til 100 000 kroner, å øke satsen til 45 pst. og sette den øvre grensen til 200 000 kroner.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke fiskerfradraget for å bedre lønnsomheten i fiskerinæringen. Dette medlem foreslår å øke fiskerfradraget til 200 000 kroner og at satsen settes til 35 pst.

Dette medlem viser videre til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å øke satsen i sjømannsfradraget fra 30 til 35 pst. og øke beløpsgrensen til 100 000 kroner.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås et tak på fradrag for renter på lån på 40 G eller mer. Det innebærer at det ikke gis fradrag for den andelen av et lånet som er over 3,99 mill. kroner, eller 7,99 mill. kroner for ektefeller, mens det gis normalt fradrag for resten av lånet.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å fjerne rentefradraget på forbrukslån og kredittkortgjeld.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås å prøve ut en Miljøfunn-ordning med skattefradrag for investeringer som fører til miljøforbedringer.

Komiteens medlem fra Rødt viser til regjeringens forslag om nominell videreføring av maksimalt fradrag for fagforeningskontingent, særfradraget for enslige forsørgere og en rekke andre fradrag. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å øke fagforeningsfradraget til 7 000 kroner, å øke fradragssatsene for kost og losji, å øke særfradraget for enslige forsørgere, samt å prisjustere sjømannsfradraget, fiskerfradraget og særskilt fradrag for Troms og Finnmark.

Dette medlem viser til at regjeringen Solberg i 2016 fjernet skattefritaket på sluttvederlag. Sluttvederlag gis til arbeidstakere som blir oppsagt på grunn av nedbemanning eller konkurs, og når skattefritaket ble fjernet, medførte det 70 mill. kroner i økt skatt for denne gruppen. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å gjeninnføre dette skattefra-

draget for det nye slitertillegget som skal erstatte sluttvederlagsordningen.

4.2 Opsjonsskatteordningen for små oppstartsselskap

Opsjonsskatteordningen behandles i Innst. 4 L (2019–2020) punkt 4.2.

4.3 Arbeidsgivers dekning av pendleres besøksreiser med fly innenfor EØS

Besøksreiser behandles i Innst. 4 L (2019–2020) punkt 4.3.

4.4 Begrensning av kildeskatt på pensjon, uføretrygd og andre uføreytelser

Kildeskatt behandles i Innst. 4 L (2019–2020) punkt 4.4.

4.5 Oppheve skatteplikt og fradagsrett for underholdsbidrag mv.

Underholdsbidrag behandles i Innst. 4 L (2019–2020) punkt 4.5.

4.6 Aksjesparekonto

Aksjesparekonto behandles i Innst. 4 L (2019–2020) punkt 4.6.

4.7 Forskuddssatser og takseringsforskriften

Se Innst. 4 L (2019–2020) punkt 4.7 om fastsettelse av forskuddssatser og satser i takseringsforskriften.

4.8 Skattører og fellesskatt

Sammendrag

Skattørene fastsettes innenfor et samlet opplegg for kommuneøkonomien og må ses i sammenheng med utviklingen i skattegrunnlagene, endringer i personbeskatningen og fordelingen av inntektene til kommuner og fylkeskommuner mellom overføringer og skatter.

I Prop. 113 S (2018–2019) Kommuneproposisjonen 2020 ble det varslet at skattørene på vanlig måte fastsettes ved behandlingen av statsbudsjettet. Det ble også varslet at skattørene fastsettes med sikte på at skatteinntektene skal utgjøre 40 pst. av kommunenes samlede inntekter.

De kommunale og fylkeskommunale skattørene for personlig skattytere foreslås justert fra 2019 til 2020, se tabell 4.1 i proposisjonen.

Det vises til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2020 § 3-2 og § 3-8.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

4.9 Arveavgift

Sammendrag

Det er nødvendig at Stortinget treffer arveavgiftsvedtak for å opprettholde arveavgiftsplikten for arvinger som mottar arv fra dødsfall før 1. januar 2014, men hvor rådgigheten ved offentlig skifte først inntreffer i 2014 eller senere. Det foreslås et arveavgiftsvedtak for budsjetterterminen 2020 som viderefører tidligere satser og fribeløp i tråd med forutsetningene i Prop. 1 LS Tillegg 1 (2013–2014).

Det vises til forslag til stortingsvedtak om avgift til statskassen på arv for budsjettåret 2020.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan en progressiv arveskatt med høyt bunnfradrag kan utformes. Resultatene av utredningen skal presenteres sammen med forslaget til statsbudsjett for 2021.»

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at det skal være pliktig å innrapportere arveoppgjør til skattemyndighetene, slik at innhenting og publisering av statistikk over mottatt arv kan gjeninnføres slik det ble gjort fram til 2014.»

Disse medlemmer viser til at arv er en betydelig bidragsyter til at økonomiske forskjeller opprettholdes og forsterkes mellom generasjoner. Disse medlemmer viser videre til at skatt på arv er en skatt som det ikke kan argumenteres med har uheldige vridningseffekter. Disse medlemmer peker på det urimelige i at alle som jobber og tjener egne penger må betale skatt på inntekt, mens det er skattefritt å få overført verdier gjennom arv som man ikke har lagt ned noen arbeidsinnsats for. Når arbeidslinjen er gjennomgående i resten av samfunnet, er det påfallende at dette ikke gjelder for noen av de aller rikeste i samfunnet.

Disse medlemmer mener det er innlysende at arveavgiften bør gjeninnføres. Denne bør likevel ikke utformes på samme måte som den tidligere arveavgiften, men på en mer treffsikker og omfordelende måte.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2021 fremme et forslag om en progressiv arveskatt med bunnfradrag på 5 mill. kroner og med laveste sats på 10 pst, med gradvis opptrapping til 50 pst. skatt på arv over 100 mill. kroner.»

Komiteens medlem fra Rødt viser til at skattlegging av arv er et viktig tiltak for å bekjempe forskjeller og for å motvirke dynastitendenser i det norske samfunnet. En stor andel av landets aller rikeste personer har arvet formuene sine, og de økonomiske forskjellene er økende. Dette medlem mener at en bedre og mer progressiv modell for skatt på arv enn den som ble fjernet i 2014, bør gjeninnføres så snart som mulig.

5. Formuesskatt

Sammendrag

Regjeringen vil videreføre formuesskattesatsen på 0,85 pst. og bunnfradraget på 1,5 mill. kroner (3 mill. kroner for ektepar). Nominell videreføring av bunnfradrag anslås å øke statens proveny med 13 mill. kroner påløpt og 10 mill. kroner bokført i 2020.

Komiteens merknader

Komiteen viser videre til at verdsettelse av nystiftede selskap og næringseiendom behandles i Innst. 4 L (2019–2020) kapittel 5.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at forskjellene øker fordi de rike drar ifra. Derfor foreslår disse medlemmer å øke formuesskatten ved følgende endringer: satsen økes til 1,1 pst. for formuer over 1,5 mill. kroner (3 mill. kroner for ektepar) og et trinn 1 for formuer over 10 mill. kroner på 1,2 pst. Verdsettelsen av aksjer og driftsmidler (og tilordnet gjeld) settes til 80 pst.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der verdsettelsesrabatten for driftsmidler og gjeld i formuesskatten økes til 40 pst., samt at satsen økes til 1,0 pst. og bunnfradraget økes til 1,6 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke satsen i formuesskatten til 1,1 pst., innføre tilleggssats på 0,2 pst. på formue over 20 mill. kroner, og fjerne aksjerabatten.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, der det foreslås endringer i formuesskatten som vil bidra til at færre nordmenn må betale formuesskatt, samtidig som fordelingseffekten av formuesskatten styrkes. Dette medlem foreslår at bunnfradraget økes fra 1,5 mill. kroner til 1,7 mill. kroner, i tillegg foreslår dette medlem å innføre en

trinnskatt for formuesskatten der satsen for den statlige andelen av formuesskatten økes fra 0,15 pst. til 0,3 pst. for formuer større enn 10 mill. kroner og 0,5 pst. for formuer høyere enn 50 mill. kroner. Dette medlem ønsker også å avvikle verdsettelsesrabatten for aksjer og driftsmidler som regjeringen innførte i statsbudsjettet for 2017.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at regjeringen Solberg har redusert nivået på formuesskatten med nærmere 7 mrd. kroner, inkludert budsjettforslaget for 2020, uten å kunne legge fram dokumentasjon på at skattekuttene har gitt de annonserte effektene i form av flere arbeidsplasser.

Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å fjerne verdsettelsesrabatten for aksjer, driftsmidler og sekundærboliger for å sikre et mer reelt skattegrunnlag for formuesskatten. Dette medlem viser videre til Rødts forslag til en progressiv modell for formuesskatten, med høyere sats for nettoformuer over 10 mill. kroner. Dette medlem viser også til nærmere omtale i Rødts hovedmerknad i punkt 2.3.2.7 i denne innstillingen.

6. Eiendomsskatt

6.1 Maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig

Sammendrag

Fra 2020 reduseres maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig fra 7 til 5 promille. I Granavolden-plattformen fremgår det at regjeringen vil «[] fortsette å redusere eiendomsskattesatsen og skattegrunnlaget.».

I 2019 har 63 kommuner en eiendomsskattesats på bolig- og fritidseiendom over 5 promille, mens 101 kommuner har en sats over 4 promille. Regjeringen tar sikte på å redusere maksimal eiendomsskattesats for bolig og fritidsbolig fra 5 til 4 promille fra 2021. Hensikten er å senke skattetrykket i kommuner med høy eiendomsskatt på bolig og fritidsbolig, og forhindre at kommuner med lav sats setter den opp til mer enn 4 promille. Regjeringen vil komme tilbake til reduksjonen i eiendomsskattesatsen som del av et helhetlig opplegg for kommuneøkonomien i forbindelse med kommuneproposisjonen for 2021.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Rødt viser til at eiendomsskatten har nådd et historisk høyt nivå under denne regjeringen, og at dette har sammenheng med at de ordinære inntektene gjennom rammeoverføringer

og ordinær skatteinngang ikke er tilstrekkelige for å dekke kommunenes oppgaver. Disse medlemmer understreker at den beste måten å få bort eiendomsskatt på er å øke overføringene til kommunene, slik at de kan gjøre nødvendige investeringer og tilby gode tjenester til innbyggerne uten eiendomsskatt. Eiendomsskatt er den eneste inntekten lokalpolitikere i realiteten selv rår over, og som velgerne kan ta stilling til gjennom lokalvalg. Disse medlemmer påpeker at regjeringen reduserer og undergraver lokaldemokratiet og det lokale selvstyret gjennom å innføre nye begrensninger på kommunenes økonomiske handlingsrom. Disse medlemmer mener derfor at kommunene fortsatt bør ha anledning til å sette satsen til 7 promille. Videre påpeker disse medlemmer at regjeringens bevilgning til kompensasjon for bortfall av eiendomsskatt på produksjonsutstyr og installasjoner ikke er tilstrekkelig til å dekke den inntektsreduksjon dette påfører kommunene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett og eget forslag i Innst. 2 S (2019–2020) om å utrede en ny og mer sosial modell for kommunal eiendomsskatt basert på samme provenyepotensial, eiendommenes ligningsverdi, obligatoriske bunnfradrag og sosiale skjermingsordninger som eksempelvis utsatt skatt til eierskifte. Dette medlem mener dette vil bidra til å styrke eiendomsskattens legitimitet.

Dette medlem viser videre til at eiendomsskatten er kommunenes eneste måte å direkte påvirke sine inntekter på, og at dette er en viktig del av lokaldemokratiet. Dette medlem viser videre til at regjeringen ikke har foreslått tilstrekkelige bevilgninger til kommunene, noe som har gjort at flere kommuner har innført eiendomsskatt. Dette medlem peker på regjeringen gjennom flere runder har innskrenket den lokale handlingsfriheten i denne saken, blant annet ved å senke maksimal sats for eiendomsskatten. I tillegg mener dette medlem regjeringen på ingen måte har kompensert kommunene for inntektsbortfallet som fulgte av at produksjonsutstyr og produksjonsinstallasjoner ble fjernet fra eiendomsskattegrunnlaget, slik de hadde lovet.

Komiteens medlem fra Rødt mener det er et viktig prinsipp at norske kommuner bør beholde handlingsrommet til å fastsette eiendomsskatten lokalt innenfor dagens regelverk. Dette medlem vil påpeke at lang tids underfinansiering av kommunesektoren gjør at mange kommuner i dag ser seg nødt til å ilegge eiendomsskatt for å sikre finansiering til viktige velferdstjenester.

Dette medlem mener at utforming av skatten lokalt i hver enkelt kommune gjør det lettere å sikre en sosial profil, hvor bunnfradrag og ulike satser brukes for

å sikre at det er de som reelt har størst boligformue som bidrar mest. Ved lokal utforming er det også mulig å ha ordninger for fritak, geografisk differensiering og andre tiltak som sikrer en god omfordelende profil.

6.2 Eiendomsskatt ved kommunesammenslåing – anmodningsvedtak

Eiendomsskatt ved kommunesammenslåing behandles i Innst. 4 L (2019–2020) kapittel 6.

7. Skattefunn-ordningen

Endringer i Skattefunn-ordningen behandles i Innst. 4 L (2019–2020) kapittel 7.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det er nødvendig å vri om alle virkemidler i årene framover slik at de støtter opp under den grønne omstillingen av samfunnet. Også skatteordninger må sees på og vurderes opp mot målene om en slik omstilling.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede å legge om hele eller deler av Skattefunn-ordningen til en Miljøfunn-ordning.»

8. Næringsbeskatning for øvrig

8.1 Justeringer i rentebegrensningsreglene

Rentebegrensningsreglene behandles i Innst. 4 L (2019–2020) punkt 8.1.

8.2 Skattemessige konsekvenser av ny regnskapsstandard for unoterte banker og finansforetak

Se Innst. 4 L (2019–2020) punkt 8.2 om skattemessige konsekvenser av ny regnskapsstandard for unoterte banker og finansforetak.

8.3 Avskrivninger for frukt- og bærfelt

Avskrivninger behandles i Innst. 4 L (2019–2020) punkt 8.3.

8.4 Jordbruksfradrag

Jordbruksfradrag behandles i Innst. 4 L (2019–2020) punkt 8.4.

8.5 Produktavgift på førstehåndsomsetning av fisk

Sammendrag

Produktavgiften ble redusert fra 2,4 pst. i første halvår 2019 til 2,2 pst. i andre halvår 2019. Produktavgiften til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringene foreslås holdt uendret på 2,2 pst. i 2020.

Trygdeavgiftssatsen for næringsinntekt er normalt 11,4 pst. Fiskere betaler en trygdeavgift på 8,2 pst. Produktavgiften i fiskerinæringen skal, foruten å dekke mellomlegget mellom 8,2 pst. og 11,4 pst. i trygdeavgiften, også dekke kollektiv medlemspremie til yrkesskade-trygd, kollektiv forsikring for tilleggssykepenger for manntallsførte fiskere og utgifter i forbindelse med stønad til arbeidsledige i næringen. Det skal svares produktavgift av all fangst fra norskregistrerte fartøy.

I brev av 29. august 2019 tilrår Nærings- og fiskeridepartementet at produktavgiften holdes uendret på 2,2 pst. for 2020. Tilrådingen er basert på anslag for førstehåndsverdien av fisk og pensjonsgivende inntekt samt forventede utgifter i 2020 i ordningene som produktavgiften er ment å dekke. Det er også tatt hensyn til innbetalt produktavgift og utgiftene de seneste årene. I tabell 8.1 i proposisjonen angis prognosene som ligger til grunn for fastsettelse av nivået på produktavgiften for 2020.

Det vises til forslag til Stortingets vedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringene for 2020.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

8.6 Arbeidsgiveravgift og trygdeavgift

Sammendrag

Flere kommuner og fylkeskommuner slås sammen fra 1. januar 2020 (kommunereformen). Siktemålet med kommunereformen er å skape større og sterkere kommuner som skal gi bedre velferdstjenester, en mer bærekraftig samfunnsutvikling og et sterkere lokalt selvstyre.

Soneinndelingen for differensiert arbeidsgiveravgift er regulert i Stortingets årlige vedtak om fastsettelse av avgifter mv. til folketrygden § 2. Sonene og de reduserte satsene er notifisert til og godkjent av ESA som statsstøtte forenlig med EØS-avtalen. Det geografiske området for hver sone må opprettholdes slik de har blitt godkjent av ESA også i 2020.

Sonene har til nå vært inndelt etter kommuner. Kommunereformen innebærer blant annet at flere kommuner i ulike soner slås sammen. Det fører til et behov for å justere angivelsene av hvilke områder som inngår i de enkelte sonene. Dette er gjennomført i forslaget til stortingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2020. Endringen i angivelsene av soner i forslaget til vedtak, sammenlignet med vedtaket for 2019, innebærer ingen endringer i de geografiske områdene for de ulike sonene. Gjeldende satser videreføres derved i de samme områdene for inntektsåret 2020.

Departementet viser til forslag til Stortingets vedtak om fastsettelse av avgifter mv. til folketrygden for 2020.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag til vedtak om fastsettelse av avgifter mv. til folketrygden for 2020.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at innværende periode for ordningen med regional differensiert arbeidsgiveravgift som startet 1. juli 2014, i utgangspunktet varer frem til utgangen av 2020 (31. desember 2020). Perioden er på sju år fordi EUs retningslinjer for regionalstøtte går gjennom en planlagt revisjon hvert syvende år. Regelverket kan nå bli forlenget med to år. Regjeringen skriver:

«Europakommisjonen legger opp til å forlenge regelverket tilnærmet uendret i to år, det vil si ut 2022. Bakgrunnen er at kommisjonen vil avvente en evaluering av regelverket for regionalstøtte. Hvis forlengelsen blir vedtatt, vil regjeringen vurdere om den skal søke å videreføre dagens ordning med differensiert arbeidsgiveravgift i disse to årene. Ved videreføring av dagens ordning vil vi også utsette arbeidet med revisjon av området for differensiert arbeidsgiveravgift.»

Disse medlemmer mener derfor at dagens soneinndeling kan forlenges i to år.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der trygdeavgiften reduseres fra 8,2 til 8 pst. for bl.a. lønns-takere, mens den reduseres fra 11,4 til 11 pst. for bl.a. næringsdrivende. Disse medlemmer påpeker at dette representerer en betydelig skattelettelse for folk flest.

8.7 Finansskatt

Sammendrag

I 2017 ble det innført en finansskatt for å veie opp for de uheldige virkningene av at finansielle tjenester er unntatt fra merverdiavgift. Finansskatten er en skatt på finansiell aktivitet og består av to elementer. Det ene er en ekstra skatt på lønn fastsatt til 5 pst. av grunnlaget for arbeidsgiveravgift. Det andre elementet er videreføring av skattesats på selskapsoverskuddet (grunnlaget for skatt på alminnelig inntekt) på 2016-nivå for finanssektoren på 25 pst. Satsen for denne sektoren er i 2019 tre prosentenheter over satsen i øvrige sektorer.

Provenyet fra finansskatten for 2019 anslås til om lag 4,5 mrd. kroner påløpt. Verdien av merverdiavgiftsunntaket i finanssektoren er på sin side anslått til vel 10 mrd. kroner for 2019.

Regjeringen foreslår å videreføre finansskatten på samme nivå som i 2019. Se for øvrig omtale av en fremtidig omlegging av finansskatten i kapittel 22 i proposisjonen.

Departementet viser til forslag til Stortingets skattevedtak for inntektsåret 2020 § 3-3 annet ledd og stortingsvedtak om fastsetting av finansskatt på lønn for 2020.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til vedtak fra Innst. 365 (2017–2018) sitert nedenfor, og til omtale i Prop. 1 LS (2019–2020), og er ikke enig i at regjeringen har svart ut denne saken, fordi forhøyet sats på arbeidsgiveravgiften ikke er forelått fjernet.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte, senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2020, og utrede og legge fram tiltak for en provenynøytral omlegging av finansskatten hvor forhøyet arbeidsgiveravgift blir fjernet.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til partienes respektive budsjett, hvor det foreslås å øke skatt på alminnelig inntekt til 23 pst., samtidig som at finansskatten holdes uendret i påvente av et tilstrekkelig svar fra regjeringen slik bedt om i Innst. 365 S (2017–2018). Vedtaket fra denne innstillingen lyder som følger:

«Stortinget ber regjeringa vurdere om utvida grunnlag for meirverdiavgift på finansielle tenester og avgift på margininntekter er ein modell som det framleis bør jobbast med å innføre eller ikkje. Vidare ber Stortinget regjeringa om å gi ei vurdering av forslaget om forhøgd selskapskatt som vert betalt inn i terminar. Stortinget ber regjeringa komme attende til Stortinget med omtale av dette på eigna måte, seinast i statsbudsjettet for 2019' og 'Stortinget ber regjeringa komme attende til Stortinget på eigna måte, seinast i samband med statsbudsjettet for 2020, med framlegg om ei provenynøytral omlegging av finansskatten og der forhøgd arbeidsgivaravgift vert fjerna.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der arbeidsgiveravgiftselementet i finansskatten fjernes samtidig som finansskattesatsen på overskudd økes til syv pst. Disse medlemmer påpeker at dette relativt sett vil styrke lokale sparebanker og banker med tilstedeværelse i lokalsamfunn rundt om i hele Norge. Dette vil igjen kunne bedre finansieringstilgangen og verdiskapingen til lokalt næringsliv. Ifølge en rapport fra Menon gir lokale banker både oftere lån og større lån til

bedrifter enn andre banker, noe som er positivt for lokal verdiskaping.

Komiteens medlem fra Rødt viser til forslag om å øke skatt på alminnelig inntekt for selskaper til 23 pst. i Rødts alternative statsbudsjett, og nærmere omtale under punkt 2.3.2 i denne innstillingen. Dette medlem mener at finanssektoren er for lavt beskattet, og foreslår at skatt på overskudd for finansielle selskaper økes fra 25 til 26 pst.

9. Merverdiavgift

Sammendrag

Merverdiavgiften er en generell avgift på innenlandsk forbruk av varer og tjenester. Det beregnes merverdiavgift ved innenlandsk omsetning, innførsel og ved uttak av varer og tjenester fra avgiftspliktig virksomhet. Merverdiavgiften er fiskalt begrunnet og anslås å gi inntekter på om lag 310 mrd. kroner i 2019.

Den alminnelige merverdiavgiftssatsen er 25 pst. Det er en redusert sats på 15 pst. for næringsmidler og en lav sats på 12 pst. for enkelte tjenester som persontransport, overnatting, allmennkringkasting samt adgang til kino, museer, fornøyelsesparker og store idrettsarrangement. Se forslag til stortingsvedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2020.

Komiteens merknader

Komiteen viser til at forslag om endringer i merverdiavgiftsregelverket i forbindelse med omleggingen av finansieringen av NRK behandles i Innst. 4 L (2019–2020) kapittel 3.

Komiteen viser videre til at forslag om endringer i merverdiavgiftsregelverket knyttet til avvikling av 350-kronersgrensen for innførsel av varer behandles i Innst. 4 L (2019–2020) kapittel 9.

Komiteen viser også til omtale av forslag fra et ekspertutvalg om et enklere merverdiavgiftssystem med én sats (NOU 2019:11), som behandles nedenfor i kapittel 18 i denne innstillingen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at merverdiavgiftsloven § 3-2 hjemler momsfristak for omsetning og formidling av helsetjenester. Der heter det at:

«omsetning og formidling av alternativ behandling er unntatt fra loven dersom tjenestene ytes av yrkesgrupper med autorisasjon eller lisens etter helsepersonelloven eller av utøvere som er registrert i det frivillige registeret for utøvere av alternativ behandling etter lov

27. juni 2003 nr. 64 om alternativ behandling av sykdom mv. § 3.»

Disse medlemmer mener det er viktig å ha en prinsipiell avgrensning i merverdiavgiften mot det som har dokumentert medisinsk virkning. Velværetjenester, coaching og healing kan alle gi positive erfaringer, men bør ikke sidestilles med medisinsk behandling. Derfor foreslår disse medlemmer å innføre merverdiavgift på alternativ behandling.

Disse medlemmer viser til at det imidlertid kan være yrkesgrupper som i dag regnes under alternativ behandling, men som det kan være gode grunner til å inkludere under omsetning og formidling av helsetjenester. En innstramning overfor dem som er registrert i det frivillige registeret for utøvere av alternativ behandling, bør ledsages av en avgrensning mot alternativ behandling for helsepersonell. Det er kjent at en del helsepersonell har alternativ behandling som en del av sin yrkesutøvelse. En fysioterapeut kan for eksempel tilby akupunktur. I slike tilfeller må det utredes hvilke praksiser som bør defineres som alternativ behandling og dermed som momspliktige tjenester.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede endringer i merverdiavgiftsloven som sikrer at helsepersonell må inkludere merverdiavgift hvis de utfører alternativ behandling.»

«Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt noen av medlemmene i de organisasjoner som i dag er registrert i registeret for alternative behandlere, kan anses å yte helsehjelp, og komme tilbake til Stortinget med et lovforslag som gjør det mulig for disse å få fritak fra merverdiavgiftsloven.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at elbilpolitikken i Norge begynner å gi resultater. I år er 45 pst. av alle nye biler en elbil. I 2020 forventes flertallet av solgte biler å være elbiler.

Disse medlemmer viser til at elbilpolitikken skyggeside er at ikke alle får ta del i godene. Selv om elbilen er kraftig subsidiert, må du fremdeles ha råd til å kjøpe bilen i utgangspunktet. Dagens elbilfordeler favoriserer de som har råd til å kjøpe nye og dyre biler. Disse medlemmer ser derfor ikke noen grunn til å subsidiere de mest luksuriøse elbilene – de som har råd til dyre biler har også råd til å betale merverdiavgift på dem.

Disse medlemmer foreslår at det ilegges merverdiavgift på elbiler, men med et fradrag på 600 000 kroner. Dersom prisen på bilen overstiger dette beløpet, påløper det alminnelig moms på det overskytende beløpet. En bil som i dag koster 700 000 kroner, vil få ilagt

moms for 100 000 kroner, slik at den nye kostnaden på bilen blir 725 000 kroner. Det er en prisøkning på 3,6 pst.

Disse medlemmer viser til omtale av endringer i taxfree-ordningen under punkt 10.3 Avgift på tobakksvarer.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der momssatsen på bl.a. reiseliv, kollektivtransport og kultur mv. reduseres fra 12 til 10 pst. (lav sats).

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne mener vi må redusere forbruket av råvarer – og i stedet øke insentivene for reparasjoner og gjenbruk. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett og foreslår å fjerne merverdiavgiften på reparasjoner av klær, sko, husholdnings- og fritidsvarer og elektronikk.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å fjerne moms på økologisk mat og frukt og grønt for å stimulere til et sunnere kosthold og fremme av produksjon og konsum av økologisk mat.

Dette medlem viser til at global kjøttproduksjon er en av de store truslene mot økosystemet vårt. Storfekjøtt alene krever mer fulldyrket jordbruksareal enn det samlede forbruket av korn, frukt, grønnsaker og andre planteprodukter. I en verden med økende befolkning vil vi være nødt til å spise mindre rødt kjøtt både av hensyn til økosystemet, klimaet og vår egen helse. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke merverdiavgiften for kjøtt fra 15 pst. til 20 pst.

Dette medlem foreslår å avvikle dagens taxfree-kvoter for alkohol og tobakk. Dagens ordning bidrar indirekte til en subsidiering av utenlands flyreiser. Dette medlem ønsker som sagt å benytte skatt og avgiftspolitikken til å premiere ønsket adferd. Subsidiering av alkohol og tobakk har negativ effekt både for folkehelsen og klimaet. Dette medlem mener flytrafikkens kostnader må dekkes gjennom billettprisene, ikke subsidieres ved sprit- og tobakksalg gjennom taxfree-ordningen. Dette medlem viser til at en fjerning av taxfree-ordningen for alkohol og tobakk også fører til økt provens fra merverdiavgifter.

Dette medlem viser til at merverdiavgifts- og tollfritak for netthandel kan ha en negativ konkurransevridende effekt for norske virksomheter og arbeidsplasser. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett og foreslår å reversere regjeringens forslag om å fjerne toll på tekstilvarer under 3 000 kroner.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å redusere kollektiv

prisene med 20 pst. Som et ledd i dette foreslås det å fjerne merverdiavgiften for kollektivreiser.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett og foreslår innføring av generell momssats for brus og godteri.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at den lave mva.-satsen gjelder for bl.a. kollektivtransport, kino og museer, og at den har blitt økt fra 8 pst. til 12 pst. under regjeringen Solberg. Dette medlem viser til at merverdiavgift er en flat avgift som utgjør en relativt større del av inntektene for folk med lave inntekter. Den lave satsen er i tillegg knyttet til aktiviteter som kan sies å være miljøvennlige, opplevelser og kollektivtransport. Dette medlem mener at å øke den lave mva.-satsen både er dårlig fordelingspolitikk og dårlig miljøpolitikk, og viser derfor til forslag i Rødts alternative statsbudsjett om å redusere satsen til 10 pst.

Dette medlem viser videre til forslag om å redusere merverdiavgiften for norskproduserte frukt og grønnsaker til 10 pst. Tiltak vil både bidra til å styrke selvforsyningsgraden, og til økt inntak av frukt og grønnsaker.

Dette medlem viser også til at levetiden på varer som tekstiler, møbler, husholdningsvarer og elektronikk er svært kort, og at det ofte lønner seg å kjøpe nytt istedenfor å reparere de varene man har. I møte med miljø- og klimaproblemer er det viktig å redusere unødvendig forbruk, og for mange typer varer vil det være mer miljøvennlig å reparere enn å kjøpe nytt. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett, som inneholder forslag om å fjerne merverdiavgift på reparasjoner av tekstiler, husholdningsvarer og elektronikk. Dette medlem mener et slikt avgiftsfritak vil legge til rette for økt bruk av reparasjoner, og samtidig begrense forbruksveksten.

10. Særagifter

10.1 Innledning

Sammendrag

Særagifter ilegges nærmere bestemte varer og tjenester og er hovedsakelig fiskalt begrunnet. I tillegg kan særagiftene bidra til å prise samfunnets kostnader ved bruk av for eksempel helse- og miljøskadelige produkter. Inntektene fra særagiftene går til statskassen uten noen form for øremerking. De fleste særagiftene legges på varer, og avgiften betales av produsent og importør.

Særagiftene og fritak for avgift vedtas av Stortinget i plenum for ett år av gangen, jf. Grunnloven § 75 bokstav a. Nærmere bestemmelser om avgiftsgrunnlag, -beregning og -fritak mv. er fastsatt i forskrifter med hjemmel i særagiftslover, blant annet lov 19. mai 1933 nr. 11 om særagifter og lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til merknader knyttet til de ulike særavgiftene nedenfor.

10.2 Avgift på alkohol

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Alkoholholdige varer og tobakksvarer som reisende innfører til personlig bruk ut over avgiftsfri kvote, fortolles etter satser som er fastsatt i tollforskriften, såkalt forenklet fortolling. Satsene har ikke blitt endret eller prisjustert siden 2015. For å justere satsene opp til dagens prisnivå vil regjeringen øke satsene med om lag 10 pst. Dette medfører økte inntekter på om lag 3 mill. kroner i 2020. Inntektene fra forenklet fortolling kommer for det meste fra alkoholholdig drikke. Hele inntektsøkningen er derfor lagt på kap. 5526 Avgift på alkohol, post 70, jf. tabell 1.3 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre, Kristelig Folkeparti og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til Arbeiderpartiets og Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å reversere endringen i taxfree-ordningen der ubenyttet tobakskvote kan «veksles» inn i alkohol.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der avgiften på alkoholholdig drikke økes med tre pst., og hvor det foreslås å reversere endringen i taxfree-ordningen der ubenyttet tobakskvote kan «veksles» inn i alkohol.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til egen omtale av fjerning av taxfree-ordningen for tobakk og alkohol under kap. 9 Merverdiavgift.

10.3 Avgift på tobakksvarer mv.

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 1. I tillegg foreslås det å oppheve avgiftsfritaket for tobakksvarer som forbrukes og kvalitetsprøves på fabrikk eller lager, se forslag til avgiftsvedtak § 3. Det vises også til omtale av forenklet fortolling i punktet ovenfor.

Tobakksvarer som kvalitetsprøves og forbrukes på fabrikk eller lager, er fritatt for avgift. Fritaket har ikke

blitt benyttet siden 2014 og er i første rekke historisk begrunnet. Fritaket foreslås avvirket.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre, Kristelig Folkeparti og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at tobakksbruk er den viktigste enkeltårsaken til kreft. Ifølge Kreftforeningen dør nesten 6 000 personer hvert år av tobakksrelaterte sykdommer. Likevel lar regjeringen være å bruke avgiftssystemet for å få folk til å slutte å røyke. I statsbudsjettet for 2020 prisjusteres avgiftene på tobakk, noe disse medlemmer mener er for defensivt, og foreslår derfor å øke tobakksavgiftene med 5 pst., samtidig som tobakskvoten på taxfree-handel foreslås halvert. I tillegg mener disse medlemmer det er uheldig at taxfree-ordningen premierer ikke-røykere med en større alkoholkvote, og foreslår derfor å reversere utvidelsen av taxfree-ordningen som regjeringen innførte i 2014.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der tobakksavgiften økes med fire pst., og hvor det foreslås å reversere endringen i taxfree-ordningen der ubenyttet tobakskvote kan «veksles» inn i alkohol.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å reversere endringen i taxfree-ordningen der ubenyttet tobakskvote kan «veksles» inn i alkohol.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at flytrafikken vokser raskt og bidrar til store CO₂-utslipp. Dette medlem mener flytrafikkens kostnader må dekkes gjennom billettprisene, ikke subsidieres ved sprit- og tobakksalg gjennom taxfree-ordningen. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å avvikle taxfree-ordningen for tobakk. Samtidig foreslås det å øke tobakksavgiften med 15 pst.

10.4 Avgift på motorvogner mv.

10.4.1 Innledning

SAMMENDRAG

Bilavgiftene består av ikke-bruksavhengige og bruksavhengige avgifter. Avgiftene på motorvogner mv. er ikke-bruksavhengige og omfatter engangsgift, trafikforsikringsavgift, vektårsavgift og omregistreringsavgift. De bruksavhengige avgiftene omfatter veiavgift på drivstoff, se punkt 10.5.

I 2019 ble engangsavgiften for motorsykler og drosjer endret i miljøvennlig retning, med økt vekt på utslipp. Det ble også innført vrakpantavgift for lastebiler, motorsykler, mopeder og campingvogner, slik at det ble en sammenheng med utbetalinger ved vraking. I 2019 ble også engangsavgiften fjernet for kjøretøy over 20 år, og for motorsykler ble engangsavgiften redusert med 10 pst. Veibruksavgiften på LPG ble økt.

I budsjettet for 2020 foreslås en provenynøytral overgang til WLTP-baserte CO₂-verdier ved beregningen av engangsavgiften for personbiler. Regjeringen foreslår videre en rekke endringer i veibruksavgiften. Satsene i veibruksavgiften reduseres for å motvirke at økt CO₂-avgift og opptrapping av omsetningskravet for biodrivstoff fra 2020 gir økte pumpepriser på drivstoff. Satsreduksjonene gjennomføres slik at de reelle avgiftsatsene på ulike drivstoff jevnes ut, målt i kroner per energienhet. Grunnlaget for veibruksavgiften utvides til å omfatte alt flytende biodrivstoff, og satsene i veibruksavgiften på LPG og naturgass økes.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen tar omtalen til orientering og viser til merknader nedenfor.

10.4.2 Engangsavgift

SAMMENDRAG

For 2020 foreslås at WLTP innføres provenynøytralt i engangsavgiften for personbiler og minibusser, se nedenfor. For øvrig foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

Engangsavgiftens formål er å skaffe staten inntekter og stimulere til en mer miljøvennlig bilpark. Ved utformingen av avgiften er det i tillegg lagt noe vekt på sikkerhet, fordeling og at kostnadene ved å administrere avgiften holdes lave.

Engangsavgiften betales når kjøretøyet registreres i det sentrale motorvognregisteret for første gang. Avgiften ilegges de fleste typer kjøretøy unntatt store lastebiler og busser med lengde over seks meter og med mer enn 17 seteplasser. Kjøretøyene er delt inn i ni avgiftsgrupper med til dels ulike satser og beregningsgrunnlag. Avgiftsberegningen skjer på grunnlag av data fra motorvognregisteret, som igjen er hentet fra typegodkjenningen. Enkelte typer kjøretøy er fritatt for engangsavgift. Dette gjelder blant annet elbiler (herunder brenselceller).

For kjøretøy i avgiftsgruppe A (personbiler mv.) beregnes engangsavgiften på grunnlag av kjøretøyenes egenvekt, CO₂-utslipp og NO_x-utslipp. For kjøretøy som ikke har oppgitt CO₂-utslipp, beregnes avgiften på grunnlag av slagvolum. Dette gjelder i første rekke brukte importerte biler av eldre årgang. Det er ikke nær sammenheng mellom slagvolum og CO₂-utslipp. Det er imidlertid gjort noen tilpasninger i slagvolumkompo-

nenten for å etterligne CO₂-komponenten, blant annet gjennom ulike satser for bensin- og dieslbiler.

For kjøretøy i avgiftsgruppene B, C, H og J (varebiler klasse 2, campingbiler, drosjer og minibusser) beregnes engangsavgiften som en prosentvis andel av avgiften i avgiftsgruppe A. I avgiftsgruppe E (beltebiler) beregnes avgiften på grunnlag av tollverdien. For kjøretøy i avgiftsgruppe F (motersykler) benyttes slagvolum og CO₂-utslipp som beregningsgrunnlag. For motorsykler som ikke har registrert CO₂-utslipp, benyttes i stedet motoreffekt sammen med en stykkavgift. For avgiftsgruppe G (beltemotersykler) beregnes engangsavgiften ut fra kjøretøyenes slagvolum, motoreffekt og egenvekt.

Avgiftsnivået mellom de ulike avgiftsgruppene varierer betydelig, se tabell 1.5 i proposisjonen.

Vrakpantavgift

Det foreslås ingen endringer i vrakpantavgiften for 2020.

Endringer i engangsavgiften for 2020

For 2020 foreslår regjeringen å gå over til WLTP som grunnlag for CO₂-komponenten for personbiler, og minibusser (avgiftsgruppe j). Regjeringen foreslår justeringer i engangsavgiften slik at overgangen til WLTP samlet anslås å bli provenynøytral.

Vrakpantavgift, utvikling i registrerte kjøretøy, tidligere endringer i engangsavgiften, nye regler for måling og beregning av utslipp for nye personbiler og varebiler og harmonisering av reglene for beregning av engangsavgift ved opphør av fritaksgrunn er nærmere omtalt i proposisjonens punkt 10.4.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at etter omleggingen til nytt målesystem for bilers klimagassutslipp er tallene blitt mer treffsikre. Regjeringen har oppdatert engangsavgiften, med den konsekvens at enkelte fossildrevne biler blir billigere. For å sikre konkurransekraften til elbiler foreslår disse medlemmer å øke CO₂-komponenten i engangsavgiften med 20 pst. og at rekkevidden for ladbare hybrider må være 100 km før fullt vektfradrag innføres. Rabatten bestemmes ut i fra avstanden opp til dette kravet. Dette sikrer konkurransekraften til elbilen og stø kurs mot målet om at alle nysolgte biler skal være elbiler i 2025. I tillegg foreslår disse medlemmer å doble satsen i NO_x-komponenten og å innføre et nytt trinn i vektkomponenten for biler over 2 000 kg på 500 kroner.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der det foreslås å gjeninnføre fordel for drosjer i vektkomponenten i engangsavgiften.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås en rekke grep for å gjøre nullutslippsbiler og biler med lavt utslipp mer konkurransedyktige sammenlignet med biler med høyere utslipp.

Dette medlem viser til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett foreslås følgende grep i engangsavgiften:

- Innføre nytt intervall 0-30 g/km, og alle innslagspunkt nedjusteres med 10 g/km
- Første 77 g/km: 0 kroner
- Neste 31 g/km: sats økes med 15 pst.
- Neste 37 g/km: sats økes med 15 pst.
- Neste 70 g/km: sats økes med 20 pst.
- Over 215 g/km: sats økes med 20 pst.
- Fradrag for biler med utslipp under 30 g/km: 1 500 kroner
- Fradrag for biler med utslipp under 77 g/km: 1 000 kroner
- Øke kravet til elektrisk rekkevidde i engangsavgiften på ladbare hybrider til 100 km

Dette medlem viser til at provenyeffekten av disse grepene er 1,6 mrd. kroner påløpt, og 1 460 mill. kroner bokført.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett, hvor det fremmes flere forslag om endrede satser i engangsavgiften for å stimulere til raskere takt i utskifting av fossile biler, for å bidra til å nå regjeringens eget mål om utfasing av nysalg av fossile biler innen 2025.

Dette medlem viser til at følgende forslag er fremmet i Miljøpartiet De Grønnes alternative statsbudsjett:

- Redusere vektfradraget for hybridbiler fra 26 pst. til 10 pst.
- Dobling av NO_x-satsen i engangsavgiften.
- Likestille CO₂-avgiftskomponenten i engangsavgiften for varebiler og personbiler.
- Fjerne fritak for snøscootere, motorsykler, båtmotorer og campingtilhengere.
- Øke avgiftene for personbiler med 50 pst. for alle intervaller (1 mrd. kroner) samtidig som vi reduserer nederste innslagspunkt til 70 g/km.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det foreslås økt engangsavgift for tunge elbiler, lik økningen regjeringen Solberg

selv opprinnelig foreslo i statsbudsjettet for 2018, før den ble fjernet i budsjettavtalen med Kristelig Folkeparti og Venstre.

Dette medlem viser videre til at det foreslås en omlegging i engangsavgiften for hybridbiler. Forslaget innebærer å redusere vektfradraget fra 23 til 20 pst, samtidig som grensen for maksimalt fritak utvides fra en rekkevidde på 50 kilometer til 75 kilometer. Omleggingen gjør at hybridbiler må ha lengre elektrisk kjøerekkevidde for å nyte godt av fradrag i avgiften, for å være sikker på at bilene reelt bidrar til reduserte utslipp i faktisk bruk.

10.4.3 Trafikkforsikringsavgift

SAMMENDRAG

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der trafikkforsikringsavgiften for traktorer foreslås fjernet i sin helhet.

10.4.4 Vektårsavgift

SAMMENDRAG

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Vektårsavgiften pålegges de fleste typer tunge kjøretøy som er ment for kjøring på vei. Avgiften består av en vektgradert og en miljødifferensiert årsavgift. Avgiften gjelder alle kjøretøy og kombinasjoner av kjøretøy med tillatt totalvekt på 7,5 tonn og over. Fastsettelsen av vektårsavgiften er basert på grunnlagsdata fra det sentrale motorvognregisteret.

Den vektgraderte årsavgiften er gradert etter kjøretøyets totalvekt, fjæringssystem og antall aksler. Graderingen er utformet slik at det tas hensyn til veislitasje. Strukturen i vekt delen følger Eurovignett direktivet (1999/62/EF med senere endringsdirektiv), men med høyere satser enn de minstesatsene som direktivet oppstiller.

Den miljødifferensierte årsavgiften graderes etter kjøretøyets totalvekt og etter hvilke utslippskrav kjøretøyene oppfyller. Utslippskravene følger kjøretøyforskriftens EURO-klassifisering, som stiller krav til maksimalt utslipp av blant annet nitrogendioksider og partikler. Den miljødifferensierte årsavgiften er ment å dekke miljø- og helsekostnader ved lokale utslipp fra tyngre kjøretøy. Disse kostnadene varierer blant annet med hvor, når, og hvor mye det kjøres. Siden avgiften ikke beregnes etter den faktiske bruken, er imidlertid

ikke avgiften en presis måte å prise miljø- og helsekostnader på. Den miljødifferensierte årsavgiften er ikke knyttet til Eurovignettdirektivet.

Avvikling av ordning med avgiftsmessig nedskrivning av vektårsavgift

Et kjøretøys lasteevne kan endres gjennom modifiseringer av kjøretøyet. Dette forutsetter godkjenning fra veimyndighetene, som i så fall oppdaterer kjøretøyets tillatte totalvekt i motorvognregisteret, som igjen danner grunnlaget for beregningen av vektårsavgiften. Med hjemmel i Stortingets vedtak om vektårsavgift § 4 er det også gitt regler om avgiftsmessig nedregistrering. Ordningen åpner for at vekten som benyttes ved avgiftsfastsettelsen, kan settes lavere enn den vekten som kjøretøyet teknisk er registrert med.

Adgangen til avgiftsmessig nedregistrering er i stor grad historisk betinget, og må ses i sammenheng med at reglene om vektbegrensninger på veinettet og reglene om vektårsavgiften, slik disse regelsettene tidligere var utformet, medførte at vektavgiftsgrunnlaget i en del tilfeller kunne overstige vektgrensene der kjøretøyet skulle benyttes. Denne problemstilling er mindre aktuell i dag, og ordningen benyttes relativt sjelden. I 2018 ble det skrevet ut vektårsavgift med nedregistrert avgiftsmessig vekt for totalt 73 kjøretøy. De avgiftsmessige nedskrivningene ga gjennomgående små besparelser for de avgiftspliktige.

Under henvisning til ordningens manglende relevans foreslås å avvikle ordningen fra 1. januar 2020, se forslag til avgiftsvedtak. For kjøretøy som allerede er avgiftsmessig nedskrevet, vil den nedregistrerte vekten bli lagt til grunn ved fremtidige utskrivninger av vektårsavgiften. Øvrige regelendringer vil bli gjennomført i forskrift.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

10.4.5 Omregistreringsavgift

SAMMENDRAG

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

10.5 Veibruksavgift på drivstoff

Sammendrag

Veitrafikken påfører samfunnet kostnader i form av ulykker, kø, støy, veislitasje og helse- og miljøskadelige utslipp. I tillegg til å skaffe staten inntekter har veibruksavgiftene til hensikt å stille brukeren overfor disse

eksterne kostnadene. Utslipp av CO₂ prises gjennom CO₂-avgiften.

I dag er bensin og diesel med mineralsk opphav, bioetanol og biodiesel som omfattes av omsetningskravet i produktforskriften, samt LPG, ilagt veibruksavgift. Tabell 10.1 i proposisjonen viser dagens satser i veibruksavgiften på drivstoff, teoretisk energiinnhold, egenvekt og avgiftssats per energienhet. Det fremgår av tabellen at avgiftsnivået målt i kroner per energienhet varierer betydelig mellom ulike drivstoff. Drivstoff med høyt energiinnhold gjør at det kan kjøres flere kilometer per liter. Det gir høyere samfunnmessige kostnader i form av ulykker, kø, støy osv. per liter drivstoff. Over tid er det et mål at alle fossile drivstoff ilegges veibruksavgift gradert etter energiinnhold, jf. den helhetlige gjennomgangen av kjøretøy- og drivstoffavgifter i Meld. St. 2 (2014–2015) Revidert nasjonalbudsjett 2015.

Dagens veibruksavgift omfatter ikke alle typer drivstoff som benyttes til veitransport. Biogass, hydrogen og elektrisitet som benyttes i el- og ladbare hybridbiler er for eksempel ikke omfattet av veibruksavgiften.

Inntektene fra veibruksavgiften kan bli redusert over tid på grunn av økt bruk av drivstoff med lav eller ingen avgift. Veibruksavgiften på drivstoff anslås å gi starten inntekter på om lag 15,5 mrd. kroner i 2019.

For 2020 foreslås det en rekke endringer i veibruksavgiften på flytende drivstoff:

- Satsene reduseres for å motvirke at økt CO₂-avgift gir økte pumpepriser.
- Satsene reduseres for å motvirke at økt omsetningskrav for biodrivstoff gir økte pumpepriser.
- Grunnlaget utvides til å omfatte alt flytende biodrivstoff.
- Satsene reduseres slik at de reelle avgiftssatsene på ulike drivstoff jevnes ut, målt i kroner per energienhet.

Som det fremgår av kapittel 12 i proposisjonen foreslås det å avvikle fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det å oppheve avgiftsfritaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 4 bokstav c nr. 3.

Samlet anslås forslagene å gi et provenyrtap på om lag 250 mill. kroner påløpt og 230 mill. kroner bokført. De enkelte forslagene er omtalt nedenfor.

MOTVIRKE PRISUTSLAG AV ØKT CO₂-AVGIFT OG ØKT OMSETNINGSKRAV

I Granavolden-plattformen varsles det at regjeringen ikke vil øke veibruksavgiften på bensin og diesel, og at «økte pumpepriser som følge av økte krav til omsetningspåbud for biodrivstoff og økt CO₂-avgift på drivstoff ilagt veibruksavgift skal i sin helhet motsvares med reduserte avgiftssatser på drivstoff.»

For 2020 foreslås det å øke CO₂-avgiften med 5 pst. ut over prisjustering. Dette vil isolert sett bidra til økte pumpepriser på drivstoff. For å motvirke økte pumpepriser på drivstoff foreslås det en tilsvarende reduksjon, øre for øre, i veibruksavgiften på bensin og diesel. Dette vil samlet sett ikke påvirke pumpeprisene på drivstoff.

Etter produktforskriften skal de som omsetter drivstoff til veitrafikk, sørge for at minimum 12 volumprosent av totalt omsatt mengde drivstoff til veitrafikk per år består av biodrivstoff (omsetningskravet). Omsetningskravet øker til 20 volumprosent fra og med 2020. Denne økningen påvirker pumpeprisen på drivstoff på tre måter.

For det første vil grunnlaget for veibruksavgiften på biodrivstoff øke. Dette skyldes at biodrivstoff, som i 2019 omsettes ut over omsetningskravet og som dermed er avgiftsfritt, i 2020 vil bli omsatt innenfor omsetningskravet og dermed være avgiftspliktig. Dette vil isolert sett trekke i retning av økte pumpepriser. For det andre vil økt omsetningskrav føre til noe høyere omsetning av biodrivstoff og noe lavere omsetning av fossile drivstoff. Dette vil redusere grunnlaget for CO₂-avgiften. Dette vil isolert sett trekke i retning av lavere pumpepriser. For det tredje er de internasjonale produktprisene på biodrivstoff høyere enn de internasjonale produktprisene på fossile drivstoff. Økt innblanding av biodrivstoff, til erstatning for fossile drivstoff, vil dermed øke råvarekostnaden til den ferdige drivstoffblandingen. Dette vil isolert sett trekke i retning av høyere pumpepriser og gi bilistene en antatt årlig merkostnad på om lag 250 mill. kroner.

Økningen i omsetningskravet fra 2019 til 2020 kan, på usikkert grunnlag, anslås å øke bilistenes samlede drivstoffkostnader med om lag 1,05 mrd. kroner. For å holde bilistenes drivstoffkostnader om lag uendret må satsene i veibruksavgiftene reduseres tilsvarende. Dette vil gi staten et provenyutap på om lag 250 mill. kroner på løpt og 230 mill. kroner bokført.

Over tid er det et mål at alle fossile drivstoff skal ilegges veibruksavgift gradert etter energiinnhold, jf. den helhetlige gjennomgangen av kjøretøy- og drivstoffavgifter i Meld. St. 2 (2014–2015) Revidert nasjonalbudsjett 2015. Dette prinsippet må også omfatte veibruksavgiften på biodrivstoff. Veibruksavgiften på bioetanol er i dag reelt sett over dobbelt så høy som veibruksavgiften på fossil diesel per kilometer kjørt, jf. tabell 10.1. Dette kan vanskelig forsvares. Samtidig er veibruksavgiften på bensin reelt sett over 54 pst. høyere enn veibruksavgiften på diesel.

Økt omsetningskrav for biodrivstoff vil isolert sett påføre bilistene en årlig merkostnad på om lag 1,05 mrd. kroner. Denne skal kompenseres med satsreduksjoner i veibruksavgiften. Det foreslås at reduksjonen gjennomføres slik at en samtidig jevner ut avgiftssatserne for ulike typer drivstoff etter energiinnhold. For å jev-

ne ut satsene i veibruksavgiften, slik at de bedre reflekterer energiinnholdet i drivstoff, foreslås at satsen i veibruksavgiften på bioetanol reduseres ned til nivået på veibruksavgiften på biodiesel, målt i kroner per energienhet. Resten av beløpet på 1,05 mrd. kroner brukes til å redusere satsene i veibruksavgiften på bensin og diesel, men slik at satsen for bensin reduseres dobbelt så mye som satsen for diesel, målt i kroner per liter. Dette gjør at satsene i veibruksavgiften bedre reflekterer energiinnholdet i drivstoffene. Veibruksavgiften på de enkelte drivstoffene er omtalt nedenfor.

Figur 10.14 viser satsene i veibruksavgiften på drivstoff målt etter energiinnhold (MJ) for 2019 og med forslagene for 2020, i nominelle priser. Avgiftsnivået målt i kroner per energienhet varierer betydelig mellom ulike drivstoff i 2019. Forslaget for 2020 reduserer variasjonen i avgiftsnivået per MJ. En utjevning av satsene gradert etter energiinnhold vil gi en likere prising av de samfunnsmessige kostnadene veibruksavgiften er ment å prise.

ANMODNINGSVEDTAK NR. 1104 OG NR. 86 – BIODRIVSTOFF

Ved behandlingen av Meld. St. 2 (2016–2017) Revidert nasjonalbudsjett 2017, jf. Innst. 401 S (2016–2017), fattet Stortinget 21. juni 2017 følgende anmodningsvedtak (nr. 1104):

«Stortinget ber regjeringen utrede muligheten for differensiert avgift på biodrivstoff utenfor omsetningskravet med sikte på å fremme bærekraftig biodrivstoff. EØS-rettslige konsekvenser må vurderes nærmere.»

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2018–2019) Statsbudsjettet 2019, jf. Innst. 2 S (2018–2019), fattet Stortinget 3. desember 2018 følgende anmodningsvedtak (nr. 86):

«Stortinget ber regjeringen utforme et helhetlig forslag til virkemidler og avgifter i biodrivstoffpolitikken for å utelukke biodrivstoff med høy avskogingsrisiko både innenfor og utenfor omsetningskravet. Disse rammebetingelsene skal legges frem i forbindelse med statsbudsjettet for 2020 og innføres fra 1. januar 2020.»

Etter produktforskriften skal de som omsetter drivstoff til veitrafikk, sørge for at minimum 12 volumprosent av totalt omsatt mengde drivstoff til veitrafikk per år består av biodrivstoff (omsetningskravet). Dette kravet øker til 20 volumprosent fra og med 2020. Biodrivstoff fremstilt av avfall og rester, som definert i produktforskriftens kapittel 3, vedlegg V, del A og B, teller dobbelt sammenlignet med annet biodrivstoff. De som omsetter drivstoff, skal videre sørge for at minimum 2,25 pst. av totalt omsatt mengde drivstoff til veitrafikk per år skal bestå av avansert biodrivstoff. Dette delkravet øker til 4 volumprosent fra og med 2020. Det er i tillegg et delkrav om at minimum 4 volumprosent av totalt omsatt mengde drivstoff til veigående bensinkjøretøy per år skal bestå av biodrivstoff.

Biodrivstoff som omsettes innenfor omsetningskravet, er omfattet av veibruksavgiften, mens biodrivstoff omsatt utenfor omsetningskravet ikke er det. Fraværet av avgift på biodrivstoff omsatt ut over omsetningskravet er uheldig av flere grunner.

For det første strider det mot hovedformålet med veibruksavgiften. All veitrafikk, uavhengig av type drivstoff som brukes, påfører samfunnet kostnader i form av ulykker, kø, støy, veislitasje og helse- og miljøskadelige utslipp. Biodrivstoff omsatt ut over omsetningskravet gir like store eksterne kostnader som biodrivstoff omsatt innenfor omsetningskravet. Det følger derfor av formålet med veibruksavgiften at også biodrivstoff omsatt ut over omsetningskravet bør være avgiftspliktig.

For det andre blir avgiftsregelverk komplisert når avgiftsplikten for biodrivstoff avhenger av omsetningskravet. Det er først i april 2020 at det blir endelig avklart om omsetningskravet for 2019 er oppfylt og dermed hvor mye biodrivstoff som er omsatt innenfor og utenfor omsetningskravet for hver avgiftstermin i 2019. Det endelige avgiftsoppgjøret for biodrivstoff omsatt i januar 2019 vil derfor først være klart våren 2020.

For det tredje innebærer dagens regelverk at biodrivstoff som ikke tilfredsstillere bærekraftskriteriene, kan omsettes avgiftsfritt. Dette skyldes at det kun er biodrivstoff som tilfredsstillere bærekraftskriteriene som kan brukes til å oppfylle omsetningskravet. Biodrivstoff som ikke tilfredsstillere bærekraftskriteriene, må derfor omsettes utenfor omsetningskravet og er dermed avgiftsfritt. Utformingen av avgiften gir dermed et sterkt insentiv til å benytte biodrivstoff som ikke tilfredsstillere bærekraftskriteriene. Stortinget har, gjennom anmodningsvedtak nr. 86, vært opptatt av å fremme bærekraftig biodrivstoff. Ved å innføre veibruksavgift på alt biodrivstoff vil en sikre at biodrivstoff som ikke tilfredsstillere bærekraftskriteriene, er avgiftspliktige og en fjerner dagens sterke avgiftsinsentiv til å benytte biodrivstoff som ikke tilfredsstillere bærekraftskriteriene.

For det fjerde gir fraværet av avgift på biodrivstoff omsatt ut over omsetningskravet sterke insentiver til å overoppfylle omsetningskravet. Omsettere av drivstoff vil overoppfylle omsetningskravet med det biodrivstoffet som gir størst fortjeneste. Hvilket biodrivstoff dette er, vil blant annet avhenge av internasjonale markedspriser og vil kunne variere over tid. I 2017 ble omsetningskravet i stor grad overoppfylt ved bruk av palmeolje, og den samlede importen til Norge av palmeolje var på 317 millioner liter, tilsvarende 46 pst. av den samlede biodrivstoffomsetningen. Omsetningen av palmeolje var i 2018 redusert til 93 millioner liter i 2018, tilsvarende 19 pst. av den samlede biodrivstoffomsetningen. Den betydelige omsetningen av palmeolje er omdiskutert, siden palmeolje kan være knyttet til avskoging av tropisk regnskog.

Stortinget har fattet flere anmodningsvedtak med ønske om å redusere omsetning av palmeolje og annet biodrivstoff med høy avskogingsrisiko, sist i behandlingen av statsbudsjettet for 2019, hvor Stortinget ba regjeringen utforme et helhetlig forslag til virkemidler og avgifter i biodrivstoffpolitikken for å utelukke biodrivstoff med høy avskogingsrisiko både innenfor og utenfor omsetningskravet (vedtak 86).

Etter gjeldende regelverk er alt biodrivstoff som omsettes ut over omsetningskravet, avgiftsfritt. Dette gjelder også biodrivstoff med høy avskogingsrisiko. Ved å innføre veibruksavgift på alt biodrivstoff, uavhengig av om det omsettes innenfor eller utenfor omsetningskravet, vil avgiftsinsentivene til å overoppfylle omsetningskravet med biodrivstoff med høy avskogingsrisiko fjernes.

Innføring av veibruksavgift på alt flytende biodrivstoff vil være i tråd med formålet med veibruksavgiften, og det vil likebehandle alle typer flytende biodrivstoff. En slik utvidelse av veibruksavgiften er ikke i strid med EØS-avtalen eller WTO-regelverket.

For 2020 foreslås det derfor å utvide grunnlaget på veibruksavgiften til å omfatte alt flytende biodrivstoff. Forslaget antas å ikke ha vesentlige provenyvirksomheter, siden økningen av omsetningskravet uansett vil innebære at tilnærmet alt biodrivstoff omsatt til veitrafikk i 2020 vil omsettes innenfor omsetningskravet, og dermed være ilagt veibruksavgift. Forslaget antas heller ikke å ha noen vesentlig virkning på omsetningen av biodrivstoff i 2020, og omsetningen av biodrivstoff kan uansett ikke falle under omsetningskravet.

Biodrivstoff med høy avskogingsrisiko vil fortsatt være et lovlig produkt å omsette, men avgiftsinsentivene til å overoppfylle omsetningskravet med biodrivstoff med høy avskogingsrisiko vil fjernes. I produktforskriften stilles det nærmere krav til det biodrivstoffet som kan brukes til å oppfylle omsetningskravet. Det stilles allerede krav om at biodrivstoffet må tilfredsstillere bærekraftskriteriene, og en viss andel av biodrivstoffet må tilfredsstillere kriteriene for avansert biodrivstoff. I Prop. 1 S (2019–2020) Klima- og miljødepartementet signaliseres det at fremtidige opptrappinger av omsetningskravet for biodrivstoff i hovedsak vil skje med avansert biodrivstoff og at det vurderes å legge EUs kriterier for skillet mellom råstoff med høy og lav avskogingsrisiko til grunn for norske omsetningskrav. Dette vises til nærmere omtale i Prop. 1 S (2019–2020) for Klima- og miljødepartementet

VEIBRUKSAVGIFT PÅ BENSIN

For 2020 foreslås det å redusere avgiftssatsene med 0,44 kroner per liter etter prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak § 1. For 2019 er avgiftssatsen 5,25 kroner per liter for svovelfri bensin (under 10 ppm svovel). Satsreduksjonene skal motvirke at økt CO₂-avgift og økt om-

setningskrav for biodrivstoff skal gi økte pumpepriser, jf. omtale over.

Avgiften på bensin ble innført i 1933. Avgiftsplikten omfatter ren bensin og bensinblandinger dersom bensin er hovedbestanddelen. Bensinblandinger er dermed avgiftspliktige i sin helhet dersom de består av mer enn 50 pst. bensin, og er helt avgiftsfrie dersom de inneholder mindre enn 50 pst. bensin. Andel etanol som blandes inn i bensin, er i utgangspunktet fritatt for avgift uavhengig av mengde, men bioetanol som rapporteres inn som en del av omsetningskravet etter produktforskriften, ilegges veibruksavgift med samme satser som veibruksavgiften på bensin. For 2020 foreslås det å utvide veibruksavgiften til å omfatte alt flytende biodrivstoff.

Bensin til bruk i fly, til tekniske og medisinske formål, i tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområdene utenfor norsk territorialgrense samt i båter og snøscootere i veiløse strøk er fritatt for avgift.

I proposisjonens figur 10.15 vises utviklingen i omsetningen av bensin og autodiesel fra 2000 til 2018. Omsetningen av bensin var om lag uendret frem til 2004, men har falt hvert år etter det. Omsetningen av bensin var i 2017 om lag 43 pst. lavere enn ti år tidligere. Denne utviklingen skyldes først og fremst overgang fra bensin til dieseldrevne personbiler, se punkt 10.4.2 og figur 10.10 i proposisjonen, men også overgang fra bensinbiler til elbiler og ladbare hybridbiler.

I proposisjonens figur 10.16 vises utviklingen i gjennomsnittlig reell pris og særavgifter på bensin og autodiesel (veibruksavgift og CO₂-avgift) i perioden fra 2000 til 2018 målt i faste 2019-kroner. Avgiftsreduksjonene i 2001 bidro til en markert nedgang i bensinprisene. Fra 2004 til juli 2008 steg bensinprisen. Høsten 2008 kom det et kraftig prisfall, men prisen tok seg opp igjen de påfølgende årene. Realprisen har vært noe avtakende siden 2012, men har økt igjen det siste året. I august 2018 var likevel utsalgsprisen for bensin reelt sett om lag 11 pst. lavere enn i april 2012. Avgiftene på bensin har vært reelt om lag uendret siden 2002.

VEIBRUKSAVGIFT PÅ AUTODIESEL

For 2020 foreslås det å redusere avgiftssatsene med 0,26 kroner per liter etter prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak § 1. I 2019 er avgiftssatsen 3,81 kroner per liter for svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel). Satsreduksjonene skal motvirke at økt CO₂-avgift og økt omsetningskrav for biodrivstoff skal gi økte pumpepriser, jf. omtale over.

Avgiften på autodiesel og vektårsavgiften avløste kilometeravgiften i 1993. Avgiftsplikten omfatter mineralolje som skal benyttes til fremdrift av motorvogn. Som mineralolje til fremdrift av motorvogn anses all mineralolje som ikke er merket på det tidspunktet avgiftsplikten oppstår. Merket olje kan benyttes i enkelte an-

gitte motorvogner, herunder traktorer, anleggsmaskiner og motorredskaper. Slik olje er ikke ilagt veibruksavgift på autodiesel, men ilegges isteden grunnavgift på mineralolje. I forbindelse med budsjettet for 2010 ble veibruksavgiften utvidet til også å omfatte biodiesel. Avgiften ble satt til halvparten av avgiften på mineralolje, og det ble varslet at det ville innføres full avgift fra 2011. Med virkning fra 1. oktober 2015 ble veibruksavgiften avgrenset mot biodiesel, og det ble innført fradrag for biodiesel som blandes inn i mineralolje. Fra samme tidspunkt ble det innført veibruksavgift på biodiesel som rapporteres inn som en del av omsetningskravet etter produktforskriften. For 2020 foreslås det å utvide veibruksavgiften til å omfatte alt flytende biodrivstoff.

Figur 10.15 viser at omsetningen av autodiesel økte kraftig over en lang periode og nådde en topp i 2016, etterfulgt av en liten nedgang de siste årene. Omsetningen i 2016 var om lag 60 pst. høyere enn ti år tidligere. Utviklingen skyldes først og fremst overgang fra bensin- til dieseldrevne personbiler. Figur 10.16 viser at avgiftsreduksjonene i 2001 bidro til lavere realpriser på autodiesel. I august 2018 var utsalgsprisen for autodiesel reelt sett om lag 11,5 pst. lavere enn i juli 2008. Fra 2001 har avgiftene på autodiesel blitt trappet noe opp reelt i 2008 og 2017, men ellers holdt reelt om lag uendret.

VEIBRUKSAVGIFT PÅ BIOETANOL

For 2020 foreslås det å utvide grunnlaget for veibruksavgiften til å omfatte alt flytende biodrivstoff, herunder bioetanol, se forslag til avgiftsvedtak § 1. Avgiftssatsen på bioetanol foreslås satt til 2,37 kroner per liter, se forslag til avgiftsvedtak § 1. Satsen reflekterer det lavere energiinnholdet i bioetanol og er reelt om lag på nivå med veibruksavgiften på biodiesel.

I 2019 er bioetanol som rapporteres inn som en del av omsetningskravet, avgiftspliktig etter de satsene som gjelder for bensin. I 2019 er satsen 5,25 kroner per liter. All annen bioetanol faller utenom veibruksavgiften og er dermed ikke ilagt avgift.

Forslaget antas ikke å ha noen vesentlig virkning på omsetningen av biodrivstoff i 2020, og omsetningen av biodrivstoff kan uansett ikke falle under omsetningskravet.

Hvilke produkter som omfattes av avgiftsplikten på bensin, er nærmere regulert i særavgiftsforskriften. Blandinger av bensin og andre produkter, herunder bioetanol, regnes som bensin så lenge hovedbestanddelen er bensin. Blandinger med mindre en 50 pst. bensin faller utenfor avgiftsplikten.

Ved innføringen av veibruksavgift på bioetanol vil blandinger av bensin og etanol avgiftslegges ut fra de respektive andelene. I tråd med gjeldende regler vil blandingen regnes som bensin dersom bensin utgjør hovedbestanddelen. Blanding vil i så fall følge de regler som

gjelder for bensin, herunder reglene om fritak. Dette vil gjelde det aller meste av den etanolen som benyttes som motordrivstoff. For ren etanol, og blandinger av etanol og bensin, hvor bensin ikke utgjør hovedbestanddelen, må det fastsettes nærmere regler for hvilke bruksområder som skal omfattes av avgiftplikten. Dette vil bli regulert i forskrift.

VEIBRUKSAVGIFT PÅ BIODIESEL

For 2020 foreslås det å utvide grunnlaget for veibruksavgiften til å omfatte alt flytende biodrivstoff, herunder biodiesel, se forslag til avgiftsvedtak § 1. Avgiftssatsen på biodiesel foreslås satt til 3,62 kroner per liter, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

I 2019 er biodiesel som rapporteres inn som en del av omsetningskravet etter produktforskriften § 3-3, avgiftspliktig etter de satser som gjelder for diesel. I 2019 er satsen 3,81 kroner per liter. All annen biodiesel faller utenom veibruksavgiften og er dermed ikke avgiftspliktig.

Forslaget antas ikke å ha noen vesentlig virkning på omsetningen av biodrivstoff i 2020, og omsetningen av biodrivstoff kan uansett ikke falle under omsetningskravet.

Veibruksavgiften på mineralolje omfatter ikke mineralolje som skal benyttes til annet en veibruk. Avgrensningen er gjennomført gjennom merkesystemet, som åpner for bruk av lavavgiftsbelagt, merket olje til nærmere angitte formål. Bruksområdene for merket olje følger av avgiftsvedtaket § 3. Veibruksavgiften på biodiesel vil følge samme avgrensning som veibruksavgiften på mineralolje. Det vil ikke bli innført en egen merkeordning for biodiesel i denne omgang. Isteden vil det i medhold av avgiftsvedtaket § 2 bokstav a bli gitt regler som gjør det mulig for registrerte virksomheter å levere ut biodiesel uten avgiften til andre formål enn veibruk. Alternativt, etableres det en refusjonsordning. Dette er i tråd med hvordan systemet var frem til 1. oktober 2015. Reglene om avgift ved urettmessig bruk av avgiftsfri biodiesel, som tidligere fulgte av særavgiftsforskriften, vil også bli gjeninnført.

I særavgiftsforskriften er det gitt regler om avgiftsberegning ved urettmessig bruk av merket olje. Da veibruksavgiften ble utvidet til også å omfatte biodiesel i 2010, ble særavgiftsloven § 4 endret slik at reglene om urettmessig bruk av merket olje også kunne anvendes ved urettmessig bruk av avgiftsfri biodiesel. Bestemmelsen følger nå av skattebetalingsloven § 16-41. De nærmere regler om avgift ved urettmessig bruk av avgiftsfri biodiesel var fastsatt i særavgiftsforskriften. Disse reglene foreslås gjeninnført.

Da veibruksavgiften ble lagt om til å også å omfatte biodiesel som rapporteres inn som en del av omsetningskravet etter produktforskriften i 2015, ble det innført særlige regler for beregning og innrapportering av avgiften. Dette hadde sammenheng med at avgiften de-

klareres månedvis, mens rapporteringen av omsetningskravet skjer per kalenderår. Dette gjorde det nødvendig med årlige etterskuddsvis avregninger av avgiften. Når avgiften ikke lenger knyttes opp mot omsetningskravet, vil det ikke lenger være behov for disse reglene, og de foreslås derfor avvirket.

VEIBRUKSAVGIFT PÅ LPG (AUTOGASS)

For 2020 foreslås det å øke veibruksavgiften på LPG med 0,44 kroner per kg ut over prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak § 1. For 2019 er avgiftssatsen 2,98 kroner per kg LPG.

Veibruksavgift på LPG ble innført 1. juli 2016 med en sats tilsvarende 10 pst. av veibruksavgiften på bensin, målt etter energiinnhold. Stortinget viste til at veibruksavgift på LPG burde innføres gradvis, og at satsen skulle økes trinnvis i kommende budsjetter fra tilsvarende 10 pst. av veibruksavgiften på bensin i 2016 til tilsvarende 100 pst. av veibruksavgiften på bensin i 2025, se Innst. 400 S (2015–2016). Avgiften er trappet opp i tråd med Stortingets forutsetninger og tilsvarer i 2019 om lag 40 pst. av veibruksavgiften på bensin målt etter energiinnhold.

For 2020 foreslås det å øke avgiften slik at den tilsvarer 50 pst. av veibruksavgiften på bensin, målt etter energiinnhold. Forslaget er i tråd med Stortingets forutsetning om en trinnvis opptrapping av avgiften. Forslaget anslås å gi et merproveny på om lag 1 mill. kroner påløpt og bokført.

ANMODNINGSVEDTAK NR. 1002 – VEIBRUKSAVGIFT PÅ NATURGASS

I forbindelse med statsbudsjettet for 2016 ble det vedtatt å innføre veibruksavgift på naturgass fra 1. januar 2016 med 5,95 kroner per Sm³. Fra 1. juli 2016 ble avgiftssatsen satt ned til 0 kroner per Sm³. Samtidig anmodet Stortinget regjeringen om å foreslå en overgangsordning med fritak for veibruksavgift på naturgass som blir brukt som supplement til biogass, jf. anmodningsvedtak nr. 77 (2015–2016). Anmodningen ble omtalt i revidert nasjonalbudsjett 2016, jf. Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga kapittel 4.

Ved behandlingen av Prop. 121 LS (2015–2016) Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga, jf. Innst. 400 S (2015–2016), fattet Stortinget 17. juni 2016 følgende anmodningsvedtak (nr. 1002):

«Stortinget ber regjeringen påse at midlertidig ordning for 2016 med kr 0,00 i sats for veibruksavgift for naturgass (LNG) opphører i 2017 ved snarest mulig å utarbeide grunnlag for notifisering og iverksette prosessen med ESA, slik at det 1. januar 2017 kan innføres 100 pst. veibruksavgift på LNG i kombinasjon med en overgangsordning med unntak for veibruksavgift på naturgass brukt som supplement som settes til 50 pst. som et første skritt, men nedtrapping mot 0 pst i 2025.»

Bakgrunnen for anmodningsvedtaket er at leverandører av biogass ved flere anledninger har bedt om en ordning med avgiftsfritak for naturgass som blir brukt som «supplement» til biogass. De har påpekt at leveransene av biogass er usikre, og at enkelte leverandører derfor ikke alltid vil kunne levere biogass som avtalt. Ifølge bransjen må en i slike tilfeller erstatte biogassen med naturgass. Dersom denne naturgassen blir ilagt full veibruksavgift, vil kostnadene for brukerne øke. Det er hevdet at dette vil undergrave markedet for biogass.

Avgiftsfritak for naturgass som blir brukt som supplement til biogass, er å anse som statsstøtte. Tiltaket må derfor notifiseres til og godkjennes av EFTAs overvåkingsorgan (ESA) før iverksettelse. Departementet har, i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet og Klima- og miljødepartementet, arbeidet med sikte på å notifisere ordningen, og et utkast til prenotifikasjon ble sendt til ESA før sommeren 2017, jf. omtale i Prop. 1 LS (2017–2018) Skatter, avgifter og toll 2018. Det har deretter vært dialog med ESA. Etter Finansdepartementets vurdering er saken krevende. ESA kan bare godkjenne tiltak som innebærer statsstøtte dersom støtten er forenlig med EØS-avtalen. EØS-avtalen åpner på nærmere vilkår for støtte til miljøtiltak. Forutsetningen for å kunne gi statsstøtte av miljøhensyn er at støtten har en effekt, at den retter opp en veldefinert markedssvikt og at den er proporsjonal. Herunder må det vurderes om målsettingen bak tiltaket kan oppnås mer effektivt gjennom andre statlige virkemidler. Det må også avklares hvilke andre direkte og indirekte støtteordninger som er etablert for biogass, slik at det kan gjøres en samlet vurdering av støttenivået.

Saken kompliseres av at tiltaket er rettet inn mot en snever krets av aktører, som vil kunne omsette naturgass til veibruk uten avgift i et marked hvor øvrige aktører må betale avgift. Dette innebærer en konkurransevridning både overfor aktører som omsetter naturgass, og aktører som bare leverer biogass. De siste vil få en konkurranseulemppe sammenlignet med aktører som kan erstatte biogass med rimeligere naturgass uten avgift. I tillegg kommer at det allerede er etablert flere støtteordninger for biogass, som må vurderes sammen med et eventuelt nytt avgiftsfritak. Ordningen innebærer i realiteten et avgiftsfritak for et fossilt drivstoff, noe som det vil være svært krevende å gi en god miljøbegrunnelse for.

Den overgangsordningen som skisseres i anmodningsvedtaket, er etter tre og et halvt år fortsatt ikke innført, og det er lite sannsynlig at en slik ordning vil kunne innføres.

Anmodningsvedtaket vektlegger to forhold. For det første skal det innføres veibruksavgift på naturgass så snart som mulig. For det andre skal veibruksavgiften på naturgass utformes med en midlertidig overgangsordning frem til 2025, som skal bidra til at full veibruksavgift på naturgass ikke undergraver markedet for biogass.

Siden det har vist seg svært vanskelig å innføre den skiserte overgangsordningen, må alternative utforminger av avgiften som ivaretar Stortingets intensjon, vurderes.

Et nærliggende alternativ er å se hen til veibruksavgiften på LPG. Veibruksavgift på LPG ble innført 1. juli 2016 med en sats tilsvarende 10 pst. av veibruksavgiften på bensin, målt etter energiinnhold. Stortinget viste til at veibruksavgift på LPG burde innføres gradvis, og at satsen skulle økes trinnvis i kommende budsjetter fra tilsvarende 10 pst. av veibruksavgiften på bensin i 2016 til tilsvarende 100 pst. av veibruksavgiften på bensin i 2025, se Innst. 400 S (2015–2016). Denne opptrappingsplanen er siden fulgt, og avgiftssatsen er trappet gradvis opp i tråd med Stortingets intensjon. Veibruksavgiften på LPG er dermed i seg selv utformet som en overgangsordning hvor aktørene får tid til gradvis å tilpasse seg en økende avgift frem mot 2025. Innfasingen av veibruksavgiften på LPG ivaretar derfor de to hensynene Stortinget har vektlagt i anmodningsvedtaket, i tillegg til at det har det gitt forutsigbarhet for aktørene.

VEIBRUKSAVGIFT PÅ NATURGASS

For 2020 foreslås det å innføre veibruksavgift på naturgass med sats på 1,02 kroner per Sm³, se forslag til avgiftsvedtak § 1. Dette tilsvarer en sjettedel av veibruksavgiften på bensin, målt etter energiinnhold. Det tas sikte på å trappe opp satsen frem mot 2025, slik at satsen i 2025 er lik satsen i veibruksavgiften på bensin, målt etter energiinnhold. Det innføres ingen overgangsordning med fritak for avgift på naturgass som benyttes for å oppfylle leveringsforpliktelse av biogass når biogass ikke er tilgjengelig. Den gradvise opptrappingen av avgiften er i seg selv en overgangsordning.

Forslaget ivaretar Stortingets intensjon med anmodningsvedtak nr. 1002 og er i tråd med målet om at alle fossile drivstoff over tid skal ilegges veibruksavgift gradert etter energiinnhold, jf. den helhetlige gjennomgangen av kjøretøy- og drivstoffavgifter i Meld. St. 2 (2014–2015) Revidert nasjonalbudsjett 2015.

I veitrafikken brukes naturgass hovedsakelig i busser. Det legges opp til å kompensere fylkeskommunene over rammetilskuddet til fylkeskommunene med om lag 9 mill. kroner. Forslaget anslås å gi et nettoproveny etter kompensasjoner på om lag 3 mill. kroner påløpt og om lag 2 mill. kroner bokført i 2020. Den isolerte økningen i veibruksavgiften på naturgass er om lag 12 mill. kroner påløpt og 11 mill. kroner bokført.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalene til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til at veibruksavgiften på drivstoff har til hensikt å stille brukerne av kjøretøy

overfor de kostnadene veitrafikken påfører samfunnet i form av ulykker, kø, støy, veislitasje samt helse- og miljøskadelige utslipp, utenom utslipp av CO₂ som prises gjennom CO₂-avgiften.

Flertallet påpeker at biodrivstoff omsatt utenfor omsetningskravet i dag ikke er omfattet av veibruksavgiften, selv om biodrivstoff omsatt utenfor omsetningskravet gir like store eksterne kostnader som biodrivstoff omsatt innenfor omsetningskravet. Flertallet mener formålet med veibruksavgiften tilsier at den utvides til å omfatte alt flytende biodrivstoff.

Flertallet mener det er ulogisk og lite transparent at endringer utenfor avgiftsregelverket, slik som endring i omsetningskravet, skal ha stor betydning for avgiftsbelastningen. Flertallet mener derfor at avgiftsregelverket bør frikobles fra omsetningskravet. Det vil dessuten gjøre regelverket mer enkelt, logisk og oversiktlig.

Flertallet har merket seg at det ikke stilles miljøkrav til det biodrivstoffet som omsettes utenfor omsetningskravet. Dagens avgrensning av veibruksavgiften på biodrivstoff gir dermed et sterkt avgiftsintensivt til å omsette billig biodrivstoff med usikker klima- og miljøgevinst utenfor omsetningskravet, slik som ikke-bærekraftig biodrivstoff eller biodrivstoff med høy avskogingsrisiko. Flertallet viser til at Stortinget gjennom flere anmodningsvedtak har bedt regjeringen iverksette virkemidler som begrenser omsetningen av slikt biodrivstoff. Flertallet mener at innføring av veibruksavgift på alt flytende biodrivstoff vil begrense omsetningen av ikke-bærekraftig biodrivstoff og biodrivstoff med høy avskogingsrisiko.

Flertallet mener derfor det er riktig å utvide grunnlaget for veibruksavgiften til å omfatte alt flytende biodrivstoff. Flertallet understreker at virkemidlene i biodrivstoffpolitikken skal være omsetningskravet for biodrivstoff, som setter en nedre grense for omsetningen av biodrivstoff, og CO₂-avgiften på mineralske produkter, som gir insentiv til å omsette biodrivstoff ut over omsetningskravet.

Flertallet er kjent med at omsetningen av biodrivstoff i perioden januar til september 2019 reelt utgjorde knapt 18 volumprosent av samlet drivstoffomsetning til veitrafikk, hvorav knapt 7,5 volumprosent var avansert biodrivstoff. Omsetningen av biodrivstoff ser derfor ut til å bli høyere i 2019 enn det som følger av omsetningskravet for 2020. Å utvide grunnlaget for veibruksavgiften til å omfatte alt flytende biodrivstoff kan dermed føre til at omsetningen av biodrivstoff vil bli lavere i 2020 enn i 2019. Dette vil isolert sett bidra til økte utslipp av CO₂ fra veitrafikk, slik det måles i det norske utslippsregnskapet. Flertallet mener dette vil være uheldig.

Flertallet viser til at omsetningskravet for biodrivstoff setter en nedre grense for omsetningen av bio-

drivstoff. Flertallet mener derfor at omsetningskravet bør økes, slik at andelen biodrivstoff i 2020 ikke anslås å bli lavere enn andelen biodrivstoff i 2019.

Flertallet er innforstått at med at det vil ta noe tid å endre omsetningskravet, og foreslår derfor at veibruksavgiften utvides til å omfatte alt flytende biodrivstoff med virkning fra 1. juli 2020. Flertallet ber derfor regjeringen øke omsetningskravet fra samme tidspunkt.

Flertallet legger til grunn at forslaget ikke vil ha noen provenyvirkning sammenliknet med regjeringens forslag, og at forslaget heller ikke vil ha noen virkning på pumpeprisene sammenliknet med regjeringens forslag.

Flertallet slutter seg til regjeringens forslag med følgende endringer:

«Stortingets særavgiftsvedtak for budsjettåret 2020 om veibruksavgift på drivstoff skal lyde:

Veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538 post 70, 71 og 72)

I

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales veibruksavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende drivstoff:

- a) bensin per liter
 1. svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 4,91,
 2. lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 4,95,
 3. annen bensin: kr 4,95.
- b) mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodiesel) per liter
 1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,62,
 2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,68,
 3. annen mineralolje: kr 3,68,
- c) naturgass per Sm³: kr 1,02,
- d) LPG per kg: kr 3,48,

Andel bioetanol innblandet i bensin, andel biodiesel innblandet i mineralolje, og andel biogass innblandet i naturgass og LPG, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter første ledd.

For bioetanol og biodiesel som omfattes av omsetningskravet i produktforskriften § 3-3, svares avgift etter satsene som gjelder for henholdsvis bensin og mineralolje til fremdrift av motorvogn etter første ledd.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift og svovelavgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Olje som er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd bokstav b.

Departementet kan bestemme at

- a) fritak for avgiftsplikten kan skje på annen måte enn ved bruk av merket olje,
- b) avgift skal betales ved bruk av merket olje.

§ 3 På vilkår fastsatt av departementet kan det benyttes merket olje

- a) i følgende motorvogner:
 - 1. traktorer,
 - 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 - 3. motorredskaper,
 - 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 - 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- b) til annen bruk enn fremdrift av motorvogn.

§ 4 Det gis fritak for avgift på drivstoff som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5 Det gis fritak eller ytes tilskudd for avgift på bensin som

- a) brukes i fly, unntatt Forsvarets fly,
- b) brukes til teknisk og medisinsk formål,
- c) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- d) brukes i båter og snøscootere i veiløse strøk,
- e) brukes i motorsager og andre arbeidsredskaper med to-taktsmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- f) er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Det gis fritak for avgift på naturgass og LPG

- a) til bruk i følgende motorvogner:
 - 1. traktorer,
 - 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 - 3. motorredskaper,
 - 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 - 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn fremdrift av motorvogn.
Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra 1. juli 2020 gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1 Fra 1. juli 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales veibruksavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende drivstoff:

- a) bensin per liter
 - 1. svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 4,91,
 - 2. lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 4,95,
 - 3. annen bensin: kr 4,95.
- b) mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodiesel) per liter
 - 1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,62,
 - 2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,68,
 - 3. annen mineralolje: kr 3,68,
- c) naturgass per Sm³: kr 1,02,
- d) LPG per kg: kr 3,48,
- e) bioetanol per liter: kr 2,37,
- f) biodiesel per liter: kr 3,62.

Andel biogass innblandet i naturgass og LPG, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter første ledd bokstav c og d.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift og svovelavgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 første ledd skal lyde:

Olje som er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd bokstav b og f.

§ 6 første ledd skal lyde:

Det gis fritak for avgift på naturgass, LPG og bioetanol

a) til bruk i følgende motorvogner:

1. traktorer,
2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
3. motorredskaper,
4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

b) til annen bruk enn fremdrift av motorvogn.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at økt bruk av biodrivstoff er den enkleste og rimeligste løsningen for å redusere klimagassutslipp i næringstransporten. Dette gjelder særlig for lang- og tungtransport på vei og nærtransport for skip. For fly er biodrivstoff trolig den eneste mulige klimaløsningen i perioden fram til 2030. Regjeringen stikker kjepper i hjulene for mer bruk av biodrivstoff, ved å legge veibruksavgift for all type biodrivstoff. Disse medlemmer vil at avgiftssystemet skal motivere til mer bruk av biodrivstoff, slik at innblandingen øker mot 2030, og foreslår derfor at biodrivstoff ut over omsetningskravet ikke skal avgiftsbelegges. Det skal ikke gis avgiftsfritak for biodrivstoff med høy avskogingsrisiko, enten det er innenfor eller utenfor omsetningskravet. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor CO₂-avgiften økes med ytterligere 2 pst. ut over regjeringens forslag. Veibruksavgiften reduseres tilsvarende for å kompensere for denne økningen.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der

det foreslås å videreføre avgiftsfritaket for biodrivstoff ut over omsetningskravet. Disse medlemmer viser til at avgiftsøkningen vil gjøre det dyrere å velge klimavennlig og i realiteten fjerne et av de mest kostnadseffektive tiltakene for utslippsreduksjon fra veitrafikken. Beregninger viser at denne avgiftsøkningen sannsynligvis vil medføre 700 000 tonn CO₂ i økte klimagassutslipp fra transportsektoren.

Disse medlemmer viser for øvrig til at utfasing av palmeolje bør skje raskt, men at det også må skje på en ansvarlig måte som ivaretar hensyn som klima, bærekraft, forsyningsikkerhet, forutsigbarhet og sosial fordeling. Disse medlemmer påpeker at biodrivstoffdebatten tidligere er blitt gjenstand for påstander om symbolpolitikk, og at det er viktig at man påser at den videre utviklingen på feltet reflekterer en resultatorientert og faktabasert tilnærming. Disse medlemmer fremholder at innfasing av kortreist avansert norsk biodrivstoff bør være et overordnet hensyn i dette.

Disse medlemmer viser til regjeringspartienes merknad, der de kommer med en innrømmelse om at den opprinnelige avgiftsøkningen som var lagt opp til fra regjeringen, var uklok og ville medføre økte utslipp. Den endringen regjeringspartiene nå foreslår, endrer ikke det faktum at det blir dyrere å på frivillig basis gå lenger i bruk av biodrivstoff enn det omsetningskravet påkrever. Videre understreker disse medlemmer at de foreslåtte endringene fra regjeringen, og nå fra regjeringspartiene i Stortinget, skaper alvorlig uforutsigbarhet og usikkerhet for rammevilkårene ved bruk av biodrivstoff.

Disse medlemmer viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der vegbruksavgiften på diesel foreslås redusert med 35 øre og vegbruksavgiften på bensin foreslås redusert med 15 øre. Disse medlemmer påpeker at dette er tiltak som kommer folk flest til gode og har en god sosial profil. Disse medlemmer er uenig i regjeringens politikk med å pålegge vanlige folk avgifter for å finansiere skattelettelser som kommer de aller rikeste mest til gode.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke veibruksavgiften på diesel med 75 øre og bensin med 50 øre.

Dette medlem viser videre til egne merknader og forslag i Innst. 2 S (2019–2020) om veibruksavgiften på biodrivstoff, samt forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å sette av 300 mill. kroner til en søknadsbasert refusjonsordning hvor bedrifter som rammes av avgiftsendringen, kan få refundert merutgiftene.

Dette medlem viser til at fritidsbåter i dag kan bruke diesel som ikke er ilagt veibruksavgift, samtidig

som båter med bensinmotor må kjøpe drivstoff ilagt veibruksavgift. Forbruket av diesel i fritidsbåter står for et betydelig klimautslipp, og muligheten til å kjøre på avgiftsfri diesel bør derfor avskaffes for fritidsbåter.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne foreslår å reversere regjeringens forslag om å innføre veibruksavgift på biodiesel ut over omsetningskravet. Det må være en forutsetning for omsetningskrav på 20 pst. at det kan gjennomføres uten bruk av palmeolje. Å reversere innføringen av avgift ut over omsetningskravet har ifølge Finansdepartementet ingen provenyeffekt.

Dette medlem jobber for at vi innen 2020 skal ha faset ut nybilsalg av fossile personbiler, og fossile varebiler og busser innen 2025. Regjeringen har tidligere satt som mål å fase ut nybilsalget av fossile personbiler innen 2025. Regjeringen viser nå til at de vil vurdere sitt eget mål og vil se på mulighetene for å nå det i lys av utviklingen av nullutslippsteknologi og kostnadene forbundet med å ta den i bruk. Dette medlem er sterkt kritisk til en slik vent-og-se-holdning. Vi har internasjonale forpliktelser om utslippskutt – og egne mål om å omstille oss til et lavutslippssamfunn. Da må vi sette klare mål og iverksette virkemidler for å nå disse – ikke gjøre som regjeringen – sette mål og ikke implementere tiltak tilstrekkelig til å nå disse målene. Dette medlem foreslår å styrke virkemiddelpakken for å få til en raske utfasing av fossile biler på veiene.

Dette medlem foreslår å

- innføre en klimabelønningsordning, hvor økte avgifter på bensin og diesel betales ut igjen, direkte til privatpersoner og til et fond for næringstransport for å hjelpe med å skifte ut fossil nyttetransport.
- redusere ladbare hybriders skattefordeler, elbilene har nå betydelig lengre rekkevidde.
- fjerne engangsavgiften for elbiler og gjeninnføre reglene for beskatning av elfirmabiler.
- en dobling av NO_x-satsen i engangsavgiften for å redusere lokal forurensing.
- reversere skattelettelse for snøscootere, motorsykler, båtmotorer og campingtilhengere.

10.6 Avgift på elektrisk kraft

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere den ordinære avgiftssatsen. Den reduserte satsen for industri mv. foreslås satt opp til 0,505 øre per kWh på grunn av svak krone. Se forslag til avgiftsvedtak § 1. I 2019 er den ordinære satsen 15,83 øre per kWh, mens den reduserte satsen er 0,50 øre per kWh. Som følge av at Troms og Finnmark fylke slås sammen fra 1. januar 2020 foreslås det å endre ordlyden i avgrensningen av fritak i tiltakssonen. Se nærmere omtale av lovendringer i proposisjonens

punkt 16.5 og forslag til avgiftsvedtak § 1 annet ledd bokstav b og § 2 bokstav i.

Særagiften på elektrisk kraft ble innført i 1951. Avgiftsgrunnlag og avgrensninger er endret en rekke ganger, men siden 2004 har avgiftsstrukturen i hovedtrekk ligget fast. Det skal betales avgift for elektrisk kraft som leveres i Norge, enten den er produsert innenlands eller innført. Avgiften er i hovedsak fiskalt begrunnet, men bidrar også til å begrense energiforbruket.

Kraftintensive industriprosesser er fritatt for avgift. Fritaket er avgrenset til kjemisk reduksjon, elektrolyse og metallurgiske og mineralogiske prosesser. I tillegg er elektrisk kraft som leveres til blant annet veksthusnæringen, tog, bane og trikk, fritatt for avgift. Husholdninger og offentlig forvaltning i tiltakssonen er også fritatt for avgift.

Øvrig industri, bergverksdrift, landanlegg for petroleumsvirksomheten, fjernvarmeproduksjon, datasentre med uttak over 0,5 MW, skip i næring mv. ilegges redusert sats for kraft til selve produksjonsprosessen.

I tiltakssonen er all næringsvirksomhet ilagt redusert sats. Det innebærer at også primærnæringene og privat tjenesteyting betaler redusert sats, mens disse næringene er ilagt ordinær sats i resten av landet. Ovennevnte fritak og reduserte satser anses som offentlig støtte som er forenlig med EØS-avtalen.

Den reduserte satsen anses forenlig med EØS-avtalen dersom den ikke er lavere enn minstesatsen i EUs energiskattedirektiv. Minstesatsen er 0,5 euro per MWh fastsatt i nasjonal valuta per første virkedag i oktober året før budsjettåret. På grunn av svak krone foreslås det at den reduserte satsen settes opp til 0,505 øre per kWh fra 1. januar 2020. Satsøkningen anslås å øke avgiftsinntekten med omtrent 1 mill. kroner påløpt og bokført i 2020.

I statsbudsjettet for 2015 vedtok Stortinget fritak for elavgift for energiintensive foretak i treforedlingsindustrien. Fritaket omfatter elektrisk kraft som benyttes i selve produksjonsprosessen, og forutsetter deltakelse i godkjent program for energieffektivisering. Fritaket er ikke trådt i kraft fordi iverksetting forutsetter godkjenning av EFTAs overvåkningsorgan (ESA), jf. Prop. 94 LS (2013–2014) Endringer i skatte-, avgifts- og tollovgivinga kapittel 7. Treforedlingsindustrien betaler derfor i dag redusert sats. Nærings- og fiskeridepartementet, i samarbeid med Finansdepartementet og Olje- og energidepartementet, arbeider for at iverksetting av fritaket skal kunne skje etter godkjenning fra ESA. Arbeidet er krevende. Tiltaket ble prenotifisert til ESA både i 2015 og 2017. ESA lukket saken våren 2018 fordi prenotifikasjonsfasen hadde trukket for langt ut i tid. Gjenåpning av saken forutsetter en bedre begrunnelse for at tiltaket er nødvendig og at det vil ha effekt.

I statsbudsjettet for 2019 vedtok Stortinget at elektrisk kraft til utvinning av kryptovaluta i et datasenter

ikke skal omfattes av redusert elavgift. Redusert elavgift til datasentre skal ellers videreføres uendret slik som i dag. Stortinget forutsatte videre at forslag til avgrensninger og gjennomføring skal sendes på høring før iverksetting av vedtaket. Forslag til regelendringer har vært på høring. Det er mottatt 16 innspill som alle er negative til forslaget. Innvendingene går i hovedsak ut på at forslaget er avgiftsteknisk vanskelig å gjennomføre og kontrollere, EØS-rettslig usikkert, medfører administrative kostnader og risiko for de avgiftspliktige nettselskapene og for øvrig motvirker et ønske om etablering av flere datasentre i Norge. Finansdepartementet vurderer nå forslaget i lys av høringen. I revidert nasjonalbudsjett 2019 ble det også vist til at endringen reiser spørsmål om statsstøtte som må avklares med ESA før endringen kan tre i kraft. Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet er i dialog med ESA om dette.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der avgiften på elektrisk kraft (elavgiften) reduseres med 1,3 øre. Disse medlemmer viser til at Senterpartiet også foreslår å innføre redusert sats i elavgiften for lading av alle skip i næringsvirksomhet fra 1. januar, og redusert sats i elavgiften for landbruket fra 1. juli.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke elavgiften med 1 øre for å stimulere til energieffektivisering.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å beholde elavgiften på 2019-nivå.

10.7 Grunnavgift på mineralolje mv.

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen. Den reduserte satsen for treforedlingsindustrien mv. foreslås økt til 0,212 kroner per liter mineralolje. Se forslag til avgiftsvedtak § 1. For 2019 er ordinær avgiftssats 1,65 kroner per liter mineralolje. Treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter ilegges redusert sats med 0,21 kroner per liter mineralolje i 2019. Som det fremgår av kapittel 12, foreslås det å avvikle fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det å oppheve avgiftsfritaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 2 bokstav c nr. 3.

Grunnavgiften på mineralolje ble innført i 2000, da avgiften på elektrisk kraft ble satt opp. Grunnavgiften er i hovedsak fiskalt begrunnet, men skal også hindre at mineralolje erstatter oppvarming med elektrisitet eller fjernvarme.

Den reduserte satsen anses forenlig med EØS-avtalen dersom den ikke er lavere enn minstesatsen i EUs energiskattedirektiv. Minstesatsen er 21 euro per 1 000 liter lett mineralolje, fastsatt i nasjonal valuta per første virkedag i oktober året før budsjettåret. På grunn av svak krone foreslås det at den reduserte satsen settes opp til 0,212 kroner per liter mineralolje fra 1. januar 2020. Satsøkningen anslås å gi et merproveny i størrelsesorden 0,1 mill. kroner i 2020.

Grunnavgiften omfatter olje med mineralsk opphav. Avgiftsplikten er knyttet til oljens kokepunkt, ikke dens betegnelse, og omfatter blant annet fyringsparafin, lett fyringsolje, diesel og tungolje. Unntatt fra grunnavgiften er flyparafin og mineralolje som ilegges veibruksavgift (autodiesel). Mineralolje til bruk i skip i utenriksfart, gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart, fiske og fangst, anlegg på kontinentalsokkelen, forsyningsfartøy for sokkelvirksomheten, sildemel- og fiskemelindustrien og tog er fritatt for avgift.

Grunnavgiften ilegges i hovedsak oljeprodukter som benyttes til oppvarming, og diesel som brukes i anleggsmaskiner, traktorer og andre motorredskaper. Figur 10.19 i proposisjonen viser utviklingen i salg av fyringsparafin, lett fyringsolje og anleggsdiesel som er ilagt grunnavgiften. Bruken av mineralolje til oppvarming har falt kraftig de siste årene, mens det har vært en relativt jevn vekst i forbruket av anleggsdiesel. Da grunnavgiften ble innført i 2000, var salget av fyringsprodukter en halv gang større enn salget av anleggsdiesel. I dag utgjør anleggsdiesel over 80 pst. av avgiftsgrunnlaget. Pågående utfasing av fyringsolje bidrar til reduserte inntekter fra grunnavgiften, men reduksjonen betyr stadig mindre etter hvert som andelen fyringsolje avtar. Fra 1. januar 2020 vil det bli forbudt å bruke mineralolje til oppvarming av bygninger.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett, hvor grunnavgiften på mineralolje økes med 20 pst.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å fjerne fritaket for grunnavgift på mineralolje for fiske og fangst i nære farvann. Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne

samtidig foreslår å øke sjømannsfradraget og fiskefradraget for å kompensere for avgiftsøkningen og styrke økonomien i fiskerinæringen. Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor flytrafikkens fritak for grunnavgift på mineralolje foreslås fjernet.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å fjerne fritaket for grunnavgift for petroleumsindustrien, inkludert for forsyningsskip.

10.8 Avgift på smøreolje mv.

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1. I 2019 er avgiftssatsen 2,23 kroner per liter. Som det fremgår av kapittel 12, foreslås det å avvike fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det å oppheve avgiftsfritaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 2 bokstav c nr. 3.

Avgiften på smøreolje ble innført i 1988. Avgiften skal bidra til å redusere uheldig disponering og forbrenning av spillolje, og dermed redusere skade på helse og miljø.

Avgiftsplikten omfatter motor- og girmsmøreoljer, industrielle smøreoljer, hydrauliske oljer, mineraloljebaserte smøreoljer samt tilsvarende produkter av annen opprinnelse.

Smøreolje som brukes i utenriks fart, fiske og fangst i fjerne farvann, anlegg på kontinentalsokkelen, forsyningsfartøy mv. og i fly, er fritatt for avgift.

Det gis tilskudd ved innlevering av spillolje til godkjent innsamler. Ordningen blir ofte omtalt som refusjon av smøreoljeavgift, selv om det ikke er noen direkte kobling mellom smøreoljeavgiften og tilskuddet. Det er Klima- og miljødepartementet som har ansvaret for ordningen, og den er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2018–2019) for Klima- og miljødepartementet.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

10.9 CO₂-avgift på mineralske produkter

Sammendrag

Hovedvirkemidlene i norsk klimapolitikk er, og skal være, sektorovergrepene virkemidler i form av klimagassavgifter og omsettbare utslippskvoter. Over 80 pst. av Norges samlede utslipp av klimagasser er allerede ilagt avgift eller kvoteplikt. Dette er en svært høy andel i internasjonal sammenheng.

De viktigste avgiftene på utslipp av klimagasser er CO₂-avgiften på mineralske produkter og CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen. Beg-

ge avgiftene ble innført i 1991. Det aller meste av klimagassutslippene fra petroleumsvirksomheten og innenriks luftfart er i tillegg omfattet av kvotesystemet.

I Granavolden-plattformen ble det varslet at regjeringen vil trappe opp den flate CO₂-avgiften med 5 pst. årlig for alle sektorer frem til 2025.

CO₂-avgiften på mineralske produkter omfatter mineralolje, bensin, naturgass og LPG, og er fastsatt i Stortingets vedtak om CO₂-avgift på mineralske produkter.

Tabell 10.3 viser CO₂-avgiftssatser for 2019 og forslag for 2020, også omregnet i kroner per tonn CO₂. I 2019 tilsvarer det generelle avgiftsnivået i CO₂-avgiften en karbonpris på 508 kroner per tonn CO₂-ekvivalent. For 2020 foreslås det å øke avgiftssatsene med 5 pst. ut over prisjustering, slik at det generelle avgiftsnivået vil tilsvare 544 kroner per tonn CO₂-ekvivalent.

Forslaget anslås, isolert sett, å gi en provenyøkning på om lag 520 mill. kroner påløpt og 480 mill. kroner bokført.

Mineralske produkter som brukes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft, eller utslippene er vesentlig lavere enn det mengden råstoff skulle tilsi, er fritatt for avgift.

Videre er mineralske produkter som leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven, fritatt for avgift. Dette gjelder likevel ikke for naturgass og LPG, heller ikke for mineralolje og bensin til innenriks kvotepliktig luftfart.

Forbrenning av biologisk materiale tilfører ikke nytt karbon til karbonkretsløpet i naturen, i motsetning til forbrenning av fossile drivstoff. Utslipp av CO₂ fra forbrenning av biodrivstoff inngår derfor ikke i nasjonale totalutslipp av CO₂ etter FNs klimakonvensjon. CO₂-avgiften er et virkemiddel som priser utslipp av fossilt karbon og som har som formål å redusere norske utslipp av klimagasser, slik disse måles etter FNs klimakonvensjon. CO₂-avgiften er derfor avgrenset til mineralske produkter (fossile drivstoff), og det gis fritak for andel biodrivstoff innblandet i mineralske produkter.

Som det fremgår av kapittel 12 i proposisjonen, foreslås det å avvike fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det for 2020 å oppheve avgiftsfritaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 2 bokstav c nr. 3.

De ulike elementene i CO₂-avgiftene på mineralske produkter er omtalt nedenfor.

CO₂-AVGIFT PÅ MINERALOLJE

For 2020 foreslås det å øke avgiftssatsen med 5 pst. ut over prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav a. Det foreslås videre å oppheve den reduserte satsen for mineralolje til fiske og fangst i nære farvann.

For 2019 er den generelle avgiftssatsen på mineralolje 1,35 kroner per liter. Mineralolje til fiske og fangst i nære farvann ilegges CO₂-avgift med redusert sats. Dette er den eneste gjenværende reduserte satsen i CO₂-avgiften på mineralolje. Ordningen gjennomføres i 2019 ved refusjon av differansen mellom den generelle og den reduserte satsen. I 2019 er den reduserte satsen 0,29 kroner per liter. Det gir en refusjonssats på 1,06 kroner per liter drivstoff.

Avgiftsplikten omfatter også blandinger dersom mineralolje er hovedbestanddel og blandingen kan benyttes som motordrivstoff.

OPPHEVE REDUSERT SATS PÅ MINERALOLJE OG FRITAK FOR NATURGASS OG LPG TIL FISKE OG FANGST I NÆRE FARVANN

Ved behandlingen av Prop. 1 S (2016–2017) Statsbudsjettet 2017 fattet Stortinget 5. desember 2016 følgende anmodningsvedtak (nr. 108, punkt 21):

«Stortinget ber regjeringen om å innføre lik CO₂-avgift i ikke-kvotepiktig sektor i 2018, med foreløpig unntak for landbruket og fiskerinæringen. For landbruket og fiskerinæringen skal det nedsettes partssammensatte utvalg som får i oppdrag å vurdere muligheten for å innføre gradvis økt CO₂ avgift for disse sektorene og foreslå andre klimatiltak, under forutsetning av at distriktspolitiske, landbrukspolitiske og fiskeripolitiske målsettinger ivaretas. Arbeidet presenteres i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.»

Våren 2018 satte regjeringen ned et utvalg med både fagfolk og næringsrepresentanter som skulle vurdere økt CO₂-avgift på mineralolje, naturgass og LPG levert til fiske og fangst i nære farvann. Utvalget skulle også vurdere andre klimatiltak som kan utløse utslippsreduksjoner i fiskerinæringen. Rapporten ble ferdigstilt april 2019 og ble sendt på høring 24. mai 2019.

Et samlet utvalg anbefalte å innføre full CO₂-avgift på fiske og fangst i nære farvann fra 2020, men å samtidig innføre en kompensasjonsordning basert på førstehåndsverdi av fangsten. Det innebærer at fiskefartøyene vil betale full CO₂-avgift, og at de deretter får utbetalt kompensasjon basert på verdien de får for sin fangst relativt til samlet verdi av kompensasjonsgruppens fangst. Når kompensasjonen er frikoblet fra drivstofforbruket, vil økt avgift gi flåten økt insentiv til å fiske mer drivstoffeffektivt.

Regjeringen foreslår å følge opp tilrådingen fra utvalget. Den reduserte satsen på mineralolje til fiske og fangst i nære farvann foreslås opphevet fra 1. januar 2020. Videre foreslås det å oppheve fritaket for naturgass og LPG til fiske og fangst i nære farvann fra 1. januar 2020, se punkt 10.9.3. Mineralske produkter til fiske og fangst i nære farvann vil derfor fra 1. januar 2020 ilegges CO₂-avgift på generelt nivå på utslipp av klimagasser, det vil si tilsvarende om lag 544 kroner per tonn CO₂-ekvivalent.

Regjeringen foreslår videre å innføre en midlertidig kompensasjonsordning som trappes ned over tid, for å lette omstillingen for næringen. Størrelsen på kompensasjonsordningen vil avhenge av drivstofforbruk (liter) og en kompensasjonssats (kroner per liter). For 2020 foreslås det å tilføre kompensasjonsordningen midler tilsvarende 1,06 kroner per liter mineralolje. Dette tilsvarende gjeldende sats for refusjon av innbetalt CO₂-avgift. Kompensasjonsordningen deles inn i tre grupper som vil bestå av henholdsvis kystflåten, havflåten og kystrekeflåten. Kompensasjonen utbetales proporsjonalt med det enkelte fartøyets andel av samlet førstehåndsverdi av landet fangst i den kompensasjonsgruppen fartøyet tilhører. Kompensasjonsordningen er nærmere beskrevet i Prop. 1 S (2019–2020) for Nærings- og fiskeridepartementet.

Forslaget anslås samlet å gi et netto merproveny på 5 mill. kroner påløpt og et provenytap på 15 mill. kroner påløpt. Økt CO₂-avgift anslås isolert sett å gi et merproveny på om lag 260 mill. kroner påløpt og 240 mill. kroner bokført, mens kompensasjonsordningen anslås isolert sett å øke statens utgifter med om lag 255 mill. kroner.

CO₂-AVGIFT PÅ BENGIN

For 2020 foreslås det å øke avgiftssatsen med 5 pst. ut over prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav b. For 2019 er avgiftssatsen 1,18 kroner per liter. For 2020 foreslås det å sette avgiftssatsen på bensin til 1,26 kroner per liter.

Avgiftsplikten omfatter også blandinger dersom bensin er hovedbestanddel og blandingen kan benyttes som motordrivstoff.

Bensin til tekniske og medisinske formål, motorsager og andre arbeidsredskaper med to-taktmotor og bensin som er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit), er fritatt for avgift.

CO₂-AVGIFT PÅ NATURGASS OG LPG

For 2020 foreslås det å øke avgiftssatsen med 5 pst. ut over prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak § 1 første ledd bokstav c og d. For 2019 er avgiftssatsen på naturgass og LPG henholdsvis 1,02 per Sm³ og 1,52 per kg. For 2020 foreslås det å sette avgiftssatsen på naturgass og LPG til henholdsvis 1,08 per Sm³ og 1,56 per kg.

For 2020 foreslås det videre å øke den reduserte satsen på naturgass til bruk som gir kvotepiktige utslipp etter klimavoteloven. Nullsatsen for LPG foreslås ikke endret. Se forslag til avgiftsvedtak § 1 andre ledd. For 2020 foreslås det i tillegg å avvikle fritaket for naturgass og LPG levert til fiske og fangst i nære farvann, samt fritaket for naturgass og LPG til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske prosesser og mineralogiske prosesser.

Avgiftsplikten omfatter også blandinger dersom henholdsvis naturgass og LPG er hovedbestanddel.

Naturgass og LPG som leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven, ilegges enten redusert sats (naturgass) eller nullsats (LPG). Den reduserte satsen er 0,060 kroner per Sm³ naturgass i 2019. Dette tilsvarer en avgift på 30 kroner per tonn CO₂. Den reduserte satsen anses forenlig med EØS-avtalen dersom den ikke er lavere enn minstesatsen i EUs energiskattedirektiv. Minstesatsen er 0,15 euro per GJ (dvs. om lag 0,006 euro per Sm³) fastsatt i nasjonal valuta per første virkedag i oktober året før budsjettåret. På grunn av svak krone foreslås det at den reduserte satsen for naturgass settes opp til 0,061 kroner per Sm³ fra 1. januar 2020. Satsøkningen anslås å gi et merproveny på om lag 0,3 mill. kroner påløpt og 0,25 mill. kroner bokført.

Naturgass og LPG til veksthusnæringen er fritatt for avgift. Dette er det eneste fritaket i CO₂-avgiften på mineralske produkter som berører landbruket. Jordbrukets organisasjoner har deltatt i et partssammensatt arbeid der det overordnede målet var å inngå en politisk avtale om hvor mye næringen skal redusere sine utslipp frem mot 2030. I juni 2019 ble det inngått en klimaavtale mellom regjeringen og jordbruket. Dette er en intensjonsavtale om å arbeide for reduserte klimagassutslipp og økte opptak av karbon fra jordbruket. Det er satt et mål om at utslippene skal reduseres med 5 mill. tonn CO₂-ekvivalenter for perioden 2021–2030. Det presiseres i avtalen at den ikke skal gi bindinger for fremtidig virkemiddelbruk, og avtalen er heller ikke juridisk bindende. Det må vurderes hvordan intensjonsavtalen følges opp av partene i jordbruksoppgjøret.

Andel hydrogen i naturgass og LPG er fritatt for avgift. Dette er fordi hydrogen ikke gir utslipp av karbon ved forbrenning, kun utslipp av vann (H₂O).

Oppheve fritaket for naturgass og LPG til fiske og fangst i nære farvann

Naturgass og LPG til fiske og fangst i nære farvann er fritatt for CO₂-avgift. Fra 2020 foreslås å oppheve fritaket, samt innføre en midlertidig kompensasjonsordning for næringen, se punkt 10.9.1.

Oppheve fritaket for naturgass og LPG til kjemisk reduksjon mv.

Naturgass og LPG til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser er fritatt for CO₂-avgift på mineralske produkter. Fritaket har ingen miljøbegrunnelse. Stortinget har bedt regjeringen om å «innføre lik CO₂-avgift i ikke-kvotepliktig sektor» (anmodningsvedtak 108, punkt 21 (2016–2017)) og i Meld. St. 41 (2016–2017) Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid ble det varslet at regjeringen vil vurdere avgift på generelt nivå for alle ikke-kvotepliktige utslipp. Regjeringen har tidligere fulgt

opp med å oppheve fritakene for naturgass og LPG til gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart og til off-shorefartøy og den reduserte satsen for naturgass og LPG til ikke-kvotepliktig industri og bergverk.

Regjeringen vil fortsette å utvikle fritak og reduserte satser i CO₂-avgiften som ikke har noen miljøbegrunnelse. Regjeringen foreslår derfor å oppheve fritaket for naturgass og LPG til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser fra 1. januar 2020.

Det nåværende fritaket for naturgass og LPG til kjemisk reduksjon mv. innebærer at utslipp tilsvarende om lag 75 000 tonn CO₂ ikke er ilagt en effektiv karbonpris. Å oppheve avgiftsfritaket vil gi insentiver til å redusere utslippene, for eksempel ved å erstatte fossil gass med biogass. Dette vil også gi en lik CO₂-avgift for flere aktører i ikke-kvotepliktig sektor, og en mer kostnadseffektiv klimapolitikk.

Det er vanskelig å forutse hvordan berørte virksomheter vil tilpasse seg en avgift, og det er dermed vanskelig å tallfeste hvilke utslippsreduksjoner en avgift vil utløse på kort og lang sikt. Kvotepliktige virksomheter vil i liten grad bli berørt av forslaget. Det skyldes at naturgass og LPG levert til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimakvoteloven, uansett er tilnærmet avgiftsfritt (i 2019 er satsen er 0,06 kroner per Sm³ naturgass og 0 kroner per kg LPG).

Oppheving av fritaket anslås å gi et merproveny på i størrelsesorden 60 mill. kroner påløpt og 55 mill. kroner bokført i 2020. Fritaket anslås å berøre om lag 40 virksomheter. De virksomhetene som får de høyeste merkostnadene, er alle store virksomheter med om lag 1 mrd. kroner eller mer i omsetning.

UTSLIPP AV KLIMAGASSER

Foreløpige tall viser at de samlede norske klimagassutslippene var nesten 53 mill. tonn CO₂-ekvivalenter i 2018, se figur 10.20. Dette er en økning på 0,4 pst. fra 2017 og en reduksjon på om lag 6 pst. siden utslippene var på sitt høyeste i 2007. Selv om totalsalget av bensin og diesel gikk ned i 2018, økte utslippene fra veitrafikk. Dette skyldes blant annet redusert andel biodrivstoff. Samtidig endret sammensetningen av biodrivstoffet seg ved at andelen avansert biodrivstoff økte. Foreløpige tall for 2019 viser at salget av petroleumsprodukter har fortsatt å avta, og at andelen avansert biodrivstoff med lav risiko for avskoging er økende.

KVOTEPRISEN

EUs kvotedirektiv etablerer et system for handel med klimagasskvoter der formålet er å redusere EUs utslipp av klimagasser på en kostnadseffektiv måte. Direktivet er en del av EØS-avtalen.

Det har vært store variasjoner i prisen på kvoter i perioden 2008–2019. På sitt høyeste, i juni 2008, var den

på over 30 euro. På sitt laveste, i 2014, var den på i underkant av 3 euro. I august 2019 ligger kvoteprisen på om lag 27 euro. Dette tilsvarer om lag 270 norske kroner.

Kvoteprisen har hele tiden ligget vesentlig under det generelle nivået i CO₂-avgiften. Petroleumsvirksomheten, størstedelen av innenriks luftfart og bruk av naturgass i kvotepliktig industri ilegges CO₂-avgift i tillegg til kvoteplikt.

VURDERING AV NYE AVGIFTER PÅ UTSLIPP AV KLIMAGASSER

Utslipp tilsvarende om lag 8,8 mill. tonn CO₂-ekvivalenter er ilagt verken kvoteplikt eller avgift. Dette utgjør om lag en sjettedel av Norges samlede utslipp av klimagasser og om lag en tredjedel av Norges ikke-kvotepliktige utslipp av klimagasser. Figur 10.21 i proposisjonen viser fordelingen av de ikke-prisede utslippene av klimagasser.

I Meld. St. 41 (2016–2017) Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid ble det varslet at regjeringen ville «vurdere avgift på generelt nivå for alle ikke-kvotepliktige utslipp» og at «dersom avgift ikke vurderes å være et tilstrekkelig eller hensiktsmessig virkemiddel, skal andre virkemidler som gir tilsvarende sterke insentiver vurderes».

Utslipp av metan og lystgass fra jordbruket

Utslippene av metan (CH₄) og lystgass (N₂O) fra jordbruket utgjør om lag 4,5 mill. tonn CO₂-ekvivalenter, dvs. om lag halvparten av de ikke-prisede utslippene av klimagasser. Utslippene av metan kommer fra husdyr og husdyrgjødsel, mens utslippene av lystgass kommer fra både mineralgjødsel og husdyrgjødsel.

Grønn skattekommissjon (NOU 2015:15 Sett pris på miljøet) mente prinsipielt at det burde innføres avgift på alle klimagassutslipp fra jordbruket, men viste til at det er en rekke praktiske forhold som gjør dette vanskelig. Det er blant annet svært krevende å fastsette en treffsikker og avgiftsteknisk praktikabel avgift på utslipp fra husdyr og husdyrgjødsel. I tillegg har Stortinget uttalt, blant annet i forbindelse med behandlingen av Meld. St. 11 (2016–2017) Endringer og utvikling – en fremtidsrettet jordbruksproduksjon, jf. Innst. 251 S (2016–2017), at «de biologiske prosessene i jordbruket ikke skal avgiftsbelegges slik Grønn skattekommissjon har foreslått».

Grønn skattekommissjon anbefalte også å innføre en avgift på nitrogen i mineralgjødsel for å prise utslipp av lystgass. En avgift på mineralgjødsel kan bygge på den tidligere avgiften på kunstgjødsel, gjeldende fra 1988 til 1999. En slik avgift anses som praktisk gjennomførbar.

I lys av avtalen som regjeringen og organisasjonene i jordbruket (Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag) undertegnet 21. juni 2019, er det ikke aktuelt å innføre nye avgifter på utslipp av metan og lystgass fra jordbruket nå. Det må vurderes hvordan intensjonsavtalen følges opp av partene i jordbruksoppjøret.

Utslipp fra avfallsdeponier

Utslippene av metan fra avfallsdeponier utgjør om lag 1 mill. tonn CO₂-ekvivalenter. Utslippene fra avfallsdeponier er i all hovedsak utslipp av metan som dannes når biologisk avfall brytes ned. Deponering av biologisk nedbrytbart avfall ble forbudt 1. juli 2009. Dagens utslipp av metan fra avfallsdeponier skyldes i all hovedsak nedbryting av biologisk avfall som ble deponert før forbudet ble innført. Disse utslippene vil naturlig avta fremover. Det er ikke aktuelt å innføre avgift på utslipp av metan fra avfallsdeponier.

Utslipp fra avfallsforbrenning

De ikke-kvotepliktige utslippene av CO₂ fra avfallsforbrenningsanlegg utgjør om lag 0,8 mill. tonn CO₂. I Meld. St. 41 (2016–2017) Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid ble det varslet at regjeringen vil «innføre prising av utslipp av klimagasser fra avfallsforbrenningsanlegg» og i Prop. 1 LS (2017–2018) Skatter, avgifter og toll 2018 ble det varslet at regjeringen vil arbeide videre med å innlemme avfallsforbrenningsanlegg for husholdningsavfall i EUs kvotesystem (EU-ETS) eller innføre CO₂-avgift på forbrenning av avfall. Regjeringen har ikke tatt stilling til valg av virkemiddel.

For avfallsforbrenningsanleggene er de økonomiske konsekvensene av å bli avgiftspliktig fremfor å være kvotepliktig mindre enn før. For det første har kvoteprisen i EU-ETS i løpet av de siste to årene økt fra om lag 50 kroner per tonn CO₂ til om lag 270 kroner per tonn CO₂. Forskjellen mellom kvoteprisen og det generelle avgiftsnivået på ikke-kvotepliktige utslipp av klimagasser i Norge (508 kroner per tonn CO₂ i 2019) er derfor betydelig redusert. For det andre er forbrenning av avfall ikke ansett som en sektor utsatt for karbonlekkasje. Anleggene får derfor tildelt relativt få vederlagsfrie kvoter sammenlignet med virksomheter som anses som utsatt for karbonlekkasje. Andelen vederlagsfrie kvoter skal dessuten trappes ned til null mot 2030.

Utslipp fra andre utslippskilder

I tillegg til de større ikke-prisede utslippskildene nevnt over, er det en rekke mindre utslipp av klimagasser som verken er ilagt kvoteplikt eller avgift. Regjeringen har satt i gang et arbeid med å vurdere nye avgifter på disse utslippene. På oppdrag fra Klima- og miljødepartementet, Olje- og energidepartementet og Finansdepartementet har Miljødirektoratet, Skattedirektoratet, Oljedirektoratet og Norges vassdrags- og energidirektorat kartlagt i hvilken grad disse utslippene kan være egnet for avgift.

Særagifter er kun et egnet miljøpolitisk virkemiddel dersom det er enkelt å fastsette et avgiftsgrunnlag (avgiftsobjekt) og hvem som er avgiftspliktig (avgiftssubjekt). For miljøavgifter må det i tillegg være en nær sam-

menheng mellom avgiftsgrunnlaget og den miljølempen avgiften er ment å prise. Særagifter må kunne kontrolleres, og antallet avgiftspliktige må ikke bli for stort. Dersom avgiften kun vil omfatte én eller et fåtall utslippskilder, kan direkte reguleringer være et bedre virkemiddel. Det er heller ikke hensiktsmessig å innføre avgifter på helt marginale utslipp, da de administrative kostnadene for myndighetene og de avgiftspliktige vil overstige miljøgevinsten av en avgift. For en rekke utslipp av klimagasser er derfor avgifter ikke et egnet virkemiddel.

Direktoratene utredninger viser at potensialet for nye avgifter er begrenset. Foreløpig synes det kun å være SF₆ og CO₂ fra smøreolje som tilsettes motordrivstoff, som kan være egnet for avgift. Departementet arbeider videre med å vurdere avgift på disse to utslippskildene. For utslippene som ikke er egnet for avgift, skal andre virkemidler som gir tilsvarende sterke insentiver, vurderes, jf. Meld. St. 41 (2016–2017) Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid.

ANMODNINGSVEDTAK NR. 660 – KLIMAVIRKEMIDLER I OPPDRETTSNÆRINGEN

Ved behandling av Meld. St. 41 (2016–2017) Klimastrategi for 2030 – norsk omstilling i europeisk samarbeid, jf. Innst. 253 S (2017–2018), fattet Stortinget 3. mai 2018 følgende anmodningsvedtak (nr. 660):

«Stortinget ber regjeringen utrede virkemidler for at oppdrettsnæringen kan kutte sine klimagassutslipp, og komme tilbake til Stortinget med dette.»

Utslipp av klimagasser fra oppdrettsnæringen kommer fra bruk av drivstoff i diesellaggregater på forflåtene og i fartøy som betjener oppdrettsanleggene. Utslippene kan blant annet reduseres ved å koble forflåtene til landstrøm og ved å erstatte konvensjonelle arbeidsbåter med elektriske arbeidsbåter. Det er i dag rundt 1 000 oppdrettslokaliteter og rundt 60 pst. av disse er elektrifiserte. Havbruksfartøy egner seg for elektrifisering, ettersom de ofte kjører korte avstander lokalt og det er snakk om mindre båter med lav vekt.

Hovedvirkemidlene i norsk klimapolitikk er, og skal være, sektorovergripende virkemidler i form av klimagassavgifter og omsettbare kvoter. All bruk av fossile drivstoff i oppdrettsnæringen, både i aggregater og i fartøy, er omfattet av den generelle satsen i CO₂-avgiften på mineralske produkter som i 2019 tilsvarer 508 kroner per tonn CO₂. Regjeringen foreslår i statsbudsjettet for 2020 å øke CO₂-avgiften på mineralske produkter med 5 pst. ut over prisjustering, og i Granavolden-plattformen er det varslet en videre opptrapping med 5 pst. årlig frem til 2025. Økt CO₂-avgift vil forsterke insentivene til å ta i bruk lav- og nullutslippsløsninger i alle sektorer, også i oppdrettsnæringen.

I klimapolitikken suppleres prising av utslipp med investeringsstøtte, særlig gjennom Enova. Enova gir be-

tydelig støtte til energi- og klimatiltak i næringslivet, herunder i oppdrettsnæringen. Enova gir støtte til å erstatte diesellaggregater på oppdrettsanlegg med landstrøm. Enova har over tid støttet om lag 140 lokaliteter i å konvertere til landstrøm. Totalt er det innvilget nærmere 90 mill. kroner til disse prosjektene.

Enova har også gitt støtte til energi- og klimatiltak i skip, herunder oppdrettsnæringens arbeidsbåter og brønnbåter. De siste par årene har Enova støttet 17 havbruksfartøy med totalt 45 mill. kroner. Kombinasjonen av CO₂-avgift og støtte fra Enova til energi- og klimatiltak gir allerede oppdrettsnæringen sterke insentiver til å utvikle og ta i bruk lav- og nullutslippsløsninger. Den varslede opptrappingen av CO₂-avgiften og en videreutvikling av Enova vil forsterke disse insentivene. Enova er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2019–2020) for Klima- og miljødepartementet.

I tillegg til avgifter og investeringsstøtte kan bruk av miljøkrav og reguleringer bidra til en raskere innfasing av nye teknologier og løsninger i oppdrettsnæringen. I handlingsplanen for grønn skipsfart, som ble lagt frem 20. juni 2019, varsles det at regjeringen vil vurdere krav om innføring av null- og lavutslippsløsninger for servicefartøy i havbruksnæringen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Flertallet er fornøyd med at regjeringen fører en ambisiøs klimapolitikk som gir resultater. Flertallet mener likere prising av utslipp gir bedre insentiver til utslippskutt, men påpeker at CO₂-avgift og kvotesystemet er to likeverdige virkemidler som skal oppfylle det samme målet, og at norsk fastlandsindustri i utgangspunktet ikke bør være ilagt både kvoteplikt og CO₂-avgift for samme utslipp. Flertallet ber regjeringen vurdere hvorvidt det finnes muligheter innenfor regelverket til å frita kvotepliktige virksomheter for CO₂-avgift på naturgass mv.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at å sette en pris på forurensing er det mest effektive virkemiddelet i klimapolitikken. Når det å forurense blir dyrere, vil færre har råd til å forurense. Konsekvensen er redusert forurensende aktivitet, økt bruk av alternativer med lite utslipp.

Derfor foreslår disse medlemmer å øke CO₂-avgiften på mineralske produkter til innenlands bruk med 2 pst. ut over regjeringens forslag for 2020. Bilister har fått en betydelig økt kostnad som følge av regjeringens iherdige bompengefinansiering av samferdselsprosjek-

ter. Inntil bedre fordelingsmekanismer er på plass, reduseres veibruksavgiften tilsvarende.

Disse medlemmer ønsker å spille på lag med næringslivet i det grønne skiftet ved å invitere til en avtale med industrien for elektrolyse og metallurgiske prosesser, hvor industrien går med på en gradvis opptrapping til full CO₂-avgift over en fireårsperiode.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der økningene fra 2018 av CO₂-avgiften for treforedlings-, fiskemels- og sildemelsindustrien samt økning av CO₂-avgiften for gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart foreslås reversert. Videre viser disse medlemmer til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår å videreføre redusert sats og fritak for CO₂-avgift for fiske og fangst i nære farvann. Disse medlemmer mener den foreslåtte kompensasjonsordningen vil gjøre det ulønnsomt å fiske på visse fiskeslag, at fangstene vil bli ytterligere konsentrert om korte perioder av året og at de minste båtene vil bli rammet hardest.

Disse medlemmer viser til at Senterpartiet foreslår å videreføre fritak for CO₂-avgift på naturgass og LPG til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske prosesser og mineralogiske prosesser. Disse medlemmer mener regjeringens forslag om avgiftsøkning vil føre til at noen virksomheter utsettes for doble virkemidler, samt en sannsynlighet for at virksomhet med tilhørende verdiskaping og utslipp flyttes utenlands. Disse medlemmer viser til at flere av bedriftene som rammes av avgiftsøkningen, utnytter resirkulering av materialer i sin produksjon, og slik sett er viktige for å nå målet om at Norge skal være et foregangsland innenfor sirkulær økonomi og ressurseffektivitet. Det gjelder for eksempel Metallco Aluminium, som utnytter aluminiumskrap i sin produksjon, og porselensprodusenten Figgjo, som resirkulerer all masse gjennom hele produksjonsprosessen. Videre har det kommet frem eksempler på at enkeltbedrifter rammes særskilt hardt, slik som Yaras ammoniakfabrikk på Herøya, som vil få ekstrakostnader på om lag 25 mill. kroner dersom avgiftsøkningen blir vedtatt. Disse medlemmer mener det bør inngås en avtale med industrien for elektrolyse og metallurgiske prosesser, der industrien forplikter seg til ytterligere reduksjon av utslipp.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke CO₂-avgiftene med 50 pst. i forhold til regjeringens forslag. Dette gir en CO₂-pris på 816 kr/tonn CO₂.

Dette medlem viser videre til forslag i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett om å halvere verdien av unntaket veksthusnæringen har for CO₂-avgift på naturgass og LPG.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å innføre en CO₂-avgift på 750 kroner tonnet. CO₂-avgiften på mineralolje til innenriks luftfart foreslås satt til 1 000 kroner per tonn.

Komiteens medlem fra Rødt mener det må bli dyrere å forurense, og viser til Rødts alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke alle CO₂-avgiftene med 50 pst ut over regjeringens foreslåtte nivå. Dette medlem viser videre til at foreslås å øke tilskudd til kompensasjon for CO₂-avgift for fangst og fiske i nære farvann, samt at fritaket for bruk av naturgass i industrien opprettholdes.

Dette medlem mener at prinsippet om at forurenser må betale, er et godt prinsipp for å ivareta miljøet og kutte utslipp, men at flate miljøavgifter kan bli enda en sten til byrden for allerede økonomisk utfordrede familier og for folk i distriktene. Det er dette medlems oppfatning at alle skal kunne leve miljøvennlig, uavhengig av hvor man bor eller hvor stor lommeboka er, og viser til Rødts alternative budsjett, hvor det foreslås å omfordele 3,1 mrd. kroner tilbake til alle med gjennomsnittlig og lavere inntekt gjennom en klimarabatt.

10.10 CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten

Sammendrag

For 2020 foreslås det å øke avgiftssatsene med 5 pst. ut over prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak bokstav a til d. For 2019 er avgiftssatsene 1,08 kroner per Sm³ gass, 1,08 kroner per liter olje eller kondensat og 7,41 kroner per Sm³ naturgass som slippes ut til luft. For naturgass, som er kilde til 95 pst. av utslippene fra petroleumsvirksomheten, tilsvarer satsene om lag 462 kroner per tonn CO₂. For de øvrige utslippene er satsene noe lavere, målt i kroner per tonn CO₂. Det aller meste av klimagassutslippene fra petroleumsvirksomheten er i tillegg omfattet av kvotesystemet.

Den foreslåtte økningen på 5 pst. ut over prisjustering anslås å gi et brutto merproveny på om lag 300 mill. kroner. Netto merproveny er om lag 50 mill. kroner, etter skatt (78 pst.) og SDØE. Skatter og avgifter fra petroleumsvirksomheten overføres til Statens pensjonsfond utland.

CO₂-avgiften på sokkelen er fastsatt i Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen. Avgiften oppkreves etter lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke CO₂-avgiften i petroleumsvirksomheten til 2 000 kr/tonn CO₂.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å doble CO₂-avgiften på sokkelen.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, hvor det foreslås å øke CO₂-avgiften med 50 pst. ut over regjeringens foreslåtte nivå. Dette medlem viser videre til at også CO₂-avgiften på norsk sokkel foreslås økt med 50 pst. ut over regjeringens forslag.

10.11 Svovelavgift

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1. I 2019 er avgiftssatsen 13,3 øre per liter mineralolje for hver påbegynte 0,1 pst. vektandel svovel i olje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel. Dette tilsvarer om lag 68 kroner per kg SO₂ for tungolje. Som det fremgår av kapittel 12, foreslås det å avvikle fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det å oppheve avgiftsfritaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 2 bokstav c nr. 3.

Svovelavgiften på mineralolje ble innført i 1970. Avgiften skal bidra til å redusere utslippene av svoveldioksid (SO₂).

Avgiftsplikten omfatter olje med mineralsk opphav. Avgiftsplikten er knyttet til oljens kokepunkt, ikke dens betegnelse, og omfatter blant annet fyringsparafin, lett fyringsolje, diesel og tungolje.

Mineralolje til skip i utenriksfart, fiske og fangst i fjerne farvann og fly i utenriksfart er fritatt for avgift. Hele eller deler av avgiften refunderes dersom utslippet av svovel til atmosfæren er mindre enn svovelinholdet i det benyttede produktet skulle tilsi.

Figur 10.22 viser utslipp av SO₂ i perioden 1990 til 2018. Foreløpige tall viser at utslippene av svoveldioksid (SO₂) i 2018 var 15 389 tonn. Dette er 2,7 pst. høyere enn i 2017 og 34,9 pst. lavere enn i 2005. Etter Gøteborgprotokollen skal norske årlige utslipp av SO₂ fra og med 2010 være maksimalt 22 000 tonn. Fra og med 2020 skal utslippene være minst 10 pst. lavere enn i 2005. Norge oppfyller dermed Gøteborgprotokollen for SO₂.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

10.12 Avgift på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER)

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 1. I 2019 er avgiftssatsen 73,37 kroner per kg ren TRI og PER. Som det fremgår av kapittel 12, foreslås det å avvikle fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det å oppheve avgiftsfritaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 2 bokstav c nr. 3.

Avgiften på trikloreten (TRI) og tetrakloreten (PER) ble innført i 2000. Avgiftens formål er å redusere bruken av disse helse- og miljøskadelige kjemikalier.

Avgiftsplikten omfatter TRI og PER, herunder gjenfunnet TRI og PER. TRI og PER som inngår som bestanddel i andre produkter, omfattes også av avgiftsplikten dersom mengden av TRI og PER overstiger henholdsvis 1 pst. og 0,1 pst. av produktets totale vekt. Avgiften beregnes på grunnlag av produktets nettovekt og andelen TRI og PER i produktet. TRI og PER som er gjenfunnet til eget bruk, er fritatt for avgift.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

10.13 Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)

Sammendrag

For 2020 foreslås det å øke avgiftssatsen med 5 pst. ut over prisjustering, se forslag til avgiftsvedtak § 1. For 2019 er avgiften 508 kroner per tonn CO₂-ekvivalenter, tilsvarende det generelle avgiftsnivået i CO₂-avgiften på mineralske produkter. For 2020 foreslås det at det generelle avgiftsnivået settes lik 544 kroner per tonn CO₂-ekvivalent. Som det fremgår av kapittel 12, foreslås det å avvikle fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det å oppheve avgiftsfritaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 2 bokstav c nr. 3.

Avgiften på klimagassene hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) ble innført i 2003. Avgiftens formål er å redusere utslippene av disse klimagassene ved å stimulere til bruk av alternative gasser med lavere klimaeffekt og til utvikling av ny teknologi som ikke bruker HFK og PFK.

Avgiftsplikten omfatter alle blandinger av HFK og PFK, både innbyrdes blandinger og blandinger med andre stoffer, samt HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer. Det gis avgiftsfritak blant annet for HFK og PFK som gjenvinnes.

Avgiften er gradert ut fra gassenes globale oppvarmingspotensial (GWP). Dette innebærer at satsene på de ulike HFK- og PFK-gassene avhenger av klimaeffekt.

Det gis refusjon for HFK og PFK som innleveres til godkjent anlegg for destruksjon. Ordningen administreres av Miljødirektoratet og er nærmere omtalt i Prop. 1 S (2019–2020) for Klima- og miljødepartementet.

For 2020 foreslås det å øke avgiftssatsene med 5 pst. ut over prisjustering. Forslaget anslås gi et merproveny på om lag 19 mill. kroner bokført og 17 mill. kroner påløpt.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Senterpartiet, Venstre, Kristelig Folkeparti og Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at disse medlemmer øker CO₂-avgiften med ytterligere 2 pst. ut over regjeringens forslag, og derfor at avgift på utslipp av klimagassene HFK og PFK også øker med 2 pst.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett, hvor det foreslås å øke avgift på HFK og PFK til 700 kr/tonn CO₂-ekvivalenter.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke avgiften for HFK og PFK med 20 pst.

10.14 Avgift på utslipp av NO_x

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at NO_x-utslipp bidrar sterkt til luftforurensing i norske byer. Dette medlem viser derfor til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke NO_x-avgiften med 20 pst.

10.15 Miljøavgift på plantevernmidler

Sammendrag

For 2020 foreslås det ingen endringer i avgiften, se forslag til avgiftsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

10.16 Avgifter knyttet til mineralvirksomhet

Sammendrag

For 2020 foreslås det ingen endringer i avgiftene, se forslag til avgiftsvedtak.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Miljøpartiet De Grønne, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å en avgift på deponi av gruvealvfall på 25 kroner tonnet.

10.17 Avgift på sjokolade- og sukkerverer mv.

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1. For 2019 er avgiftssatsen 20,82 kroner per kg.

Som det fremgår av kapittel 12 i proposisjonen, foreslås det å avvikle fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det å oppheve avgiftsfritaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 2 bokstav b nr. 3. Forslaget innebærer at sjokolade- og sukkerverer kjøpt fra utenlandske nettbutikker, avgiftslegges fra første krone. Endringen anslås på usikkert grunnlag å øke provenyet fra avgiften på sjokolade- og sukkerverer med om lag 20 mill. kroner påløpt og 15 mill. kroner bokført i 2020.

Avgiften på sjokolade- og sukkerverer ble innført i 1922. Avgiften er først og fremst begrunnet med at den skal gi staten inntekter, men den har også en helsemessig begrunnelse. Avgiften omfatter sjokolade- og sukkerverer, herunder tyggegummi, karameller, pastiller og drops. Avgiften omfatter også andre næringsmidler som inneholder kakao, kjeks på nærmere vilkår samt drops, tyggegummi og andre godterier uten innhold av sukker. Det gis avgiftsfritak blant annet for varer som brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer.

Fra 1. januar 2018 ble avgiftssatsen økt med 80 pst. reelt. Økningen ble reversert 1. januar 2019. På bakgrunn av økningen ble avgiften klaget inn for EFTAs overvåkingsorgan (ESA). ESA har stilt saken i bero inntil Stortinget har behandlet budsjettet for 2020.

I november 2018 ble det satt ned et utvalg som skulle vurdere om avgiftene på sjokolade- og sukkerverer og alkoholfrie drikkevarer kan og bør utformes slik at de i større grad tar hensyn til helse- og ernæringsmessige formål. Utvalget avga sin innstilling 9. april 2019, jf. NOU 2019:8 Særavgiftene på sjokolade- og sukkerverer og alkoholfrie drikkevarer. Utvalget besto av medlem-

mer fra næringsliv, akademia, LO og NHO, med juridisk, økonomisk og helse- og ernæringsfaglig kompetanse.

I sin rapport vurderer utvalget blant annet en generell avgift på sukker i alle mat- og drikkevarer, men konstaterer at dette ikke er praktisk mulig på grunn av manglende krav om merking av mengde tilsatt sukker.

Utvalgets flertall mener at avgiften på sjokolade- og sukkervarer bør oppheves og erstattes av en ny og helsebegrunnet avgift. Et mindretall mener at avgiften bør oppheves uten å erstattes av en ny avgift. Utvalget utarbeidet ikke et konkret forslag til ny avgift. I påvente av en grundigere utredning av nye helsebegrunnede avgifter foreslår et mindretall i utvalget at sukkerfrie varer får redusert sats allerede fra 1. januar 2020. Se også punkt 10.18. i proposisjonen.

Utvalgets innstilling har vært på høring. Det er avgitt 45 høringsuttalelser hvorav seks ikke har merknader. Mange høringsuttalelser omtaler både avgiften på sjokolade- og sukkervarer og avgiften på alkoholfrie drikkevarer, mens andre hovedsakelig kommenterer kun en av avgiftene.

Helsemyndigheter og -organisasjoner er positive til at særavgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer utformes etter helsemessige kriterier, men understreker viktigheten av at dagens avgifter videreføres inntil nye avgifter er på plass. Dette uttales blant annet av Helsedirektoratet, Nasjonalt råd for ernæring, Nasjonalforeningen for folkehelsen, Folkehelseinstituttet, NCD-alliansen og Forbrukerrådet. Høringsinstansene er også positive til at avgiftene differensieres etter sukkerinnhold, men flere påpeker at sukkerfrie produkter ikke bør fritas for avgift, blant annet fordi også slike produkter er energirike og næringsfattige. Blant annet Helsedirektoratet og Nasjonalforeningen for folkehelsen støtter derfor mindretallets forslag om redusert sats på sukkerfrie varer. I tillegg til at disse høringsinstansene mener at avgiftene bør utformes etter helsemessige kriterier, påpeker flere uttrykkelig at det bør vurderes å avgiftslegge også andre energitette og næringsfattige matvarer enn sukker (Kliniske ernæringsfysiologers forening, Kreftforeningen). Enkelte (Den norske legeforening, Norsk forening for ernæringsvitenskap, Universitetet i Bergen) tar også til orde for å benytte merverdiavgiftssystemet for å stimulere til et bedre kosthold.

Organisasjoner og bedrifter som hovedsakelig representerer næringen, mener gjennomgående at avgiftene bør oppheves uten å bli erstattet av nye avgifter. Dette gjelder blant annet LO Norge, NHO Mat og Drikke, Virke, Orkla, Mondelez, Norske Sjokoladefabrikkers Forening, Hval Sjokoladefabrikk ASA m.fl. Som begrunnelse viser disse blant annet til at avgiftene medfører avgrensingsproblemer og konkurransevridninger og at de kan være ulovlig statsstøtte i henhold til EØS-avtalen. Videre anføres at avgiftene fører til økt grensehandel,

noe som er utfordrende for norsk mat- og drikkevareproduksjon og for dagligvarehandelen på norsk side av grensen. Det vises også til at det er overforbruk av usunne næringsmidler som er problematisk, ikke et normalt forbruk innenfor et ellers balansert kosthold, og at andre virkemidler enn avgift kan være bedre egnet i folkehelsepolitikken. Enkelte påpeker at eventuelle helseavgifter må være treffsikre og at avgiftsnivået må settes slik at de dekker eksterne kostnader.

Departementet viser til at utvalget og høringsinstansene er delt i synet på om det bør være en særavgift på sjokolade- og sukkervarer. Det foreslås ingen endringer i avgiften.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteen viser til at produsenter som gir bort varer som er utgått på dato, må betale særavgifter dersom de ønsker å gi dette til veldedighet. Komiteen mener det bør legges til rette for at frivillige organisasjoner kan motta mat og drikke vederlagsfritt. Komiteen viser til at tilsvarende ordning ble vedtatt for merverdiavgift med virkning fra 1. juli 2016. Komiteen understreker at fritaket også gjelder avgiften på alkoholfrie drikkevarer, avgiften på drikkevareemballasje (grunnavgift og miljøavgift) og avgiften på sukker i tillegg til avgiften på sjokolade- og sukkervarer som behandles i dette punktet for de andre avgiftene behandles i punktene deretter.

Komiteen fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortingets vedtak om avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. for budsjetterminen 2019 § 2 første ledd ny bokstav f skal med virkning fra og med 1. desember 2019 lyde:

f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag til Stortingets vedtak om avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. for budsjettåret 2020 med følgende endring:

«Stortingets særavgiftsvedtak for budsjettåret 2020 om avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. § 2 første ledd ny bokstav f skal lyde:

f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til dette forslaget fra regjeringens partiene om fritak ved utdeling på veldedig grunnlag også for budsjettåret 2020.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg for øvrig til regjeringens forslag til avgift på sjokolade- og sukkervarer for budsjettåret 2020.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett, der avgift på sjokolade og sukkervarer mv. ikke prisjusteres for 2020.

10.18 Avgift på alkoholfrie drikkevarer

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1. For 2019 er avgiftssatsen 4,82 kroner per liter for ferdigvare og 29,34 kroner per liter for sirup til dispensere. Saft mv. og sirup som ikke er tilsatt sukker og er basert på frukt, bær eller grønnsaker, har redusert sats. For 2019 er avgiftssatsen for disse produktene henholdsvis 1,73 og 10,47 kroner per liter.

Som det fremgår av kapittel 12 i proposisjonen, foreslås det å avvikle fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det å oppheve avgiftsfritaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 2 bokstav b nr. 3. Forslaget innebærer at alkoholfrie drikkevarer kjøpt fra utenlandske nettbutikker, avgiftslegges fra første krone. Endringen anslås på usikkert grunnlag å øke provenyet fra avgiften på alkoholholdige drikkevarer med om lag 20 mill. kroner påløpt og 15 mill. kroner bokført i 2020.

Avgiften på alkoholfrie drikkevarer er i første rekke fiskal, men den kan også ha en viss helsemessig effekt. Avgiften på alkoholfrie drikkevarer omfatter drikkevarer som er tilsatt sukker eller søtstoff. Det innebærer at drikkevarer som kun inneholder naturlig sukker, for eksempel presset fruktjuice, ikke avgiftslegges. Sirup som er tilsatt sukker eller søtstoff til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere mv., omfattes av avgiften. Melkeprodukter som er tilsatt kun en mindre mengde sukker (til og med 15 gram sukker per liter), og varer i pulverform, er fritatt for avgift.

Avgiftsplikten omfatter også alkoholholdige drikkevarer med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol dersom disse er tilsatt sukker eller søtstoff. I all hovedsak produseres alkoholfritt øl uten at sukker eller søtstoff tilsettes.

I statsbudsjettet for 2018 ble avgiftssatsen øket med 40 pst. reelt. Avgiften ble etter dette påklaget til EFTAs overvåkingsorgan (ESA). ESA har stilt saken i bero inntil Stortinget har behandlet budsjettet for 2020.

I november 2018 ble det satt ned et utvalg for å vurdere om særavgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer kan og bør utformes slik at de i større grad tar hensyn til helse- og ernæringsmessige

formål. Utvalget avga sin innstilling 9. april 2019, jf. NOU 2019:8 Særavgiftene på sjokolade- og sukkervarer og alkoholfrie drikkevarer.

Som omtalt i punkt 10.17 i proposisjonen vurderer utvalget en generell avgift på sukker i alle mat- og drikkevarer, men konkluderer med at dette ikke er praktisk gjennomførbart.

Utvalgets flertall (seks medlemmer) mener at det bør innføres en helsemessig begrunnet og differensiert avgift på alkoholfrie drikkevarer. To av disse seks mener at det bare bør legges avgift på drikkevarer som er tilsatt sukker, dvs. at sukkerfrie varer ikke bør omfattes. Fire av de seks anbefaler at avgiften også omfatter kunstig søtet drikke, men med lav sats. Utvalgets mindretall (fire medlemmer) mener prinsipielt at avgiften på alkoholfrie drikkevarer bør oppheves uten å erstattes av en ny avgift. Dersom myndighetene likevel konkluderer med at dagens avgift skal erstattes med en ny helse- og ernæringsmotivert avgift, mener disse medlemmene subsidiært at det i så fall er nærliggende å vurdere en drikkevareavgift etter en for næringslivet forutsigbar modell, som for eksempel den irske drikkevareavgiften. Disse medlemmene understreker at avgiftsnivået i så fall bør dimensjoneres ut fra kostnaden som bruk av alkoholholdige drikkevarer medfører for samfunnet. For øvrig avgiftslegger Irland (og Storbritannia) alkoholfrie drikkevarer som er tilsatt sukker. Avgiftssatsene differensieres ut fra sukkerinnhold. Sukkerfrie drikkevarer er unntatt fra avgifter.

Utvalgets innstilling har vært på høring. Som omtalt i punkt 10.17 er helsemyndigheter og -organisasjoner positive til at avgiftene utformes etter helsemessige kriterier, men de er opptatt av at dagens avgifter videreføres inntil nye avgifter er på plass. Disse høringsinstansene er gjennomgående positive til at avgiftene differensieres etter sukkerinnhold, men flere påpeker at sukkerfrie produkter ikke bør fritas for avgift, blant annet fordi også slike produkter er energirike og næringsfattige.

Organisasjoner og bedrifter som hovedsakelig representerer næringen, mener gjennomgående at avgiftene bør oppheves uten å bli erstattet av nye avgifter. Bryggeri- og drikkevareforeningen (BROD) påpeker blant annet viktigheten av at næringen har forutsigbare rammevilkår og at eventuelle endringer grundig konsekvensutredes og varsles i god tid. BROD viser videre til at drikkevarebransjen arbeider for å redusere befolkningens inntak av sukker. Flere aktører i bransjen, blant annet BROD, Coca Cola European Partners Norge, Mack ølbryggeri AS, NHO Mat og Drikke og Ringnes AS, påpeker dessuten at det høye norske avgiftsnivået bidrar til grensehandel mv.

Bransjen er delt i spørsmålet om differensiering av avgiften etter sukkerinnhold. Ringnes AS (som blant annet produserer Pepsi) støtter forslaget om å differensiere avgiften etter irsk/britisk modell og mener at en

slik differensiering vil føre til en overgang til sukkerfrie alternativer. Andre som (subsidiært) er positive til en differensiering er Vest-Telemarkrådet, Orkla og Virke.

Coca-Cola mener at avgifter må vurderes sammen med andre virkemidler i folkehelsepolitikken. Det vises til at konsumet de senere år har gått i retning av sukkerfri drikke, og dette har skjedd uten differensiering av avgiften. Coca-Cola mener at det vil være en urimelig forskjellsbehandling å differensiere avgiften på alkoholfrie drikkevarer av helsegrunner slik at utelukkende sukkerholdig brus reguleres. Macks Ølbryggeri AS sin uttalelse går i samme retning. Mindre produsenter som Oskar Sylte Mineralvannfabrikk, Roma Mineralvannfabrikk AS og Telemark Kildevann mener at en gradert avgift kan ha negative virkninger for de små og mellomstore produsentene.

Departementet viser til at utvalget og høringsinstansene er delt i synet på om det bør være en særavgift på alkoholfrie drikkevarer og om avgiften bør differensieres etter sukkerinnhold. Det foreslås ingen endringer i avgiften.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteen viser til merknad om fritak for særavgift for varer utgått på dato som gis bort til frivillige organisasjoner i punkt 10.17 foran og fremmer følgende forslag:

«Stortingets vedtak om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. for budsjetterminen 2019 § 2 første ledd ny bokstav f skal med virkning fra og med 1. desember 2019 lyde:

f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på velledig grunnlag».

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag til Stortingets vedtak om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. for budsjettåret 2020 med følgende endring:

«Stortingets særavgiftsvedtak for budsjettåret 2020 om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. § 2 første ledd ny bokstav f skal lyde:

f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på velledig grunnlag.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til dette forslaget fra regjeringens partiene om fritak ved utdeling på velledig grunnlag også for budsjettåret 2020.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Miljøpartiet De Grønne slutter seg for øvrig til regjeringens forslag til avgift på alkoholfrie drikkevarer for budsjettåret 2020.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der økningen i avgift på alkoholfrie drikkevarer som regjeringen fikk innført fra 1. januar 2018, reverseres i sin helhet. Disse medlemmer påpeker at avgiften har en svært negativ effekt på norsk næringsmiddelindustri som regjeringen ikke tar innover seg når man velger å opprettholde økningen.

Disse medlemmer viser for øvrig til at Senterpartiet i sitt alternative statsbudsjett foreslår å fjerne saftavgiften i sin helhet.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å reversere denne avgiften tilbake til 2017-nivå.

10.19 Avgift på sukker

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 1. For 2019 er avgiftssatsen 8,05 kroner per kg. Som det fremgår av kapittel 12 i proposisjonen foreslås det å avvike fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det å oppheve avgiftsfrikaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 2 bokstav b nr. 3.

Avgiften på sukker ble innført i 1981. Avgiften er først og fremst begrunnet med at den skal gi staten inntekter, men den har også en helsemessig begrunnelse.

Avgiftsplikten omfatter sukker (roe- og rørsukker) samt sirup og sukkeroppløsninger. Sukker som nyttes til ervervsmessig fremstilling av varer, er fritatt for avgift.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknad om fritak for særavgift for varer utgått på dato som gis bort til frivillige organisasjoner i punkt 10.17 foran og fremmer følgende forslag:

«Stortingets vedtak om avgift på sukker mv. for budsjetterminen 2019 § 2 første ledd ny bokstav g skal med virkning fra og med 1. desember 2019 lyde:

g) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på velledig grunnlag.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag til Stortingets vedtak om avgift på sukker mv. for budsjettåret 2020 med følgende endring:

«Stortingets særavgiftsvedtak for budsjettåret 2020 om avgift på sukker mv. § 2 første ledd ny bokstav g skal lyde:

g) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til dette forslaget fra regjeringspartiene om fritak ved utdeling på veldedig grunnlag også for budsjettåret 2020.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Rødt slutter seg for øvrig til regjeringens forslag til avgift på sukker for budsjettåret 2020.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å øke avgiften på sukker med 40 pst.

10.20 Avgift på drikkevareemballasje

Sammendrag

Som det fremgår av kapittel 12 i proposisjonen foreslås det å avvikle fritakene for merverdiavgift og særavgift for varesendinger fra utlandet av mindre verdi. I tråd med dette foreslås det for 2020 å oppheve avgiftsfrikaket for slike sendinger i gjeldende avgiftsvedtak § 5 bokstav b nr. 3. Forslaget innebærer at alkoholfrie drikkevarer kjøpt fra utenlandske nettbutikker, avgiftslegges fra første krone. Endringen anslås på usikkert grunnlag å øke provenyet fra grunnavgiften på engangsemballasje for drikkevarer med om lag 5 mill. kroner påløpt og bokført i 2020.

GRUNNAVGIFT PÅ ENGANGSEMBALLASJE FOR DRIKKEVARER

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsen, se forslag til avgiftsvedtak § 3. I 2019 er avgiftssatsen 1,21 kroner per emballasjeeinheit.

Grunnavgiften på engangsemballasje for drikkevarer ble innført 1. januar 1994. Avgiften omfatter emballasje som ikke kan brukes om igjen i sin opprinnelige form (engangsemballasje). Emballasje som inneholder melk og melkeprodukter, drikkevarer fremstilt av sjokolade eller kakao, drikkevarer i pulverform, korn- og soyabasert melkeerstatning eller morsmelkeerstatning, er fritatt for avgift.

MILJØAVGIFT PÅ DRIKKEVAREEMBALLASJE

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 2. For 2019 er avgiftssatsene for

glass/metall, plast og kartong/papp henholdsvis 5,88, 3,55 og 1,45 kroner.

Miljøavgiften på drikkevareemballasje skal prise kostnadene ved at drikkevareemballasje havner som søppel i naturen. Emballasje av glass/metall, plast og kartong/papp har ulike avgiftssatser. Differensieringen er begrunnet med at ulike emballasje gir forskjellig miljøskade. Miljøavgiften er gradert slik at emballasje som inngår i godkjente retursystemer får redusert miljøavgiftssats avhengig av returandelen. Ved returandel på 95 pst. eller høyere faller avgiften bort. Miljødirektoratet godkjenner retursystemer og fastsetter returandelen.

Emballasje som inneholder drikkevarer i pulverform eller morsmelkeerstatning er fritatt for avgift.

Komiteens merknader

Komiteen viser til merknaden om fritak for særavgift for varer utgått på dato som gis bort til frivillige organisasjoner i punkt 10.17 foran og fremmer følgende forslag:

«Stortingets vedtak om avgifter på drikkevareemballasje for budsjetterminen 2019 § 5 første ledd ny bokstav f skal med virkning fra og med 1. desember 2019 lyde:

f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.»

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag til Stortingets vedtak om avgift på drikkevareemballasje for budsjettåret 2020 med følgende endring:

«Stortingets særavgiftsvedtak for budsjettåret 2020 om avgift på drikkevareemballasje § 5 første ledd ny bokstav f skal lyde:

f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt slutter seg til dette forslaget fra regjeringspartiene om fritak ved utdeling på veldedig grunnlag også for budsjettåret 2020.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti slutter seg også for øvrig til regjeringens forslag til avgift på drikkevareemballasje for budsjettåret 2020.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at plastforurensning og mikroplast er et globalt miljøproblem. I tillegg til at en for stor an-

del av plasten ikke finner veien til avfallshåndterings-systemene, er plasten også i stor grad basert på fossile ressurser. For å øke både andelen plast som gjenvinnes og andelen resirkulert og fornybart, må avgiftssystemet belønne mer miljøvennlige løsninger i større grad.

Dette medlem fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre grunnavgiften på drikkevareemballasje for plastflasker til en miljøavgift på materialbruken som graderes avhengig av mengden resirkulert eller fornybart materiale.»

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett, hvor det foreslås å endre grunnavgiften på drikkevareemballasje til en avgift på materialbruk som graderes etter innholdet av nytt ikke-fornybart råstoff. Avgiften antas ikke å ha provenyeffekt i 2020.

Dette medlem viser også til at det i Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett foreslås innført en avgift på fossil plastemballasje.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, der det foreslås å øke avgiften for engangsemballasje for drikkevarer og å øke miljøavgiften på drikkevareemballasje av plast.

10.21 Flypassasjeravgift

Sammendrag

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene og å presisere ordlyden, se forslag til avgiftsvedtak § 1. For 2019 er avgiften 75 kroner per passasjer for flyginger med sluttdestinasjon i Europa, og 200 kroner per passasjer for andre flyginger.

Flypassasjeravgiften ble innført 1. juni 2016. Avgiften er begrunnet med å gi staten inntekter, men den kan også ha en miljøeffekt ved at den reduserer etterspørselen etter flyreiser.

Avgiften omfatter all ervervsmessig flyging av passasjerer fra norske lufthavner. Flyging fra kontinentalsokkelen og Svalbard mv. er ikke avgiftspliktig. Transitt- og transferpassasjerer og barn under to år er fritatt for avgift. Avgiftssatsen ble fra 1. april 2019 differensiert etter flygingens lengde ved to ulike satser. I særavgiftsforskriften er det fastsatt hvilke land og områder som illegges lav sats.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til Arbeiderpartiets alternative budsjett,

hvor flytrafikken på kortbanenettet kompenseres for avgiftsøkninger med forslag om økte midler til FOT-ru-tene.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der det foreslås at fly under 20 tonn unntas fra flypassasjeravgiften.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke lav sats i flypassasjeravgiften til 100 kroner og høy sats til 300 kroner.

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til forslag i eget alternative statsbudsjett om å etablere en klimabelønningsordning. Dette medlem viser til at Miljøpartiet De Grønne foreslår at regjeringens flypassasjeravgift deles ut igjen til det norske folk. I tillegg foreslår dette medlem innført en flyseteavgift som i større grad vil gi insentiver til å fylle opp flyene og derigjennom bidra til ytterligere å begrense antall flyvninger.

Komiteens medlem fra Rødt viser til at transport står for en tredjedel av norske klimagassutslipp, og at internasjonal flytrafikk kommer i tillegg til dette. Å begrense utslippene fra flyreiser er en viktig del av klimaløsninga, og mye handler om å bygge ut alternativer som jernbane, og å begrense unødvendig reising. Dette medlem viser til regjeringas forslag om å bare prisjustere satsen på flypassasjeravgiften, og mener det må kraftigere virkemidler til for å få ned flytrafikken.

Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke satsen for reiser innenfor Europa til 85 kroner, og for reiser utenfor Europa til 300 kroner. Dette medlem viser videre til forslag om å legge om landingsavgiften, så det blir billigere å lande med lette fly, og dyrere å lande med dyre fly, for å gi bedre fordeler til nødvendige fly på kortbanenettet vs. flyginger mellom de store byene i Sør-Norge.

10.22 Totalisatoravgift

Sammendrag

For 2020 foreslås det å redusere avgiften til 3,33 pst. av konsesjonshavers bruttoomsetning, se forslag til avgiftsvedtak § 1. I 2019 er avgiftssatsen på 3,70 pst.

I Innst. 8 S (2018–2019) kap. 5576 sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet ba flertallet i næringskomiteen regjeringen gjøre en vurdering av selve totalisatoravgiften og innretningen av denne, og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Totalisatoravgiften er en avgift på hesteveddeløp. Nærmere regler om avgiften følger av lov og forskrift un-

der Landbruks- og matdepartementet. Avgiften er fiskalt begrunnet, og bidrar til å skaffe staten inntekter til ulike formål. Avgiften ble tidligere budsjettert på Landbruks- og matdepartementets budsjett som en sektoravgift. Fordi avgiften ikke har hatt et sektorpolitisk formål på mange år, ble den i 2018 omgjort til særavgift. Konesjonshaver skal betale avgift til staten på 3,7 pst. av bruttoomsetning per år. Det er i dag bare Norsk Rikstoto som har konsesjon til å drive hestespill.

For å kunne ha en enerettsmodell er det et EØS-rettslig krav om at pengespillpolitikken må være innrettet sammenhengende og systematisk. Norge har begrunnet enerettsmodellen med at den skal forebygge negative konsekvenser av spill. Oslo Economics har på oppdrag for Kulturdepartementet evaluert enerettsaktørene Norsk Tippings og Norsk Rikstotos organisering og praksis, og vurdert om Norsk Tippings og Norsk Rikstotos spillporteføljer, markedsføring og organisering bidrar til å oppnå målene i pengespillpolitikken. Rapporten omtaler også EØS-rettslige rammer for å forsvare enerettsmodellen, og særlig om aktørenes utforming av spillporteføljer og markedsføring kan forsvares av kanaliseringshensyn. Kanalisering innebærer at tilbudet av pengespill fra Norsk Tipping og Norsk Rikstoto bidrar til å lede spillere bort fra de uregulerte aktørene, og over til et regulert tilbud av pengespill med ansvarlige rammer i tråd med politiske føringer.

Oslo Economics legger i rapporten til grunn at det «er rimelig å anta at Norsk Rikstoto sin evne til å tilby et konkurransedyktig utvalg av spill i vesentlig grad rammes av totalisatoravgiften, som beregnes ut fra bruttoomsetning.» Dette begrunnes med at en avgift på bruttoomsetning svekker Norsk Rikstotos insentiver til å tilby spill med høy tilbakebetalingsandel. Dette kan påvirke kanaliseringsevnen, ettersom spill med høy tilbakebetalingsandel er mer attraktive, og kan dermed bidra til å kanalisere spillere til Norsk Rikstoto.

Enerettsmodellen er avhengig av at enerettsaktørene er kanaliseringedyktige. En nedjustering av totalisatoravgiften kan bidra til dette.

Regjeringens forslag om redusert sats vil gi et prove-nyttap på om lag 13 mill. kroner påløpt og 11 mill. kroner bokført i 2020.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ser på hestenæringen som en viktig næring i hele landet. Inntektsgrunnlaget til store deler av hestesporten i Norge kommer fra Norsk Rikstoto (NR) som

har enerett på spill på hest. For å styrke økonomien i hestesporten og øvrig hestevirksomhet, foreslår disse medlemmer å redusere totalisatoravgiften og setter av 100 mill. kroner til dette.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der det foreslås at totalisatoravgiften fjernes i sin helhet.

10.23 Dokumentavgift

Sammendrag

For 2020 foreslås det ingen endringer i avgiften, se forslag til avgiftsvedtak § 1.

Komiteens merknader

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å senke dokumentavgiften fra 2,5 til 1,5 pst.

Dette medlem viser til at dokumentavgiften kun blir ilagt selveierboliger, og ikke eksempelvis borettslagsboliger eller aksjeleiligheter. Begrunnelsen for avgiften er dermed svak. Videre er dette en skatt som i praksis øker egenkapitalkravet. Boliger i distriktene er også i større grad selveierboliger enn boliger i byene.

Dette medlem viser til at det er de yngre som flytter mest, for eksempel i forbindelse med familieforøkelse. Dermed treffer dokumentavgiften også de yngre husholdningene i større grad, slik den i dag er utformet.

10.24 Avgift på frekvenser mv.

Sammendrag

FREKVENSavgIFTER

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 1. Satser for 2019 og forslag for 2020 fremgår av tabell 10.4 i proposisjonen.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet krever inn årlige frekvensavgifter for tillatelser på mobilområdet i frekvensbåndene 450, 700, 800, 900, 1 800 og 2 100 MHz. Frekvensavgiften bestemmes av tildelt frekvensmengde.

NUMMERavgIFT

For 2020 foreslås det å prisjustere avgiftssatsene, se forslag til avgiftsvedtak § 2.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet krever inn en årlig avgift for tillatelse til bruk av femsifrede telefonnummer. De femsifrede numrene er delt inn i forskjellige priskategorier etter antatt markedsverdi, og for 2019 varierer avgiften mellom 3 240 kroner og 146 040 kroner per år. For tildeling av femsifrede num-

mer til ikke-kommersielle formål av samfunnsnyttig karakter betales det ikke nummeravgift.

Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til regjeringens forslag.

10.25 Inntekter ved tildeling av tillatelser

Inntekter ved tildeling av tillatelser behandles i Innst. 5 S (2019–2020).

11. Toll

Sammendrag

Innledning

Toll fastsettes av Stortinget for ett år av gangen i medhold av Grunnloven § 75 bokstav a. Det gis redusert toll på varer i henhold til internasjonale avtaler og tollpreferansesystemet for utviklingsland (Generalized System of Preferences, GSP). Det foreslås ingen endringer i tollsatsene for 2020, jf. tollvedtaket § 1 annet ledd. En konsolidert versjon av tolltariffen blir kunngjort i Norsk Lovtidend.

Toll beskytter norske produsenter mot utenlandsk konkurranse. Toll fører normalt til økte produksjonskostnader for næringslivet og dyrere varer for forbrukerne. Videre reduserer toll omfanget av handel og bidrar til at ulike lands relative fortrinn i produksjon av varer og tjenester ikke utnyttes fullt ut. Gjennom handel med industrivarer og tjenester har Norges konkurransemessige fortrinn blitt best mulig utnyttet til høy verdiskaping og velferd.

For industrivarer er det toll kun på enkelte klær og andre tekstilprodukter. For landbruksvarer er tollbeskyttelsen mer omfattende. Importvernet for landbruksprodukter utgjør en stor del av den samlede støtten til norsk jordbruk. Importvernet bidrar blant annet til at omsetning av norske matvarer kan skje til priser som er fastsatt i jordbruksavtalen. Ifølge OECDs beregninger utgjorde den samlede skjermingsstøtten om lag 13,1 mrd. kroner i 2018.

Tollinntektene bestemmes av tollsatsene og mengden varer som importeres. Inntektene fra toll utgjorde 3 193 mill. kroner i 2018, om lag 0,2 pst. av statens samlede inntekter. Figur 11.1 viser deklart toll for landbruksvarer og industrivarer i 2018 fordelt mellom EU, utviklingsland og øvrige land. Figuren viser at importen fra utviklingslandene står for størstedelen av tollene på industrivarer. Det meste av tollene på landbruksvarer er på import fra EU.

Toll på landbruksvarer

Tollsatsene på landbruksvarer varierer betydelig. De høyeste tollsatsene er på landbruksvarer som også produseres i Norge, for eksempel storfekjøtt og melkeprodukter. For bearbejdede landbruksvarer, som for ek-

sempel pizza, bakervarer og sjokolade, er tollnivået moderat, mens det er tollfrihet for mange landbruksvarer som ikke produseres i Norge, for eksempel sitrusfrukter, bananer, kaffe og ris.

ADMINISTRATIVE TOLLNEDSETTELSE

Landbruksdirektoratet kan gi tollnedsettelse på landbruksvarer. Tollen på landbruksvarer er derfor i praksis ofte lavere enn de tollsatsene som følger av tolltariffen. Hvilke varer som kan gis tollnedsettelse, når tollsatsen kan settes ned og hvordan tollsatsen skal fastsettes, følger av forskrift 22. desember 2005 nr. 1723 om administrative tollnedsettelse for landbruksvarer.

Generelle tollnedsettelse innebærer at tollsatsen settes ned for bestemte varer for en bestemt periode. Tollnedsettelsen gjelder alle aktører og har ingen kvantumsbegrensninger i den perioden de gjelder. I 2018 ble det gitt generelle tollnedsettelse 299 ganger. Det er en oppgang på 13 pst. sammenlignet med i 2017.

Individuelle tollnedsettelse gis til bedrifter eller personer etter søknad. Dette er tollnedsettelse som gjelder en bestemt vare og/eller anvendelse for en aktør, for en fastsatt periode og som regel for en ubegrenset mengde. De fleste individuelle tollnedsettelse blir gitt for produkter som ikke produseres i Norge. I 2018 ble det gitt 2 428 individuelle tollnedsettelse, en nedgang på 27 pst. fra året før.

Landbruksdirektoratet kan også etter søknad sette ned tollsatsen i henhold til forskrift 20. desember 2012 nr. 1424 om fastsettelse av nedsatte tollsats ved import av industrielt bearbejdede landbruksvarer. Tollsatsen beregnes ut fra råvareinnholdet i den enkelte varen, basert på råvaredeklarasjoner fra importører. I 2018 ble det søkt om 18 413 slike tollnedsettelse, noe som er på omtrent samme nivå som i fjor. Se tabell 3.1 i vedlegg 3.

FORDELING AV TOLLKVOTER

Landbruksdirektoratet fordeler en rekke tollkvoter for landbruksvarer. Kvotene følger av internasjonale avtaler og tollpreferansesystemet for utviklingsland (Generalized System of Preferences, GSP). Tolldirektoratet administrerer enkelte tollkvoter for blomster fra EU og kjøtt fra utviklingsland.

Kvotene som fordeles er enten tollfrie eller har redusert tollsats. De fleste tollkvotene fordeles ved auksjon. Auksjonsprisen for en kvoterettighet kommer i tillegg til en eventuell tollsats innenfor kvoten, og vil variere med etterspørselen i markedet. Kvoter som ikke fordeles ved auksjon, fordeles etter første-til-mølla-prinsippet eller etter søknad.

Inntektene fra auksjon av tollkvoter utgjorde 270 mill. kroner i 2018, en økning på 43 mill. kroner fra 2017. De økte auksjonsinntektene skyldes utvidede importkvoter fra 1. oktober 2018 i henhold til avtale med

Den europeiske union (EU) om utvidet handel med landbruksvarer.

Den faktiske utnyttelsen av de enkelte kvotene varierer sterkt og avspeiler markedssituasjonen for produktet i det enkelte år. Se tabell 3.2 i vedlegg 3 for en nærmere oversikt over tollkvotene.

WTO-saker

Norges primære handelspolitiske interesse er å bevare og styrke det multilaterale handelssystemet som er bygd opp gjennom 70 år. Denne interessen har ikke blitt mindre viktig i en tid med økende uro i handelspolitikken. Globale rammebetingelser for handel skaper bedre forutsetninger for vekst og velstand, ikke minst i utviklingsland. WTO sikrer et regelbasert og åpent multilateralt handelssystem som bidrar til å gi norsk næringsliv stabile og forutsigbare rammer.

Norge deltar i WTO-forhandlinger om forbud mot visse typer fiskerisubsidier. Målet er å oppnå enighet om en avtale innen utgangen av 2019. De senere årene har man sett en utvikling mot diskusjoner av nye forhandlingsområder blant grupper av interesserte medlemmer. Som en oppfølging av et initiativ på WTO-ministermøtet i Buenos Aires i 2017, deltar Norge i forhandlinger om nytt regelverk om e-handel i WTO. Målet er å oppdatere WTO-regelverket slik at det er bedre tilpasset en stadig mer digitalisert verdensøkonomi. Forhandlingene foregår blant en gruppe interesserte WTO-medlemmer, men er åpne for alle medlemmer. Det er et mål at avtalen etter hvert blir multilateral med deltagelse fra alle WTOs medlemsland. Videreutvikling av disse nye forhandlingsområdene, i tillegg til å videreføre tradisjonelle forhandlingsområder som landbruk og tjenester, vil stå sentralt i det videre arbeidet.

Norges maksimale tollsatser er fastsatt gjennom internasjonale avtaler. Gjennom flere forhandlingsrunder i GATT/WTO har Norge forpliktet seg til å redusere sine tollsatser.

Nye frihandelsavtaler

Frihandelsavtaler sikrer norske bedrifter markedsadgang og likebehandling med næringen i avtalelandet. Norge har inngått 29 frihandelsavtaler med 40 land. Frihandelsavtalene er et viktig supplement til EØS-avtalen, EFTA-konvensjonen, Norges medlemskap i WTO og Norges bilaterale avtaler med EU, Færøyene og Grønland.

En frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Indonesia ble undertegnet 16. desember 2018 i Jakarta. Avtalen ble lagt frem for Stortingets samtykke til ratifikasjon 20. september 2019, jf. Prop. 140 S (2018–2019) Samtykke til ratifikasjon av frihandelsavtale mellom EFTA-statene og Indonesia av 16. desember 2018. Årlig provenytap som følge av tollkonsesjoner i frihandelsavtalen kan på usikkert grunnlag anslås til om lag 10 mill. kro-

ner. Provenyeffekten av avtalen er innarbeidet i regjeringens budsjettforslag for 2020.

EFTA-statene ble 23. august 2019 enige med Mercosur-landene (Argentina, Brasil, Paraguay og Uruguay) om utkast til en frihandelsavtale. Avtalen sikrer blant annet tollfri markedsadgang for nesten all norsk eksport til Mercosur-landene innen 15 år etter avtalens ikrafttredelse og gir forutsigbare rammevilkår for norske tjenesteytere og investorer. Avtaleutkastet er nå gjenstand for en teknisk og juridisk gjennomgang og vil først kunne undertegnes etter at denne gjennomgangen er avsluttet. Deretter vil det bli fremmet en proposisjon om Stortingets samtykke, tidligst første halvår 2020.

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Ecuador, og den moderniserte og utvidete avtalen mellom EFTA-statene og Tyrkia, begge av 25. juni 2018, forventes å tre i kraft i løpet av 2020. Sammen med de øvrige EFTA-statene forhandler Norge om nye frihandelsavtaler med India, Malaysia og Vietnam. Norge og Kina er for tiden i forhandlinger om en bilateral frihandelsavtale.

Det er igangsatt arbeid i EFTA for å modernisere frihandelsavtalene med Canada, Chile, Egypt, Mexico og SACU (en handelsblokk bestående av Botswana, Lesotho, Namibia, Sør-Afrika og Eswatini (tidligere Swaziland)).

I tilfelle iverksettningstidspunktet for nye frihandelsavtaler faller i budsjettperioden, følger det av tollvedtaket § 2 annet ledd at departementet kan iverksette de tollmessige sider ved disse avtalene.

Tollpreferansesystemet for utviklingsland – GSP

Tollpreferansesystemet for utviklingsland (Generalized System for Preferences (GSP)) innebærer at det enkelte industriland gir utviklingslandene bedre markedsadgang for deres varer. GSP-ordningen er ensidig og kan til enhver tid trekkes tilbake eller endres. Den norske GSP-ordningen ble etablert i 1971 og har blitt endret flere ganger. Ordningen følger av tollvedtaket § 2.

Fra 1. januar 2019 ble det gjort flere endringer i GSP-ordningen for de nest fattigste utviklingslandene. Med nest fattigste utviklingsland menes normalt lavere mellominntektsland med mindre enn 75 mill. innbyggere (kalt GSP+-land). Disse landene fikk 20 prosentenheter bedre tollpreferanser enn øvrige mellominntektsland for i utgangspunktet alle varer som inngår i den norske tollpreferanseordningen. Det ble gjort unntak for kjøttvarer, hvor preferanseforbedringene kun ble gitt innenfor WTO-kvotene. Videre ble landene sikret at den generelle tollsatsen ikke skal overstige EUs tollsatser for landbruksvarer. Landene fikk samtidig tilsvarende tollreduksjon som gis EU for bearbejdede jordbruksvarer.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil ha like konkurransevilkår mellom norsk handel og utenlandske netthandelsselskaper. Regjeringens forslag om å gi utenlandske nettselskaper tollfri adgang til det norske markedet for tekstilvarer opp til 3 000 kroner gir utenlandske aktører en rabatt på tekstilimport. Dette er konkurransevridende og vil føre til tapt omsetning og tapte arbeidsplasser i norske handelsbedrifter. Disse medlemmer går derfor imot regjeringens forslag om å oppheve tekstiltollen.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der det foreslås å gjeninnføre tollsatser på jordbruksområdet som ble fjernet i 2015. Videre viser disse medlemmer til at Senterpartiet foreslår å videreføre dagens tollregler for tekstiler.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås at det ikke innføres tollfritak for netthandel med tekstilvarer på 3 000 kroner, i forbindelse med avviklingen av den såkalt 350-kronersgrensa for handel fra utlandet.

Komiteens medlem fra Rødt ønsker å vri norsk landbruk bort fra stort forbruk av andre lands ressurser til å føre våre dyr, til et landbruk tuftet på norske ressurser. Da må det gjøres mer lønnsomt med beitebruk enn kraftfôrbruk. Dette medlem viser til forslag i Rødts alternative budsjett om å innføre toll på import av soyamel og prisutjevning av dette, og bruke alle inntektene til tilskudd til utmarksbeite. Dette medlem går også mot regjeringens forslag om å øke tollfritaket for bl.a. klær fra 350 kroner til 3 000 kroner.

12. Avvikling av 350-kronersgrensen

Avvikling av 350-kronersgrensen behandles i Innst. 4 L (2019–2020) kapittel 9.

13. Sektoravgifter og gebyrer

Sammendrag

Statens samlede inntekter fra sektoravgifter anslås til i underkant av 3,8 mrd. kroner i 2020. Nedenfor er det redegjort for endringer i sektoravgifter og overprisede gebyrer som regjeringen foreslår i 2020.

Endringer i sektoravgiftene

NASJONAL KOMMUNIKASJONSENHET

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) vil i 2020 utføre en rekke nye oppgaver knyttet til etablering av 5 G i Norge, blant annet arbeid med tildeling av frekvensressurser. Det er behov for flere årverk innenfor spektrumsforvaltning, teknologi, samfunnsanalyse, konkurransevurdering og jus. Regjeringen foreslår derfor å øke utgiftene til Nkom. For å finansiere denne utgiftsøkningen foreslår regjeringen å øke sektoravgiften med om lag 9 mill. kroner. Det vises til nærmere omtale av saken i Prop. 1 S (2019–2020) for Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

FINANSTILSYNET, BIDRAG FRA TILSYNSENHETENE

Finanstilsynet har fått en rekke nye oppgaver, særlig som følge av utvikling av nytt regelverk i EU/EØS. Regjeringen foreslår derfor å øke utgiftene til tilsynets IKT-utvikling, arbeid mot hvitvasking og terror, tilsyn med verdipapirmarkedet mv. Finanstilsynet finansieres hovedsakelig gjennom en sektoravgift som betales av bedriftene i finanssektoren. For å finansiere denne utgiftsøkningen foreslår regjeringen å øke sektoravgiften med om lag 16 mill. kroner bokført i 2020. Det vises til nærmere omtale av saken i Prop. 1 S (2019–2020) for Finansdepartementet.

NY SEKTORAVGIFT – BEREDSKAPSTILSYN OG TILSYN MED DAMSIKKERHET

Inntektene fra gebyrer for beredskapstilsyn og tilsyn med damsikkerhet under Olje- og energidepartementet føres i dag på kapittel 4820 Norges vassdrags- og energidirektorats post 1 Gebyrinntekter. Med utgangspunkt i Finansdepartementets rundskriv R-112/15 Bestemmelser om statlig gebyr- og avgiftsfinansiering, er det foretatt en gjennomgang av grunnlaget for fakturering av Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) tilsynsordninger og avgrensning mellom gebyrer og sektoravgifter. Gjennomgangen har blant annet vist at utformingen av dagens gebyrer ikke synes å tilfredsstillende bestemmelsene i R-112/15. Gebyrene beregnes og innkreves av NVE én gang i året fra alle aktører som omfattes av tilsynsvirkosomheten, og skal betales uavhengig av om det faktisk er gjennomført tilsynsaktiviteter hos den enkelte aktør. Gebyret til den enkelte aktør er altså ikke betaling for en faktisk levert tjeneste. Det vil heller ikke være hensiktsmessig å fakturere aktørene basert på faktisk utførte tilsyn. En slik ordning vil føre til at enkelte aktører får uforholdsmessig store utgifter dersom de skulle bli utpekt til kontroll. Videre har NVE en rekke tilsynsaktiviteter som ikke direkte kan henføres til én enkelt aktør i sektoren, men som likevel bør finansieres av sektoren.

Regjeringen foreslår at gebyrene omdannes til en sektoravgift på kap. 5582 Sektoravgifter under Olje- og

energidepartementet, ny post 72 Beredskapstilsyn og tilsyn med damsikkerhet. Gjennomgangen viser også at direktoratets kostnader ved tilsyn er høyere enn det som blir krevet inn gjennom dagens gebyrer. Regjerin-

gen foreslår derfor at den nye avgiften økes med 5 mill. kroner bokført i 2020, slik at avgiftsnivået bedre reflekterer de faktiske kostnadene ved tilsyn.

SAMLET OVERSIKT

For overordnet omtale vises det til Prop. 1 LS (2019–2020) kap. 13. For nærmere omtale av de ulike sektoravgiftene vises det til de ulike fagdepartementenes Prop. 1 S (2019–2020).

Regjeringens forslag til sektoravgifter for 2020 følger av tabellen (i mill. kroner).

Kap.	Post	Anslag 2020
5568	Kulturdepartementet	
	71 Årsavgift – stiftelser	24,1
	73 Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	44,4
	74 Avgift – forhåndskontroll av kinofilm	5,5
	75 Kino- og videogramavgift	32,0
5570	Kommunal- og moderniseringsdepartementet	
	70 Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	247,9
5571	Arbeids- og sosialdepartementet	
	70 Petroleumstilsynet – sektoravgift	119,2
5572	Helse- og omsorgsdepartementet	
	70 Legemiddeldetaljistavgift	62,7
	72 Avgift utsalgssteder utenom apotek	5,7
	73 Legemiddelleverandøragift	211,0
	74 Tilsynsavgift	3,8
	75 Sektoravgift tobakk	15,0
5574	Nærings- og fiskeridepartementet	
	71 Avgifter immaterielle rettigheter	164,3
	72 Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	29,6
	73 Årsavgift Merkeregisteret	8,6
	74 Fiskeriforskningsavgift	267,3
	75 Tilsynsavgift Justervesenet	49,7
5576	Landbruks- og matdepartementet	
	70 Forskningsavgift landbruksprodukter	170,0
	72 Jeger- og fellingsavgifter	90,0
5577	Samferdselsdepartementet	
	74 Sektoravgifter Kystverket	814,5
5578	Klima- og miljødepartementet	
	70 Sektoravgifter under Svalbards miljøvernfond	20,7
	72 Fiskeravgifter	19,5
	73 Påslag på nettatariffen til Klima- og energifondet	690,0
5580	Finansdepartementet	
	70 Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	445,7
5582	Olje- og energidepartementet	
	70 Bidrag til kulturminnevern	0,0
	71 Konesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	171,5
	72 Beredskapstilsyn og tilsyn med damsikkerhet	50,0
Sum sektoravgifter		3 762,7

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Rødt, slutter seg til regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Rødt viser til sitt alternative budsjett der det foreslås to nye sektoravgifter på henholdsvis deponering av gruveavfall og på fiskeoppdrett.

Dette medlem viser til at den omfattende oppdretten som pågår i norske fjorder og kyststrøk kjenne- tegnes av høy fortjeneste for eierne og store miljøpro- blemer. Rødt jobber for lukkede anlegg og strengere re- gulering av utslipp og rømming. Som et hastetiltak fore- slår dette medlem en oppdrettsavgift på 35 øre/kg på oppdrettet fisk. Deler av denne avgifta skal gå tilbake til kommunene som huser næringa, mens resten finan- sierer miljøtiltak som økt innsats mot parasitten Gyro- dactylus salaris.

Dette medlem mener prinsippet om at foruren- ser betaler tilsier at deponering av gruveavfall bør ileg- ges avgift. Dette medlem viser til Rødts alternative statsbudsjett hvor det foreslås en slik avgift på 50 kr/ tonn for gruveavfall som deponeres i sjø og på land. Av- fall som fylles tilbake i gruva vil ikke ilegges avgift. En slik avgift vil ikke komme som erstatning for en streng regulering av tillatelser med basis i forurensningsloven, men vil bidra til å gjøre det mer lønnsomt med gjenbruk eller tilbakefylling av gruveavfall.

14. Overføring av skatteoppkrevingen fra kommunene til Skatteetaten

Skatteoppkrevingen behandles i Innst. 4 L (2019– 2020) kapittel 10.

15. Hjemmel for fastsettelse av forskrift om format for skattemeldinger

Hjemmel i skatteforvaltningsloven for fastsettelse av forskrift om format for skattemeldinger behandles i Innst. 4 L (2019–2020) kapittel 11.

16. Opprettinger og presiseringer av lov- tekst mv.

Se Innst. 4 L (2019–2020) kapittel 12 om oppret- tinger mv.

17. Omtalesaker

17.1 Forenkling av skatte- og avgiftsreglene

Sammendrag

Forenkling av skatte- og avgiftsreglene er omtalt i kapittel 17 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.2 Oppfølging av NOU 2019:11 Enklere merver- diavgift med én sats

Sammendrag

Oppfølging av NOU 2019:11 er omtalt i kapittel 18 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.3 Formuesverdien ved bruk av sikkerhets- ventilen for bolig – metodeomlegging

Sammendrag

Se omtale i kapittel 19 i proposisjonen av påfølgen- de års reduksjon i formuesverdien ved bruk av sikker- hetsventilen for bolig – metodeomlegging.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.4 Kildeskatt på renter og royalty

Sammendrag

Se omtale i kapittel 20 i proposisjonen av kildeskatt på renter og royalty.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.5 Digital økonomi og skatt – anmodningsved- tak

Sammendrag

Se omtale i kapittel 21 i proposisjonen av digital økonomi og skatt.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.6 Finansskatt – anmodningsvedtak

Sammendrag

Se omtale av finansskatt i kapittel 22 i proposisjonen.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

Komiteens medlemmer fra Senterparti- et viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der det foreslås å fjerne arbeidsgiveravgiftselementet i fi- nansskatten i sin helhet. Disse medlemmer påpe- ker at dette relativt sett vil styrke lokale sparebanker og banker med tilstedeværelse i lokalsamfunn rundt om i hele Norge. Dette vil igjen kunne bedre finansieringstil- gangen og verdiskapingen til lokalt næringsliv. Ifølge en rapport fra Menon gir lokale banker både oftere lån og større lån til bedrifter enn andre banker, noe som er po- sitivt for lokal verdiskaping.

Disse medlemmer påpeker at det var et enstemmig storting som fattet anmodningsvedtak om at regjeringen skulle komme tilbake senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2020, med forslag om en provynøytral omlegging av finansskatten der forhøyet arbeidsgiveravgift blir fjernet. Disse medlemmer understreker at det haster for bankene med en ny innretning av finansskatten og mener det er kritikkverdig at regjeringen skyver en omlegging av finansskatten ytterligere ut i tid.

17.7 Britisk uttreden av EU (brexit)

Sammendrag

Se omtale i kapittel 23 i proposisjonen av britisk uttreden av EU.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

17.8 Uidentifiserte a-meldinger

Sammendrag

Se omtale i kapittel 24 i proposisjonen av uidentifiserbare a-meldinger.

Komiteens merknader

Komiteen tar omtalen til orientering.

18. Andre forslag og merknader

18.1 Skattlegging av vannkraftverk

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti, viser til NOU 2019:16 Skattlegging av vannkraftverk som ble overlevert finansministeren 30. september 2019. Utredningen er sendt på høring med frist 1. januar 2020. Flertallet viser videre til at utredningens forslag ikke ligger til behandling i dette statsbudsjettet, og vil følgelig ikke ta stilling til utredningen før Stortinget har mottatt en sak til behandling. Flertallet se frem til å behandle saken på vanlig måte.

Flertallet vil likevel fremholde at utvalgets forslag har skapt usikkerhet i bransjen og blant kraftkommuner. Flertallet forventer derfor at regjeringen så snart som mulig konkluderer i saken og sender den over til Stortinget for endelig behandling.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Miljøpartiet De Grønne og Rødt vil vise til at kraftskatteutvalget leverte sin utredning, NOU 2019: Skattlegging av vannkraftverk, 30. september 2019.

Disse medlemmer vil påpeke at oppdraget til kraftskatteutvalget var å fjerne hindre for lønnsomme

investeringer i vedlikehold, opprustning og utvidelse av vannkraftanlegg.

Disse medlemmer mener utvalget med sin rapport ikke svarer på den bestillingen. Disse medlemmer viser til at utvalget ikke hensyntar politiske føringer gitt fra Stortinget og setter samtidig i spill eksisterende ordninger som skal sikre vertskommunene en rettmessig andel av verdiskapingen som vannkraftoppbyggingen gir opphav til, og som sikrer at lokalsamfunn som er berørt av kraftutbygging, får kompensasjon for beslag av arealer og naturverdier.

Disse medlemmer peker på at utvalgets anbefalinger har skapt stor usikkerhet og uro og har bidratt til at planlagte utbyggings- og oppgraderingsprosjekter er satt på vent. Disse medlemmer har merket seg at NOU 2019 er på høring med høringsfrist 1. januar 2020. Av hensyn til forutsigbarhet for næringen, kommunene og andre berørte, mener disse medlemmer det er viktig å gjøre politiske avklaringer som må ligge til grunn ved det videre arbeidet med kraftverksbeskatning.

Disse medlemmer peker på at en samlet bransje mener konsesjonsordningene og eiendomsskatten ikke er til hinder for å få oppgradering og opprustning av vannkraftverkene.

Disse medlemmer viser til revisjon av konsesjonslovene i 2017 og en enstemmig energi- og miljøkomité i Innst. 438 L (2016–2017):

«Komiteen viser til at industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven i over 100 år har vært fundamentet for forvaltning av våre vannkraftressurser.

Gjennom avgifter, beskatning, konsesjonskraft og lignende mekanismer har man sikret at allmennheten får en del av verdiskapingen, og at de lokalsamfunn som er berørt av kraftutbygging, får kompensasjon for beslag av arealer og naturverdier. Hensyn til natur og miljø og annen bruk av arealer og vann har blitt ivaretatt gjennom konsesjonsbehandling etter dette lovverket.»

Disse medlemmer viser videre til at en enstemmig energi- og miljøkomité under behandling av Meld. St. 25 (2015–2016), i Innst. 401 S (2015–2016) uttalte:

«Komiteen viser til at formålet med konsesjonsordningene er å sikre vertskommunene en andel av verdiskapingen som vannkraftutbyggingen gir opphav til, og vertskommunene bidrar gjennom avståelse av naturressurser til denne verdiskapingen.»

Disse medlemmer understreker at dette skal ligge fast.

Disse medlemmer vil videre vise til at reglene om eiendomsskatt på kraftproduksjonsanlegg ble vurdert i forbindelse med endringene i eiendomsskatte-reglene for verk og bruk. Stortinget vedtok da å videreføre reglene for kraftproduksjonsanlegg.

Disse medlemmer understreker at dette skal ligge fast.

Disse medlemmer vil vise til at både kraftforetakene, småkraftselskapene og vertskommunene alle mener at det viktigste hinderet for ønskede investeringer er gjeldende innretning på grunnrenteskatten. Disse medlemmer støtter det synet. Grunnrenteskatten ble innført for å beskatte den ekstraordinære avkastningen utnyttelsen av en begrenset naturressurs gir opphav til, den såkalte superprofitten, men har utviklet seg til en skatt på normalavkastningen, og i noen tilfeller også beskatter vannkraftverk som går med underskudd.

Disse medlemmer ber regjeringen fremme forslag om endret innretning på grunnrenteskatten som kan bidra til å utløse nye investeringer i vedlikehold, opprusting og utvidelse av vannkraftanlegg.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet vil vise til at utvalget har foreslått at innslagspunktet for grunnrenteskatt og naturressurs-skatten endres slik at småkraft fra 1,5 MW undergis vanlige regler for grunnrenteskatt. Disse medlemmer går imot utvalgets forslag.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Rødt fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen nedjustere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk fra 4,5 til 3 pst. med virkning fra 2020 og frem til nytt beregningssystem for denne renten er på plass.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2021 med et forutsigbart beregningssystem for kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk, som tar hensyn til markedsrentene og sikrer at renten under dagens forhold vil være lavere enn den gjeldende renten.»

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2020 med et forslag om å oppheve maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatt på kraftanlegg.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der grunnrenteskatten reduseres til 36 pst. jamført med regjeringens forslag. Samtidig foreslås naturressursskatten økt til 1,4 øre per kWh, hvorav 1,2 øre per kWh til kommunene. Disse medlemmer viser til at vannkraftnæringen er viktig for Norge og bør ha et skatteregime som sikrer investeringer i bransjen samtidig som skattegrunnlagene for kommuner og fylkeskommuner opprettholdes. Disse medlemmer viser til en rekke andre grep på kraftområdet i Senterpartiets alternative statsbudsjett som sikrer en vekstkraftig næring som bidrar med arbeidsplasser og inntekter til lokalsamfunn i hele Norge.

18.2 Omsetningsavgift på private helseforsikringer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at de som har råd til å betale for egne helseforsikringer, har også råd til å bidra til vår felles velferd. Disse medlemmer foreslår også å innføre en omsetningsavgift på private helseforsikringer på 5 pst.

18.3 Avskrivningssatser

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen evaluere den forhøyede avskrivningssatsen for elvarebiler og vurdere høyere avskrivningssatser for lav- og nullutslippsskip i nærskipfart, samt utrede hvordan dette kan utformes i praksis.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet viser til Senterpartiets alternative statsbudsjett der ordninger med startavskrivninger for maskiner mv. (saldogruppe D) foreslås gjenopprettet og avskrivningssatsen for skip mv. (saldogruppe E) foreslås økt fra 14 til 20 pst. Disse medlemmer påpeker at dette er endringer som vil styrke investeringsinsentivene i norsk industri generelt og i maritim industri spesielt.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å innføre 10 pst. ekstra startavskrivning for nyanskaffelser av, og påkostninger på, driftsmidler i saldogruppe d (maskiner, inventar mv.). Dette medlem mener dette er et godt virkemiddel for å gjøre det mer lønnsomt å investere når samfunnet skal inn i en helhetlig grønn omstilling.

18.4 Skatteinsentivordningen for langsiktig investering i oppstartsselskap

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å avvike den såkalte skatteinsentivordningen for langsiktig investering i oppstartsselskap. Dette medlem peker på at denne ordningen i praksis er et målrettet skattekutt til dem med høy formue, og at ordningen heller ikke har noen overbevisende positive ringvirkninger.

18.5 Skattefavisert individuell sparing til pensjon (IPS)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til disse partiers alternative statsbudsjett hvor det foreslås å avvike IPS. Disse medlemmer peker på at ordningen er et unødvendig skattekutt til dem som uansett har råd til å spare. Disse medlemmer mener pensjonsordningene må være brede og omfatte alle som trenger det. Da må også de kollektive pensjonsordningene være rettet inn på en måte som understøtter dette. De som

ligger an til å få lav pensjon, har i liten grad mulighet til å spare tilstrekkelig gjennom IPS, mens de som uansett har relativt høye inntekter, blir tildelt ytterligere skattefordeler gjennom denne ordningen.

Komiteens medlem fra Rødt viser til Rødts alternative budsjett, som foreslår å fjerne skattefavorisert individuell sparing til pensjon gjennom IPS-ordningen, med virkning fra 1. januar 2020.

18.6 Beskatning av petroleumssektoren

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å avskaffe leterefusjonsordningen, og fjerne ordningen med friinntekt for petroleumssektoren. Dette medlem mener det er på høy tid å gå gjennom alle skattefordeler og særordninger for oljeselskapene, for å sikre at skattesystemet bidrar til den grønne omstillingen framfor å bli et hinder.

Dette medlem viser videre til at det i Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett foreslås å øke selskapsskatten til 23 pst., og at særskatten senkes tilsvarende for å oppnå uendret skattenivå på selskapsskatt og særskatt for petroleumssektoren.

18.7 Selskapsskatt

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å øke skattesatsen til 23 pst.

18.8 Båtmotoravgift

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til Sosialistisk Venstrepartis alternative statsbudsjett hvor det foreslås å gjeninnføre båtmotoravgiften som gjaldt til 2014, med unntak for elmotor og batteri. Dette medlem viser til at en slik omlegging av avgiftene vil gjøre det mer lønnsomt å investere i nullutslippsteknologi også i båter.

18.9 Avgift på uttak av torv

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at myr og våtmark demper flom, lagrer karbon og gir trekkfugler et sted å raste. Samtidig er en tredjedel av all myr under skoggrensa i Norge allerede borte. Disse medlemmer peker på at store arealer med myr fortsatt ødelegges årlig, blant annet til uttak av torv til hagejord, samt drenering for utbygging i jordbruk og skogbruk. Bruk av det ikke fornybare råstoffet torv i f.eks. hagejord er en betydelig kilde til klimagassutslipp. Disse medlemmer viser til at Miljødirektoratet skal lage en plan for å fase ut torv innen 2025. Det er flere måter å oppnå dette målet på. I dag finnes det få andre kilder til for eksempel hagebruk, og et forbud i dag kan derfor være vanskelig. En avgift vil bidra til å synliggjøre de egentlige kostnadene ved disse naturinngrepene og klimagassutslippene, og

skaper insentiv for å utvikle, og ta i bruk, andre råstoff med sikte på en full utfasing om få år. Avgift på bruken av torv vil sikre at det ikke blir forskjell på om torven kommer fra Norge eller er importert.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede en avgift på bruk av torv hvor kostnadene for klima blir synliggjort.»

18.10 Taxfree

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at taxfree-ordningen i dag fungerer som en ren subsidie av flyreiser foran mer klimavennlige alternativer. Det er ingen grunn til at taxfree-ordningen skal fortsette å eksistere. Dette medlem mener at et minstekrav må være at Vinmonopolet står for alkoholsalget i taxfree-butikker på norske flyplasser.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan taxfree-ordningen kan avskaffes, samtidig som hensynet til distriktsflyplasser ivaretas.»

18.11 Miljøavgift for jomfruelige og miljøskadelige produkter

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at den vestlige verden har et materielt forbruk som tilsvarer ressursene til nesten tre jordkloder dersom alle skulle ha levd som oss. Mange av produktene vi har rundt oss medfører store klimagassutslipp, og råvareuttakene innebærer en stor miljøbelastning. Dette medlem mener vi må jobbe med å lage en økonomi som i større grad priser uttak av råvarer på en måte som reflekterer kostnaden det faktisk har. Dette medlem viser til at en økonomi basert på sirkulære prinsipper må sikre at det blir dyrere å introdusere nye råvarer inn i sirkulasjon, og i større grad stimulere til gjenbruk og reparasjoner. Dette medlem mener vi må få et økonomisk system hvor det blir lønnsomt å hente ut de verdifulle råvarene fra avfallsprodukter.

Dette medlem viser til Miljøpartiet De Grønnes alternative budsjett hvor det foreslås innført en avgift som skal reflektere et produkts økologiske avtrykk. Dette medlem vet at det vil være en stor jobb å implementere et slikt avgiftssystem, men at kloden og vi vil være tjent med en slik omlegging.

18.12 Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen

Komiteens medlem fra Miljøpartiet De Grønne viser til at oppdrettsanlegg påfører villaks og sjørret store skader. Dette medlem mener at forurenser bør betale og foreslår en avgift på lakselus.

19. Sammenligningstabell

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV	MDG	R
Inntekter rammeområde 21 (i tusen kroner)									
5501		Skatter på formue og inntekt							
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv. fra personlige skattytere	80 900 000	+5 850 000	+6 672 000	+11 841 000	+1 390 000		+25 194 500
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere.....	119 000 000		+1 503 000	+2 160 000	+4 641 000		-15 000
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum.....	86 700 000		-540 000		+374 000		
5502		Finansskatt							
	70	Skatt på lønn	2 080 000		-1 740 000				
	71	Skatt på overskudd	2 460 000		+3 320 000				
	72	Finansskatt på handel med aksjer og obligasjoner	0				+2 640 000		
5506		Miljøavgift på deponi av gruveavfall							
	75	Miljøavgift på deponi av gruveavfall.....	0				+350 000		
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum							
	72	Særskatt på oljeinntekter	90 600 000			+1 760 000	+7 200 000		+955 000
5508		Avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen							
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinental-sokkelen.....	5 900 000			+1 540 000	+11 800 000		+250 000
	71	Avgift på produsert vann.....	0				+1 000 000		
5511		Tollinntekter							
	70	Toll.....	3 100 000	+134 000	+149 000	+10 000			+12 800
5521		Merverdiavgift							
	70	Merverdiavgift.....	325 600 000	+969 000	-375 000	+30 000	-1 580 000		-330 000
5522		Særavgift for produkter med høy miljøbelastning							
	70	Særavgift for produkter med høy miljøbelastning	0				+3 290 000		
5526		Avgift på alkohol							
	70	Avgift på alkohol.....	14 500 000	+145 000	+397 000	+145 000	+600 000		
5531		Avgift på tobakkvarer mv.							
	70	Avgift på tobakkvarer mv.....	6 700 000	+420 000	+138 000	-50 000	+1 165 000		

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV	MDG	R
5536		Avgift på motorvogner mv.							
	71	Engangsavgift.....	12 000 000	+1 870 000	-41 000	+1 460 000	+3 350 000		
	72	Trafikkforsikringsavgift	9 100 000		-80 000				
5537		Båtmotoravgift							
	71	Avgift på båtmotor.....	0			+180 000			
5538		Veibruksavgift på drivstoff							
	70	Veibruksavgift på bensin.....	4 900 000		-100 000	+340 000	+3 036 000		
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 100 000		-700 000	+1 636 000	+5 300 000		
	73	Overføring til CO ₂ -fond for næringslivet	0				-1 825 000		
	74	Klimabelønning – tilbakebetaling av avgift per capita	0				-6 375 000		
5541		Avgift på elektrisk kraft							
	70	Avgift på elektrisk kraft.....	11 300 000		-639 000		+425 000	-130 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.							
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.....	1 900 000	+300 000			+1 040 000	+900 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.							
	70	CO ₂ -avgift	8 700 000	+9 000	-1 313 000	+3 481 500	+2 680 000	+3 387 500	
5548		Miljøavgift på visse klimagasser							
	70	Avgift på hydrofluorkarboner HFK og perfluorkarboner PFK	390 000	+7 000		+102 000	+70 000		
5549		Avgift på utslipp av NO_x							
	70	Avgift på utslipp av NO _x	55 000				+7 000		
5552		Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen							
	70	Avgift på lakselus i oppdrettsnæringen	0				+900 000		
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.							
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 490 000		-30 000				
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.							
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	3 200 000		-900 000			-575 000	
5557		Avgift på sukker mv.							
	70	Avgift på sukker mv.....	200 000				+60 000		
5559		Avgift på drikkevareemballasje							
	70	Grunnavgift på engangsemballasje.....	2 100 000					+484 000	
	72	Miljøavgift på plast.....	30 000					+23 000	
5560		Avgift på fossil plastemballasje							
	70	Avgift på fossil plastemballasje	0				+1 100 000		

Kap.	Post	Formål	Prop. 1 S med Tillegg 1 og 2	H, FrP, V og KrF	A	Sp	SV	MDG	R
5561		Flypassasjeravgift							
	70	Flypassasjeravgift	1 900 000			-100 000	+565 000	-1 900 000	+290 000
	71	Flyseteavgift	0					+10 300 000	
5562		Totalisatoravgift							
	70	Totalisatoravgift	120 000		-100 000	-100 000			
5563		Omsetningsavgift på private helseforsikringer							
	70	Omsetningsavgift på private helseforsikringer	0		+125 000				
5565		Dokumentavgift							
	70	Dokumentavgift	10 800 000				-4 100 000		
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet							
	76	Oppdrettsavgift	0						+450 000
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet							
	74	Avgift på deponering av gruveavfall	0						+375 000
5700		Folketrygdens inntekter							
	71	Trygdeavgift	156 500 000			-2 747 000	+220 000		
		Sum inntekter rammeområde 21	1 224 680 275		+9 729 000	+2 774 000	+21 320 500	+51 038 000	+31 271 800

20. Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget på egnet måte, senest i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2020, utrede og legge fram tiltak om en provenynøytral omlegging av finansskatten hvor forhøyet arbeidsgiveravgift blir fjernet.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utrede endringer i merverdiavgiftsloven som sikrer at helsepersonell må inkludere merverdiavgift hvis de utfører alternativ behandling.

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen utrede hvorvidt noen av medlemmene i de organisasjoner som i dag er registrert i registeret for alternative behandlere, kan anses å yte helsehjelp, og komme tilbake til Stortinget med et lovforslag som gjør det mulig for disse å få fritak fra merverdiavgiftsloven.

Forslag fra Arbeiderpartiet:

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen evaluere den forhøyede avskrivningssatsen for elvarebiler og vurdere høyere avskrivningssatser for lav- og nullutslippsskip i nærskipfart, samt utrede hvordan dette kan utformes i praksis.

Forslag fra Senterpartiet og Rødt:

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen nedjustere kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk fra 4,5 til 3 pst. med virkning fra 2020 og frem til nytt beregningssystem for denne renten er på plass.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2021 med et forutsigbart beregningssystem for kapitaliseringsrenten i eiendomsskatten for vannkraftverk, som tar hensyn til markedsrentene og sikrer at renten under dagens forhold vil være lavere enn den gjeldende renten.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2020 med et forslag om å oppheve maksimums- og minimumsreglene for eiendomsskatt på kraftanlegg.

Forslag fra Senterpartiet:

Forslag 8

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2020 med et forslag om å gjeninnføre skattefrihet for rimelige personalrabatter.

Forslag 9

Stortinget ber regjeringen gjøre en ny vurdering av regelverket for skattlegging og rapportering om naturalytelser og komme tilbake til Stortinget med et nytt forslag som ivaretar hensynet til brede skattegrunnlag, redusert byråkrati og forenkling av rapportering.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 10

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan en progressiv arveskatt med høyt bunnfradrag kan utformes. Resultatene av utredningen skal presenteres sammen med forslaget til statsbudsjett for 2021.

Forslag 11

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om at det skal være pliktig å innrapportere arveoppgjør til skattemyndighetene, slik at innhenting og publisering av statistikk over mottatt arv kan gjeninnføres slik det ble gjort fram til 2014.

Forslag 12

Stortinget ber regjeringen utrede en avgift på bruk av torv hvor kostnadene for klima blir synliggjort.

Forslag 13

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan taxfreeordningen kan avskaffes, samtidig som hensynet til distriktsflyplasser ivaretas.

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 14

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2021 fremme et forslag om en progressiv arveskatt med bunnfradrag på 5 mill. kroner og med laveste sats på 10 pst, med gradvis opptrapping til 50 pst. skatt på arv over 100 mill. kroner.

Forslag 15

Stortinget ber regjeringen utrede å legge om hele eller deler av Skattefunn-ordningen til en Miljøfunn-ordning.

Forslag 16

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre grunnavgiften på drikkevareremballasje for plastflasker til en miljøavgift på materialbruken som graderes avhengig av mengden resirkulert eller fornybart materiale.

21. Komiteens tilråding

Komiteens tilråding del A fremmes av Høyre, Fremskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti.
Komiteens tilråding del B fremmes av en samlet komité.

Komiteen viser til proposisjonen og til det som står foran, og råder Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

A.

Rammeområde 21 Skatter, avgifter og toll

I

På statsbudsjettet for 2020 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
5501		Skatter på formue og inntekt		
	70	Trinnskatt, formuesskatt mv. fra personlige skattytere	80 900 000 000	
	72	Fellesskatt mv. fra personlige skattytere	119 000 000 000	
	74	Selskapsskatter mv. fra upersonlige skattytere utenom petroleum	86 700 000 000	
5502		Finansskatt		
	70	Skatt på lønn	2 080 000 000	
	71	Skatt på overskudd	2 460 000 000	
5507		Skatt og avgift på utvinning av petroleum		
	71	Ordinær skatt på formue og inntekt	41 800 000 000	
	72	Særskatt på oljeinntekter	90 600 000 000	
	74	Arealavgift mv.	1 600 000 000	
5508		Avgift på utslipp av CO ₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen		
	70	CO ₂ -avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	5 900 000 000	
5509		Avgift på utslipp av NO _x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen		
	70	Avgift	1 000 000	
5511		Tollinntekter		
	70	Toll	3 100 000 000	
	71	Auksjonsinntekter fra tollkvoter	300 000 000	
5521		Merverdiavgift		
	70	Merverdiavgift	325 600 000 000	
5526		Avgift på alkohol		
	70	Avgift på alkohol	14 500 000 000	
5531		Avgift på tobakkvarer mv.		
	70	Avgift på tobakkvarer mv.	6 700 000 000	
5536		Avgift på motorvogner mv.		
	71	Engangsavgift	12 000 000 000	
	72	Trafikkforsikringsavgift	9 100 000 000	
	73	Vektårsavgift	340 000 000	
	75	Omregistreringsavgift	1 250 000 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5538		Veibruksavgift på drivstoff		
	70	Veibruksavgift på bensin	4 900 000 000	
	71	Veibruksavgift på autodiesel	10 100 000 000	
	72	Veibruksavgift på naturgass og LPG	20 000 000	
5541		Avgift på elektrisk kraft		
	70	Avgift på elektrisk kraft	11 300 000 000	
5542		Avgift på mineralolje mv.		
	70	Grunnavgift på mineralolje mv.	1 900 000 000	
	71	Avgift på smøreolje mv.	115 000 000	
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.		
	70	CO ₂ -avgift	8 700 000 000	
	71	Svovelavgift	1 000 000	
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier		
	71	Tetrakloreten (PER)	1 000 000	
5548		Miljøavgift på visse klimagasser		
	70	Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK)	390 000 000	
5549		Avgift på utslipp av NO _x		
	70	Avgift på utslipp av NO _x	55 000 000	
5550		Miljøavgift på plantevernmidler		
	70	Miljøavgift på plantevernmidler	65 000 000	
5551		Avgifter knyttet til mineralvirksomhet		
	70	Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum	1 000 000	
	71	Årsavgift knyttet til mineraler	6 000 000	
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.		
	70	Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.	1 490 000 000	
5556		Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.		
	70	Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	3 200 000 000	
5557		Avgift på sukker mv.		
	70	Avgift på sukker mv.	200 000 000	
5559		Avgift på drikkevareemballasje		
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	2 100 000 000	
	71	Miljøavgift på kartong	50 000 000	
	72	Miljøavgift på plast	30 000 000	
	73	Miljøavgift på metall	5 000 000	
	74	Miljøavgift på glass	95 000 000	
5561		Flypassasjeravgift		
	70	Flypassasjeravgift	1 900 000 000	
5562		Totalisatoravgift		
	70	Totalisatoravgift	120 000 000	
5565		Dokumentavgift		
	70	Dokumentavgift	10 800 000 000	
5568		Sektoravgifter under Kulturdepartementet		
	71	Årsavgift – stiftelser	24 094 000	
	73	Refusjon – Norsk Rikstoto og Norsk Tipping AS	44 366 000	
	74	Avgift – forhåndskontroll av kinofilm	5 500 000	
	75	Kino- og videogramavgift	32 000 000	
5570		Sektoravgifter under Kommunal- og moderniseringsdepartementet		
	70	Sektoravgifter Nasjonal kommunikasjonsmyndighet	247 880 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
5571		Sektoravgifter under Arbeids- og sosialdepartementet		
	70	Petroleumstilsynet – sektoravgift	119 150 000	
5572		Sektoravgifter under Helse- og omsorgsdepartementet		
	70	Legemiddeldetaljistavgift	62 685 000	
	72	Avgift utsalgssteder utenom apotek	5 700 000	
	73	Legemiddelleverandøragift	211 000 000	
	74	Tilsynsavgift	3 770 000	
	75	Sektoravgift tobakk	15 000 000	
5574		Sektoravgifter under Nærings- og fiskeridepartementet		
	71	Avgifter immaterielle rettigheter	164 300 000	
	72	Kontroll- og tilsynsavgift akvakultur	29 600 000	
	73	Årsavgift Merkeregisteret	8 550 000	
	74	Fiskeriforskningsavgift	267 300 000	
	75	Tilsynsavgift Justervesenet	49 650 000	
5576		Sektoravgifter under Landbruks- og matdepartementet		
	70	Forskningsavgift på landbruksprodukter	170 000 000	
	72	Jeger- og fellingsavgifter	90 000 000	
5577		Sektoravgifter under Samferdselsdepartementet		
	74	Sektoravgifter Kystverket	814 500 000	
5578		Sektoravgifter under Klima- og miljødepartementet		
	70	Sektoravgifter under Svalbards miljøvernfond	20 670 000	
	72	Fiskeravgifter	19 460 000	
	73	Påslag på nettatariffen til Klima- og energifondet	690 000 000	
5580		Sektoravgifter under Finansdepartementet		
	70	Finanstilsynet, bidrag fra tilsynsenhetene	445 700 000	
5582		Sektoravgifter under Olje- og energidepartementet		
	71	Konsesjonsavgifter fra vannkraftutbygging	171 500 000	
	72	Beredskapstilsyn og tilsyn med damsikkerhet	50 000 000	
5583		Særskilte avgifter mv. i bruk av frekvenser		
	70	Avgift på frekvenser mv.	342 900 000	
5700		Folketrygdens inntekter		
	71	Trygdeavgift	156 500 000 000	
	72	Arbeidsgiveravgift	202 600 000 000	
		Totale inntekter		1 224 680 275 000

II

Storingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2020 (Stortingets skattevedtak)

Kapittel 1 – Generelt

§ 1-1 Vedtakets anvendelsesområde

Dette vedtaket gjelder utskrivning av skatt på inntekt og formue for inntektsåret 2020. Vedtaket legges også til grunn for utskrivning av forskudd på skatt for inntektsåret 2020, etter reglene i skattebetalingsloven kapittel 4 til 6.

Sammen med bestemmelsene om forskudd på skatt i skattebetalingsloven, gjelder dette vedtaket også når skatteplikt utelukkende følger av lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster

mv., og skattyteren ikke skal svare terminskatt etter samme lov § 7.

§ 1-2 Forholdet til skattelovgivningen

Så langt dette vedtak ikke bestemmer noe annet, legges lovgivningen om skatt på formue og inntekt til grunn ved anvendelsen av vedtaket.

Kapittel 2 – Formuesskatt til staten og kommunene

§ 2-1 Formuesskatt til staten – personlig skattyter og dødsbo

Personlig skattyter og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den delen av skattyterens samlede antatte formue som overstiger 1 500 000 kroner. Satsten skal være 0,15 pst.

Ektefeller som skattlegges under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, svarer formuesskatt til

staten av den delen av ektefellenes samlede antatte formue som overstiger 3 000 000 kroner. Satsen skal være 0,15 pst.

§ 2-2 Formuesskatt til staten – upersonlig skattyter

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kapittel 2, svarer formuesskatt til staten med 0,15 pst. Formue under 10 000 kroner er skattefri.

§ 2-3 Formuesskatt til kommunene

Det svares formuesskatt til kommunen dersom skattyter ikke er fritatt for slik skatteplikt etter skatteloven kapittel 2. Skattyter som har krav på personfradrag etter skatteloven § 15-4, skal ha et fradrag i formuen på 1 500 000 kroner. For ektefeller som skattlegges under ett for begge formue, jf. skatteloven § 2-10, skal fradraget være 3 000 000 kroner. Når skattyter har formue i flere kommuner, fordeles fradraget etter reglene i skatteloven § 4-30 første og annet ledd. Satsen for formuesskatt til kommunene må ikke være høyere enn 0,7 pst. Maksimumssatsen gjelder når ikke lavere sats er vedtatt av kommunen.

Kapittel 3 – Inntektsskatt til staten, kommunene og fylkeskommunene

§ 3-1 Trinnskatt

Personlig skattyter i klasse 0 og 1 skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12, svare trinnskatt til staten med

- 1,9 pst. for den delen av inntekten som overstiger 180 800 kroner,
- 4,2 pst. for den delen av inntekten som overstiger 254 500 kroner,
- 13,2 pst. for den delen av inntekten som overstiger 639 750 kroner, og
- 16,2 pst. for den delen av inntekten som overstiger 999 550 kroner.

For personlig skattyter i Troms og Finnmark fylke, med unntak av skattytere i kommunene Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Kvæfjord, Lavangen, Målselv, Salangen, Senja, Sørreisa, Tjeldsund og Tromsø, skal satsen etter første ledd tredje strekpunkt likevel være 11,2 pst.

Dersom skattyter er bosatt i riket bare en del av året, nedsettes beløpene i første og annet ledd forholdsmessig under hensyn til det antall hele eller påbegynte måneder av året han har vært bosatt her. Tilsvarende gjelder for skattyter som ikke er bosatt i riket, men som plikter å svare skatt etter skatteloven § 2-3 første og annet ledd, eller lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 3-2 Fellesskatt

Enhver som plikter å betale inntektsskatt til kommunen etter skatteloven, skal betale fellesskatt til staten. Fellesskatten skal beregnes på samme grunnlag som inntektsskatten til kommunene.

Satsen for fellesskatt skal være:

- For personlig skattepliktig og dødsbo i Troms og Finnmark fylke, med unntak av skattepliktig og dødsbo i kommunene Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Kvæfjord, Lavangen, Målselv, Salangen, Senja, Sørreisa, Tjeldsund og Tromsø: 4,95 pst.
- For personlig skattepliktig og dødsbo ellers: 8,45 pst.

§ 3-3 Skatt til staten

Selskaper og innretninger som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, svarer skatt til staten med 22 pst. av inntekten.

Selskap og innretninger som nevnt i første ledd og som svarer finansskatt på lønn, jf. folketrygdloven § 23-2 a, svarer skatt til staten med 25 pst. av inntekten.

§ 3-4 Skatt på grunnrenteinntekt i kraftforetak

Av grunnrenteinntekt i vannkraftverk fastsatt i medhold av skatteloven § 18-3 svares grunnrenteskatt til staten med 37 pst.

§ 3-5 Skatt til staten for person bosatt og selskap hjemmehørende i utlandet

Skattyter som nevnt i skatteloven § 2-3 første ledd bokstav h, skal i tillegg til å svare skatt etter bestemmelsene foran i dette vedtaket, svare skatt til staten med 22 pst. av inntekten.

Person som ikke har bopel i riket, men som mottar lønn av den norske stat, skal av denne inntekt svare fellesskatt til staten etter satsen for personlig skattyter og dødsbo i dette vedtaket § 3-2 annet ledd annet strekpunkt, samt trinnskatt som nevnt i § 3-1 første ledd. Bestemmelsene i skatteloven § 16-20 til § 16-29 gjelder tilsvarende for skattytere som nevnt i dette ledd.

Av aksjeutbytte som utdeles til aksjonær som er hjemmehørende i utlandet, svares skatt til staten med 25 pst. eller i tilfelle den sats som følger av skatteavtale med fremmed stat. Det samme gjelder renter på grunnfondsbevis som utdeles til skattyter hjemmehørende i utlandet.

Person som nevnt i skatteloven § 2-3 fjerde ledd, skal av personinntekt fastsatt etter skatteloven kapittel 12 svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten. Dersom vedkommende gis fradrag etter skatteloven § 6-71, svares skatt til staten etter skattesatsene som følger av §§ 3-1, 3-2 og 3-8.

§ 3-6 Skatt til staten på honorar til utenlandske artister mv.

Skattepliktig etter lov om skatt på honorar til utenlandske artister mv., skal svare skatt til staten med 15 pst. av inntekten.

§ 3-7 Skattesats for utbetalinger fra individuell pensjonsavtale til bo

Skattesatsen for utbetaling fra individuell pensjonsavtale og etter innskuddspensjonsloven til bo, som omhandlet i skatteloven § 5-40 fjerde ledd, skal være 45 pst.

§ 3-8 Inntektsskatt til kommunene og fylkeskommunene

Den fylkeskommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsbo skal være maksimum 2,45 pst. Den kommunale inntektsskattøren for personlige skattytere og dødsbo skal være maksimum 11,10 pst.

Maksimumssatsene skal gjelde med mindre fylkestinget eller kommunestyret vedtar lavere satser.

§ 3-9 Skatt til staten for personer bosatt i utlandet

Skattyter som skattlegges etter reglene i skatteloven kapittel 19, svarer skatt til staten med 25 pst. av inntekten. Dersom det følger av trygdeavtaler med andre land eller forordning (EF) nr. 883/2004 at skattyter etter alminnelige regler ikke skal betale trygdeavgift til Norge eller bare skal betale trygdeavgift med lav sats, skal skattesatsen etter første punktum reduseres tilsvarende.

Kapittel 4 – Skatt etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-1 Ordinære skatter

Skattyter som har formue knyttet til eller inntekt vunnet ved petroleumsutvinning og rørledningstransport, jf. § 2 annet ledd i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv., skal av slik formue og inntekt, i tillegg til de skatter som følger av bestemmelsene foran, svare skatt til staten etter reglene og satsene nedenfor. Det samme gjelder når skatteplikten utelukkende følger av nevnte lov.

Av formue som tilhører andre skattytere enn selskaper, svares skatt med 0,7 pst.

Av inntekt svares skatt med 22 pst., med mindre det skal svares skatt på inntekten etter dette vedtaket § 3-3. Skatten blir å utligne i samsvar med bestemmelsene i lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv.

§ 4-2 Særskatt

Av inntekt vunnet ved petroleumsutvinning, behandling og rørledningstransport som nevnt i lov om

skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, skal det svares særskatt med 56 pst.

§ 4-3 Terminskatt

Terminskatt for inntektsåret 2020 skrives ut og betales i samsvar med lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 7. Ved utskrivningen av terminskatt benyttes satsene ovenfor.

§ 4-4 Utbytte utdelt til utenlandsk eierselskap

Det svares ikke skatt av aksjeutbytte som utdeles fra i riket hjemmehørende aksjeselskap og allmennaksjeselskap som er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, til selskap hjemmehørende i utlandet som direkte eier minst 25 pst. av kapitalen i det utdelende selskap. Dersom det i riket hjemmehørende selskap også har inntekt som ikke er skattepliktig etter lov om skattlegging av undersjøiske petroleumsforekomster mv. § 5, svares skatt til staten etter de alminnelige regler for aksjeutbytte som fordeles til slik inntekt. Aksjeutbytte fordeles mellom særskattepliktig inntekt og annen inntekt på grunnlag av alminnelig inntekt fratrukket skatter for henholdsvis særskattepliktig inntekt og annen inntekt.

Kapittel 5 – Tonnasjeskatt

§ 5-1 Tonnasjeskatt

Aksjeselskap, allmennaksjeselskap og tilsvarende selskap hjemmehørende i annen EØS-stat som nevnt i skatteloven § 8-10, skal svare tonnasjeskatt, jf. skatteloven § 8-16, etter følgende satser:

- 90 øre per dag per 100 nettotonn for de første 1 000 nettotonn, deretter
- 18 kroner per dag per 1 000 nettotonn opp til 10 000 nettotonn, deretter
- 12 kroner per dag per 1 000 nettotonn opp til 25 000 nettotonn, deretter
- 6 kroner per dag per 1 000 nettotonn.

Satsene i første ledd kan reduseres etter nærmere bestemmelser fastsatt av departementet, jf. skatteloven § 8-16 første ledd.

Kapittel 6 – Særlige bestemmelser om skattegrunnlag, beløpsgrenser og satser mv.

§ 6-1 Minstefradrag

Minstefradrag i lønnsinntekt mv. etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav a skal ikke settes lavere enn 31 800 kroner, og ikke høyere enn 104 450 kroner.

Minstefradrag i pensjonsinntekt etter skatteloven § 6-32 første ledd bokstav b skal ikke settes lavere enn 4 000 kroner, og ikke høyere enn 87 450 kroner.

§ 6-2 Foreldrefradrag

Fradrag beregnet etter skatteloven § 6-48 skal ikke settes høyere enn 25 000 kroner for ett barn. Fradragsgrensen økes med inntil 15 000 kroner for hvert ytterligere barn.

§ 6-3 Personfradrag

Fradrag etter skatteloven § 15-4 er 51 300 kroner i klasse 1.

§ 6-4 Skattebegrensning ved lav alminnelig inntekt

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 17-1 første ledd skal være 147 450 kroner for enslige og 135 550 kroner for hver ektefelle. Beløpsgrensen er 271 100 kroner for ektepar og samboere som ved skattebegrensningen får inntekten fastsatt under ett etter skatteloven § 17-2 annet ledd.

§ 6-5 Skattefradrag for pensjonsinntekt

Fradraget som nevnt i skatteloven § 16-1 første ledd skal være 32 330 kroner.

Beløpsgrensene som nevnt i skatteloven § 16-1 tredje ledd skal være 204 150 kroner i trinn 1 og 306 300 kroner i trinn 2.

§ 6-6 Særfradrag for enslige forsørgere

Fradrag etter skatteloven § 6-80 er 4 317 kroner per påbegynt måned.

Kapittel 7 – Forskriftskompetanse mv.

§ 7-1 Forskriftsfullmakt til gjennomføring og utfylling

Departementet kan gi forskrift til gjennomføring og utfylling av bestemmelsene i dette vedtak.

§ 7-2 Adgang til å fravike reglene i vedtaket

Reglene i dette vedtaket kan fravikes på vilkår som nevnt i skattebetalingsloven § 4-8.

III

Storingsvedtak om avgift til statskassen på arv for budsjettåret 2020

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver (arveavgiftsloven) svares avgift til statskassen etter bestemmelsene i dette vedtaket. Avgiftsplikten gjelder kun arv etter dødsfall som har skjedd før 1. januar 2014, med de begrensninger som følger av lov 13. desember 2013 nr. 110 om oppheving av lov 19. juni 1964 nr. 14 om avgift på arv og visse gaver.

§ 2 Fradrag etter arveavgiftsloven § 15 annet ledd for begravellesomkostninger, skifteomkostninger og utgifter til gravsted settes til et halvt grunnbeløp i folketrygden (G) ved årets inngang, dvs. 49 929 kroner, hvis ikke høyere utgifter er legitimert.

Utgifter til dokumentavgift og tinglysing kommer særskilt til fradrag.

Fradrag etter arveavgiftsloven § 17 for avgiftspliktig som ikke har fylt 21 år, settes til et grunnbeløp i folketrygden (G) ved årets inngang, dvs. 99 858 kroner per år.

§ 3 Avgiftsgrunnlaget rundes nedover til nærmeste tall som kan deles med 1 000.

§ 4 Av arv til arvelaterens barn, fosterbarn – herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren – og foreldre, svares:

Av de første 470 000 kroner	intet
Av de neste 330 000 kroner	6 pst.
Av overskytende beløp	10 pst.

§ 5 Av arv som ikke går inn under § 4, svares:

Av de første 470 000 kroner	intet
Av de neste 330 000 kroner	8 pst.
Av overskytende beløp	15 pst.

IV

Storingsvedtak om fastsetting av avgifter mv. til folketrygden for 2020

For inntektsåret 2020 svares folketrygdavgifter etter følgende regler og satser, jf. lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) kapittel 23:

Arbeidsgiveravgift

§ 1 Beregning av avgift og regler om soneplassering

(1) Arbeidsgiveravgift beregnes som hovedregel etter satsen som gjelder i den sonen hvor arbeidsgiver anses å drive virksomhet. Det kan likevel ikke benyttes redusert sats når arbeidsgiver har virksomhet innenfor nærmere angitte sektorer eller når arbeidsgiver er i økonomiske vanskeligheter, jf. § 4 og § 3 annet ledd.

(2) Et foretak som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor foretaket skal være registrert etter enhetsregisterloven. En privatperson som er arbeidsgiver, anses å drive virksomhet i den kommunen hvor vedkommende er bosatt ifølge Folkeregisteret.

(3) Dersom arbeidsgiver er et foretak med registrerte underenheter, jf. forskrift 9. februar 1995 nr. 114 om registrering av juridiske personer m.m. i Enhetsregisteret § 10, anses hver underenhet som egen beregningsenhet for arbeidsgiveravgift.

(4) Utføres hoveddelen av arbeidstakerens arbeid i en annen sone med høyere sats enn der virksomhe-

ten anses å bli drevet etter annet ledd, og enhetsregisterreglene på grunn av virksomhetens art ikke påbyr at underenhet registreres i sonen hvor arbeidet utføres (ambulerende virksomhet), benyttes likevel satsen i denne andre sonen hvor arbeidet utføres på den del av lønn mv. som knytter seg til dette arbeidet. Med hoveddelen av arbeidet menes her mer enn halvparten av antall arbeidsdager arbeidstakeren har gjennomført for arbeidsgiveren i løpet av kalendermåneden. Arbeidsgiveravgift av etterbetaling av lønn mv. beregnes forholdsmessig med de satsene som skal benyttes på lønn mv. til den enkelte arbeidstaker for arbeid utført i inneværende kalendermåned.

(5) Flytter arbeidsgiveren eller underenheten fra en sone til en annen, legges satsen i tilflyttingssonen til grunn fra og med påfølgende kalendermåned etter registrert flyttedato.

§ 2 Soner for arbeidsgiveravgift

(1) Sone I omfatter de områder som ikke er nevnt nedenfor. Arbeidsgivere beregner avgiften etter satsen som gjelder for sone I, hvis ikke annet følger av dette vedtaket.

(2) Sone Ia omfatter:

- kommunene Frosta, Midtre Gauldal, Selbu og Indre Fosen i Trøndelag fylke, med unntak av området i Indre Fosen kommune som før 1. januar 2020 var del av kommunen Verran i Trøndelag fylke,
- kommunene Herøy, Gjemnes og Aukra i Møre og Romsdal fylke, med unntak av området i Aukra kommune som før 1. januar 2020 var del av kommunen Sandøy i Møre og Romsdal fylke,
- områdene i henholdsvis Ålesund kommune, Hustadvika kommune og Molde kommune i Møre og Romsdal fylke som før 1. januar 2020 var kommunene Haram, Eide og Midsund i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Etne, Bømlo, Kvam og Modalen i Vestland fylke,
- områdene i henholdsvis Kinn kommune, Sunnfjord kommune og Sogndal kommune i Vestland fylke som før 1. januar 2020 var kommunene Flora, Førde og Sogndal i Sogn og Fjordane fylke,
- kommunen Vindafjord i Rogaland fylke,
- området i Stavanger kommune i Rogaland fylke som før 1. januar 2020 var kommunen Finnøy i Rogaland fylke,
- kommunene Åseral, Hægebostad, Sirdal, Vegårshei og Iveland i Agder fylke,
- området i Lyngdal kommune i Agder fylke som før 1. januar 2020 var Audnedal kommune i Vest-Agder fylke,
- kommunen Sigdal i Viken fylke,
- kommunen Gausdal i Innlandet fylke.

(3) Sone II omfatter:

- kommunene Meråker og Inderøy i Trøndelag fylke,
- områdene i henholdsvis Steinkjer kommune, Indre Fosen kommune, Ørland kommune og Orkland kommune i Trøndelag fylke som før 1. januar 2020 var kommunene Verran, Ørland og Agdenes i Trøndelag fylke,
- kommunene Sande, Stranda, Fjord, Vestnes, Rauma, Tingvoll og Sunndal i Møre og Romsdal fylke,
- områdene i henholdsvis Ålesund kommune, Aukra kommune og Molde kommune i Møre og Romsdal fylke som før 1. januar 2020 var kommunene Sandøy og Nesset i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Gulen, Solund, Hyllestad, Høyanger, Vik, Aurland, Lærdal, Årdal, Luster, Askvoll, Fjaler, Bremanger, Stad, Gloppen, Stryn, Tysnes, Kvinnherad, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Fedje og Masfjorden i Vestland fylke,
- området i Sunnfjord kommune i Vestland fylke som før 1. januar 2020 var kommunene Gaular, Jølster og Naustdal i Sogn og Fjordane fylke,
- området i Sogndal kommune i Vestland fylke som før 1. januar 2020 var kommunene Balestrand og Leikanger i Sogn og Fjordane fylke,
- områdene i henholdsvis Kinn kommune og Volda kommune i Vestland fylke som før 1. januar 2020 var kommunene Vågsøy og Hornindal i Sogn og Fjordane fylke,
- området i Voss herad i Vestland fylke som før 1. januar 2020 var del av Ullensvang kommune i Hordaland fylke,
- området i Voss herad i Vestland fylke som før 1. januar 2020 var Granvin kommune i Hordaland fylke,
- kommunene Hjelmeland, Suldal, Sauda, Kvitsøy og Utsira i Rogaland fylke,
- området i Stavanger kommune i Rogaland fylke som før 1. januar 2020 var del av kommunen Hjelmeland i Rogaland fylke,
- kommunene Risør, Gjerstad, Åmli, Bygland, Valle, Bykle og Evje og Hornnes, med unntak av området som før 1. januar 2020 var Birkenes kommune i Agder fylke,
- kommunene Drangedal, Nome, Tinn, Hjartdal, Seljord, Kviteseid, Nissedal, Fyresdal, Tokke og Vinje i Vestfold og Telemark fylke,
- kommunene Flå, Nesbyen, Gol, Hemsedal, Ål, Hol, Rollag og Nore og Uvdal i Viken fylke,
- kommunene Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu, Søndre Land, Nordre Land, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Trysil og Åmot i Innlandet fylke,

(4) Sone III omfatter:

- kommunene Snåsa, Heim, Oppdal, Rennebu, Røros, Holtålen, Tydal og Rindal i Trøndelag fylke,
- området i Orkland kommune, Hitra kommune og Heim kommune i Trøndelag fylke som før 1. januar 2020 var kommunen Snillfjord i Trøndelag fylke,
- området i henholdsvis Orkland kommune og Ørland kommune i Trøndelag fylke som før 1. januar 2020 var kommunene Meldal og Bjugn i Trøndelag fylke,
- kommunene Vanylven, Surnadal og Aure i Møre og Romsdal fylke,
- kommunene Dovre, Lesja, Skjåk, Lom, Vågå, Sel, Sør-Aurdal, Etnedal, Nord-Aurdal, Vestre Slidre, Øystre Slidre, Vang, Stor-Elvdal, Rendalen, Engerdal, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal og Os i Innlandet fylke,

(5) Sone IV omfatter:

- kommunene Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Kvæfjord, Lavangen, Målselv, Salangen, Senja, Sørreisa og Tjeldsund i Troms og Finnmark fylke,
- Nordland fylke, med unntak av kommunen Bodø,
- kommunene Namsos, Lierne, Røyrvik, Namsskogan, Grong, Høylandet, Overhalla, Flatanger, Nærøysund, Leka, Frøya, Åfjord, Osen, og Hitra med unntak av området som før 1. januar 2020 var Snillfjord kommune i Trøndelag fylke,
- kommunen Smøla i Møre og Romsdal fylke.

(6) Sone IVa omfatter:

- kommunen Tromsø i Troms og Finnmark fylke,
- kommunen Bodø i Nordland fylke.

(7) Sone V omfatter:

- Troms og Finnmark fylke, med unntak av kommunene Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Kvæfjord, Lavangen, Målselv, Salangen, Senja, Sørreisa, Tjeldsund og Tromsø.

§ 3 Satser for arbeidsgiveravgift etter sone

(1) Satsene for arbeidsgiveravgift for inntektsåret 2020 er:

- Sone I: 14,1 pst.
- Sone Ia: 14,1 pst., men likevel 10,6 pst. så lenge differansen mellom den avgift som ville følge av satser på henholdsvis 14,1 pst. og 10,6 pst. ikke overstiger grensene for bagatellmessig støtte, jf. § 4 tredje og fjerde ledd. Bestemmelsene om redusert avgiftssats i sone Ia gjelder ikke foretak som er omfattet av helseforetaksloven, og statsforvaltningen som omfattes av reglene i folketrygdloven § 24-5 tredje ledd.
- Sone II: 10,6 pst.
- Sone III: 6,4 pst.
- Sone IV: 5,1 pst.
- Sone IVa: 7,9 pst.
- Sone V: 0 pst. Samme sats gjelder for avgift som svares av arbeidsgivere hjemmehørende på Svalbard for arbeid utført der, og når andre arbeidsgivere utbetaler lønn og annen godtgjørelse som blir skattlagt etter lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

(2) Arbeidsgivere som er i økonomiske vanskeligheter, jf. ESAs retningslinjer for støtte til foretak i vanskeligheter, må beregne avgift etter satsen som gjelder i sone I. Det samme gjelder arbeidsgivere med utestående krav på tilbakebetaling av ulovlig statsstøtte. Bestemmelsen i første og annet punktum gjelder likevel ikke så lenge differansen mellom den avgiften som ville følge av satsen i lokaliseringssonen og satsen i sone I, ikke overstiger grensene for bagatellmessig støtte, jf. § 4 tredje ledd.

(3) Arbeidsgivere som beregner arbeidsgiveravgift etter reduserte satser, plikter å avgi erklæring om hvorvidt foretaket er i økonomiske vanskeligheter.

§ 4 Særregler om avgiftssats og avgiftsberegning for arbeidsgivere med aktiviteter innenfor visse sektorer og andre arbeidsgivere som beregner avgift med redusert sats etter reglene om bagatellmessig støtte

(1) Arbeidsgivere i sonene II–V, eller med ambulerende virksomhet i disse sonene, som utfører aktiviteter omfattet av tabellen nedenfor, skal beregne avgift etter satsen for sone I, uansett hvor arbeidsgiver er lokalisert eller arbeidet blir utført. Tilsvarende gjelder for lønn mv. til utleide arbeidstakere som utfører slike aktiviteter.

Stålsektoren

Aktiviteter knyttet til produksjon av produkter som nevnt i Annex II til ESAs retningslinjer for regionalstøtte 2014–2020

Syntetfibersektoren

Aktiviteter knyttet til produksjon av produkter som nevnt i Annex IIa til ESAs retningslinjer for regionalstøtte 2014–2020

Næringskoder, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

Lufthavner

52.23 Andre tjenester tilknyttet lufttransport

Finansierings- og forsikringsvirksomhet mv.

64	Finansieringsvirksomhet
65	Forsikringsvirksomhet og pensjonskasser, unntatt trygdeordninger underlagt offentlig forvaltning
66	Tjenester tilknyttet finansierings- og forsikringsvirksomhet
70.10	Hovedkontortjenester, men bare for så vidt gjelder tjenester som ytes innenfor et konsern
70.22	Bedriftsrådgivning og annen administrativ rådgivning, men bare for så vidt gjelder tjenester som ytes innenfor et konsern

(2) Arbeidsgivere med blandet virksomhet kan, dersom de har et klart regnskapsmessig skille mellom lønn mv. knyttet til aktiviteter som nevnt i første ledd og andre aktiviteter, uten hinder av første ledd beregne avgiften etter satsene i § 3, eventuelt i § 5, for den del av avgiftsgrunnlaget som ikke er knyttet til aktiviteter som nevnt i første ledd.

(3) Arbeidsgivere kan uten hinder av første ledd beregne arbeidsgiveravgift for aktiviteter som nevnt i første ledd etter satsene for lokaliseringssonen, så lenge differansen mellom den avgift som ville følge av satsen i lokaliseringssonen og satsen i sone I, ikke overstiger 500 000 kroner for arbeidsgiveren i 2020. Dersom arbeidsgiver anses å være en del av et konsern, jf. forordning (EU) nr. 1407/2013 om bagatellmessig støtte, gjelder beløpsgrensen for hele konsernet under ett.

(4) Når en arbeidsgiver beregner avgift med redusert sats i sone Ia eller etter tredje ledd, kan den samlede fordelingen av bagatellmessig støtte i form av redusert avgift og annen bagatellmessig støtte til arbeidsgiveren ikke overstige 500 000 kroner i 2020, jf. forordning (EU) nr. 1407/2013 om bagatellmessig støtte. For aktiviteter knyttet til godstransport på vei må slik samlet støtte i sone 1a ikke overstige 250 000 kroner i 2020. Arbeidsgiver som mottar annen støtte til dekning av lønn mv. kan ikke beregne redusert avgift etter bestemmelsene i denne paragraf, dersom det fører til at maksimal tillatt statsstøtte etter disse andre ordningene overskrides.

(5) Arbeidsgivere som beregner avgift med redusert sats etter bestemmelsen i tredje ledd plikter å gi opplysninger om eventuell annen bagatellmessig støtte og støtte til dekning av lønnskostnader som arbeidsgiver har blitt tildelt i kalendermåned.

§ 5 Særregel om avgiftssats for aktiviteter knyttet til produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen

(1) Arbeidsgivere som utfører aktiviteter knyttet til produksjon, foredling og engroshandel av produkter som ikke omfattes av EØS-avtalen, jf. avtalen § 8, beregner arbeidsgiveravgift med 5,1 pst. når virksomheten drives i sone IVa, og med 10,6 pst. når den drives i sone Ia. Dette gjelder aktiviteter som er omfattet av næringskodene i tabellen nedenfor. Dersom arbeidsgiver også utfører andre aktiviteter enn de som er nevnt nedenfor, gjelder § 4 annet ledd om blandet virksomhet tilsvarende.

Næringskode, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

01.1–01.3	Dyrking av ettårige vekster, flerårige vekster og planteformering
01.4	Husdyrhold
01.5	Kombinert husdyrhold og planteproduksjon
01.6	Tjenester tilknyttet jordbruk og etterbehandling av vekster etter innhøsting
01.7	Jakt, viltstell og tjenester tilknyttet jakt og viltstell
02.1–02.3	Skogskjøtsel og andre skogbruksaktiviteter, avvirkning og innsamling av viltvoksende produkter av annet enn tre og del av 16.10 (produksjon av pæler)
02.40	Tjenester tilknyttet skogbruk (med unntak av tømmermåling)
03.11–03.12	Hav- og kystfiske og fangst og ferskvannsfiske
03.21–03.22	Hav- og kystbasert akvakultur og ferskvannsbasert akvakultur
10.11–10.13	Bearbeiding og konservering av kjøtt og fjørfekjøtt og produksjon av kjøtt- og fjørfevarer
10.20	Bearbeiding og konservering av fisk, skalldyr og bløtdyr
10.3	Bearbeiding og konservering av frukt og grønnsaker
10.4	Produksjon av vegetabiliske og animalske oljer og fettstoffer
10.5	Produksjon av meierivarer og iskrem
10.6	Produksjon av kornvarer, stivelse og stivelsesprodukter, samt del av 10.89 (produksjon av kunstig honning og karamell)
10.85	Produksjon av ferdigmat

Næringskode, jf. Norsk standard for næringsgruppering (SN2007)

10.9	Produksjon av forvarer
46.2	Engroshandel med jordbruksråvarer og levende dyr
46.31	Engroshandel med frukt og grønnsaker, samt del av 10.39 (produksjon av skrellede grønnsaker og blandede salater)
46.32	Engroshandel med kjøtt og kjøttvarer
46.33	Engroshandel med meierivarer, egg, matolje og -fett
46.381	Engroshandel med fisk, skalldyr og bløtdyr
50.202	Innenriks sjøtransport med gods, men bare for så vidt gjelder drift av brønnbåter
52.10	Lagring, men bare for så vidt gjelder drift av kornsiloer.

Trygdeavgift**§ 6 Trygdeavgift av pensjon mv.**

Av pensjon i og utenfor arbeidsforhold, føderåd, livrente som ledd i pensjonsordning i arbeidsforhold, engangsutbetaling fra pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, engangsutbetaling fra individuell pensjonsavtale som er i samsvar med regler gitt av departementet, engangsutbetaling fra pensjonsavtale etter lov om individuell pensjonsordning og personinntekt for skattyter under 17 år og over 69 år, som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 1, beregnes trygdeavgift med 5,1 pst.

§ 7 Trygdeavgift av lønnsinntekt mv.

Av lønnsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 2, beregnes trygdeavgift med 8,2 pst.

§ 8 Trygdeavgift av næringsinntekt mv.

Av næringsinntekt og annen personinntekt som nevnt i folketrygdloven § 23-3 annet ledd nr. 3, beregnes trygdeavgift med 11,4 pst.

Andre bestemmelser**§ 9 Forskriftsfullmakt mv.**

Departementet gir regler om grunnlag og satser for avgifter og tilskudd etter folketrygdloven § 23-4 for visse grupper av medlemmer i trygden. Satsen på 14,1 pst. skal legges til grunn for arbeidsgiveravgift fastsatt etter denne bestemmelsen.

Departementet kan gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1 til 5.

V

Storingsvedtak om fastsetting av finansskatt på lønn for 2020

For inntektsåret 2020 svares finansskatt på lønn etter følgende regler og satser, jf. lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) § 23-2 a:

§ 3 Sats for finansskatt på lønn

Satsen for finansskatt på lønn for inntektsåret

§ 1 Finansielle aktiviteter

(1) Arbeidsgivere som utøver aktiviteter omfattet av næringshovedområde K «Finansierings- og forsikringsvirksomhet» i Statistisk sentralbyrås standard for næringsgruppering anses å utøve finansielle aktiviteter.

§ 2 Unntak fra plikten til å svare finansskatt på lønn

(1) Arbeidsgivere som utøver finansielle aktiviteter er unntatt fra skatteplikten etter folketrygdloven § 23-2 a dersom andelen av arbeidsgiverens lønnskostnader mv. knyttet til finansielle aktiviteter utgjør mindre enn 30 pst. av arbeidsgiverens totale lønnskostnader, jf. folketrygdloven § 23-2 a annet ledd.

(2) Beregningen av andelen av arbeidsgiverens samlede lønnskostnader mv. knyttet til finansielle aktiviteter etter første ledd, skal enten basere seg på samlet lønn mv. omfattet av folketrygdloven § 23-2 a annet ledd for foregående inntektsår, eller på det tilsvarende beløpet for januar 2020. For arbeidsgivere som etableres etter 31. januar 2020, og virksomheter som av andre årsaker ikke har lønnsgrunnlag som nevnt i forrige punktum, skal samlet lønn mv. for den første hele opplysningspliktige kalendermåneden legges til grunn for beregningen.

(3) Arbeidsgivere med finansielle aktiviteter hvor andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet utgjør mer enn 70 pst. av arbeidsgiverens samlede lønn mv. knyttet til finansielle aktiviteter, er unntatt fra skatteplikten etter folketrygdloven § 23-2 a. Annet ledd gjelder tilsvarende for beregningen av andelen lønn mv. knyttet til merverdiavgiftspliktig, finansiell aktivitet.

(4) Arbeidsgivere som driver ikke-økonomisk aktivitet kan, dersom de har et klart regnskapsmessig skille mellom lønn mv. knyttet til henholdsvis ikke-økonomisk aktivitet og økonomisk aktivitet, beregne finansskatt på lønn etter folketrygdloven § 23-2 a bare for den delen av lønn mv. som knytter seg til virksomhetens økonomiske aktivitet.

2020 er 5 pst.

§ 4 Forskriftsfullmakt

Departementet kan gi regler til utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i dette vedtaket.

VI

Storingsvedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjettåret 2020

Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

- a. for naturgass som slippes ut til luft kr 7,93 per standardkubikkmeter
- b. for CO₂ som utskilles fra petroleum og slippes ut til luft kr 1,15 per standardkubikkmeter
- c. for annen gass kr 1,15 per standardkubikkmeter
- d. for olje eller kondensat kr 1,15 per liter.

VII

Storingsvedtak om produktavgift til folketrygden for fiskeri-, hval- og selfangstnæringene for 2020

Med hjemmel i folketrygdloven § 23-5 annet ledd fastsettes:

I

I 2020 skal følgende avgifter til folketrygden dekkes ved en produktavgift på omsetning av fisk, hval og sel, og produkter av disse, fra fartøy som har drevet egen fangstvirksomhet innenfor det aktuelle kalenderår:

1. Trygdeavgift over 8,2 pst. av pensjonsgivende inntekt fra fiske, hval- og selfangst i inntektsåret.
2. Arbeidsgiveravgift på hyre til mannskapet på fiske-, hvalfangst- og selfangstfartøy.
3. Premie til kollektiv yrkesskadetrygd for fiskere, hval- og selfangere.
4. Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har med stønad til arbeidsløse fiskere, hval- og selfangere.
5. Avgift til dekning av de utgiftene folketrygden har i forbindelse med ordningen med frivillig tilleggs-trygd for sykepenges til manntallsførte fiskere, hval- og selfangere.

II

Produktavgiften skal være 2,2 pst. for 2020.

VIII

Storingsvedtak om merverdiavgift for budsjettåret 2020 (kap. 5521 post 70)

§ 1 Saklig virkeområde og forholdet til merverdiavgiftsloven

Fra 1. januar 2020 svares merverdiavgift etter satsene i dette vedtaket og i samsvar med lov 19. juni

2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven).

§ 2 Alminnelig sats

Merverdiavgift svares med 25 pst. av avgiftspliktig omsetning, uttak og innførsel når ikke redusert sats skal anvendes etter bestemmelsene nedenfor.

§ 3 Redusert sats med 15 pst.

Merverdiavgift svares med 15 pst. av omsetning, uttak og innførsel av næringsmidler som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-2.

§ 4 Redusert sats med 12 pst.

Merverdiavgift svares med 12 pst. av omsetning og uttak av tjenester som gjelder:

- a) persontransport mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-3,
- b) transport av kjøretøy på fartøy som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-4,
- c) utleie av rom i hotellvirksomhet mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-5,
- d) rett til å overvære kinoforestillinger som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-6,
- e) kringkastingstjenester som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-7,
- f) adgang til utstillinger i museer mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-9,
- g) adgang til fornøyelsesparker mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-10,
- h) rett til å overvære idrettsarrangementer mv. som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-11.

§ 5 Redusert sats med 11,11 pst.

Merverdiavgift svares med 11,11 pst. av omsetning mv. av viltlevende marine ressurser som nevnt i merverdiavgiftsloven § 5-8.

IX

Storingsvedtak om særavgifter for budsjettåret 2020**Avgift på alkohol (kap. 5526 post 70)**

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Alkoholholdig drikk	Volumprosent alkohol t.o.m. 0,7	Kr
		avgiftslegges etter reglene for alkoholfrie drikkevarer
Brennevinsbasert	over 0,7	7,84 per volumprosent per liter
Annen	over 0,7 t.o.m. 2,7	3,51 per liter
	over 2,7 t.o.m. 3,7	13,18 per liter
	over 3,7 t.o.m. 4,7	22,83 per liter
	over 4,7 t.o.m. 22	5,11 per volumprosent per liter
Gjæret fra små bryggerier	over 3,7 t.o.m. 4,7	18,26 per liter for volum t.o.m. 50 000 liter årlig 19,40 per liter for volum over 50 000 liter og t.o.m. 100 000 liter årlig 20,54 per liter for volum over 100 000 liter t.o.m. 150 000 liter årlig 21,68 per liter for volum over 150 000 t.o.m. 200 000 liter
Etanol til teknisk bruk	over 0,7	sats som for alkoholholdig drikk

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om at det skal betales avgift på alkohol som er i varer som ikke er avgiftspliktige etter første ledd, samt om forenklet avgiftsberging for varer som reisende innfører til personlig bruk ut over avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2 Det gis fritak for avgift på alkohol som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,

2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
 - d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
 - e) leveres til teknisk, vitenskapelig eller medisinsk bruk og som er gjort utjenlig til drikk (denaturert) eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk,
 - f) brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer,
 - g) fremstilles ved ikke ervervsmessig produksjon. Fritaket omfatter ikke brennevinsbasert drikk og gjelder kun fremstilling til eget bruk.
- Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsikket virkning.

Avgift på tobakksvarer mv. (kap. 5531 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende varer med følgende beløp:

Produkt	Kr	
Sigarer	2,68	per gram av pakningens nettovekt
Sigaretter	2,68	per stk.
Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning	2,68	per gram av pakningens nettovekt
Skråtobakk	1,09	per gram av pakningens nettovekt

Snus	1,09	per gram av pakningens nettovekt
Sigarettpapir og sigarettlyser	0,041	per stk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften. Departementet kan videre gi forskrift om forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk ut over avgiftsfri kvote, jf. tolloven § 4-20.

§ 2 Departementet kan gi forskrift eller fatte enkeltvedtak om at varer som er ment eller er egnet som erstatning for varer som nevnt i § 1, er avgiftspliktige. Dersom avgiftsplikt blir pålagt, skal det betales avgift med samme beløp som for tilsvarende tobakksvare.

§ 3 Det gis fritak for avgift på tobakksvarer mv. som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,

d) kommer i retur til produsents eller importørs lager. Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Avgifter på motorvogner mv. (kap. 5536)

A. Engangsavgift (kap. 5536 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved første gangs registrering av motorvogner i det sentrale motorvognregisteret. Videre skal det betales avgift når

- a) betingelsene for avgiftsfrihet eller avgiftsnedsettelse ved første gangs registrering ikke lenger er oppfylt,
- b) motorvogn som ikke tidligere er registrert her i landet urettmessig tas i bruk uten registrering,
- c) oppbygd motorvogn tas i bruk før ny registrering.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Engangsavgift skal betales for følgende motorvogner med følgende beløp:

a)	For personbiler, varebiler klasse 1 og busser under 6 m med inntil 17 seteplasser (avgiftsgruppe a), betales avgift av:			
1)	egenvekt			
	per kg			kr
	0–500			0
	501–1 200			25,90
	1 201–1 400			64,55
	1 401–1 500			201,72
	over 1 500			234,60
2)	NO _x -utslipp			
	per mg/km			kr
	over 0			74,53
3)	CO ₂ -utslipp (for motorvogn med plikt til å dokumentere CO ₂ -utslipp):			
	WLTP		NEDC	
	per g/km	kr	per g/km	kr
	0–87	0	0–70	0
	88–118	773,91	71–95	961,20
	119–155	867,25	96–125	1 077,12
	156–225	2 272,56	126–195	2 822,52
	over 225	3 625,17	over 195	3 625,17

For motorvogner med CO₂-utslipp under henholdsvis 87 g/km WLTP og 70 g/km NEDC gjøres følgende fradrag per g/km for den delen av utslippet som ligger under disse verdiene:

WLTP		NEDC	
per g/km	kr	per g/km	kr
f.o.m. 86 t.o.m. 50	792,95	f.o.m. 69 t.o.m. 40	984,84
under 50	932,92	under 40	1 158,69

4) slagvolum (for motorvogner uten plikt til å dokumentere CO₂-utslipp):

per cm ³	bensindrevne		ikke bensindrevne	
	kr		kr	
0–700	16,68		12,79	
701–1 250	67,10		54,77	
1 251–1 650	155,14		126,70	
over 1 650	159,28		130,32	

b) For varebiler klasse 2, lastebiler med tillatt totalvekt mindre enn 7 501 kg og godsrom med lengde under 300 cm eller bredde under 190 cm (avgiftsgruppe b), betales avgift av:

- 1) egenvekt, 20 pst. av avgiftsgruppe a
- 2) NO_x-utslipp, 75 pst. av avgiftsgruppe a
- 3) CO₂-utslipp (for motorvogn med plikt til å dokumentere CO₂-utslipp):

WLTP		NEDC	
per g/km	kr	per g/km	kr
		0–70	0
		71–95	288,36
		96–125	323,14
		over 125	705,63

For motorvogner med CO₂-utslipp under 70 g/km NEDC gjøres følgende fradrag per g/km for den delen av utslippet som ligger under denne verdien:

WLTP		NEDC	
per g/km	kr	per g/km	kr
		f.o.m. 69 t.o.m. 40	295,45
		under 40	347,61

- 4) slagvolum (for motorvogner uten plikt til å dokumentere CO₂-utslipp), 30 pst. av avgiftsgruppe a.

c) For campingbiler (avgiftsgruppe c) betales avgift av:

- 1) egenvekt, 22 pst. av avgiftsgruppe a
- 2) NO_x-utslipp, 0 pst. av avgiftsgruppe a
- 3) CO₂-utslipp (NEDC), 22 pst. av avgiftsgruppe a
- 4) slagvolum (for motorvogner uten plikt til å dokumentere CO₂-utslipp, eller som bare har CO₂-utslipp målt etter WLTP), 22 pst. av avgiftsgruppe a.

d) Avgiftsgruppe d (opphevet).

e) For beltebiler (avgiftsgruppe e) betales avgift med 36 pst. av verdiavgiftsgrunnlaget.

f) For motorsykler (avgiftsgruppe f) betales avgift av:

Motorvogn med plikt til å dokumentere CO ₂ -utslipp		kr
1) CO ₂ -utslipp, per g/km		
0–75		0
76–135		686,39
over 135		928,10

2)	slagvolum, per cm ³	
	0–225	0
	226–900	30,85
	over 900	72,09
Motorvogn uten plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO ₂ -utslipp		kr
1)	per enhet (stykkavgift)	8 327
2)	motoreffekt, per kW	
	0–11	0
	over 11	263,68
3)	slagvolum, per cm ³	
	0–225	0
	226–900	33,89
	over 900	74,33

g) For beltemotorsyklar (avgiftsgruppe g) betales avgift av:

1)	egenvekt	
	per kg	kr
	0–100	14,49
	101–200	28,98
	over 200	57,94
2)	motoreffekt	
	per kg	kr
	0–20	23,27
	21–40	46,56
	over 40	93,09
3)	slagvolum	
	per kg	kr
	0–200	2,56
	201–400	5,11
	over 400	10,19

h) Avgiftsgruppe h (opphevet).

i) Avgiftsgruppe i (opphevet).

j) For busser under 6 m med inntil 17 seteplasser, hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen (avgiftsgruppe j) betales avgift av:

- 1) egenvekt, 40 pst. av avgiftsgruppe a
- 2) NO_x-utslipp, 0 pst. av avgiftsgruppe a
- 3) CO₂-utslipp (for motorvogn med plikt til å dokumentere CO₂-utslipp):

WLTP		NEDC	
per g/km	kr	per g/km	kr
0–87	0	0–70	0
88–118	309,56	71–95	384,48
119–155	346,90	96–125	430,85
over 155	909,02	over 125	1 129,01

For motorvogner med CO₂-utslipp under henholdsvis 87 g/km WLTP og 70 g/km NEDC gjøres følgende fradrag per g/km for den delen av utslippet som ligger under disse verdiene:

WLTP		NEDC	
per g/km	kr	per g/km	kr
f.o.m. 87 t.o.m. 50	317,18	f.o.m. 69 t.o.m. 40	393,94

	under 50	373,17	under 40	463,48
4)	slagvolum (for motorvogner uten plikt til å dokumentere CO ₂ -utslipp), 40 pst. av avgiftsgruppe a.			

For motorvogner som har vært registrert i utlandet før registrering her i landet, gjøres fradrag i den avgift som beregnes etter første ledd basert på motorvognens alder (bruksfradrag). Departementet kan gi forskrift om bruksfradrag.

Departementet kan gi forskrift om hvilken avgiftsgruppe en motorvogn skal avgiftsberegnes etter. Oppstår det tvil om hvilken avgiftsgruppe en motorvogn skal avgiftsberegnes etter, avgjøres dette av departementet med bindende virkning.

§ 3 Det skal betales vrakpantavgift for følgende kjøretøy og med følgende beløp:

	per enhet (kr)
Motorvogner i avgiftsgruppe a, b, c, g og j	2 400
Motorvogner i avgiftsgruppe f og mopeder	500
Campingvogner	3 000
Lastebiler som ikke er avgiftspliktige i avgiftsgruppe b	5 000

§ 4 Departementet kan gi forskrift om refusjon av engangsavgift og vrakpantavgift for kjøretøy som utføres til utlandet. Departementet kan videre gi forskrift om forholdsmessig betaling av engangsavgift for motorvogn som skal benyttes i Norge i et avgrenset tidsrom på bakgrunn av en tidsbestemt leie- eller leasingkontrakt.

Departementet kan gi forskrift om tilbakebetaling og tilleggsberegning av særavgift og merverdiavgift.

§ 5 Ved beregning av avgift basert på egenvekt, NO_x-utslipp, CO₂-utslipp, slagvolum, motoreffekt og elektrisk kjørelengde, benyttes de tekniske data som fastsettes i forbindelse med motorvognens godkjenning etter veimyndighetenes regelverk.

For motorvogner i avgiftsgruppe a og j benyttes de CO₂-verdier som fremgår av testsyklusen WLTP (Worldwide Harmonised Light Vehicles Test Procedure). Dersom det ikke er fastsatt CO₂-verdi etter WLTP, benyttes NEDC-verdien (New European Driving Cycle). For motorvogner i avgiftsgruppe b og c, benyttes de CO₂-verdier som fremgår av NEDC.

Hvilke motorvogner som har plikt til å dokumentere drivstofforbruk og CO₂-utslipp, følger av veimyndighetenes regelverk. Avgiftsberegningen for motorvogn som ikke omfattes av veimyndighetenes regelverk om dokumentasjon av drivstofforbruk og CO₂-utslipp, skal baseres på CO₂-utslipp når utslippet på

annen måte er dokumentert overfor veimyndighetene og lagt til grunn ved registreringen.

For motorvogner som ikke har fastsatt verdi for utslipp av NO_x, settes utslippet til den verdi motorvognen maksimalt kan ha etter veimyndighetenes regelverk.

Ved innenlandsk tilvirkning er verdiavgiftsgrunnlaget prisen fra produsent. Ved innførsel er verdiavgiftsgrunnlaget tollverdien.

Departementet kan gi forskrift om beregning av avgift etter denne paragraf.

§ 6 For motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor, og er utstyrt med batteripakke som kan lades fra ekstern strømkilde (ladbare hybridbiler), gjøres et forholdsmessig fradrag i vektavgiftsgrunnlaget basert på elektrisk kjørelengde. Ved fastsettelse av elektrisk kjørelengde benyttes de tekniske data som fastsettes i forbindelse med motorvognens godkjenning etter veimyndighetenes regelverk.

Departementet kan gi forskrift om beregning av engangsavgiften for motorvogner som nevnt i første ledd.

§ 7 Det gis fritak for engangsavgift på

- motorvogner som registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- motorvogner registrert på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- motorvogner som registreres på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- lett pansrede motorvogner til offentlig bruk,
- motorvogner til bruk utelukkende som banekjøretøy og i rally, samt motorsykler til bruk utelukkende i trial- og endurokonkurranseskjøring,
- ambulanser,
- begravelseskjøretøy,
- beltemotorsykler som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på humanitær institusjon som skal benytte kjøretøyet i ambulansetjeneste,
- motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller. Fritaket omfatter ikke motorvogner hvor batteri under kjøring kan tilføres strøm ved bruk av en ekstern forbrenningsmotor,

- j) busser som ved første gangs registrering her i landet blir registrert på
1. innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy §§ 6 eller 9, eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Fritaket gjelder også busser som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer inngått med myndighet eller selskap som har slikt ruteløyve,
 2. institusjon eller organisasjon som tilbyr transport av funksjonshemmede mv.,
- k) motorvogner som innføres som arvegods etter tolloven § 5-1 første ledd bokstav e,
- l) motorvogner som innføres til midlertidig bruk etter tolloven § 6-1 annet ledd,
- m) beltevogner til Forsvaret,
- n) spesialutrustede kjøretøy til bruk for brannvesenet,
- o) motorvogner som til fremdrift benytter stempeldrevet forbrenningsmotor som kun kan benytte hydrogen som drivstoff. Dette gjelder også kjøretøy som til fremdrift benytter slik motor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler),
- p) amatørbygde kjøretøy,
- q) motorsykler og beltemotorsykler som skal benyttes i reindriftsnæringen, og som registreres på person eller virksomhet med rett til å eie rein i det samiske reinbeiteområdet, eller er gitt særskilt tillatelse til reindrift utenfor det samiske reinbeiteområdet,
- r) motorvogner som er 20 år eller eldre.
- For motorvogner som kan benytte etanol som drivstoff gjøres fradrag i avgiften etter § 2 på kr 10 000. Med etanol menes drivstoff med minst 85 pst. etanol.

§ 2 Avgift skal betales med følgende beløp (kr) per døgn:

Avgiftsgrupper	Trafikkforsikringsavtale som tegnes eller har hovedforfall og gebyr som er mottatt:		
	før 1. mars 2019	fra 1. mars 2019 t.o.m. februar 2020	fra 1. mars 2020 eller senere
<i>Avgiftsgruppe a</i>			
personbiler, varebiler, campingbiler, busser, kombinerte biler, lastebiler, samt trekkbiler med tillatt totalvekt fra og med 3 500 kg	7,85	7,97	8,12
<i>Avgiftsgruppe b</i>			
dieseldrevne motorvogner i avgiftsgruppe a som ikke har fabrikkmontert partikkelfilter	9,15	9,29	9,47
<i>Avgiftsgruppe c</i>			
årsprøvekjennermerker for motorvogner	7,85	7,97	8,12

Motorvogner som nevnt i første ledd bokstav a til c er fritatt for vrakpantavgift.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 8 Departementet kan gi forskrift om betaling av avgifter ved endring av en motorvogns avgiftsmessige status og om hva som skal anses som slik endring.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift dersom det foretas endringer av en motorvogn som har betydning for grunnlaget for beregning av avgiften, og om hva som skal anses som en slik endring.

§ 9 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 10 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning eller også ellers en klart urimelig virkning.

B. Avgift på trafikkforsikringer (kap. 5536 post 72)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen for

- a) forsikringsavtaler om lovbestemt trafikktrygd (ansvarsforsikring) for innenlandsregistrerte motorvogner,
- b) gebyr for uforsikrede motorvogner eller motorvogner der ny eier ikke har tegnet egen forsikring, og som Trafikkforsikringsforeningen har mottatt.

Avgiften omfatter ikke forsikringsavtaler eller gebyr for motorvogn som er omfattet av Stortingets vedtak om vektårsavgift.

Avgiftsgrupper	Trafikkforsikringsavtale som tegnes eller har hovedforfall og gebyr som er mottatt:		
	før 1. mars 2019	fra 1. mars 2019 t.o.m. februar 2020	fra 1. mars 2020 eller senere
<i>Avgiftsgruppe d</i> motorsykler; trehjuls, lette, mellomtunge og tunge	5,46	5,54	5,65
<i>Avgiftsgruppe e</i> andre kjøretøy	1,27	1,29	1,31

Avgiftsgruppe e omfatter følgende kjøretøy:

1. motorvogner som er registrert på innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy § 9 som drosje (ikke reserve- eller erstatningsdrosje) eller for transport av funksjonshemmede,
2. motorvogner som er registrert på innehaver av løyve etter lov 21. juni 2002 nr. 45 om yrkestransport med motorvogn eller fartøy § 6 eller som er utleid på kontrakt med varighet på ett år eller mer mellom innehaver av slikt løyve og selskap i samme konsern. Dette gjelder også motorvogn som utfører rutetransport basert på kontrakt med varighet på ett år eller mer, inngått med myndighet eller selskap som har slikt ruteløyve,
3. motorvogner som er godkjent og registrert som ambulanse eller som er registrert som begravelleskjøretøy på begravellesbyrå og lignende,
4. motorvogner som er registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
5. motorredskap,
6. beltekjøretøy,
7. trekkbiler som ikke omfattes av avgiftsgruppe a eller b,
8. mopeder,
9. traktorer,
10. motorvogner som er 30 år eller eldre.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 3 Fritatt fra avgiftsplikt er forsikringsavtale eller gebyr som gjelder:

- a) motorvogner som er registrert på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- b) motorvogner som er registrert på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- c) motorvogner som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- d) motorvogner registrert til bruk på Svalbard,
- e) motorvogner som er stjålet,
- f) tapte fordringer,
- g) motorvogner som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 5 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

C. Vektårsavgift (kap. 5536 post 73)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales vektgradert årsavgift til statskassen på innenlandsregistrerte kjøretøy på minst 7 500 kg. For dieseldrevne kjøretøy skal det i tillegg betales miljødifferensiert årsavgift.

1. Vektgradert årsavgift		
<i>Motor kjøretøy</i>		
Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
<i>2 eller flere aksler</i>		
7 500–11 999	480	480
<i>2 aksler</i>		
12 000–12 999	480	860
13 000–13 999	860	1 537
14 000–14 999	1 537	1 966
15 000 og over	1 966	3 841
<i>3 aksler</i>		
12 000–14 999	480	480
15 000–16 999	860	1 142
17 000–18 999	1 142	1 843
19 000–20 999	1 843	2 246
21 000–22 999	2 246	3 201
23 000 og over	3 201	4 710
<i>Minst 4 aksler</i>		
12 000–24 999	2 246	2 271
25 000–26 999	2 271	3 276
27 000–28 999	3 276	4 917
29 000 og over	4 917	7 064
<i>Kombinasjoner av kjøretøy–vogntog</i>		
Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
<i>2 + 1 aksler</i>		
7 500–13 999	480	480
14 000–15 999	480	480
16 000–17 999	480	651
18 000–19 999	651	870
20 000–21 999	870	1 398
22 000–22 999	1 398	1 668
23 000–24 999	1 668	2 627
25 000–27 999	2 627	4 239
28 000 og over	4 239	7 084
<i>2 + 2 aksler</i>		
16 000–24 999	848	1 335
25 000–25 999	1 335	1 889
26 000–27 999	1 889	2 554
28 000–28 999	2 554	2 983
29 000–30 999	2 983	4 590
31 000–32 999	4 590	6 182
33 000 og over	6 182	9 134
<i>2 + minst 3 aksler</i>		
16 000–37 999	5 016	6 796
38 000–40 000	6 796	9 063
over 40 000	9 063	12 137
<i>Minst 3 + 1 aksler</i>		
16 000–24 999	848	1 335

1. Vektgradert årsavgift*Motorkjøretøy*

Avgiftsgruppe (kg)	Luftfjæring (kr)	Annet fjæringssystem (kr)
25 000–25 999	1 335	1 889
26 000–27 999	1 889	2 554
28 000–28 999	2 554	2 983
29 000–30 999	2 983	4 590
31 000–32 999	4 590	6 182
33 000 og over	6 182	9 134
<i>Minst 3 + 2 aksler</i>		
16 000–37 999	4 490	6 049
38 000–40 000	6 049	8 181
over 40 000	8 181	11 868
<i>Minst 3 + minst 3 aksler</i>		
16 000–37 999	2 761	3 240
38 000–40 000	3 240	4 600
over 40 000	4 600	7 040

2. Miljødifferensiert årsavgift for dieseldrevne kjøretøy

Vektklasser (kg)	Avgasskravnivå (EURO)							0-utslipp (kr)
	Ingen (kr)	I (kr)	II (kr)	III (kr)	IV (kr)	V (kr)	VI eller strengere (kr)	
7 500–11 999	6 151	3 419	2 392	1 456	766	479	120	0
12 000–19 999	10 091	5 608	3 921	2 392	1 263	783	197	0
20 000 og over	17 943	10 278	7 290	4 382	2 313	1 438	360	0

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten.

§ 2 Departementet kan gi forskrift om hvilke fjæringssystemer som kan likestilles med luftfjæring og om fastsettelse av avgasskravnivå, herunder krav til dokumentasjon for registreringsår og avgasskravnivå.

Departementet kan gi forskrift om etterberegning av avgift dersom et kjøretøy ikke oppfyller de krav til avgassutslipp som lå til grunn ved beregning av avgiften.

§ 3 Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift for utenlandsregistrerte kjøretøy etter antall døgn de befinner seg i Norge (døgnavgift), herunder fastsette høyere døgnavgift for kjøretøy som er registrert i et land som krever høyere bruksavgifter av norske kjøretøy enn av dette lands kjøretøy, samt treffe gjensidige avtaler med andre land om fritak for eller nedsettelse av døgnavgiften.

§ 4 Avgiftsgrunnlaget er den vekt som er oppgitt som tillatt totalvekt i motorvognregisteret. For semitrailere er avgiftsgrunnlaget den del av totalvekten som faller på semitrailerens aksler. Hvis kjøretøyets totalvekt ikke går frem av vognkortet, settes totalvekten til

summen av kjøretøyets egenvekt og tillatt (registrert) lasteevne.

Departementet kan gi forskrift om grunnlaget for avgiften.

§ 5 Følgende kjøretøy er fritatt for vektgradert og miljødifferensiert årsavgift:

- traktorer,
- kjøretøy registrert på kjennemerker med lysegule typer på sort bunn,
- motorredskaper,
- kjøretøy som er 30 år eller eldre, unntatt tilhengere,
- kjøretøy som i forbindelse med transport av gods fraktes på jernbane (kombinert godstransport),
- kjøretøy som er registrert på NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om utskrivning av avgiften i flere terminer og om forholdsmessig beregning av avgiften ved avregistrering, vraking og omregistrering.

Departementet kan gi forskrift om betaling av avgift basert på en dagsats på to pst. av full vektårsavgift med et fastsatt minstebeløp.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

D. Omregistreringsavgift (kap. 5536 post 75)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. juni 1959 nr. 2 om avgifter vedrørende motorkjøretøyer og båter betales avgift til statskassen ved omregistrering av nevnte, tidligere her i landet registrerte motorvogner, og tilhengere med følgende beløp:

	Registreringsår		
	2020 til 2017 (kr)	2016 til 2009 (kr)	2008 og eldre (kr)
a) Mopeder, motorsykler og beltemotorsykler	549	549	549
b) Personbiler			
Egenvekt (typegodkjent):			
1. t.o.m. 1 200 kg	4 176	2 747	1 649
2. over 1 200 kg	6 372	3 847	1 649
c) Lastebiler, trekkbiler, varebiler, kombinerte biler, campingbiler, beltebiler og busser med tillatt totalvekt inntil 7 500 kg	2 088	1 319	1 100
d) Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt (typegodkjent) over 350 kg	549	549	549

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift ved omregistrering av kjøretøy:

- ved ren navneendring,
- på ektefelle,
- mellom foreldre og barn som arv (fullt skifte),
- som er 30 år eller eldre,
- som utloddes og som tidligere har vært registrert på utlodderen,
- som skal registreres på kjennemerker med gule tegn på blå reflekterende bunn,
- på NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- som registreres på Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- som har vært registrert på samme eier i to måneder eller mindre (samlet påskiltings-/registreringstid),
- som tas tilbake av selger som følge av heving eller omlevering etter kjøpslovens eller forbrukerkjøpslovens bestemmelser,
- ved omorganiseringer som gjennomføres med lovfestet selskapsrettslig kontinuitet, samt ved omorganiseringer som kan gjennomføres med skatte-

messig kontinuitet etter skatteloven §§ 11-2 til 11-5, § 11-11 og § 11-20 med tilhørende forskrifter. Omorganiseringen og omregistreringen av kjøretøy må ha funnet sted etter 1. januar 2016,

- ved sletting av registrert eier eller medeier i motorvognregisteret,
- som bare bruker elektrisitet til fremdrift, herunder motorvogner hvor elektrisiteten er produsert i brenselceller.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Veibruksavgift på drivstoff (kap. 5538 post 70, 71 og 72)

I

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales veibruksavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende drivstoff:

- bensin per liter
 - svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 4,91,

2. lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 4,95,
 3. annen bensin: kr 4,95.
- b) mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodiesel) per liter
1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,62,
 2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,68,
 3. annen mineralolje: kr 3,68,
- c) naturgass per Sm³: kr 1,02,
- d) LPG per kg: kr 3,48,

Andel bioetanol innblandet i bensin, andel biodiesel innblandet i mineralolje, og andel biogass innblandet i naturgass og LPG, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter første ledd.

For bioetanol og biodiesel som omfattes av omsetningskravet i produktforskriften § 3-3, svares avgift etter satsene som gjelder for henholdsvis bensin og mineralolje til fremdrift av motorvogn etter første ledd.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift og svovelavgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Olje som er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd bokstav b.

Departementet kan bestemme at

- a) fritak for avgiftsplikten kan skje på annen måte enn ved bruk av merket olje,
- b) avgift skal betales ved bruk av merket olje.

§ 3 På vilkår fastsatt av departementet kan det benyttes merket olje

- a) i følgende motorvogner:
 1. traktorer,
 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 3. motorredskaper,
 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- b) til annen bruk enn fremdrift av motorvogn.

§ 4 Det gis fritak for avgift på drivstoff som

- a) utføres til utlandet,

- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager. Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5 Det gis fritak eller ytes tilskudd for avgift på bensin som

- a) brukes i fly, unntatt Forsvarets fly,
- b) brukes til teknisk og medisinsk formål,
- c) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- d) brukes i båter og snøscootere i veiløse strøk,
- e) brukes i motorsager og andre arbeidsredskaper med to-taktsmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- f) er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Det gis fritak for avgift på naturgass og LPG

- a) til bruk i følgende motorvogner:
 1. traktorer,
 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 3. motorredskaper,
 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
 5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn fremdrift av motorvogn. Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra 1. juli 2020 gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

§ 1 Fra 1. juli 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales veibruksavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende drivstoff:

- a) bensin per liter
 1. svovelfri bensin (under 10 ppm svovel): kr 4,91,
 2. lavsvovlet bensin (under 50 ppm svovel): kr 4,95,
 3. annen bensin: kr 4,95.
- b) mineralolje til fremdrift av motorvogn (autodiesel) per liter
 1. svovelfri mineralolje (under 10 ppm svovel): kr 3,62,
 2. lavsvovlet mineralolje (under 50 ppm svovel): kr 3,68,
 3. annen mineralolje: kr 3,68,
- c) naturgass per Sm³: kr 1,02,
- d) LPG per kg: kr 3,48,
- e) bioetanol per liter: kr 2,37,
- f) biodiesel per liter: kr 3,62.

Andel biogass innblandet i naturgass og LPG, inngår ikke i avgiftsgrunnlaget ved beregningen av avgiften etter første ledd bokstav c og d.

Avgiften kommer i tillegg til avgift som skal betales etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift og svovelavgift på mineralske produkter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 første ledd skal lyde:

Olje som er merket i samsvar med forskrift fastsatt av departementet, skal ikke ilegges avgift etter § 1 første ledd bokstav b og f.

§ 6 første ledd skal lyde:

Det gis fritak for avgift på naturgass, LPG og bioetanol

- a) til bruk i følgende motorvogner:
 1. traktorer,
 2. motorvogner registrert på kjennemerker med lysegule tegn på sort bunn,
 3. motorredskaper,
 4. tilhørende Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,

5. tilhørende NATO eller NATOs hovedkvarter i Norge, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.
- b) til annen bruk enn fremdrift av motorvogn.

Avgift på elektrisk kraft (kap. 5541 post 70)

I

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen med 16,13 øre per kWh på elektrisk kraft som leveres her i landet.

Det skal betales avgift med 0,505 øre per kWh for kraft som leveres

- a) til industri, bergverk, produksjon av fjernvarme og arbeidsmarkedsbedrifter som utøver industriproduksjon. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen,
- b) i Troms og Finnmark fylke, med unntak av kommunene Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Kvæfjord, Lavangen, Målselv, Salangen, Senja, Sørreisa, Tjeldsund og Tromsø,
- c) til datasentre med uttak over 0,5 MW,
- d) til skip i næring,
- e) til produksjon eller omforming av energiprodukt. Den reduserte satsen omfatter elektrisk kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen.

Det skal betales avgift ved uttak av elektrisk kraft til eget bruk.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

- § 2 Det gis fritak for avgift på kraft som
- a) er produsert i energigjenvinningsanlegg og leveres direkte til sluttbruker,
 - b) er produsert i aggregat med generator som har merkeytelse mindre enn 100 kVA og leveres direkte til sluttbruker,
 - c) er produsert i nødstrømsaggregat når den normale elektrisitetsforsyning har sviktet,
 - d) er produsert i mottrykksanlegg,
 - e) leveres til NATO eller NATOs hovedkvarter, styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - f) leveres til Den nordiske investeringsbanks offisielle virksomhet,
 - g) brukes til kjemisk reduksjon eller elektrolyse, metallurgiske og mineralogiske prosesser,
 - h) leveres til veksthusnæringen,

- i) leveres til husholdninger og offentlig forvaltning i Troms og Finnmark fylke, med unntak av kommunene Balsfjord, Bardu, Dyrøy, Gratangen, Harstad, Ibestad, Kvæfjord, Lavangen, Målselv, Salangen, Senja, Sørreisa, Tjeldsund og Tromsø,
- j) leveres i direkte sammenheng med produksjon av elektrisk kraft,
- k) leveres til bruk til fremdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet. Fritaket omfatter også trolleybuss,
- l) er produsert i solceller og brukes direkte av produsenten selv.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

II

Fra den tid departementet bestemmer gjøres følgende endringer:

§ 1 annet ledd bokstav c skal lyde:

- c) til datasentre med uttak over 0,5 MW. Den reduserte satsen omfatter ikke kraft til utvinning av kryptovaluta.

§ 2 første ledd ny bokstav m skal lyde:

- m) leveres energiintensive foretak i treforedlingsindustrien som deltar i godkjent energieffektiviseringsprogram. Fritaket gjelder kun kraft som benyttes i forbindelse med selve produksjonsprosessen.

Grunnavgift på mineralolje mv. (kap. 5542 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje med kr 1,68 per liter. For mineralolje til treforedlingsindustrien og produsenter av fargestoffer og pigmenter skal det betales avgift med kr 0,212 per liter.

Avgiftsplikten omfatter ikke

- a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b) drivstoff som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om veibruksavgift på drivstoff.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på mineralolje som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes til skip i utenriks fart,
- g) brukes til gods- og passasjertransport i innenriks sjøfart,
- h) brukes til fiske og fangst i nære farvann,
- i) brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,
- j) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- k) brukes som råstoff i industriell virksomhet dersom mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
- l) brukes i sildemel- og fiskemelindustrien,
- m) brukes til fremdrift av tog eller annet skinnegående transportmiddel, herunder oppvarming av og belysning i transportmiddelet,
- n) brukes til høsting av tang og tare.

Det gis fritak for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Miljøavgifter på mineralske produkter mv.

A. Avgift på smøreolje mv. (kap. 5542 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av smøreolje mv. med kr 2,27 per liter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på smøreolje mv. som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes i utenriks fart,
- g) brukes i fiske og fangst i fjerne farvann,
- h) brukes i anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet,
- i) brukes i fly, unntatt olje til Forsvarets fly,
- j) brukes som råstoff i industriell virksomhet dersom smøreoljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt,
- k) omsettes i forbrukerpakninger med innhold mindre enn 0,15 liter,
- l) er påfylt kjøretøy, maskiner o.l. ved inn- eller utførsel.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

B. CO₂-avgift på mineralske produkter (kap. 5543 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales CO₂-avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende mineralske produkter med følgende beløp:

- a) mineralolje (generell sats): kr 1,45 per liter.
Mineralolje til
 - innenriks kvotepliktig luftfart: kr 1,39 per liter,
 - annen innenriks luftfart og ikke-kommersielle privatflyginger: kr 1,39 per liter.
- b) bensin: kr 1,26 per liter,
- c) naturgass: kr 1,08 per Sm³,
- d) LPG: kr 1,63 per kg.

Det skal betales avgift med kr 0,061 per Sm³ naturgass og kr 0 per kg LPG for produkter som leveres til

bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimavoteloven.

Fritaket i § 2 første ledd bokstav g kommer ikke til anvendelse for naturgass og LPG, samt for mineralolje og bensin til innenriks kvotepliktig luftfart.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for CO₂-avgift på mineralske produkter som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes som råstoff i industriell virksomhet på en slik måte at det ikke oppstår utslipp av karbon til luft eller utslippet er vesentlig lavere enn det mengden råstoff skulle tilsi,
- g) leveres til bruk som gir kvotepliktige utslipp etter klimavoteloven.

§ 3 Det gis fritak for CO₂-avgift på mineralolje til

- a) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- b) skip i utenriks fart,
- c) fiske og fangst i fjerne farvann,
- d) fly i utenriks fart.

Det gis fritak for avgift for andel biodiesel i mineralolje.

§ 4 Det gis fritak for CO₂-avgift på bensin

- a) til motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- b) til tekniske og medisinske formål,
- c) til motorsager og andre arbeidsredskaper med totaktsmotor dersom bensinen har særlige helse- og miljømessige egenskaper,
- d) til fly i utenriks fart,
- e) som er gjenvunnet i VRU-anlegg (Vapour Recovery Unit).

Det gis fritak for avgift for andel bioetanol i bensin.

§ 5 Det gis fritak for CO₂-avgift på naturgass og LPG til

- a) veksthusnæringen,
- b) motorvogner tilhørende diplomater mv.,
- c) skip i utenriks fart,
- d) fly i utenriks fart,
- e) fiske og fangst i fjerne farvann,

f) bruk som gir utslipp som er avgiftspliktig etter Stortingets vedtak om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen.

Det gis fritak for avgift for andel biogass og hydrogen i naturgass og LPG.

§ 6 Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 7 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 8 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

C. Svovelavgift (kap. 5543 post 71)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales svovelavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av mineralolje som inneholder over 0,05 pst. vektandel svovel med 13,55 øre per liter for hver påbegynt 0,1 pst. vektandel svovel.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for svovelavgift på mineralolje som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 2. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) brukes i skip i utenriks fart,
- g) brukes i fly i utenriks fart,
- h) brukes i fiske og fangst i fjerne farvann,
- i) gir utslipp av svovel til atmosfæren mindre enn det svovelinnholdet i mineraloljen skulle tilsi.

Det gis fritak for avgift for andel biodiesel i mineralolje.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som

ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Avgift på trikloretten (TRI) og tetrakloretten (PER) (kap. 5547 post 70 og 71)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av trikloretten (TRI) og tetrakloretten (PER), herunder gjenvunnet TRI og PER.

Avgiftsplikten omfatter TRI og PER som inngår som bestanddel i andre produkter. Avgift betales bare dersom andelen TRI er over 1 vektprosent av produktets totale vekt eller andelen PER er over 0,1 vektprosent av produktets totale vekt.

Avgift skal betales med følgende beløp:

Innhold TRI/PER Pst.	kr per kg	
	TRI	PER
over 0,1 t.o.m. 1		0,74
over 1 t.o.m. 5	3,74	3,74
over 5 t.o.m. 10	7,48	7,48
over 10 t.o.m. 30	22,43	22,43
over 30 t.o.m. 60	44,86	44,86
over 60 t.o.m. 100	74,76	74,76

Ved beregning av avgift benyttes den høyeste av enten faktisk eller oppgitt andel TRI eller PER.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på varer som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
- e) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- f) gjenvinnes til eget bruk.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Avgift på hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK) (kap. 5548 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av hydrofluorkarboner (HFK) og perfluorkarboner (PFK), herunder gjenvunnet HFK og PFK. Avgift på HFK og PFK betales med kr 0,544 per kg multiplisert med den GWP-verdi (global warming potential) som den enkelte avgiftspliktige HFK- og PFK-gassen representerer.

Avgiftsplikten omfatter alle blandinger av HFK og PFK, både innbyrdes blandinger og blandinger med andre stoffer, samt HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer.

Departementet kan gi forskrift om at for HFK og PFK som inngår som bestanddel i andre varer, skal avgift fastsettes på annen måte enn etter vekt og at avgiften skal betales etter sjablongsatser.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften, samt fastsettelse av GWP-verdi.

§ 2 Det gis fritak for avgift på varer som

- a) utføres til utlandet,
- b) legges inn på tollager når varene er bestemt til utførsel,
- c) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
 3. til midlertidig bruk etter tolloven § 6-1 annet ledd,
- d) etter tolloven § 5-3 leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- e) kommer i retur til registrert virksomhets lager,
- f) gjenvinnes.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Avgift på utslipp av NO_x (kap. 5509 post 70 og kap. 5549 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til

statskassen med kr 22,69 per kg utslipp av nitrogenoksider (NO_x) ved energiproduksjon fra følgende kilder:

- a) fremdriftsmaskineri med samlet installert motoreffekt på mer enn 750 kW,
- b) motorer, kjeler og turbiner med samlet installert innfyrt effekt på mer enn 10 MW,
- c) fakler på innretninger på norsk kontinentalsokkel og anlegg på land.

Ved beregningen av effekt etter bokstav a og b, tas effekten av elektromotorer og elektrokjeler ikke med.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på utslipp av NO_x fra

- a) fartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk havn,
- b) fartøy som brukes til fiske og fangst i fjerne farvann,
- c) luftfartøy som går i fart mellom norsk og utenlandsk lufthavn,
- d) enheter omfattet av miljøavtale med staten om reduksjon av NO_x-utslipp.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Miljøavgift på plantevernmidler (kap. 5550 post 70)

§ 1 For 2020 skal det betales miljøavgift på plantevernmidler. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Landbruks- og matdepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

Avgifter knyttet til mineralvirksomhet

A. Avgift knyttet til andre undersjøiske naturforekomster enn petroleum (kap. 5551 post 70)

§ 1 For 2020 kan Nærings- og fiskeridepartementet illegge avgift ved tildeling av konsesjoner for utforsking og undersøkelser etter og utnyttelse av andre undersjøiske naturforekomster enn petroleumsforekomster. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Nærings- og fiskeridepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

B. Årsavgift knyttet til mineraler (kap. 5551 post 71)

§ 1 For 2020 kan Nærings- og fiskeridepartementet illegge årsavgift for undersøkelse og utvinning av

landbaserte mineralforekomster etter mineralloven. Avgiften betales til statskassen.

§ 2 Nærings- og fiskeridepartementet kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

**Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.
(kap. 5555 post 70)**

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av sjokolade- og sukkervarer mv. med kr 21,22 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter også sjokolade- og sukkervarer som ikke er tilsatt sukker eller søtningmiddel.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på sjokolade- og sukkervarer som

- a) fra produsents eller importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utvalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes som råstoff mv. ved fremstilling av varer,
- f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veddedig grunnlag.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

**Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.
(kap. 5556 post 70)**

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av følgende alkoholfrie varer med følgende beløp per liter:

- a) Drikkevarer:
 1. tilsatt sukker eller kunstig søtstoff: kr 4,91,
 2. basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff: kr 1,76,
- b) Sirup:
 1. tilsatt sukker eller kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 29,90,
 2. basert på frukt, bær eller grønnsaker og tilsatt kunstig søtstoff og som brukes til ervervsmessig fremstilling av alkoholfrie drikkevarer i dispensere, fontener og lignende: kr 10,67.

Med alkoholfrie drikkevarer likestilles drikk med alkoholstyrke til og med 0,7 volumprosent alkohol.

Avgiftsplikten omfatter ikke varer i pulverform eller melkeprodukter som er tilsatt ikke over 15 gram sukker per liter.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på drikkevarer som

- a) fra produsents og importørs lager
 1. utføres til utlandet,
 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utvalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 1. diplomater,
 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes til ervervsmessig fremstilling av annet enn drikkevarer,
- f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veddedig grunnlag.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Avgift på sukker mv. (kap. 5557 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av sukker mv. med kr 8,20 per kg av varens avgiftspliktige vekt.

Avgiftsplikten omfatter:

- a) sukker (roe-/bete- og rørsukker),
- b) sirup og sukkeroppløsning av nevnte varer.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det gis fritak for avgift på sukker som

- a) fra produsents og importørs lager
 - 1. utføres til utlandet,
 - 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 - 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra produsents eller importørs lager leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) brukes til ervervsmessig fremstilling av varer,
- f) brukes til biavl,
- g) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Avgifter på drikkevareemballasje (kap. 5559 post 70–74)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales miljøavgift

og grunnavgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk produksjon av drikkevareemballasje.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften.

§ 2 Det skal betales miljøavgift på drikkevareemballasje med følgende beløp per emballasjeeinheit:

- a) glass og metall: kr 5,99,
- b) plast: kr 3,62,
- c) kartong og papp: kr 1,48.

Departementet kan gi forskrift om fritak for miljøavgift dersom emballasjen inngår i et retursystem, herunder fastsette vilkår for fritak.

§ 3 Det skal betales grunnavgift på engangsemballasje med kr 1,23 per emballasjeeinheit.

Som engangsemballasje anses emballasje som ikke kan gjenbrukes i sin opprinnelige form.

§ 4 Emballasje som inneholder følgende drikkevarer er fritatt for grunnavgift:

- a) melk og melkeprodukter,
- b) drikkevarer fremstilt av kakao og sjokolade og konsentrater av dette,
- c) varer i pulverform,
- d) korn- og soyabaserte melkeerstatningsprodukter,
- e) morsmelkerstatning.

Drikkevarer som nevnt i første ledd bokstav c og e er også fritatt for miljøavgift.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 5 Det gis fritak for miljø- og grunnavgift på drikkevareemballasje som

- a) fra registrert virksomhets og importørs lager
 - 1. utføres til utlandet,
 - 2. leveres direkte eller via tollager til proviant etter tolloven § 4-23,
 - 3. leveres til toll- og avgiftsfritt utsalg på lufthavn etter tolloven § 4-30,
- b) innføres
 - 1. som reisegods etter tolloven § 5-1,
 - 2. til bruk i transportmidler i ervervsmessig virksomhet etter tolloven § 5-2,
- c) etter tolloven § 5-3 fra registrert virksomhets eller importørs lager leveres til eller innføres av
 - 1. diplomater,
 - 2. NATO og styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred,
 - 3. Den nordiske investeringsbank,
- d) kommer i retur til produsents eller importørs lager,
- e) har rominnhold på minst fire liter,
- f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 6 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Flypassasjeravgift (kap. 5561 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter betales avgift til statskassen på ervervsmessig flyging fra norske luft- havner med følgende beløp per passasjer:

- a) kr 76,50 for flyginger med sluttdestinasjon i Europa
- b) kr 204 for andre flyginger.

Departementet kan gi forskrift om hva som omfattes av avgiftsplikten og om grunnlaget for avgiften, herunder hvilke land og områder som omfattes av de ulike satsene og at enkelte områder skal omfattes av en annen sats enn det som følger av første ledd.

§ 2 Det gis fritak for avgift på flyging av

- a) luftbefordrerens ansatte på tjenestereise,
- b) barn under to år,
- c) transitt- og transferpassasjerer,
- d) NATOs styrker eller personell i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av. Fritaket omfatter på tilsvarende vilkår også styrker fra land som deltar i Partnerskap for fred.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 4 Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveid da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

Totalisatoravgift (kap. 5562 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det betales avgift til statskassen av inntekter fra totalisatorspill med 3,33 pst. av bruttoomsetning per år.

§ 2 Kongen kan gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

Dokumentavgift (kap. 5565 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det i henhold til lov 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift betales avgift til statskassen ved tinglysning av dokument som overfører hjemmel til fast eiendom, herunder bygning på fremmed grunn og tilhørende festerett til

tomta. Avgift skal betales med 2,5 pst. av avgiftsgrunnlaget, men minst kr 250.

Ved tinglysning av første gangs overføring av hjemmel til eierseksjon eller til fysisk del av eiendom i forbindelse med oppløsning av borettslag og boligaksjeselskaper, betales avgift med kr 1 000 per hjemmelsoverføring.

§ 2 Fritatt for avgift er

- a) gaveandel i dokument som inneholder gave og lignende til det offentlige eller til stiftelser og legater med allmennyttige formål, eller til foreninger med allmennyttige formål som har styresete her i landet,
- b) dokument som overfører rettigheter til fast eiendom til utenlandske diplomatiske og konsulære misjoner,
- c) overføring av hjemmel til fast eiendom til Den nordiske investeringsbank og som er nødvendig for bankens offisielle virksomhet,
- d) egen sameieandel i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom ved oppløsning av sameie,
- e) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom ektefeller,
- f) ideell arveandel etter loven i den enkelte eiendom ved overtagelse av fast eiendom på skifte eller fra uskiftet bo. Forskudd på arv regnes ikke som arveandel og heller ikke testamentsarv i den utstrekning den overstiger lovens arveandel,
- g) overføring av hjemmel til fast eiendom til forrige hjemmelshaver eller dennes ektefelle, i forbindelse med salg etter reglene om tvangssalg,
- h) overføring av hjemmel til fast eiendom til NATO eller NATOs hovedkvarter i den utstrekning dette følger av internasjonale avtaler Norge er forpliktet av,
- i) overføring av hjemmel til fast eiendom mellom Kongen, Dronningen, den nærmeste arveberettigede til tronen i hvert etterfølgende slektsledd og disse personers ektefeller, samt disses felles barn som ikke er fylt 20 år ved utgangen av det år overføringen skjer,
- j) overføring av hjemmel til fast eiendom til testamentsarving dersom overføring av hjemmel til ny erverver tinglyses samme dag,
- k) overføring av hjemmel til fast eiendom ved omorganiseringer som kan gjennomføres med skattemessig kontinuitet etter skatteloven §§ 11-2 til 11-5, § 11-11 og § 11-20 med tilhørende forskrifter. Omorganiseringen og tinglysningen av hjemmelen til fast eiendom må ha funnet sted etter 1. januar 2016.

Departementet kan gi forskrift om gjennomføring, avgrensning av og vilkår for fritak.

§ 3 Ved førstegangsoverføring av en selvstendig og i sin helhet nyoppført bygning som ikke er tatt i bruk, og overføring av bygg under arbeid, betales avgift bare av salgsverdien av tomta dersom det blir tinglyst hjemmelsoverføring til denne.

§ 4 Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

Avgift på frekvenser mv. (kap. 5583 post 70)

§ 1 Fra 1. januar 2020 skal det betales avgift til statskassen for bruk av frekvenser til drift av system for mobilkommunikasjon med følgende beløp per MHz (frekvensdupleks) disponert båndbredde:

– 450 MHz-båndet	kr 1 327 000
– 700 MHz-båndet	kr 1 513 000
– 800 MHz-båndet	kr 1 513 000
– 900 MHz-båndet	kr 1 513 000
– 1800 MHz-båndet	kr 1 513 000
– 2,1 GHz-båndet	kr 1 399 000

Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan fatte enkeltvedtak og gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

§ 2 For 2020 skal det betales årsavgift til statskassen for tillatelse til bruk av 5-sifret nummer med følgende beløp per nummer:

– Kategori A	kr 148 810
– Kategori B	kr 106 020
– Kategori C	kr 81 560
– Kategori D	kr 57 100
– Kategori E	kr 26 530
– Kategori F	kr 3 300

Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan fatte enkeltvedtak og gi forskrift om beregning og betaling av avgiften.

X

Storingsvedtak om toll for budsjettåret 2020 (kap. 5511 post 70 og 71)

§ 1 Plikten til å svare toll

Fra 1. januar 2020 skal det svares toll ved innførsel av varer etter bestemmelsene i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) og etter de satser som følger av annet ledd.

De ordinære tollsatsene for 2019 skal fortsatt gjelde fra 1. januar 2020.

§ 2 Preferansetoll

Vareførsel som er omfattet av handelsavtale inngått med fremmed stat eller gruppe av stater, skal innenfor rammen av slike avtaler innrømmes preferansetoll. Tilsvarende gjelder for vareførsel som er omfattet av bilateral eller unilateral erklæring i tilknytning til slik avtale og vareførsel som er omfattet av det generelle system for preferansetoll for utviklingsland (GSP). Preferansetollbehandling er betinget av at krav til opprinnelse mv., slik som fastsatt i opprinnelsesreglene til vedkommende handelsavtale eller preferansesystem, samt vilkår fastsatt i tolloven, er oppfylt.

Departementet gis fullmakt til å iverksette de tollreduksjoner og andre tollmessige forhold som følger av handelsavtale fremforhandlet med annen stat.

Departementet gis fullmakt til å videreføre gitte kvoter og satser omfattet av det generelle system for preferansetoll for utviklingsland (GSP).

§ 3 Nedsettelse av ordinære tollsats

Departementet kan sette ned den fastsatte tollsats på enkelte vareslag, slik som bestemt i tolloven §§ 9-1 til 9-5.

§ 4 Tollmessige handels- eller beskyttelsestiltak

Kongen kan, innenfor de rammer som følger av avtale med fremmed stat eller organisasjon, iverksette tollmessige handels- eller beskyttelsestiltak i form av økning av den ordinære tollsatsen på enkelte vareslag, dersom det foreligger slike omstendigheter som fremgår av tolloven §§ 10-1 til 10-7.

§ 5 Nye eller endrede tariffoppdelinger

Departementet gis fullmakt til å innarbeide nye tariffoppdelinger eller endre gjeldende oppdelinger, dersom endringene verken har nevneverdig betydning for statens inntekter eller har næringsmessige eller handelspolitiske konsekvenser.

B.

Storingsvedtak om endringer i storingsvedtak 12. desember 2018 nr. 1999 om særavgifter til statskassen for budsjettåret 2019

Avgift på sjokolade- og sukkervarer mv.

Stortingets vedtak om avgift på sjokolade- og sukkervarer mv. for budsjetterminen 2019 § 2 første ledd ny bokstav f skal med virkning fra og med 1. desember 2019 lyde:

f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.

Avgift på alkoholfrie drikkevarer mv.

Stortingets vedtak om avgift på alkoholfrie drikkevarer mv. for budsjetterminen 2019 § 2 første ledd ny

bokstav f skal med virkning fra og med 1. desember 2019 lyde:

f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.

Avgift på sukker mv.

Stortingets vedtak om avgift på sukker mv. for budsjetterminen 2019 § 2 første ledd ny bokstav g skal med virkning fra og med 1. desember 2019 lyde:

g) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.

Avgifter på drikkevareemballasje

Stortingets vedtak om avgifter på drikkevareemballasje for budsjetterminen 2019 § 5 første ledd ny bokstav f skal med virkning fra og med 1. desember 2019 lyde:

f) leveres vederlagsfritt til mottaker for utdeling på veldedig grunnlag.

Oslo, i finanskomiteen, den 5. desember 2019

Henrik Asheim

leder

Vetle Wang Soleim

ordfører

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Finansministeren

Stortingets presidentskap
Ekspedisjonskontoret
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
19/326

Dato
31.10.2019

Korrigerings av feil/unøyaktigheter i Prop. 1 LS (2019–2020) Skatter, avgifter og toll 2020

Prop. 1 LS (2019–2020) inneholder dessverre noen feil/unøyaktigheter som det bes tatt hensyn til i arbeidet med finanskomiteens innstilling.

Side 50, figur 2.11, aksetitler:

Aksetitlene har falt ut. Høyre akse skal ha benevnelsen “Oljepris, 2020-kroner per fat”. Venstre akse skal ha benevnelsen “Mrd. 2020-kroner” og gjelder for søylene i figurene.

Side 110, venstre spalte, første hele avsnitt, første setning skal lyde (endret ord kursivert):

For øvrig er departementet oppmerksom på at selskap mv. i konsern kan omgå EBITDA-regelen mellom nærstående ved å flytte gjeld til nærstående långiver utenfor konsernet, til et selskap som ligger mellom *debitorselskapet* og den nærstående långiveren.

Side 199, Figur 14.1 “Bemanning og lokalisering av skatteopprevingen i Skatteetaten”:

To lokasjoner har fått feil antall årsverk i kartet. Leikanger og Bø skal begge ha 5 årsverk, jf. tabell 14.1 på side 200, som har de korrekte tallene.

Side 212, punkt 16.5, underpunkt “Skatteloven §§ 3-1, 8-1 og 15-5” og side 254, forslag til lov om endringer i skatteloven, romertall V (endringer uthevet med grått):

Første setning på side 212, punkt 16.5, underpunkt “Skatteloven §§ 3-1, 8-1 og 15-5” lyder: “Skatteloven § 3-1 syvende ledd siste punktum ...” Den skal lyde: “Skatteloven § 3-1 **sjet**te ledd siste punktum ...”

I samme underpunkt, annet avsnitt, lyder annen setning slik: “Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 3-1 syvende ledd siste punktum, ...” Den skal lyde: “Det vises til forslag til endringer i skatteloven § 3-1 **sjet**te ledd siste punktum, ...”

På side 254, forslag til lov om endringer i skatteloven, romertall V står følgende:

“§ 3-1 syvende ledd siste punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift bestemme at personer som nevnt i første punktum, kan frasi seg nærmere angitte skattemessige lempninger som gjelder for *bosatte i deler av Finnmark og Troms fylke.*”

Det skal stå (endringer uthevet med grått):

“§ 3-1 sjette ledd siste punktum skal lyde:

Departementet kan i forskrift bestemme at personer som nevnt i første punktum, kan frasi seg nærmere angitte skattemessige lempninger som gjelder for bosatte i deler av Troms og Finnmark fylke.”

Side 247, romertall III, Forslag til eidegdomsskattelova § 13 tredje ledd (endringer uthevet med grått):

Sjette punktum har ved en inkurie falt ut. Det vises i denne sammenheng til proposisjonen pkt. 6.2.5, side 94.

Det skal stå:

“§ 13 tredje ledd skal lyde:

Ved samanslåing av kommunar gjeld særskilde reglar for auke av skattesatsane mv. i ein overgangsperiode på inntil 3 år. Overgangsperioden skal nyttast til å samordne eidegdomsskatten. For eidegdom som nemnt i § 3 d og § 4 andre og tredje ledd, kan skatten ikkje vera større enn kr 2 av kvart kr 1 000 av takstverdet det første året det vert utskrive eidegdomsskatt, og ikkje aukast med meir enn kr 2 for kvart kr 1 000 av takstverdet per år. For bustad og fritidsbustad gjeld reglane i første leden. Auken i skattesatsane må byrje frå første året av, og fordelast likt over heile overgangsperioden. Skattesatsane i den nye kommunen må vere samordna før kommunen kan auke satsen etter dei vanlege reglane i lova.

Utskrivingsalternativ og eventuelt botnfrådrag må vere likt i heile kommunen frå det første året i overgangsperioden. Kommunen kan gjennomføre fullstendig taksering av alle eidegdomar i den nye kommunen. Alternativt kan kommunen velje å avgrense takseringa til ikkje tidligeare verdsette eidegdomar. Kommunen kan også nytte overgangsperioden til å samordne takstane i kommunen. Overgangsperioden kan byrje det første året etter samanslåinga, og seinast det andre året. Kommunar som vel å utsette samordninga til det andre året, må vidareføre eidegdomsskatten slik den var føre samanslåinga med unntak for lovbestemte endringar og reduksjonar i skattesatsane. Fristen for utskrivning av eidegdomsskatt ved kommunesamanslåing er utløpet av juni det året kommunen byrjar overgangsperioden. Første året etter utløpet av overgangsperioden, skal eidegdomsskatten vere lik i heile kommunen.”

Side 251, forslag til lov om endringer i skatteloven, romertall II, § 8-11 første ledd bokstav h (endringer uthevet med grått):

Forslaget til bokstav h skal lyde:

“h. driftsmidler i virksomhet som nevnt i § 8-13 første ledd a og b, unntatt driftsmidler som nevnt i § 14-41 h og i og annen fast eiendom og”

Side 266, forslag til stortingsvedtak om skatt av inntekt og formue mv. for inntektsåret 2020, andre kolonne, femte linje under § 5-1 (endringer kursivert):

Linjen skal lyde:

“– 90 øre per dag per 100 nettotonn for de første 1 000 nettotonn, deretter”

Med hilsen

Siv Jensen

